C/2026/4821

8.10.2026

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN RAČUNSKEMU SODIŠČU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za proračunsko leto 2025

(C/2026/4821)

KAZALO

Stran

GLAVNI FINANČNI POUDARKI LETA 2

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU 33

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA 34

BILANCA STANJA 35

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA 36

IZKAZ DENARNIH TOKOV 37

IZKAZ SPREMEMB V NETO SREDSTVIH 38

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 39

POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA 142

GLOSAR 224

SEZNAM KRATIC 228

GLAVNI FINANČNI POUDARKI LETA

Cilj tega oddelka o glavnih finančnih poudarkih, ki se pripravi na podlagi načel, opisanih v smernicah priporočene prakse št. 2 „Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza“ Odbora za mednarodne računovodske standarde za javni sektor, je pomagati bralcem, da razumejo, kako se operativne, finančne in naložbene dejavnosti EU odražajo v različnih elementih konsolidiranih računovodskih izkazov EU. Informacije, predstavljene v tem oddelku, niso bile revidirane.

Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

KAZALO

		Stran
1.	KLJUČNI PODATKI IN GLAVNI POUDARKI LETA	3
2.	POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNA	7
	2.1. Prihodki	7
	2.2. Odhodki	8
3.	IZVAJANJE INSTRUMENTA NEXTGENERATIONEU	11
	3.1. Pregled	11
	3.2. Izplačila nepovratne podpore državam članicam v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno z načrtom REPowerEU)	11
	3.3. Izplačila posojil v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno z načrtom REPowerEU)	12
	3.4. Izplačila nepovratne podpore programom v okviru proračuna EU	13
4.	ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	14
	4.1. Prihodki	14
	4.2. Odhodki	15
	4.3. Sredstva	16
	4.4. Obveznosti	17
	4.5. Neto sredstva	18
	4.6. Izstop Združenega kraljestva iz EU	19
5.	PRORAČUNSKE POGOJNE OBVEZNOSTI	19
	5.1. Najemanje in dajanje posojil	20
	5.2. Proračunska jamstva	27
	5.3. Skupni sklad za rezervacije	29
6.	POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST V EU	29
	6.1. Politični in finančni okvir	29
	6.2. Upravljanje in odgovornost	31

1. KLJUČNI PODATKI IN GLAVNI POUDARKI LETA

Konsolidirani računovodski izkazi

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo več kot 50 subjektov (vključno z Evropskim parlamentom, Svetom, Komisijo in agencijami EU). Pripravljeni so na osnovi računovodskih pravil na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki jih je sprejel računovodja Komisije, pri čemer ta pravila temeljijo na mednarodnih računovodskih standardih za javni sektor (MRSJS).

Kot je razvidno iz spodnjega povzetka bilance stanja in podrobneje opisano v analizi računovodskih izkazov (oddelek **4**), so bile najbolj opazne značilnosti konsolidiranih računovodskih izkazov EU za leto 2025 povečanje najemanja posojil zaradi nove izdaje v okviru enotnega pristopa k financiranju, povečanje finančnih sredstev zaradi nadaljnjega izvajanja instrumenta NextGenerationEU in dodatne finančne podpore Ukrajini ter povečanje stanja denarnih sredstev ob koncu leta zaradi visoke ravni izplačil, načrtovanih za začetek leta 2026:

(*v milijardah EUR*)

	2025	2024	Sprememba
SREDSTVA			
Finančna sredstva	386,1	328,3	57,8
Predhodno financiranje	76,7	78,9	(2,2)
Terjatve	34,1	31,7	2,3
Denar in denarni ustrezniki	103,0	63,2	39,9
Opredmetena osnovna sredstva in druga sredstva	17,5	16,3	1,2
Skupaj	**617,4**	**518,5**	**99,0**
OBVEZNOSTI			
Pozaposlitveni prejemki	91,1	93,1	(2,0)
Finančne obveznosti	740,8	601,9	138,9
Obveznosti iz poslovanja	65,0	55,4	9,6
Vnaprej vračunani stroški	77,0	67,1	10,0
Druge obveznosti	2,6	9,8	(7,2)
Skupaj	**976,6**	**827,3**	**149,3**
NETO SREDSTVA			
Rezerve	0,9	1,0	0,0
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic	(360,1)	(309,8)	(50,3)
Plačila	**(359,2)**	**(308,8)**	**(50,3)**

Glej Analiza računovodskih izkazov, oddelek **4**

Tukaj predstavljeni konsolidirani zaključni račun zajema:

1. Spremembe računovodskih izkazov, ki izhajajo iz izvrševanja letnega proračuna za leto 2025 in predhodno prevzetih obveznosti. Letni proračun za leto 2025 je del večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, ki skupaj znaša 1,223 bilijona EUR v tekočih cenah (1,083 bilijona EUR v cenah iz leta 2018). 1. marca 2024 je začela veljati revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, ki je proračunu EU omogočila, da še naprej obravnava najnujnejše prednostne naloge ter hkrati čim bolj zmanjša učinek na nacionalne proračune v korist evropskih državljanov in širše ([1]).

2. Instrument za okrevanje NextGenerationEU, sprejet junija 2020. Podpora NextGenerationEU je bila prvotno predvidena v višini do 806,9 milijarde EUR v tekočih cenah (750 milijard EUR v cenah iz leta 2018). Ta sredstva so se nato konec januarja 2026 zmanjšala na 638,1 milijarde EUR v tekočih cenah (338 milijard EUR nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost, 217 milijard EUR posojil iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter 83,1 milijarde EUR dodatnih sredstev za programe NextGenerationEU). Poleg tega so bila nepovratna sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost okrepljena z 20 milijardami EUR, ki izhajajo iz prodaje pravic na dražbi v okviru sistema trgovanja z emisijami (ETS), in dvema milijardama EUR v obliki nepovratnih sredstev iz rezerve za prilagoditev na brexit.

Komisija je aprila 2026 sprejela predlog ciljno usmerjene revizije večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, da bi Ukrajini zagotovila podporo v obliki posojila, kritega z manevrskim prostorom, in subvencije za stroške izposojanja, ki se financira iz proračuna Unije, tudi prek novega namenskega posebnega instrumenta ([2]).

Komisija je 16. julija 2025 predstavila svoj predlog za večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034.

— V oddelku **2** oddelka o glavnih poudarkih so predstavljene spremembe računovodskih izkazov, ki izhajajo iz izvrševanja proračuna za leto 2025 in prejšnjih proračunov.

— V oddelku **3** so najnovejše informacije o izvajanju instrumenta NextGenerationEU v letu 2025.

— V oddelku **4** je prikazano, kako se te spremembe odražajo v računovodskih izkazih.

— V oddelku **5** so predstavljene posledice za pogojne obveznosti, ki bremenijo proračun EU.

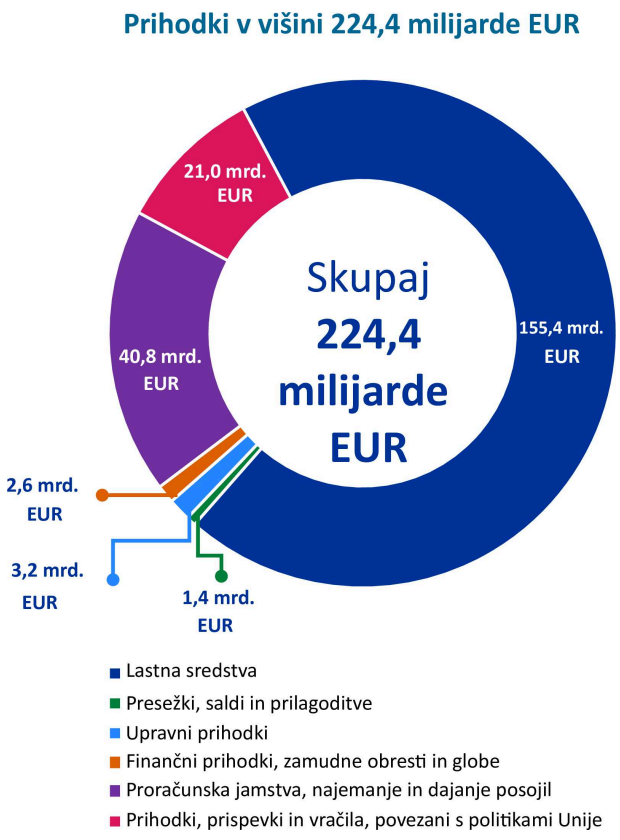
— V oddelku **6** so navedeni glavni elementi okvira upravljanja in odgovornosti.

([1]) Ključni elementi te revizije zajemajo: 50 milijard EUR za instrument za Ukrajino, 1,5 milijarde EUR za Evropski obrambni sklad in 9,6 milijarde EUR za Zahodni Balkan, južno sosedstvo in širše ter okrepitev instrumenta prilagodljivosti na dve milijardi EUR in rezerve za nujno pomoč na 1,5 milijarde EUR za obravnavanje novih morebitnih potreb.

([2]) Posojilo za podporo Ukrajini v okviru celovitega načrta Komisije za zagotovitev finančne podpore Ukrajini v višini 90 milijard EUR za leti 2026 in 2027.

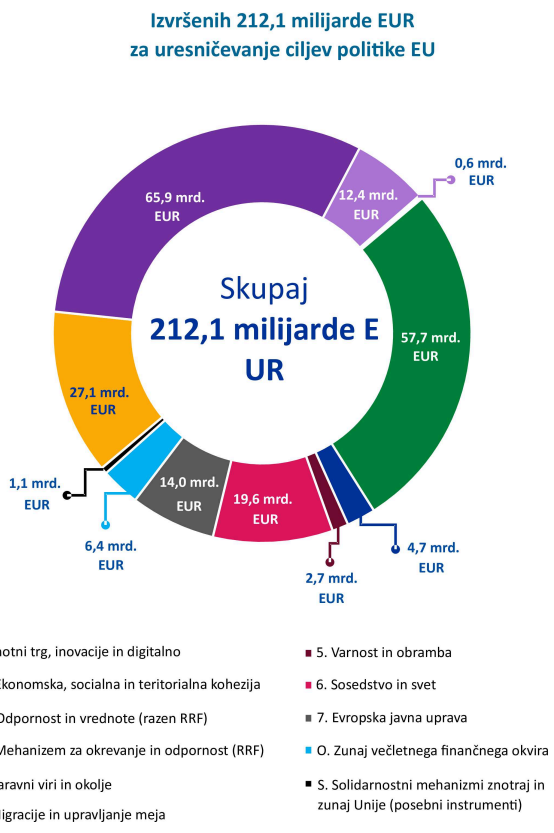
Proračun EU v letu 2025

Proračunski prihodki

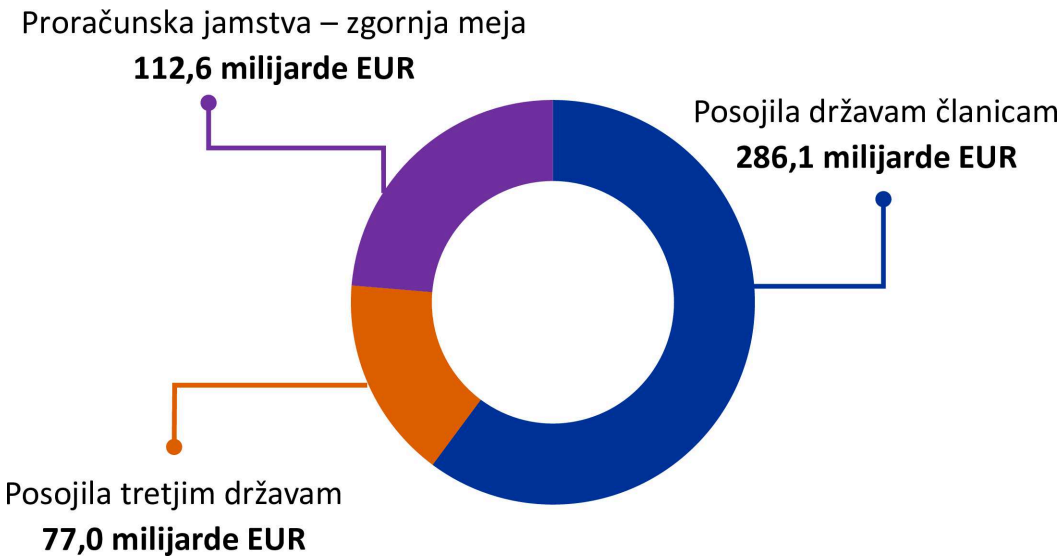
Glej oddelek **2.1**

Odobritve za prevzem obveznosti

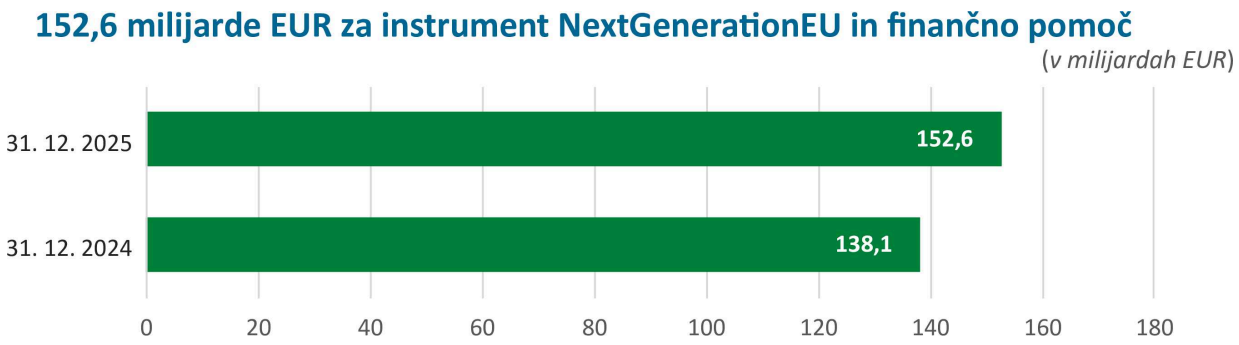
Glej oddelek **2.2**

Proračunske pogojne obveznosti na dan 31. decembra 2025: 475,7 milijarde EUR

Ključni dogodki v letu 2025

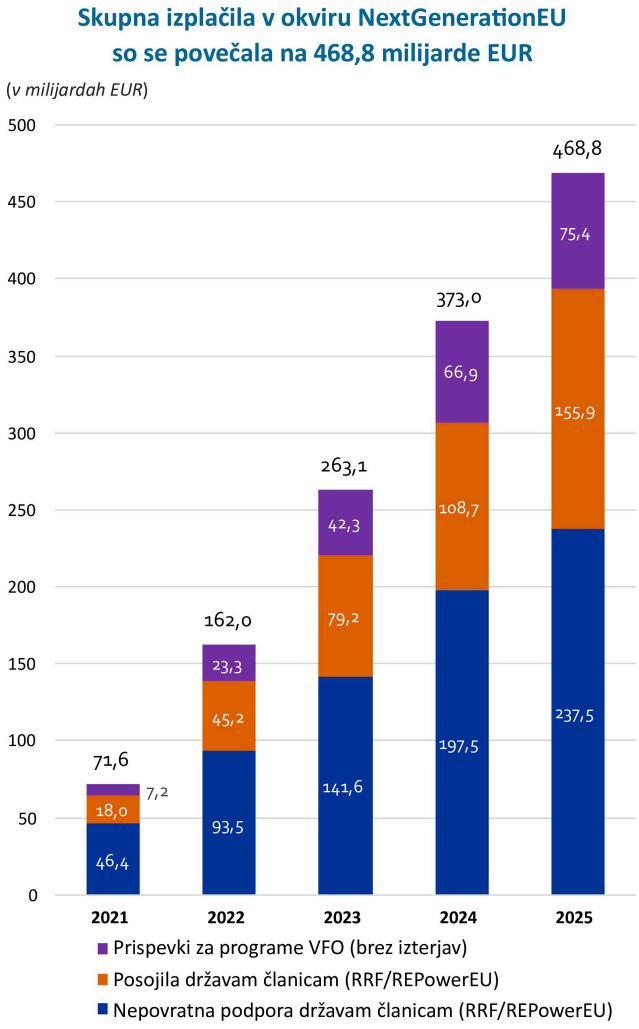
Povečanje izdajanja obveznic EU

Vir: Polletno poročilo o izvajanju operacij najemanja posojil, upravljanja dolga in s tem povezanih operacij dajanja posojil v skladu s členom 13 Izvedbenega sklepa Komisije C(2023) 8010.

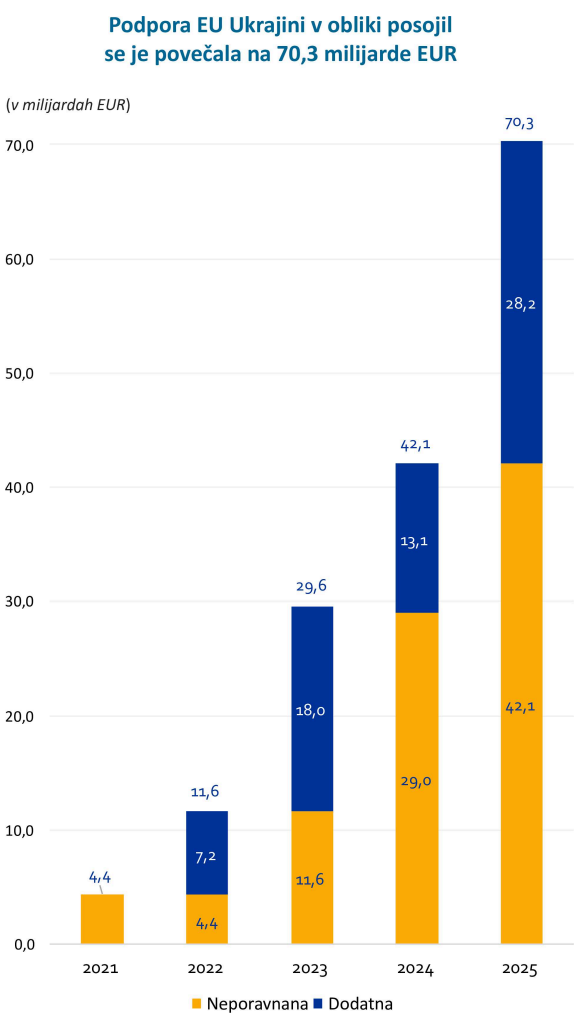
Glej oddelek **5**

Uresničevanje ciljev instrumenta NextGenerationEU

Glej oddelek **3**

Finančna pomoč Ukrajini

Glej oddelek **5**

2. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

2.1 Prihodki

V prvotnem sprejetem proračunu EU, ki ga je predsednica Evropskega parlamenta podpisala 27. novembra 2024, so skupne odobritve plačil znašale 155 209 milijonov EUR, z lastnimi sredstvi pa naj bi se skupaj financiralo 151 161 milijonov EUR. Ocene prihodkov in odhodkov v prvotnem proračunu se med proračunskim letom navadno spreminjajo s spremembami proračuna. Popravki lastnih sredstev iz naslova BND zagotavljajo, da se v proračunu predvideni prihodki natanko ujemajo s predvidenimi odhodki. V skladu z načelom uravnoteženosti morajo biti proračunski prihodki in odhodki (odobritve plačil) namreč uravnoteženi.

Leta 2025 so bile sprejete tri spremembe proračuna. Ob upoštevanju teh sprememb so končni sprejeti prihodki v proračunu za leto 2025 znašali 161 163 milijonov EUR, z lastnimi sredstvi pa se je skupaj financiralo 154 322 milijonov EUR. Glavni dejavnik, odgovoren za povečanje prispevkov držav članic v letu 2025, je bilo povečanje odobritev plačil.

Naslov 1: Lastna sredstva

Zbrana tradicionalna lastna sredstva so bila za približno 4 % višja od zneskov, predvidenih v proračunu.

Končna plačila držav članic iz naslova DDV, BND in plačila iz naslova odpadne plastične embalaže so bila blizu končne proračunske ocene. Razlike med napovedanimi in dejansko vplačanimi zneski so posledica razlik med tečaji eura, uporabljenimi za pripravo proračuna, in veljavnimi tečaji v času, ko so države članice, ki niso članice euroobmočja, dejansko izvedle plačila.

Naslov 2: Presežki, saldi in prilagoditve

Presežek preteklega proračunskega leta je znašal 1 345 milijonov EUR. Ta znesek je bil vpisan v proračun za leto 2025 na podlagi spremembe proračuna, prispevki lastnih sredstev držav članic pa so bili ustrezno zmanjšani.

Za salda DDV in BND so pravila določena v členu 10b uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 ([3])). Za saldo lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže so pravila določena v členu 9 uredbe o dajanju lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže na razpolago (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 2021/770 ([4])).

V skladu s temi pravili je skupni seštevek saldov izračunan tako, da je učinek na proračun EU enak nič („sistem pobota“), postopek pa ne vključuje spremembe proračuna. Komisija zato od držav članic neposredno zahteva, da plačajo neto zneske v skladu s pravili uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago.

Naslov 3: Upravni prihodki

Ta naslov zajema predvsem prihodke od davkov in dajatev na osebne prejemke osebja.

Naslov 4: Finančni prihodki, zamudne obresti in globe

Glavni del ustreza globam v zvezi z izvajanjem pravil konkurence.

Naslov 5: Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil

Ta naslov se je bistveno povečal z uvedbo instrumenta NextGenerationEU. Sredstva instrumenta NextGenerationEU v tem naslovu so namenski prejemki. Naslov 5 zajema prihodke v zvezi z jamstvi, obrestmi in odplačanimi odobrenimi posojili. Prav tako usmerja sredstva (za nepovratno podporo instrumenta NextGenerationEU v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter za okrepitev programov večletnega finančnega okvira) iz namenskih prejemkov, ki jih države članice prejemajo v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje.

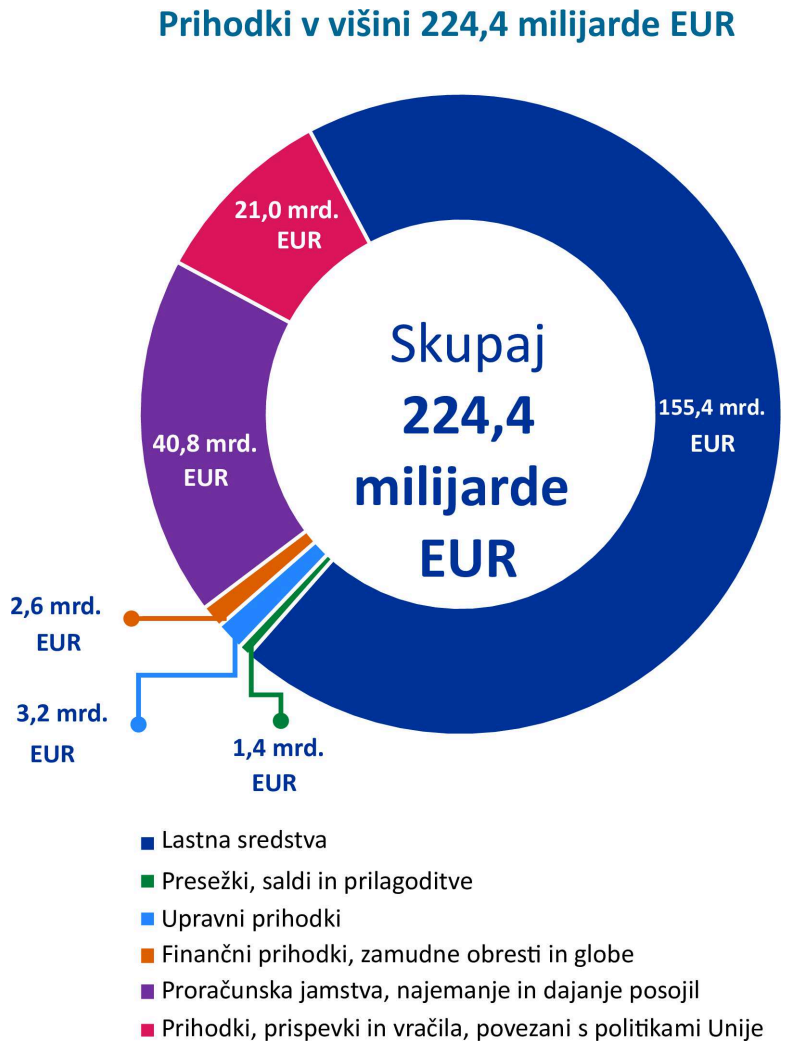
([3]) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 z dne 26. maja 2014 o nacinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 168, 7.6.2014, str. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([4]) Uredba Sveta (EU, Euratom) 2021/770 z dne 30. aprila 2021 o izračunu lastnih sredstev iz naslova odpadne plasticne embalaže, ki se ne reciklira, nacinih in postopkih za dajanje teh lastnih sredstev na razpolago, o ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev in o nekaterih vidikih lastnih sredstev iz naslova bruto nacionalnega dohodka (UL L 165, 11.5.2021, str. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Naslov 6: Prihodki, prispevki in vračila, povezani s politikami Unije

Ta naslov se nanaša predvsem na prihodke iz finančnih popravkov, povezanih s strukturnimi in kmetijskimi skladi (skladi ESI, EKJS in EKSRP). Vključuje tudi sodelovanje tretjih držav v raziskovalnih programih, potrditev obračunov v zvezi s kmetijskimi skladi ter druge prispevke in nadomestila za programe/dejavnosti EU. Pomemben del tega skupnega zneska so namenski prejemki, ki povzročijo vnos dodatnih odobritev na strani odhodkov.

Skupni znesek proračunskih prihodkov v letu 2025 je znašal 224 398 milijonov EUR:

2.2 Odhodki

2.2.1 *Izvrševanje proračuna*

Sprejeti proračun

V letu 2025, ki je bilo peto leto večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, je končni sprejeti proračun znašal 199,2 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 161,2 milijarde EUR v odobritvah plačil. Poleg tega je bilo 27,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti na voljo kot namenski prejemki, od tega je bilo 0,2 milijarde EUR povezanih z instrumentom NextGenerationEU, 1,8 milijarde EUR pa je bilo prenesenih iz leta 2024. Odobritve plačil, povezane z namenskimi prejemki za leto 2025, so znašale 85,9 milijarde EUR, od tega je bilo 43,8 milijarde EUR povezanih z instrumentom NextGenerationEU, 3,9 milijarde EUR pa je bilo prenesenih iz leta 2024.

Izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti

Dejavno spremljanje izvrševanja proračuna in dobro sodelovanje med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo sta omogočila polno izvrševanje proračuna.

Izvršene skupne odobritve za prevzem obveznosti v letu 2025 so znašale 212,1 milijarde EUR:

— 196,1 milijarde EUR iz končnega sprejetega proračuna;

— 1,6 milijarde EUR iz odobritev, prenesenih ali danih ponovno na voljo iz leta 2024;

— 14,5 milijarde EUR iz odobritev, ki izhajajo iz namenskih prejemkov;

  — od tega 39 milijarde EUR iz instrumenta NextGenerationEU.

Izvrševanje odobritev plačil

Izvršene skupne odobritve plačil v letu 2025 so znašale 216,4 milijarde EUR:

— 155,2 milijarde EUR iz končnega sprejetega proračuna;

— 3,6 milijarde EUR iz odobritev, prenesenih ali danih ponovno na voljo iz leta 2024;

— 57,6 milijarde EUR iz odobritev, ki izhajajo iz namenskih prejemkov;

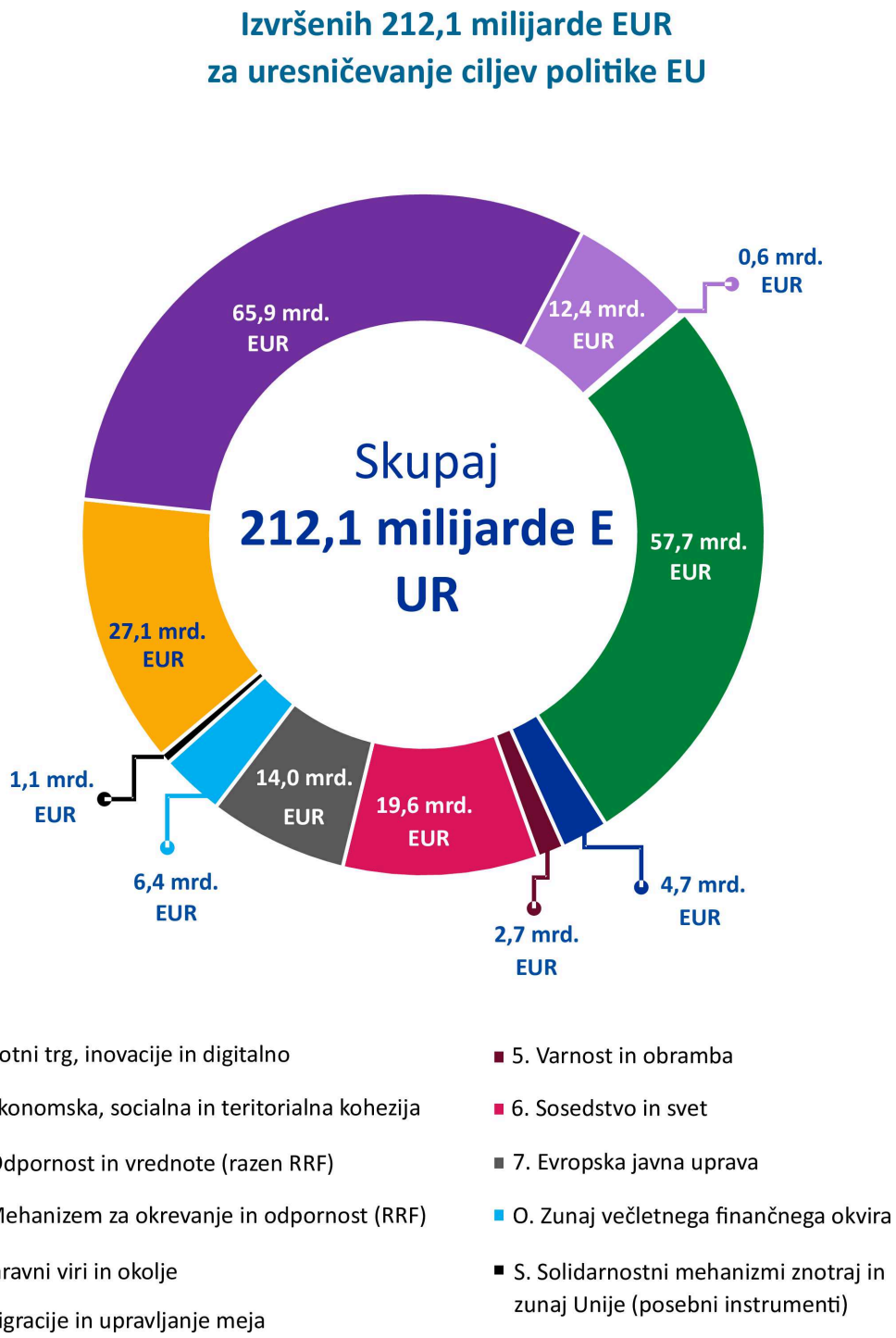
  — od tega 41,7 milijarde EUR iz instrumenta NextGenerationEU.

V primerih, ki jih dovoljujejo finančna uredba ([5]) in/ali pravne podlage specifičnih programov, so se odobritve izglasovanega proračuna, ki v letu 2025 niso bile izvršene, prenesle v leto 2026: 2,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 6,1 milijarde EUR v odobritvah plačil.

Podobno je bilo 12,4 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti iz namenskih prejemkov in 28,3 milijarde EUR v odobritvah plačil iz namenskih prejemkov v skladu s finančno uredbo prenesenih v leto 2026.

([5]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Skupno izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti za leto 2025 po razdelkih večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je potekalo, kot je prikazano spodaj:

Leta 2025 je bilo izvrševanje za vse vrste odobritev (proračun, prenosi iz prejšnjega leta in namenski prejemki) 93-odstotno za obveznosti in 86-odstotno za plačila. Stopnje izvrševanja, vključno z odobritvami, prenesenimi v leto 2026 (v skladu s finančno uredbo in/ali pravno podlago), so dosegle 99,5 % za odobritve za prevzem obveznosti in 100 % za odobritve plačil iz izglasovanega proračuna za leto 2025.

Odobritve instrumenta NextGenerationEU za nepovratno podporo, tj. 421,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti, so bile v celoti vpisane v letu 2021. Leto 2023 je bilo zadnje leto, za katero so se lahko prevzele s tem povezane pravne obveznosti.

V letu 2025 so odobritve plačil v okviru instrumenta NextGenerationEU znašale 43,8 milijarde EUR, izvrševanje pa je doseglo 95,4 %. Preostali znesek v višini 2,0 milijarde EUR v odobritvah plačil je bil prenesen v leto 2026.

2.2.2 *Dokončno razveljavljene odobritve za prevzem obveznosti*

V skladu z uredbo o pogojenosti je bilo v letu 2023 sproščenih 1 078 milijonov EUR (od tega 30 milijonov EUR v okviru instrumenta NextGenerationEU) za obveznosti, povezane z Madžarsko. Do konca leta 2025 povezanih odobritev za prevzem obveznosti ni bilo mogoče več prenesti in so bile dokončno razveljavljene.

2.2.3 *Neporavnane obveznosti*

Neporavnane obveznosti (splošno znane kot RAL – „reste à liquider“), tj. zneski, za katere so bile prevzete obveznosti, vendar še niso bili plačani, so konec leta 2025 znašale 501,1 milijarde EUR. Neporavnane obveznosti so se v primerjavi z letom 2024 zmanjšale (za 6,3 milijarde EUR).

Glavni razlog za zmanjšanje neporavnanih obveznosti v letu 2025 je bilo izvrševanje (nepovratnega dela) instrumenta NextGenerationEU, ki je prispevalo 124,1 milijarde EUR (24,9 %) k skupnim neporavnanim obveznostim konec leta 2025.

2.2.4 *Proračunski rezultat*

Proračunski rezultat (presežek) se je z 1,3 milijarde EUR v letu 2024 povečal na 2,1 milijarde EUR v letu 2025. Na proračunski rezultat za leto 2025 je vplivalo predvsem čezmerno izvrševanje proračunskih prihodkov v naslovu 4 – Finančni prihodki, zamudne obresti in globe.

3. IZVAJANJE INSTRUMENTA NEXTGENERATIONEU

3.1 Pregled

Komisija je do konca leta 2025 izplačala skupno 468,8 milijarde EUR finančne podpore. Večina tega zneska, tj. 393,4 milijarde EUR, je bila izplačana v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno s podporo za reforme in naložbe v okviru načrta REPowerEU), pri čemer je bilo 237,5 milijarde EUR izplačanih kot nepovratna podpora, 155,9 milijarde EUR pa kot finančna podpora v obliki posojil. Nadaljnjih 75,4 milijarde EUR (brez izterjav) je bilo izplačanih v obliki plačil večletnega finančnega okvira na podlagi obstoječih programov.

3.2 Izplačila nepovratne podpore državam članicam v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno z načrtom REPowerEU)

Konec leta 2025 je skupna odobrena nepovratna podpora, za katero so bile prevzete pravne obveznosti, znašala

359,9 milijarde EUR. Skupna izplačana nepovratna podpora je znašala 237,5 milijarde EUR:

(v milijardah EUR)

Država članica	Skupna vrednost nepovratnih sredstev 31. 12. 2025	Proračunske obveznosti 31. 12. 2025 ([1])	Izplačana skupaj 31. 12. 2025
Avstrija	4,0	4,0	3,3
Belgija	5,0	5,0	3,0
Bolgarija	6,2	6,2	3,3
Hrvaška	5,8	5,8	4,7
Ciper	1,0	1,0	0,5
Češka	8,4	8,4	5,9
Danska	1,6	1,6	1,1
Estonija	1,0	1,0	0,6
Finska	1,9	1,9	1,1
Francija	40,3	40,3	34,1
Nemčija	30,3	30,3	19,8
Grčija	18,2	18,2	12,0

(v milijardah EUR)

Država članica	Skupna vrednost nepovratnih sredstev 31. 12. 2025	Proračunske obveznosti 31. 12. 2025 ([1])	Izplačana skupaj 31. 12. 2025
Madžarska	6,5	6,5	0,1
Irska	1,2	1,2	0,7
Italija	71,8	71,8	54,1
Latvija	2,0	2,0	1,1
Litva	2,3	2,3	1,1
Luksemburg	0,2	0,2	0,1
Malta	0,3	0,3	0,2
Nizozemska	5,4	5,4	2,5
Poljska	25,3	25,3	9,5
Portugalska	16,3	16,3	10,4
Romunija	13,6	13,6	6,4
Slovaška	6,4	6,4	4,0
Slovenija	1,6	1,6	1,1
Španija	79,9	79,9	55,1
Švedska	3,4	3,4	1,6
Skupaj	**359,9**	**359,9**	**237,5**

([1]) *Pri proračunskih obveznostih se upoštevajo vse sprostitve, vključno s tistimi, ki so povezane z obveznostmi, prevzetimi pred letom 2025. Od skupnega zneska proračunskih obveznosti jih je bilo v letu 2025 prevzetih 1,0 milijarde EUR.*

Komisija je v letu 2025 izplačala nepovratno podporo v skupni vrednosti 40,1 milijarde EUR. Glavna izplačila so bila izvršena Italiji (7,6 milijarde EUR), Španiji (7,1 milijarde EUR) ter Grčiji (3,5 milijarde EUR) in Franciji (3,3 milijarde EUR).

3.3 Izplačila posojil v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno z načrtom REPowerEU)

Konec leta 2025 je skupna finančna podpora v obliki posojil, ki je bila odobrena in krita s podpisanimi sporazumi o posojilu, znašala 277,2 milijarde EUR. Skupna izplačana finančna podpora v obliki posojil je znašala 155,9 milijarde EUR:

(v milijardah EUR)

Država članica	Skupaj dodeljena 31. 12. 2025	Skupaj podpisana 31. 12. 2025	Skupaj izplačana 31. 12. 2025	Skupaj odplačana 31. 12. 2025	Skupaj neporavnana 31. 12. 2025
Belgija	0,2	0,2	0,1	–	0,1
Hrvaška	4,3	4,3	1,7	–	1,7
Ciper ([1])	0,0	0,0	0,0	–	0,0
Češka	0,3	0,3	0,2	–	0,2
Grčija	17,7	17,7	11,4	–	11,4
Madžarska	3,9	3,9	0,8	–	0,8
Italija	122,6	122,6	99,1	–	99,1
Litva	1,6	1,6	0,8	–	0,8
Poljska	29,4	29,4	17,4	–	17,4

(v milijardah EUR)

Država članica	Skupaj dodeljena 31. 12. 2025	Skupaj podpisana 31. 12. 2025	Skupaj izplačana 31. 12. 2025	Skupaj odplačana 31. 12. 2025	Skupaj neporavnana 31. 12. 2025
Portugalska	5,6	5,6	3,4	–	3,4
Romunija	7,8	7,8	4,3	–	4,3
Slovenija	0,5	0,5	0,5	–	0,5
Španija	83,2	83,2	16,3	–	16,3
Skupaj	**277,2**	**277,2**	**155,9**	–	**155,9**

([1]) Cipru je bila z Izvedbenim sklepom Sveta z dne 28. julija 2021 dana na voljo skupna podpora v obliki posojila v višini 0,2 milijarde EUR za podporo reformam in naložbam. Ciper je zaprosil, da se te reforme in naložbe izločijo, ni pa zaprosil, naj se sproščena sredstva iz naslova posojila uporabijo za podporo novim ukrepom ali za zvišanje ravni izvajanja obstoječih ukrepov v okviru njegovega načrta za okrevanje in odpornost. Zato Cipru v prihodnje ni več na voljo nobena podpora v obliki posojila, že izplačano predhodno financiranje v okviru posojila v višini 26,0 milijona EUR pa mora povrniti v skladu s pogoji zadevnega sporazuma o posojilu.

Komisija je v letu 2025 zagotovila novo finančno podporo v obliki posojila v višini 47,2 milijarde EUR. Glavna izplačila so bila izvršena Italiji (23,4 milijarde EUR) in Španiji (15,9 milijarde EUR) ter Poljski (4,0 milijarde EUR). V skladu s sporazumi o posojilu bodo države članice vsako leto odplačale 5 % izplačanih zneskov, in sicer prvič deset let po dnevu izplačila. Posledica tega je obdobje odplačevanja od leta 2032 do leta 2055 za posojila, izplačana do 31. decembra 2025.

3.4 Izplačila nepovratne podpore programom v okviru proračuna EU

Do konca leta 2025 so skupna neto izplačila drugim programom v okviru večletnega finančnega okvira znašala 75,4 milijarde EUR. Ta prispevek, ki je brez izterjav, se je večinoma nanašal na program REACT-EU, iz katerega se financirata Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Evropski socialni sklad (ESS, vključno s skladom FEAD):

(v milijardah EUR)

Program večletnega finančnega okvira	Dodelitve skupaj 31. 12. 2025	Neto prevzete obveznosti skupaj 31. 12. 2025	Neto plačila skupaj 31. 12. 2025
REACT-EU	50,6	50,6	50,4
— *od tega ESRR*	*30,0*	*30,0*	*29,9*
— *od tega ESS (vključno s FEAD)*	*20,6*	*20,6*	*20,5*
Sklad za pravični prehod	10,9	10,8	7,4
Razvoj podeželja (EKSRP)	8,1	8,1	6,0
Program InvestEU	6,1	6,1	4,9
Obzorje Evropa	5,4	5,4	5,2
RescEU	2,0	2,0	1,5
Skupaj	**83,1**	**83,0**	**75,4**

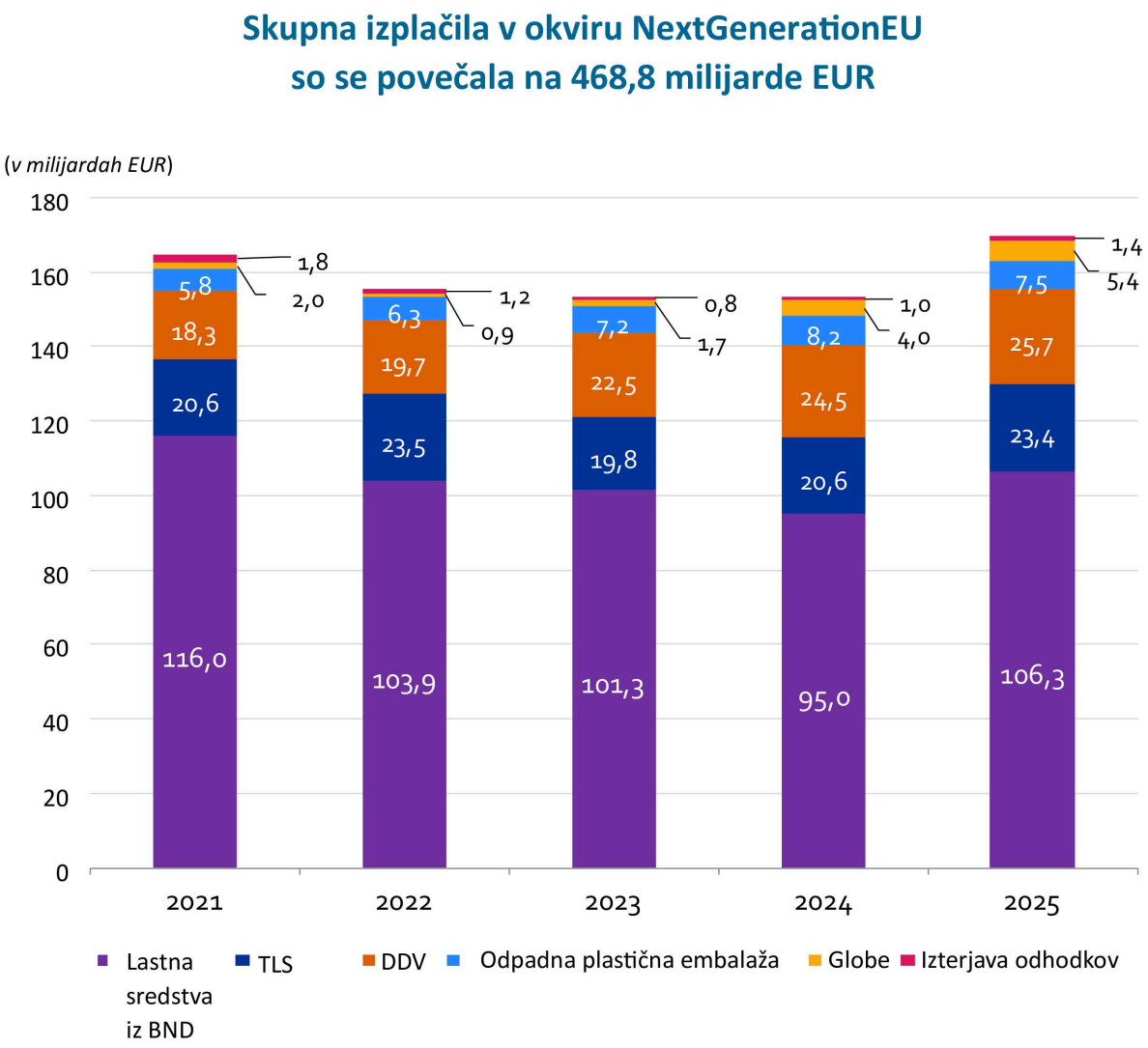
Komisija je v letu 2025 skupno izplačala 8,5 milijarde EUR za druge programe večletnega finančnega okvira, večino tega REACT-EU (4,1 milijarde EUR).

4. ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

4.1 Prihodki

Konsolidirani prihodki EU vključujejo zneske, povezane z menjalnimi in nemenjalnimi posli, pri čemer so zadnji najpomembnejši. Petletni trend glavnih kategorij nemenjalnih prihodkov (ki vključujejo sredstva iz naslova BND, tradicionalna lastna sredstva, sredstva iz naslova DDV, lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, globe in izterjavo odhodkov) je naslednji:

Petletni trend prihodkov iz glavnih nemenjalnih poslov ([1])

([1]) *Podatki za obdobje 2021–2025: brez prihodkov v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz EU in* „Drugih prihodkov“.

Ker bi morali biti proračunski prihodki enaki proračunskim odhodkom (ali jih presegati), so glavni razlog za zgornje gibanje prihodkov vsakoletna plačila.

Glavni dogodki v letu 2025

V letu 2025 so skupni prihodki, ki vključujejo vse kategorije prihodkov, znašali 202,5 milijarde EUR v primerjavi z 175,7 milijarde EUR v prejšnjem letu. Glavni dogodki, ki pojasnjujejo povečanje za 26,8 milijarde EUR oziroma 15,3 %, so bili:

— prihodki, povezani z globami, so se povečali za 1,3 milijarde EUR, predvsem zaradi glob, naloženih podjetjem;

— finančni prihodki so se povečali za 2,6 milijarde EUR, predvsem zaradi višjih natečenih obresti od posojil;

— prispevki iz DDV so se povečali z 24,5 milijarde EUR v letu 2024 na 25,7 milijarde EUR v letu 2025;

— lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže so se zmanjšala z 8,2 milijarde EUR v letu 2024 na 7,5 milijarde EUR v letu 2025;

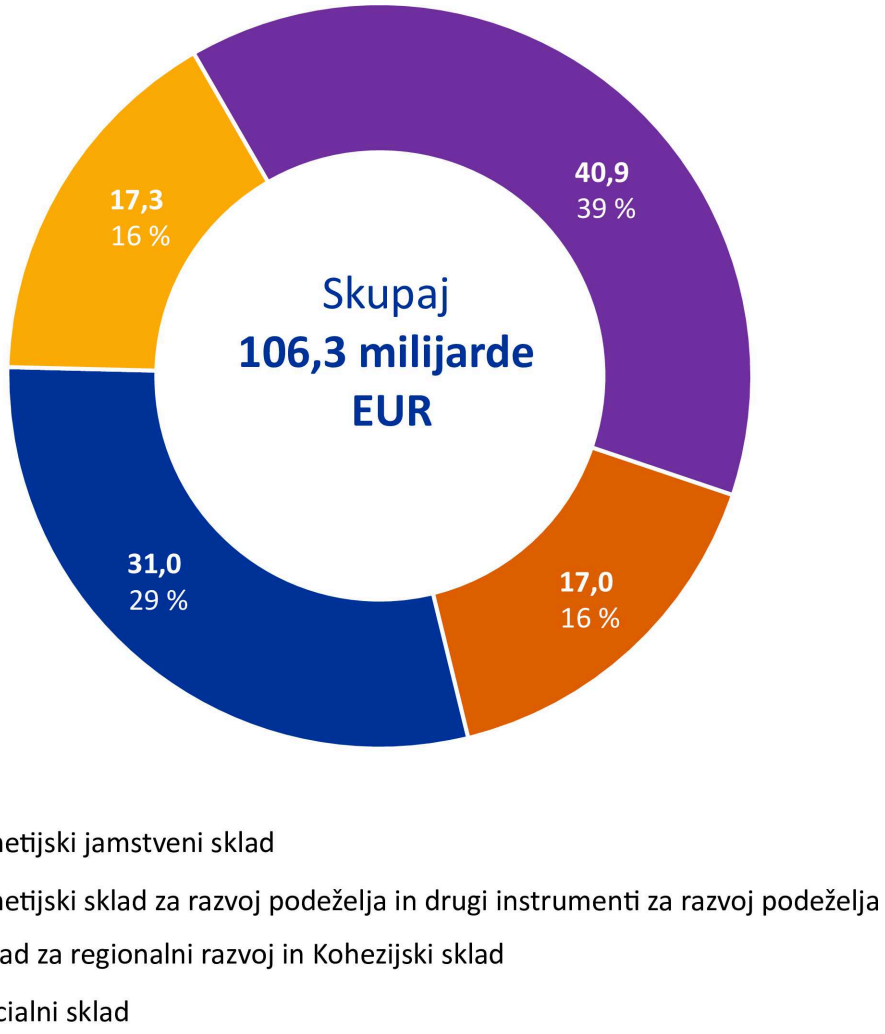
— prihodki iz tradicionalnih lastnih sredstev so se povečali z 20,6 milijarde EUR v letu 2024 na 23,4 milijarde EUR v letu 2025 ter

— prihodki iz sredstev iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek), ki so poglaviten element prihodkov EU iz poslovanja, so se povečali s 95 milijard EUR v letu 2024 na 106,3 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje v višini 11,3 milijarde EUR oziroma 11,9 % je mogoče v veliki meri pojasniti s povečanjem potreb po odobritvah plačil.

4.2 Odhodki

Glavna sestavina odhodkov, pripoznanih v konsolidiranih računovodskih izkazih, so odhodki, preneseni v upravljanje državam članicam v okviru deljenega upravljanja, ki vključujejo naslednje sklade: (i) Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS), (ii) Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in druge instrumente za razvoj podeželja, (iii) Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijski sklad (KS) ter (iv) Evropski socialni sklad (ESS). Ti skladi so predstavljali 106,3 milijarde EUR oziroma 41,3 % skupnih odhodkov v višini 257,1 milijarde EUR, nastalih v letu 2025 (leta 2024: 101,9 milijarde EUR, 37,3 % skupnih odhodkov). Razčlenitev odhodkov, prenesenih v upravljanje državam članicam, in njihove relativne uteži so predstavljene spodaj:

Glavni odhodki, preneseni v upravljanje državam članicam, za proračunsko leto 2025 (deljeno upravljanje)

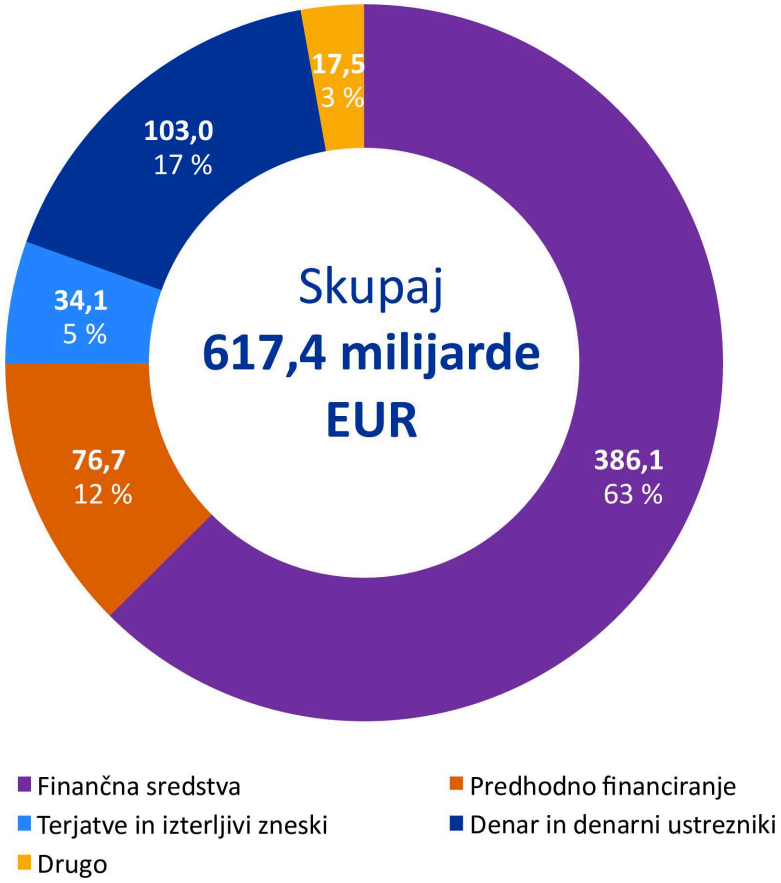
Povečanje odhodkov, prenesenih v upravljanje državam članicam (deljeno upravljanje), zadeva predvsem ESRR in Kohezijski sklad (v višini 2,2 milijarde EUR), kjer dejavnosti še naprej napredujejo, ter Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP).

Odhodki, povezani s prerazporeditvami, vključno z nepovratnimi sredstvi in proračunsko podporo, so se zmanjšali z 98,8 milijarde EUR v letu 2024 na 78,8 milijarde EUR v letu 2025. Zmanjšanje za 19,9 milijarde EUR je predvsem posledica financiranja nepovratne podpore, odobrene na podlagi mehanizma za okrevanje in odpornost v okviru instrumenta NextGenerationEU, ki je znašala 46,8 milijarde EUR (leta 2024: 65,8 milijarde EUR). Kljub temu znatnemu zmanjšanju odhodkov izvajanje mejnikov in ciljev še vedno napreduje.

4.3 Sredstva

Na dan 31. decembra 2025 so skupna sredstva znašala 617,4 milijarde EUR (leta 2024: 518,5 milijarde EUR). Povečanje je predvsem posledica nadaljnjega dajanja posojil v okviru programa mehanizma za okrevanje in odpornost ter novih posojil, izdanih Ukrajini v okviru instrumenta za Ukrajino in makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino (MFA ULCM). Največja sredstva v bilanci stanja EU so bila finančna sredstva razen denarja in denarnih ustreznikov (386,1 milijarde EUR), predhodno financiranje (76,7 milijarde EUR), terjatve in izterljivi zneski (34,1 milijarde EUR) ter denar in denarni ustrezniki (103 milijarde EUR). Druga sredstva, ki znašajo 17,5 milijarde EUR, so vključevala predvsem opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva.

Sestava sredstev na dan 31. decembra 2025

Povečanje skupnih sredstev za 99,0 milijarde EUR oziroma 19,1 % glede na prejšnje leto je bilo predvsem posledica naslednjih učinkov:

— neporavnana posojila so se povečala z 283,6 milijarde EUR v letu 2024 na 333,4 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje za 49,8 milijarde EUR oziroma 17,6 % je predvsem posledica izdaje nadaljnjih posojil državam članicam v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter načrta REPowerEU (47,2 milijarde EUR) in novih posojil v okviru instrumenta za Ukrajino in programov makrofinančne pomoči (10,1 milijarde EUR oziroma 18,4 milijarde EUR), izravnanih z odplačili EMFS in instrumenta SURE (4,9 milijarde EUR oziroma 8,0 milijarde EUR) ter povečanja oslabitev v višini 14,4 milijarde EUR, ki je predvsem posledica novih posojil za Ukrajino;

— denar in denarni ustrezniki so se povečali s 63,2 milijarde EUR v letu 2024 na 103,0 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje za 39,9 milijarde EUR ali 63 % je predvsem posledica višje likvidnosti, povezane z financiranjem na podlagi enotnega pristopa (33,9 milijarde EUR v letu 2024 v primerjavi s 65,2 milijarde EUR konec leta 2025), ki je posledica visoke ravni izplačil, načrtovanih za začetek leta 2026.

Predhodno financiranje (predujmi, za katere so bile prevzete pravne obveznosti)

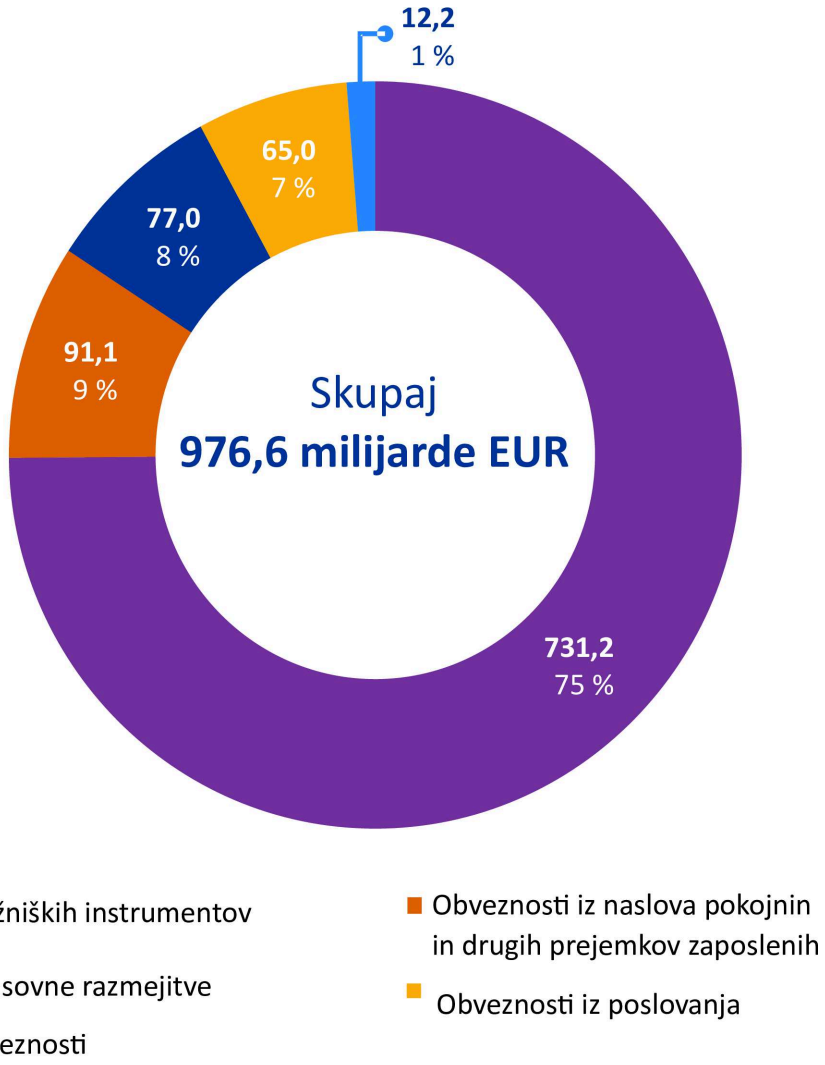
V letu 2025 je predhodno financiranje brez drugih predujmov državam članicam in prispevkov v skrbniška sklada Bêkou in za Afriko znašalo 71,3 milijarde EUR (leta 2024: 75,1 milijarde EUR). Najpomembnejša sprememba se nanaša na predhodno financiranje iz mehanizma za okrevanje in odpornost, ki se je v letu 2025 zmanjšalo s 15,4 milijarde EUR na 10,2 milijarde EUR, kar je v skladu z običajnim izvajanjem programa, saj v letu 2025 ni bilo izplačano nobeno dodatno predhodno financiranje.

Na raven predhodnega financiranja v okviru programov večletnega finančnega okvira bistveno vpliva cikel zadevnega večletnega finančnega okvira – na primer, na začetku obdobja večletnega finančnega okvira se pričakujejo veliki predujmi, ki se izplačajo državam članicam v okviru kohezijske politike, ti zneski pa ostanejo na voljo državam članicam do zaključka programov. Izplača se tudi letno predhodno financiranje, ki ga je treba uporabiti v enem letu ali vrniti naslednje leto v okviru letnega cikla zaključevanja računov. Komisija poskuša storiti največ, kar je mogoče, da bi predhodno financiranje ohranila na ustrezni ravni. Vzpostaviti je treba ravnovesje med zagotavljanjem zadostnega financiranja za projekte in pravočasnim pripoznavanjem odhodkov.

4.4 Obveznosti

Na dan 31. decembra 2025 so skupne obveznosti znašale 976,6 milijarde EUR (leta 2024: 827,3 milijarde EUR). Povečanje je zlasti posledica posojil, najetih leta 2025 na podlagi enotnega pristopa k financiranju. Najpomembnejše obveznosti so bile najeta posojila za financiranje posojil državam članicam in tretjim državam (731,2 milijarde EUR), obveznosti iz naslova pokojnin in druge obveznosti za pozaposlitvene prejemke (91,1 milijarde EUR), pasivne časovne razmejitve (77,0 milijarde EUR) ter obveznosti iz poslovanja do tretjih oseb (65 milijard EUR):

Sestava obveznosti na dan 31. decembra 2025

Povečanje za 149,3 milijarde EUR oziroma 18,0 % glede na prejšnje leto je bilo predvsem posledica naslednjih učinkov:

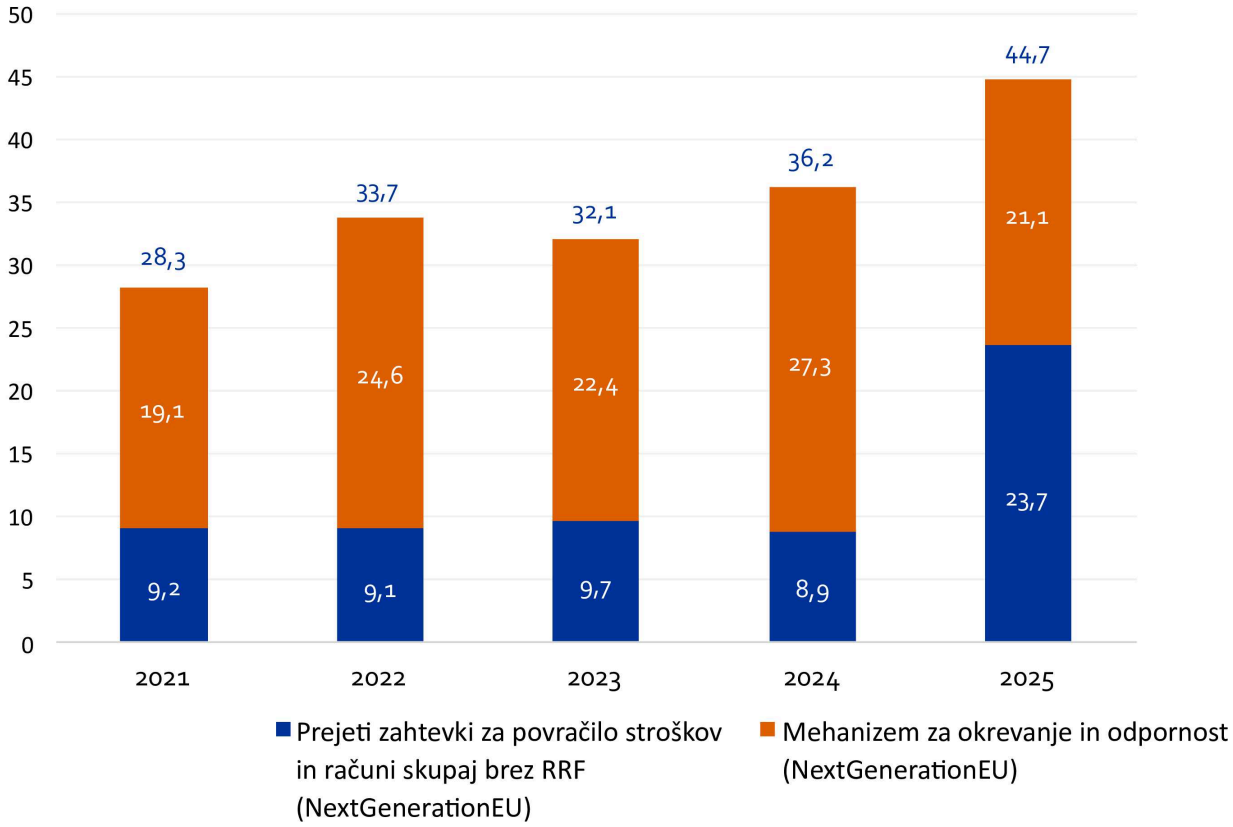
— najeta posojila so se povečala s 594,0 milijarde EUR v letu 2024 na 731,2 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje za 137,2 milijarde EUR oziroma 23,1 % se nanaša predvsem na novo izdajo v okviru enotnega pristopa k financiranju brez odplačil (v višini 148,3 milijarde EUR) za mehanizem za okrevanje in odpornost, instrument za Ukrajino in posojila v okviru makrofinančne pomoči, zmanjšane za odplačila v okviru EMFS, instrumenta SURE in plačilnobilančne pomoči v višini 10,6 milijarde EUR;

— pasivne časovne razmejitve so se povečale s 67,1 milijarde EUR v letu 2024 na 77,0 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje za 9,9 milijarde EUR oziroma 14,8 % se nanaša predvsem na mehanizem za okrevanje in odpornost ter

— obveznosti iz poslovanja so se povečale s 55,4 milijarde EUR v letu 2024 na 65,0 milijarde EUR v letu 2025. Povečanje za 9,6 milijarde EUR oziroma 17,3 % je povezano predvsem z ESRR, Kohezijskim skladom in ESS (povečanje za 13,9 milijarde EUR).

Skupni znesek prejetih zahtevkov za povračilo stroškov in računov, ki so v bilanci stanja pripoznani v postavki „obveznosti iz poslovanja“

(*v milijardah EUR*)

4.5 Neto sredstva

Presežek obveznosti nad sredstvi je na dan 31. decembra 2025 znašal 359,2 milijarde EUR (leta 2024: 308,8 milijarde EUR). Najpomembnejše postavke, ki so privedle do tega povečanja, so dodatna najeta posojila v okviru enotnega pristopa k financiranju (ki jih je treba odplačati do leta 2055, glej oddelek **5.1.1**), okrepitev izvajanja politik in s tem povezano povečanje odobritev za prevzem obveznosti, obveznost iz naslova prejemkov zaposlenih (ki se plača v več desetletjih) ter plačila v zvezi z EKJS, od katerih jih je bila večina plačana v prvem četrtletju 2026.

Opozoriti je treba, da ta presežek obveznosti nad sredstvi ne pomeni, da so institucije in organi EU v finančnih težavah, temveč da bodo nekatere obveznosti financirane iz prihodnjih letnih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v tekočem letu, čeprav bodo morda dejansko plačani v naslednjih letih in financirani iz prihodnjih proračunov, prihodki, povezani s temi prihodnjimi finančnimi sredstvi, pa bodo obračunani šele v prihodnjih obdobjih.

4.6 **Izstop Združenega kraljestva iz EU**

V skladu s sporazumom o izstopu Združenega kraljestva bo Združeno kraljestvo še naprej prispevalo v proračun EU ter koristilo sredstva iz programov EU iz obdobja pred letom 2021 in odhodke, kot da bi bilo država članica. Prejelo bo tudi določena vnaprej opredeljena denarna sredstva, vplačana v proračun EU, ali denarna sredstva, prejeta v proračun EU, ki so povezana z njegovim obdobjem članstva. EU dvakrat letno Združenemu kraljestvu sporoča neporavnane zneske, Združeno kraljestvo pa jih plačuje vsak mesec. Poročilo se posodobi vsako leto na podlagi trenutnih podatkov.

Z obveznostmi na podlagi sporazuma o izstopu se ustvarjajo obveznosti in terjatve za EU, ki jih je treba izračunati in upoštevati v zaključnem računu EU. Povezane so zlasti z naslednjimi področji:

— lastna sredstva (člen 136);

— neporavnane obveznosti (člen 140);

— globe zaradi kršitev pravil konkurence (člen 141);

— obveznosti Unije (člen 142);

— pogojne finančne obveznosti in finančni instrumenti (člena 143 in 144);

— neto sredstva Evropske skupnosti za premog in jeklo (člen 145);

— naložbe EU v Evropski investicijski sklad (EIS) (člen 146);

— pogojne obveznosti v zvezi s pravnimi zadevami (člen 147).

(v milijonih EUR)

	Člen 140	Člen 142	Drugo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Dolg Združenega kraljestva	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Dolg do Združenega kraljestva	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Skupaj	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Nekratkoročne	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Kratkoročne	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Na dan 31. decembra 2025 so neto terjatve do Združenega kraljestva na podlagi obveznosti, ki izhajajo iz finančnih določb sporazuma o izstopu, znašale 10 761 milijonov EUR (leta 2024: 12 762 milijonov EUR). Glavni elementi te terjatve vključujejo obveznosti Združenega kraljestva iz člena 142 v zvezi z obveznostmi EU iz naslova pozaposlitvenih prejemkov (9 599 milijonov EUR) in člena 140 v zvezi z neporavnanimi proračunskimi obveznostmi (2 327 milijonov EUR).

5. **PRORAČUNSKE POGOJNE OBVEZNOSTI**

EU v zadnjih letih vse pogosteje uporablja finančne instrumente (kot so posojila, jamstva in kapitalske naložbe) kot sredstvo za izvajanje svojih politik in uresničevanje ciljev EU. Posojila EU državam članicam ali partnerskim državam so na primer namenjena ponovni vzpostavitvi finančne stabilnosti ali spodbujanju gospodarskega okrevanja po kriznih razmerah. Glavni cilj jamstvenih programov EU je spodbujanje naložb in izboljšanje dostopa do financiranja, da se odpravi nedelovanje trga na ključnih področjih politike.

Kadar EU zagotavlja podporo v obliki jamstev, pričakuje, da bo s to podporo prek drugih finančnih institucij in vlagateljev spodbudila naložbe z večkratnikom svojih proračunskih prispevkov.

Pri odobritvi posojil tretjim državam ali zagotavljanju jamstev lahko proračun EU utrpi izgube, kadar se zgodijo nekateri dogodki, ki niso v celoti pod nadzorom EU. Ker ni verjetno, da bi se zaradi nevračila končnih upravičencev ustvarile izgube v celotnem znesku zagotovljenega financiranja EU, EU nima sredstev za kritje vseh teh potencialnih obveznosti ([6]), temveč le do ravni, ki je potrebna za kritje pričakovanih izgub, in zadostno varnostno rezervo za nepričakovane izgube. Če bi kljub temu prišlo do izgub, ki bi presegale sredstva iz rezerve, bi jih krile države članice iz prihodnjih proračunov EU. V tem smislu posojila in proračunska jamstva ustvarjajo „proračunske pogojne obveznosti“ za proračun EU.

EU redno spremlja vzdržnost svojih pogojnih obveznosti in ustreznost sredstev iz rezervacij v skupnem skladu za rezervacije (CPF) ([7]) (glej oddelek **5.3** spodaj).

Konec leta 2025 so proračunske pogojne obveznosti EU znašale skupaj 475,7 milijarde EUR, od tega se je 363,1 milijarde EUR nanašalo na neodplačana posojila državam (nominalni znesek 359,4 milijarde EUR in 3,7 milijarde EUR natečenih obresti), 112,6 milijarde EUR pa na najvišje zneske (zgornje meje) izdanih jamstev. Kar zadeva posojila, se je 286,1 milijarde EUR nanašalo na posojila državam članicam, 77,0 milijarde EUR pa na posojila tretjim državam. Sredstva, zagotovljena za posojila tretjim državam in jamstva, so znašala 27,4 milijarde EUR.

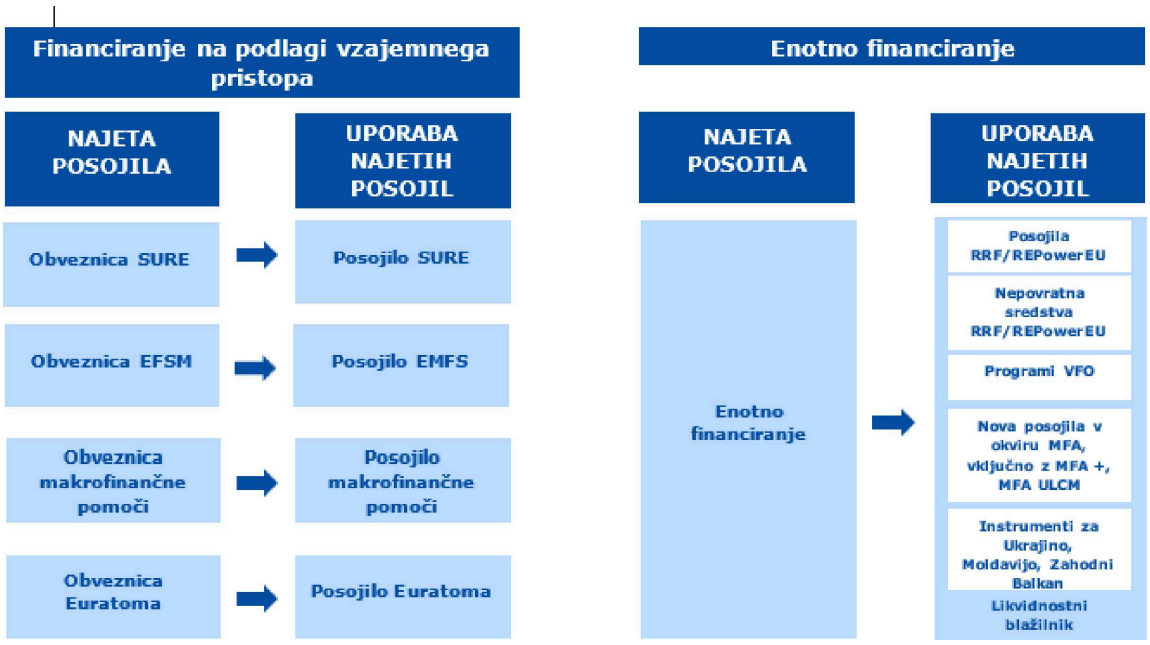
EU prevzema tudi druge obveznosti, ki niso pogojne narave, vendar jih bodo države članice zaradi njihove dolgoročne narave financirale šele iz prihodnjih proračunov. To se nanaša predvsem na pokojninske obveznosti (91,1 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025) in na posojila, najeta na podlagi enotnega pristopa k financiranju, s katerimi so se financirala nepovratna sredstva iz mehanizma za okrevanje in odpornost / načrta REPowerEU ter nekateri drugi programi večletnega finančnega okvira (312,9 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025, glej oddelka **3.2** in **3.4**).

5.1 Najemanje in dajanje posojil

5.1.1 *Najemanje posojil*

Unija si izposoja z izdajo vrednostnih papirjev na mednarodnih kapitalskih trgih. Proračun EU na koncu jamči za vsa izposojena sredstva Unije. Do leta 2020 so se izposojena sredstva uporabljala samo za financiranje posojilnih dejavnosti, glej oddelek **5.1.2**. Po uvedbi instrumenta NextGenerationEU se izposojena sredstva uporabljajo tudi za financiranje nepovratne podpore v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost/REPowerEU, glej oddelek **3.2.**

Pristop k financiranju

([6]) Razen za nekatera jamstva, zagotovljena v okviru programov finančnih instrumentov iz prejšnjih večletnih finančnih okvirov, ki so bili v celoti financirani ali za katere so bile v celoti oblikovane rezervacije iz proračuna EU.

([7]) Glej „Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in pogojnih obveznostih“, ki ga vsako leto izda Komisija.

Komisija je do leta 2020 uporabljala pristop „vzajemnih poslov“, kar pomeni, da je za financiranje posameznega sporazuma o posojilu izdala namensko obveznico. Denar je nakazovala neposredno državi upravičenki pod enakimi pogoji (obrestna mera, zapadlost). Časovni okvir, obseg in zapadlost izdaj obveznic so bili določeni na podlagi potreb upravičenca.

Komisija za instrument NextGenerationEU uporablja pristop diverzificiranega, skupnega financiranja, pri katerem najeta posojila ne financirajo neposredno posameznih izplačil. Namesto tega se dolg izda v skladu s polletnimi načrti financiranja z dolgoročnimi obveznicami in kratkoročnimi menicami. Komisija za izdajo teh vrednostnih papirjev uporablja dražbe in namensko združevanje. Nato stroške v skladu z metodologijo razporejanja stroškov, dogovorjeno z državami članicami ([8]), pri posojilih prenese na upravičence, pri nepovratni podpori pa na proračun EU. Ta pristop skupnega financiranja omogoča prožnejše in skladnejše dejavnosti najemanja in dajanja posojil. Zagotavlja tudi boljše stroške financiranja ter omogoča oblikovanje boljšega okvira za tveganja in skladnost. Zaradi te prožnosti financiranja je potrebna tudi likvidnostna rezerva za učinkovito upravljanje likvidnosti.

V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2022/2434 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]) iz decembra 2022 lahko Komisija ta pristop uporabi za vsa prihodnja najeta posojila. Tako se bo lahko za makrofinančno pomoč + za Ukrajino, instrument za Ukrajino in druge programe posojil uporabilo to prožno in stroškovno učinkovito upravljanje dolga, s čimer bo vzpostavljen enotni pristop k financiranju za vsa najeta posojila EU.

Neporavnana najeta posojila EU so se do 31. decembra 2025 povečala na skupni znesek 738,9 milijarde EUR. Ta znesek vključuje 78,5 milijarde EUR zelenih obveznic instrumenta NextGenerationEU. Te izdaje temeljijo na okviru za zelene obveznice instrumenta NextGenerationEU, ki je usklajen z načeli za zelene obveznice Združenja mednarodnih kapitalskih trgov (ICMA) ([10]). S sredstvi, zbranimi z zelenimi obveznicami instrumenta NextGenerationEU, se financirajo podnebni ukrepi iz nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost.

Spodnja razpredelnica prikazuje časovni razpored odplačil za neporavnana najeta posojila EU (nominalno v milijardah EUR) na dan 31. decembra 2025:

	FINANCIRANJE PO	POSOJILA PO VZAJEMNEM PRISTOPU				SKUPAJ
	ENOTNEM PRISTOPU	SURE	EMFS	Makrofinančna pomoč	EURATOM	
2026	69,9	8,0	6,2	0,1	0,0	84,2
2027	37,2	0,0	3,0	0,2	0,1	40,4
2028	55,6	10,0	2,3	0,2	0,1	68,2
2029	34,1	8,1	1,4	0,9	0,0	44,5
2030	27,7	10,0	0,0	0,1	0,1	37,9
2031	39,2	0,0	6,6	1,2	0,1	47,0
2032	30,3	0,0	3,0	0,7	0,0	34,1
2033	15,7	0,0	2,1	0,5	0,0	18,3
2034	39,7	0,0	0,0	0,7	0,0	40,5
2035	16,9	8,5	2,0	2,0	0,0	29,4
2036	0,0	9,0	5,8	1,3	0,0	16,1
2037	18,4	8,7	0,0	0,9	0,0	28,1

([8]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2022/9701.

([9]) Uredba (EU, Euratom) 2022/2434 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, kar zadeva določitev diverzificirane strategije financiranja za splošno metodo najemanja posojil (UL L 319, 13.12.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([10]) Evropska komisija, Generalni direktorat za proračun, Poročilo o učinku in dodelitvi prihodkov iz evropskih zelenih obveznic instrumenta NextGenerationEU za leto 2023, Urad za publikacije Evropske unije, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

	FINANCIRANJE PO	POSOJILA PO VZAJEMNEM PRISTOPU				SKUPAJ
	ENOTNEM PRISTOPU	SURE	EMFS	Makrofinančna pomoč	EURATOM	
2038	17,0	0,0	1,8	0,3	0,0	19,1
2039	19,3	0,0	0,0	0,1	0,0	19,4
2040	6,0	7,0	0,0	0,5	0,0	13,5
2041	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9
2042	13,3	0,0	3,0	2,0	0,0	18,3
2043	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0
2044	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4
2045	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6
2046	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
2047	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0
2048	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
2049	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2050	17,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,0
2051	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4
2052	13,9	0,0	0,0	0,5	0,0	14,4
2053	15,3	0,0	0,0	2,5	0,0	17,8
2054	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3
2055	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Skupaj	**596,5**	**90,4**	**37,1**	**14,7**	**0,3**	**738,9**

S „financiranjem na podlagi enotnega pristopa“ se financirajo posojila in nepovratna podpora v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost / načrta REPowerEU ter instrumentov za Ukrajino, Zahodni Balkan in Moldavijo ter posojila v okviru makrofinančne pomoči, podpisana od leta 2023.

5.1.2 *Dajanje posojil*

Komisija zagotavlja dvostranska posojila državam članicam in tretjim državam v skladu s sklepi Evropskega parlamenta in Sveta. Komisija, ki deluje v imenu EU, je v letu 2025 upravljala naslednje programe, v okviru katerih je odobrila posojila (poleg mehanizma za okrevanje in odpornost / načrta REPowerEU, o katerih se poroča v oddelku **3.3**):

— pomoč v okviru instrumenta SURE (evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah);

— pomoč v okviru evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (EMFS);

— makrofinančno pomoč;

— instrument za Ukrajino;

— instrument za Zahodni Balkan;

— instrument za Moldavijo;

— Euratom ter

— plačilnobilančna posojila.

Na dan 31. decembra 2025 je bil nominalni znesek posojil v milijardah EUR naslednji:

	Podpisana posojila skupaj	Nečrpana posojila ob koncu leta skupaj	Izplačana posojila ob koncu leta skupaj	Neodplačana posojila ob koncu leta
SURE				
Belgija	8,2	–	8,2	8,2
Bolgarija	1,0	–	1,0	1,0
Hrvaška	1,6	–	1,6	1,2
Ciper	0,6	–	0,6	0,5
Češka	4,5	–	4,5	4,5
Estonija	0,2	–	0,2	0,2
Grčija	6,2	–	6,2	5,2
Madžarska	0,7	–	0,7	0,7
Irska	2,5	–	2,5	2,5
Italija	27,4	–	27,4	24,3
Latvija	0,5	–	0,5	0,4
Litva	1,1	–	1,1	0,9
Malta	0,4	–	0,4	0,3
Poljska	11,2	–	11,2	11,2
Portugalska	6,2	–	6,2	6,2
Romunija	3,0	–	3,0	3,0
Slovaška	0,6	–	0,6	0,6
Slovenija	1,1	–	1,1	0,9
Španija	21,3	–	21,3	18,5
	98,4	–	**98,4**	**90,4**
EMFS				
Irska	22,5	–	22,5	17,3
Portugalska	24,3	–	24,3	19,8
	46,8	–	**46,8**	**37,1**
Makrofinančna pomoč				
Albanija	0,2	–	0,2	0,2
Armenija	0,1	–	0,1	0,1
Bosna in Hercegovina	0,1	–	0,1	0,1
Gruzija	0,1	–	0,1	0,1
Jordanija	1,6	0,3	1,3	1,3
Kosovo	0,1	–	0,1	0,1
Kirgiška republika	0,0	–	0,0	0,0
Moldavija	0,4	–	0,4	0,4

	Podpisana posojila skupaj	Nečrpana posojila ob koncu leta skupaj	Izplačana posojila ob koncu leta skupaj	Neodplačana posojila ob koncu leta
Črna gora	0,1	–	0,1	0,1
Severna Makedonija	0,3	0,1	0,2	0,2
Tunizija	1,4	–	1,4	1,4
Ukrajina – makrofinančna pomoč	12,2	–	12,2	11,0
Ukrajina – makrofinančna pomoč +	18,0	–	18,0	18,0
Ukrajina – makrofinančna pomoč v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	18,1	–	18,1	18,1
Egipt	5,0	4,0	1,0	1,0
	57,6	**4,3**	**53,3**	**52,1**
Instrument za Zahodni Balkan				
Severna Makedonija	0,5	0,5	0,0	0,0
Albanija	0,7	0,6	0,1	0,1
Srbija	1,1	1,1	0,1	0,1
Črna gora	0,3	0,3	0,0	0,0
	2,6	**2,4**	**0,2**	**0,2**
Instrument za Moldavijo				
Moldavija	**1,5**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
Instrument za Ukrajino				
Ukrajina	**33,0**	**9,8**	**23,2**	**23,2**
EURATOM				
Energoatom, K2R4 – Ukrajina	**0,4**	–	**0,4**	**0,3**
Mehanizem za okrevanje in odpornost / REPowerEU	**277,2**	**121,3**	**155,9**	**155,9**
Skupaj	**517,4**	**139,0**	**378,5**	**359,4**

SURE

Instrument SURE je bil ustanovljen leta 2020 za zagotovitev finančne pomoči državam članicam, ki so se spopadale z resnimi gospodarskimi motnjami zaradi pandemije COVID-19 oziroma ki so jih te motnje resno ogrožale. Instrument dopolnjuje nacionalne ukrepe, ki jih izvajajo prizadete države članice.

Razpoložljivost instrumenta se je končala 31. decembra 2022, čakajočih izplačil pa ni. Posojila imajo različno zapadlost, tj. med pet in 30 let.

EMFS

EMFS je bil vzpostavljen za zagotavljanje finančne pomoči vsem državam članicam, ki se soočajo z resnimi ekonomsko-finančnimi težavami ali jih takšne težave ogrožajo zaradi izrednih dogodkov, nad katerimi nimajo nikakršnega nadzora. Ta program je potekel, dodatnih posojil pa ni več mogoče pridobiti, razen za posebne naloge, kot je podaljšanje rokov zapadlosti za obstoječa posojila.

Irska je leta 2025 odplačala zapadlo posojilo v višini 2,4 milijarde EUR v okviru EMFS, Portugalska pa je predčasno odplačala dve posojili v skupni vrednosti 2,5 milijarde EUR. S tem povezane obveznice EU so bile prenesene v združena sredstva enotnega pristopa k financiranju.

MAKROFINANČNA POMOČ

Program makrofinančne pomoči je oblika finančne pomoči, ki jo EU zagotovi partnerskim državam zunaj EU, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco. Zagotavlja se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali kombinacije tega ter je na voljo samo državam, vključenim v program Mednarodnega denarnega sklada (MDS).

Ukrajina

Evropski parlament in Svet sta se leta 2022 dogovorila o treh svežnjih finančne pomoči za Ukrajino ([11]) v skupni vrednosti 7,2 milijarde EUR za okrepitev takojšnje odpornosti države po neizzvani in neupravičeni vojni agresiji Rusije. Vsa posojila so bila Ukrajini izplačana do konca leta 2022. Ta posojila Ukrajini imajo zapadlost od 10 do 30 let.

Za nadaljevanje podpore EU Ukrajini je bilo leta 2023 izplačano posojilo v višini 18 milijard EUR v okviru makrofinančne pomoči + na podlagi Uredbe (EU) 2022/2463 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]). Posojilo je bilo financirano na podlagi enotnega pristopa k financiranju, medtem ko so bila vsa prejšnja posojila v okviru makrofinančne pomoči financirana na podlagi vzajemnega pristopa k financiranju.

EU je oktobra 2024 sprejela novo makrofinančno pomoč za Ukrajino in mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino ([13]). V okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino se izredni prihodki iz imobiliziranega ruskega državnega premoženja uporabijo za odobritev nepovratne podpore Ukrajini za pomoč državi pri odplačevanju novih dvostranskih posojil, ki so jih v okviru te pobude zagotovili partnerji skupine G7 in EU. Zato je EU decembra 2024 z Ukrajino podpisala nov sporazum o posojilu v obliki makrofinančne pomoči v znesku 18,1 milijarde EUR, ki je bilo v celoti izplačano do konca leta 2025.

Konec leta 2025 so skupna neodplačana posojila v okviru makrofinančne pomoči Ukrajini znašala 47,1 milijarde EUR (nominalni znesek).

Instrument za Ukrajino

Evropski parlament in Svet sta 29. februarja 2024 sprejela Uredbo (EU) 2024/792 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino ([14]). Ta instrument zajema obdobje 2024–2027 in Ukrajini zagotavlja do 50 milijard EUR finančne podpore, vključno z do 33 milijardami EUR državnih posojil. Do 31. decembra 2025 je bilo Ukrajini izplačanih 23,2 milijarde EUR posojil. Državna posojila v okviru instrumenta za Ukrajino se financirajo z najetimi posojili na podlagi enotnega pristopa k financiranju.

Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan

Uredba (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan je bila sprejeta maja 2024, prva posojila pa so bila izplačana leta 2025. Instrument naj bi zagotovil do 4 milijarde EUR posojil za obdobje 2025–2027, pri čemer bodo plačila odvisna od tega, ali bodo partnerske države EU na Zahodnem Balkanu izvedle specifične socialno-ekonomske in temeljne reforme.

([11]) S Sklepom (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta je bila zagotovljena nujna pomoč Ukrajini v višini 1,2 milijarde EUR, s Sklepom (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta izredna pomoč Ukrajini v višini 1,0 milijarde EUR in s Sklepom (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta izredna pomoč Ukrajini v višini 5,0 milijarde EUR.

([12]) Uredba (EU) 2022/2463 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini za leto 2023 (makrofinančna pomoč +) (UL L 322, 16.12.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([13]) Uredba (EU) 2024/2773 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 2024 o vzpostavitvi mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino in zagotovitvi izredne makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([14]) Uredba (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (UL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([15]) Uredba (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan (UL L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Instrument za reforme in rast za Republiko Moldavijo

Uredba (EU) 2025/535 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]) o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo je bila sprejeta marca 2025. Instrument bo podpiral Moldavijo v obdobju 2025–2027. Zagotovil naj bi do 1,5 milijarde EUR posojil, pri čemer so bila prva izplačila izvršena leta 2025.

Euratom

Evropska skupnost za atomsko energijo daje posojila državam članicam in državam nečlanicam ter subjektom iz držav članic in nečlanic za financiranje projektov v zvezi z energetskimi objekti.

PLAČILNOBILANČNA POSOJILA

Plačilnobilančna pomoč je program pomoči za države članice zunaj euroobmočja, ki imajo težave v zvezi s svojo plačilno bilanco. V letu 2025 je Latvija v celoti odplačala zadnje neporavnano plačilnobilančno posojilo.

INSTRUMENT SAFE

Svet Evropske unije je 27. maja 2025 sprejel instrument za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) ([17]), namenjen zagotavljanju finančne podpore državam članicam za pospešitev obrambne pripravljenosti s skupnimi javnimi naročili. Instrument SAFE bo državam članicam zagotovil do 150 milijard EUR dolgoročnih posojil, ki naj bi bila izplačana v obdobju 2026–2030 in financirana z najetimi posojili. Do 31. maja 2026 je bilo podpisanih in veljavnih 43,7 milijarde EUR posojil SAFE, od tega jih je bilo izplačanih 6,6 milijarde EUR.

Posojilo za podporo Ukrajini

Evropski parlament in Svet sta februarja 2026 sprejela Uredbo (EU) 2026/467 ([18]) o vzpostavitvi posojila za podporo Ukrajini v najvišjem znesku do 90 milijard EUR. Izvajanje programa je bilo nato omogočeno s spremembo Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ([19]), ki določa večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027, po njenem sprejetju aprila 2026. Povezani sporazum o posojilu je bil podpisan maja 2026, Evropska komisija pa namerava začeti z izplačili junija 2026.

Likvidnost za financiranje na podlagi enotnega pristopa

V okviru strategije za enotni pristop k financiranju se določen znesek prihodkov od najetih posojil hrani na bančnem računu pri Evropski centralni banki ali kratkoročno investira. Ta likvidnostna rezerva zagotavlja, da je na voljo dovolj sredstev za kritje vseh prihodnjih obveznosti glede izplačil. Komisija pri upravljanju likvidnosti upošteva pričakovana potrebna sredstva za izplačila in oportunitetne stroške stanj denarja. Ob koncu leta 2025 so sredstva v okviru likvidnostne rezerve znašala 65,2 milijarde EUR.

5.1.3 *Proračunski zaščitni ukrepi za zagotovitev odplačila najetih posojil*

Najeta posojila EU so neposredne in brezpogojne obveznosti EU, za katere jamčijo države članice EU. Najeta posojila za financiranje posojil naj bi se odplačala s pravočasnim pobiranjem glavnice in zapadlih obresti na ta posojila.

([16]) Uredba (EU) 2025/535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. marca 2025 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo (UL L 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj).

([17]) Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije (UL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([18]) Uredba (EU) 2026/467 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o izvajanju okrepljenega sodelovanja pri vzpostavitvi posojila za podporo Ukrajini za leti 2026 in 2027 (UL L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([19]) Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o dolocitvi vecletnega financnega okvira za obdobje 2021–2027, (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

Če pa država upravičenka ne izpolni svojih obveznosti pri odplačilih ali jih odloži, obstajajo številni zaščitni ukrepi za zagotovitev servisiranja dolga EU, ki so povzeti v spodnji razpredelnici. Kratkoročno se bodo najeta posojila odplačala iz razpoložljivega stanja zakladnice Komisije. Nato bodo najeta posojila, povezana s posojili tretjim državam (razen posojil v okviru makrofinančne pomoči + in instrumenta za Ukrajino), odplačana iz sredstev v skupnem skladu za rezervacije, medtem ko lahko Komisija v primeru posojil v okviru makrofinančne pomoči +, instrumenta za Ukrajino in posojil državam članicam od držav članic vpokliče dodatna sredstva do razpoložljive razlike do zgornje meje lastnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: proračunski manevrski prostor). Za nekatere programe obstajajo tudi jamstva držav članic. Zato so vlagatelji izpostavljeni samo kreditnemu tveganju EU, ne pa kreditnemu tveganju prejemnice posojil.

Program EU, financiran z najetimi posojili	Sistem zaščite
Instrument NextGenerationEU (mehanizem za okrevanje in odpornost in REPowerEU)	proračunski manevrski prostor do začasne zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU – dodatnih 0,6 % BND EU nad zgornjo mejo lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
SURE	jamstvo, ki so ga zagotovile vse države članice EU (25 %) + proračunski manevrski prostor do zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
EMFS	proračunski manevrski prostor do zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
Makrofinančna pomoč (standardna)	skupni sklad za rezervacije (9 % posojila tretji državi)
Izredna makrofinančna pomoč Ukrajini	skupni sklad za rezervacije (9 % posojila) + jamstva vseh držav članic EU (61 %)
Makrofinančna pomoč + Ukrajini	proračunski manevrski prostor do zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
makrofinančna pomoč v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	proračunski manevrski prostor do zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
Instrument za Ukrajino	proračunski manevrski prostor do zgornje meje lastnih sredstev proračuna EU v višini 1,4 % BND EU
Instrument za Zahodni Balkan	skupni sklad za rezervacije (9 % posojila tretji državi)
Instrument za Moldavijo	skupni sklad za rezervacije (9 % posojila tretji državi)
Posojila Euratoma tretjim državam (subjekti v državni lasti)	skupni sklad za rezervacije (9 % posojila) in posredna osebna jamstva tretjih držav

5.2 **Proračunska jamstva**

V okviru te vrste izvrševanja proračuna EU finančnim institucijam (izvajalskim partnerjem) zagotavlja jamstva za njihovo financiranje (dajanje posojil) in naložbene operacije (operacije v zvezi z lastniškim kapitalom) za doseganje svojih ciljev politike.

EU je izdala jamstva v okviru naslednjih programov:

— jamstva za mandat za zunanja posojila, odobrena Evropski investicijski banki (EIB) za operacije dajanja posojil zunaj EU, predvsem upravičencem na državni in poddržavni ravni;

— jamstvo za Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), odobreno skupini EIB za njene operacije, ki podpirajo dodatne naložbe v EU in dostop do financiranja za MSP;

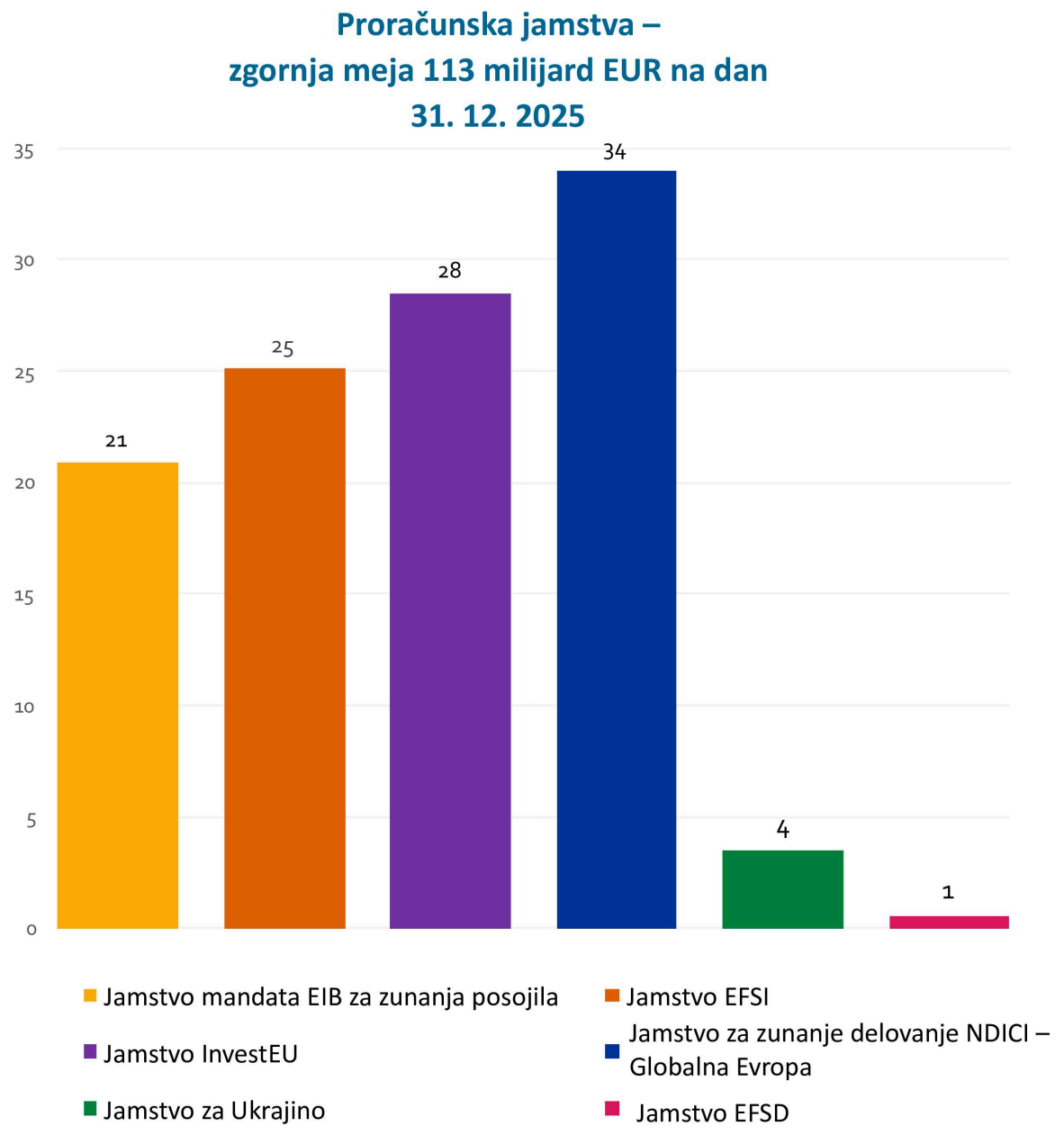
— jamstvo za program InvestEU, zagotovljeno skupini EIB, Evropski banki za obnovo in razvoj in več finančnim partnerjem v državah članicah EU, da bi se mobilizirale zasebne naložbe za zeleni in digitalni prehod, inovacije in socialne naložbe ter znanja in spretnosti. Jamstvo za program InvestEU se lahko poveča s prispevki držav Efte in držav članic ter posrednimi osebnimi jamstvi;

— jamstvo za zunanje delovanje na podlagi uredbe o NDICI, ki zagotavlja jamstva EIB in več drugim nasprotnim strankam za njihovo financiranje in naložbe zunaj Evrope, namenjene upravičencem iz javnega in zasebnega sektorja, s ciljem spodbujanja trajnostnih naložb v partnerskih državah EU;

— jamstvo za Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD), izdano več partnerjem za podporo naložbam v Afriki in državah evropskega sosedstva;

— jamstvo za Ukrajino, izdano več nasprotnim strankam v skladu z uredbo o instrumentu za Ukrajino, za spodbujanje naložb za okrevanje in obnovo Ukrajine.

Na dan 31. decembra 2025 je nominalni neporavnani znesek navedenih jamstev na najvišji ravni, odobren izvajalskim partnerjem, znašal 112,6 milijarde EUR, od tega se 77,6 milijarde EUR nanaša na operacije financiranja ali naložbene operacije, ki so jih podpisali izvajalski partnerji (jamstva za program InvestEU, NDICI in Ukrajino so še vedno v naložbenem obdobju, v katerem lahko partnerji v jamstvo vključijo nove operacije).

K programu InvestEU lahko prispevajo tudi države članice in države EGP. EU je do 31. decembra 2025 s temi državami podpisala sporazume o prispevkih v višini 3,3 milijarde EUR, od katerih se 2,6 milijarde EUR nanaša na denarne prispevke, 0,6 milijarde EUR pa na posredna osebna jamstva.

5.3 **Skupni sklad za rezervacije**

Da bi se pravočasno zagotovila sredstva za morebitne unovčitve jamstev za kritje izgub, ki so jih imeli izvajalski partnerji, EU oblikuje zneske rezervacij iz proračuna. Od leta 2021 se vsa rezervirana sredstva hranijo v skupnem skladu za rezervacije, ki deluje kot en sam portfelj, pri čemer so sredstva vložena predvsem v dolžniške vrednostne papirje. Trenutno združuje oblikovanje rezervacij za vsa proračunska jamstva EU in nekatere programe finančne pomoči. Sredstva skupnega sklada za rezervacije se dodelijo v razdelke, da je mogoče izslediti zneske, povezane s prispevajočimi proračunskimi jamstvi in programi finančne pomoči.

Komisija ima na dan 31. decembra 2025 v skupnem skladu za rezervacije neto sredstva v višini 27,2 milijarde EUR za naslednje razdelke:

— Jamstveni sklad za zunanje ukrepe – 3,4 milijarde EUR (za kritje jamstev za mandat za zunanja posojila, pa tudi posojil v okviru makrofinančne pomoči in posojil Euratoma, dodeljenih tretjim državam pred letom 2021)

— EFSI – 9,2 milijarde EUR;

— EFSD – 0,8 milijarde EUR;

— razdelki programa InvestEU – 8,9 milijarde EUR (vključno z denarnimi prispevki držav članic in držav EGP);

— NDICI EFSD+ – 3,6 milijarde EUR;

— jamstvo za Ukrajino – 0,6 milijarde EUR;

— posojila v okviru makrofinančne pomoči po letu 2020 in instrument za Zahodni Balkan – 0,2 milijarde EUR;

— posojila v okviru makrofinančne pomoči Ukrajini – 0,5 milijarde EUR.

Poleg tega je v osrednji zakladnici Komisije 0,2 milijarde EUR kot likvidnostna rezerva za kritje neposrednih unovčitev jamstev.

6. **POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST V EU**

Evropska unija (EU) je unija, na katero so države članice prenesle pristojnosti za uresničevanje skupnih ciljev. Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

6.1 **Politični in finančni okvir**

Pogodbi EU

Krovni cilji in načela, ki usmerjajo Unijo in evropske institucije, so opredeljeni v Pogodbah. Unija in institucije EU lahko delujejo le v mejah pristojnosti, ki jih imajo v skladu s Pogodbama za uresničevanje v njih določenih ciljev, pri tem pa morajo upoštevati načeli ([20]) subsidiarnosti in sorazmernosti. Da bi dosegla svoje cilje in izvedla svoje politike, si Unija sama zagotovi potrebna finančna sredstva. Komisija je odgovorna za spodbujanje splošnega interesa Unije, kar vključuje izvrševanje proračuna in upravljanje programov v sodelovanju z državami članicami in v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja.

([20]) V skladu z načelom subsidiarnosti Unija ukrepa samo, če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov lažje dosežejo na ravni Unije. V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb (glej člen 5 PEU).

EU uresničuje cilje iz Pogodbe z različnimi instrumenti, med katerimi je tudi proračun EU. Druga so na primer skupni zakonodajni okvir ali skupne politične strategije.

Večletni finančni okvir in programi za porabo sredstev

Politike, ki jih podpira proračun EU, se izvajajo v skladu z večletnim finančnim okvirom ter ustrezno sektorsko zakonodajo, ki določa programe in instrumente za porabo sredstev. Z njimi se politične prednostne naloge EU pretvorijo v ukrepe financiranja, ki se izvajajo v dovolj dolgem obdobju, da se zagotovita učinkovitost in usklajena dolgoročna perspektiva upravičence do sredstev EU in nacionalne organe, ki zagotavljajo sofinanciranje. Določeni so najvišji letni zneski (zgornje meje) za odhodke EU kot celoto in za glavne kategorije odhodkov (razdelki). S seštevkom zneskov zgornjih mej vseh razdelkov se lahko izračuna skupna zgornja meja odobritev za prevzem obveznosti. Svet sprejme večletni finančni okvir s soglasjem vseh držav članic in odobritvijo Evropskega parlamenta. Sedanji večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 je bil sprejet 17. decembra 2020 ([21]). Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 dopolnjuje začasni instrument za okrevanje NextGenerationEU.

Letni proračun

Letni proračun pripravi Komisija. Evropski parlament in Svet se (običajno do sredine decembra) o proračunu za naslednje leto dogovorita v skladu s postopkom iz člena 314 PDEU. V skladu z načelom uravnoteženosti proračuna morajo biti skupni prihodki enaki skupnim odhodkom (odobritvam plačil) v danem proračunskem letu.

Glavni viri financiranja proračuna EU so prihodki iz lastnih sredstev, ki jih dopolnjujejo drugi prihodki. Obstajajo štiri vrste lastnih sredstev: tradicionalna lastna sredstva (predvsem carine), lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV), viri lastnih sredstev na podlagi nereciklirane plastične odpadne embalaže (uvedeni leta 2021) in lastna sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND). Drugi prihodki, ki se ustvarijo pri dejavnostih EU (npr. globe zaradi kršitev pravil konkurence), običajno predstavljajo manj kot 10 % skupnih prihodkov.

Načini upravljanja

Proračun EU se izvršuje prek treh načinov upravljanja, ki določajo, kako se denar izplačuje in upravlja:

— Deljeno upravljanje: velik del proračuna (približno tri četrtine) se upravlja v okviru sistema deljenega upravljanja Komisije v sodelovanju z državami članicami, zlasti na področju strukturnih skladov in kmetijstva.

— Neposredno upravljanje: Komisija upravlja programe tudi sama in lahko za izvajanje posameznih programov pooblasti tudi izvajalske agencije.

— Posredno upravljanje: odločitve glede odhodkov se lahko posredno upravljajo tudi prek drugih organov znotraj ali zunaj EU. V finančni uredbi in/ali sporazumih o prispevku so določeni potrebni mehanizmi nadzora in poročanja, ki jih morajo uporabljati ti subjekti, ter nadzor Komisije, kadar se naloge izvrševanja proračuna zaupajo nacionalnim agencijam, skupini Evropske investicijske banke, tretjim državam, mednarodnim organizacijam (npr. Svetovni banki ali Združenim narodom) in drugim subjektom (npr. decentraliziranim agencijam EU, skupnim podjetjem).

Finančni instrumenti in proračunska jamstva

Tradicionalna metoda izvrševanja proračuna v obliki dodeljevanja nepovratnih sredstev in subvencij je dopolnjena z izdajo finančnih instrumentov v obliki jamstev ter lastniškega kapitala in posojil. Poleg tega EU sodeluje pri najemanju in dajanju posojil za posebne programe finančne pomoči, da bi podprla države članice in tretje države v obliki dvostranskih posojil, ki se financirajo iz dolga, izdanega na kapitalskih trgih z jamstvom iz proračuna EU. Parlament in Svet sta decembra 2022 vzpostavila enotni pristop k financiranju za najeta posojila EU, v skladu s katerim bo Unija izdajala enotne obveznice EU in ne ločeno denominiranih obveznic za posamezne programe.

([21]) V Evropskem svetu je bil 1. februarja 2024 na podlagi predloga Komisije COM(2023) 336 dosežen dogovor o vmesni reviziji zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Finančna uredba

Finančna uredba ([22]), ki se uporablja za splošni proračun, je osrednji akt regulativne strukture financ EU. Podrobno opredeljuje finančna pravila, ki se uporabljajo za izvrševanje proračuna EU, in vloge različnih akterjev, ki sodelujejo pri zagotavljanju, da se denar uporablja dobro in dosega zastavljene cilje. Vključuje tudi posebne določbe, ki se uporabljajo za finančne instrumente, proračunska jamstva in finančno pomoč.

6.2 **Upravljanje in odgovornost**

6.2.1 *Institucionalna struktura*

EU ima institucionalni okvir, prek katerega namerava uveljavljati svoje vrednote, uresničevati svoje cilje, služiti svojim interesom, interesom svojih državljanov in interesom držav članic ter zagotoviti doslednost, učinkovitost in kontinuiteto svojih politik in ukrepov. Njeno organizacijsko strukturo sestavljajo institucije, agencije in drugi avtonomni organi EU. Finančna uredba skupaj z veljavnimi računovodskimi pravili določa, kateri od teh subjektov so vključeni v konsolidirani zaključni račun EU (glej pojasnilo **9** konsolidiranega zaključnega računa EU za seznam subjektov, vključenih v obseg konsolidacije).

Evropski parlament skupaj s Svetom opravlja zakonodajno in proračunsko funkcijo. Komisija politično odgovarja Evropskemu parlamentu. Svet prav tako opravlja funkcije usklajevanja politik in usklajevanja v okviru splošne politične usmeritve in prednostnih nalog Unije, ki jih je določil Evropski svet.

Evropska komisija je izvršna veja Evropske unije. Spodbuja splošni interes EU in v ta namen sprejema ustrezne pobude. Zagotavlja uporabo Pogodb in skrbi za uporabo prava Unije v državah članicah pod nadzorom Sodišča Evropske unije. Opravlja usklajevalno, izvršilno in upravljavsko funkcijo, izvršuje proračun in upravlja programe.

Komisija izvršuje proračun, pri čemer večinoma sodeluje z državami članicami ([23]). Skupaj zagotavljajo, da se odobrena proračunska sredstva porabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja. Uredbe določajo obveznosti držav članic v zvezi z revizijo in nadzorom pri deljenem izvrševanju proračuna in odgovornostih, ki iz tega izhajajo. Za vsako institucijo EU določajo tudi odgovornosti in podrobna pravila, ki se nanašajo na njene odhodke.

6.2.2 *Upravljavska struktura Komisije*

Ureditve upravljanja Komisije in načini, s katerimi zagotavljajo, da Komisija deluje kot sodobna, odgovorna in v uspešnost usmerjena institucija, so opisani v Sporočilu ([24]) o upravljanju v Evropski komisiji.

Komisija izvaja svoje funkcije pod vodstvom kolegija komisarjev, ki določa prednostne naloge in prevzema splošno politično odgovornost za delo Komisije. Komisija kot kolegij deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika oz. predsednice, ki cilje, za katere si bo prizadeval/-a, predstavi v okviru svojega imenovanja Evropskemu parlamentu v obliki političnih usmeritev. Predsednik oz. predsednica odloča o notranji organizaciji Komisije, s čimer zagotavlja, da deluje usklajeno, učinkovito in kot kolegij.

Kolegij delegira operativno izvrševanje proračuna in finančno poslovodenje generalnim direktorjem in vodjem služb, ki vodijo upravno strukturo Komisije. Ta decentralizirani pristop ustvarja upravno kulturo, ki uradnike spodbuja k prevzemanju odgovornosti za dejavnosti, ki jih nadzirajo, in od njih zahteva dajanje zagotovil glede dejavnosti, za katere so odgovorni.

([22]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509.
([23]) Glej člen 317 PDEU.
([24]) C(2020) 4240 z dne 24. junija 2020.

Interni upravni odbor pod vodstvom predsednika oz. predsednice in v tesnem sodelovanju s člani Komisije, odgovornimi za proračun, človeške vire in upravo, ter z vključitvijo predsedniških in osrednjih služb zagotavlja usklajevanje, nadzor, svetovanje in strateške usmeritve.

Notranje ureditve določajo usklajen nabor trdnih kontrol in orodij za upravljanje, ki kolegiju komisarjev omogočajo, da prevzame politično odgovornost za delo Komisije ([25]).

6.2.3 *Finančno poslovodenje Komisije*

V Komisiji so vloge in pristojnosti na področju finančnega poslovodenja jasno opredeljene (npr. v finančni uredbi in notranjih pravilih ([26])) in se ustrezno izvajajo. Generalni direktorji in vodje služb Komisije so kot odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil odgovorni za dobro finančno upravljanje virov EU, upoštevanje določb finančne uredbe, obvladovanje tveganj in vzpostavitev ustreznega okvira notranje kontrole.

Odredbodajalci so odgovorni za celotno upravljanje od določanja, kaj je treba narediti za uresničitev ciljev politik, ki jih je zastavila institucija, do upravljanja dejavnosti z operativnega vidika in vidika dobrega finančnega poslovodenja. Naloge se lahko nadalje prenesejo na direktorje, vodje enot in druge, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil. Vsak odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil lahko ima enega ali dva direktorja, odgovorna za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, za pomoč pri nadzorovanju in spremljanju izvajanja sistemov notranje kontrole.

Osrednje službe Komisije zagotavljajo smernice in nasvete ter spodbujajo dobre prakse, tudi prek dela internega upravnega odbora.

Finančna uredba zahteva, da vsak odredbodajalec pripravi letno poročilo o dejavnostih, ki podrobno opisuje dosežke, izvajanje notranje kontrole in dejavnosti finančnega poslovodenja med letom. Letno poročilo o dejavnostih vključuje izjavo, da so bila sredstva porabljena na podlagi načel dobrega finančnega poslovodenja in da so vzpostavljeni kontrolni postopki, ki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti povezanih transakcij. Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU ([27]) je glavni instrument, **s katerim kolegij komisarjev prevzame politično odgovornost za finančno upravljanje proračuna EU**.

Računovodja Komisije je na centralni ravni odgovoren za upravljanje zakladnice, postopke izterjave, določanje računovodskih pravil na podlagi mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS), potrjevanje računovodskih sistemov ter pripravo zaključnega računa Komisije in konsolidiranega zaključnega računa EU. Poleg tega mora računovodja podpisati zaključni račun z izjavo, da v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Unije. Zaključni račun sprejme kolegij komisarjev. Funkcija računovodje je neodvisna funkcija in ima veliko odgovornost pri finančnem poročanju Komisije.

Tudi funkcija notranjega revizorja Komisije je centralizirana in neodvisna, pri čemer notranji revizor zagotavlja neodvisne nasvete, mnenja in priporočila v zvezi s kakovostjo in delovanjem sistemov notranje kontrole v Komisiji, agencijah EU in drugih avtonomnih organih EU.

Odbor za spremljanje poteka revizij zagotavlja neodvisnost notranjega revizorja ter spremlja kakovost notranjih revizij in nadaljnje ukrepanje služb Komisije na podlagi priporočil notranje in zunanje revizije ter ugotovitev in priporočil Evropskega računskega sodišča v zvezi z razrešnico glede zanesljivosti letnega konsolidiranega zaključnega računa EU. S svetovalno vlogo odbor prispeva k splošnemu nadaljnjemu izboljšanju uspešnosti in učinkovitosti Komisije pri doseganju njenih ciljev ter olajšuje nadzor kolegija nad praksami Komisije na področju upravljanja, obvladovanja tveganja in notranje kontrole.

([25]) Zato se izraz „Evropska komisija“ uporablja tako za institucijo – kolegij –, ki ga sestavljajo člani Komisije, kot za upravo, ki jo vodijo generalni direktorji njenih oddelkov (in vodje drugih upravnih struktur, kot so službe, uradi in izvajalske agencije).

([26]) Od sredine leta 2019 (po spremenjenem členu 12 notranjih pravil) je upravljanje Evropskega razvojnega sklada (ERS) razdeljeno med pet oddelkov (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA in JRC).

([27]) https://commission.europa.eu/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_sl.

6.2.4 *Postopek zunanje revizije in razrešnice*

V skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja je treba sredstva upravljati na uspešen, učinkovit in gospodaren način. Vzpostavljen je okvir odgovornosti, ki temelji na celovitem poročanju, zunanji reviziji in političnem nadzoru, da se zagotovi razumno zagotovilo, da se sredstva EU ustrezno porabijo.

Evropski parlament se po priporočilu **Sveta** odloči, ali bo Komisiji za način, kako je izvrševala proračun EU v zadevnem letu, dal končno odobritev (podelitev razrešnice). Letni postopek razrešnice zagotavlja, da je Komisija politično odgovorna za izvrševanje proračuna EU.

Evropsko računsko sodišče vsako leto preuči zanesljivost računovodskih izkazov, ali so bili vsi prihodki prejeti in ali so vsi odhodki nastali na zakonit in pravilen način ter ali so bili finančno poslovodenje in kvalitativni vidiki oblikovanja proračuna, vključno z vidikom smotrnosti, dobri. Glede na velik pomen instrumenta NextGenerationEU je mnenje Evropskega računskega sodišča o zakonitosti in pravilnosti odhodkov v okviru tradicionalnega proračuna EU od leta 2021 dopolnjeno z ločenim mnenjem o zakonitosti in pravilnosti odhodkov v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost. Objava letnega poročila Evropskega računskega sodišča je izhodišče za postopek razrešnice. Revizorji pripravijo tudi posebna poročila o posebnih področjih porabe ali politike ali zadevah v zvezi s proračunom ali upravljanjem.

Sklep o razrešnici temelji tudi na celovitem finančnem poročanju Komisije in poročanju Komisije o odgovornosti ([28]), zaslišanjih komisarjev v Evropskem parlamentu in odgovorih na pisna vprašanja, naslovljena na Komisijo.

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2025 je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih predložile institucije in organi v skladu s členom 252(2) finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije. Izjavljam, da je bil pripravljen v skladu z naslovom XIII navedene finančne uredbe ter računovodskimi načeli, pravili in metodami iz pojasnil k računovodskim izkazom.

Od računovodij teh institucij in organov, ki potrjujejo zanesljivost poslanih podatkov, sem pridobil vse potrebne podatke za pripravo zaključnega računa, ki prikazuje sredstva in obveznosti Evropske unije ter izvrševanje proračuna.

Potrjujem, da sem na podlagi teh podatkov in preverjanj, ki so bila po mojem mnenju potrebna za potrditev zaključnega računa Evropske komisije, pridobil razumno zagotovilo, da zaključni račun v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Evropske unije.

Niall BOHAN

Računovodja Evropske komisije

18. junij 2026

([28]) V skladu s finančno uredbo (člen 253) mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti sklop finančnih poročil in poročil o odgovornosti, ki so bistven prispevek k letnemu „postopku razrešnice“, s katerim Evropski parlament in Svet zahtevata odgovornost za način upravljanja proračuna EU od Komisije. Sveženj celovitega finančnega poročanja in poročanja o odgovornosti sestavlja pet poročil, in sicer o izvrševanju, smotrnosti, rezultatih, upravljanju in zaščiti proračuna EU. Celovita finančna poročila in poročila o odgovornosti na spletišču Evropa.

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA ([29])

KAZALO

		Stran
BILANCA STANJA		35
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA		36
IZKAZ DENARNIH TOKOV		37
IZKAZ SPREMEMB V NETO SREDSTVIH		38
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM		39
1.	POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	39
2.	POJASNILA K BILANCI STANJA	57
3.	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	97
4.	POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA	108
5.	PRORAČUNSKE IN PRAVNE OBVEZNOSTI	114
6.	OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ	119
7.	RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK	137
8.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	139
9.	OBSEG KONSOLIDACIJE	140

([29]) Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

BILANCA STANJA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
NEKRATKOROČNA SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	*2.1*	*1 135*	*1 095*
Opredmetena osnovna sredstva	*2.2*	*14 756*	*13 713*
Naložbe, obračunane po kapitalski metodi	*2.3*	*1 524*	*1 446*
Finančna sredstva	*2.4*	*362 806*	*308 961*
Predhodno financiranje	*2.5*	*38 971*	*40 861*
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	*2.6*	*12 663*	*13 272*
		431 856	**379 347**
KRATKOROČNA SREDSTVA			
Finančna sredstva	*2.4*	*23 291*	*19 377*
Predhodno financiranje	*2.5*	*37 775*	*38 058*
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	*2.6*	*21 404*	*18 465*
Zaloge	*2.7*	*79*	*85*
Denar in denarni ustrezniki	*2.8*	*103 041*	*63 163*
		185 591	**139 148**
SREDSTVA SKUPAJ		**617 447**	**518 495**
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Pokojnine in drugi prejemki zaposlenih	*2.9*	*(91 128)*	*(93 096)*
Rezervacije	*2.10*	*(2 149)*	*(2 280)*
Finančne obveznosti	*2.11*	*(644 018)*	*(539 575)*
		(737 295)	**(634 951)**
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Rezervacije	*2.10*	*(464)*	*(7 536)*
Finančne obveznosti	*2.11*	*(96 769)*	*(62 328)*
Obveznosti iz poslovanja	*2.12*	*(65 037)*	*(55 414)*
Pasivne časovne razmejitve	*2.13*	*(77 048)*	*(67 091)*
		(239 319)	**(192 368)**
OBVEZNOSTI SKUPAJ		**(976 614)**	**(827 319)**
NETO SREDSTVA		**(359 167)**	**(308 824)**
Rezerve	*2.14*	*941*	*986*
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic ([1])	*2.15*	*(360 108)*	*(309 810)*
NETO SREDSTVA		**(359 167)**	**(308 824)**

([1]) *Evropski parlament je 26. novembra 2025 sprejel proračun, ki določa, da se kratkoročne obveznosti EU plačajo iz lastnih sredstev, ki jih poberejo države članice ali se od njih vpokličejo v naslednjem letu. Poleg tega v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov (Uredba (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 (UL L 56, 4.3.1968, str. 1), kakor je bila spremenjena) države članice skupno jamčijo za obveznost plačila pokojnin.*

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	2025	2024 (prerazvrščeno)
PRIHODKI			
Prihodki iz nemenjalnih poslov			
Sredstva iz naslova BND	*3.1*	*106 342*	*95 037*
Tradicionalna lastna sredstva	*3.2*	*23 436*	*20 587*
Sredstva iz naslova DDV	*3.3*	*25 728*	*24 547*
Lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže	*3.4*	*7 524*	*8 227*
Globe	*3.5*	*5 370*	*4 039*
Izterjava odhodkov	*3.6*	*1 376*	*957*
Drugo	*3.8*	*18 572*	*10 673*
		188 348	**164 068**
Prihodki iz menjalnih poslov			
Finančni prihodki	*3.9*	*11 646*	*9 005*
Drugo	*3.10*	*2 500*	*2 592*
		14 146	**11 597**
Prihodki skupaj		**202 495**	**175 665**
ODHODKI			
Preneseno v upravljanje državam članicam	*3.11*		
Evropski kmetijski jamstveni sklad		*(40 914)*	*(40 267)*
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja		*(17 017)*	*(14 779)*
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad		*(31 032)*	*(28 833)*
Evropski socialni sklad		*(17 308)*	*(18 037)*
drugo		*(4 514)*	*(3 854)*
Prerazporeditve, vključno z nepovratnimi sredstvi in proračunsko podporo	*3.12*		
Mehanizem za okrevanje in odpornost		*(46 815)*	*(65 787)*
drugo		*(32 025)*	*(32 992)*
Sporazumi o prispevkih, vključno z organi EU	*3.13*	*(13 200)*	*(16 820)*
Stroški zaposlenih in pokojnin	*3.14*	*(15 954)*	*(14 966)*
Stroški financiranja	*3.15*	*(27 156)*	*(27 226)*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	*3.7*	*(465)*	*(315)*
Odhodki za javna naročila ter upravni in drugi odhodki	*3.16*	*(10 733)*	*(8 997)*
Odhodki skupaj		**(257 134)**	**(272 873)**
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO		**(54 639)**	**(97 208)**

IZKAZ DENARNIH TOKOV

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Poslovni izid za zadevno leto	*(54 639)*	*(97 208)*
Poslovanje		
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	*212*	*191*
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	*1 123*	*1 194*
(Povečanje)/zmanjšanje posojil	*(49 852)*	*(36 703)*
(Povečanje)/zmanjšanje predhodnega financiranja	*2 173*	*12 756*
(Povečanje)/zmanjšanje menjalnih terjatev in nemenjalnih izterljivih zneskov	*(2 332)*	*3 463*
(Povečanje)/zmanjšanje zalog	*6*	*(7)*
Povečanje/(zmanjšanje) pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih	*(1 968)*	*2 288*
Povečanje/(zmanjšanje) rezervacij	*(7 202)*	*6 481*
Povečanje/(zmanjšanje) finančnih obveznosti (razen tistih, prevzetih v okviru enotnega pristopa k financiranju)	*(11 575)*	*(1 382)*
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz poslovanja	*9 623*	*4 898*
Povečanje/(zmanjšanje) pasivnih časovnih razmejitev	*9 958*	*(9 714)*
Proračunski presežek iz prejšnjega leta, obravnavan kot nedenarni prihodki	*(1 348)*	*(633)*
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih (gibanje nedenarnih sredstev ni vključeno v izkaz poslovnega izida)	*5 603*	*1 159*
Drugo gibanje nedenarnih sredstev	*40*	*27*
Naložbenje		
(Povečanje)/zmanjšanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	*(2 418)*	*(1 817)*
(Povečanje)/zmanjšanje naložb, obračunanih po kapitalski metodi	*(78)*	*(80)*
(Povečanje)/zmanjšanje neizvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*(7 432)*	*(6 246)*
(Povečanje)/zmanjšanje izvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*(475)*	*(19)*
Dejavnosti financiranja		
Povečanje/(zmanjšanje) posojil, najetih na podlagi enotnega pristopa k financiranju	*150 460*	*144 900*
NETO DENARNI TOK	**39 878**	**23 547**
Neto povečanje/(zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov	*39 878*	*23 547*
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	*63 163*	*39 616*
Denar in denarni ustrezniki ob koncu leta	*103 041*	*63 163*

IZKAZ SPREMEMB V NETO SREDSTVIH

(v milijonih EUR)

	Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic Skupni presežek/(primanjkljaj)	Druge rezerve	Neto sredstva
STANJE NA DAN 31. 12. 2023	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	*1 159*	–	*1 159*
Drugo	*94*	*(66)*	*27*
Proračunski rezultat za leto 2023, knjižen v dobro držav članic	*(633)*	–	*(633)*
Poslovni izid za zadevno leto	*(97 208)*	–	*(97 208)*
STANJE NA DAN 31. 12. 2024	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	*5 603*	–	*5 603*
Drugo	*85*	*(45)*	*40*
Proračunski rezultat za leto 2024, knjižen v dobro držav članic	*(1 348)*	–	*(1 348)*
Poslovni izid za zadevno leto	*(54 639)*	–	*(54 639)*
STANJE NA DAN 31. 12. 2025	**(360 108)**	**941**	**(359 167)**

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

V naslednjih razpredelnicah so zneski, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo v zvezi z večletnimi finančnimi okviri do konca leta 2020, še vedno prikazani v postavki „Države članice“. Kljub izstopu Združenega kraljestva iz EU 1. februarja 2020 je namreč v skladu s sporazumom o izstopu njegovo finančno razmerje z EU še vedno ustrezalo razmerju države članice za ta obdobja.

1. **POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE**

1.1 PRAVNA PODLAGA IN RAČUNOVODSKA PRAVILA

Računovodstvo EU se vodi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta ([30]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Evropska unija v skladu s členom 80 finančne uredbe pripravi računovodske izkaze na temelju pravil računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki so izpeljana iz mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS). Računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, morajo uporabljati vse institucije in organi EU, ki spadajo v obseg konsolidacije, da je zagotovljena notranja usklajenost konsolidiranih računovodskih izkazov EU.

Uporaba novih in spremenjenih računovodskih pravil Evropske unije („European Union accounting rules“ – EAR)

Nova računovodska pravila EU, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje

Računovodsko pravilo EU št. 1 „Računovodski izkazi“

Računovodja Evropske komisije je 12. decembra 2025 sprejela ciljno usmerjeno spremembo računovodskega pravila EU št. 1 „Računovodski izkazi“, ki velja za poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje. S spremembo je bil uveden na načelih temelječ pristop k opredelitvi odsekov, ki jih je treba predstaviti v poročilu po odsekih, ki je obvezna sestavina konsolidiranega zaključnega računa EU in posameznih zaključnih računov Evropske komisije. V skladu s prejšnjim računovodskim pravilom EU št. 1 je bila opredelitev odsekov povezana s kategorijami večletnega finančnega okvira EU. S ciljno usmerjeno spremembo je bila ta povezava odpravljena, odseki pa so opredeljeni splošno v skladu z MRSJS 18 „Poročanje po odsekih“. Po sprejetju ciljno usmerjene spremembe je bila spremenjena struktura poročila po odsekih, da bi se osredotočili na cilje financiranja in ne njegove vire (glej pojasnilo **3.17**).

Nova računovodska pravila EU, ki so bila sprejeta, vendar 31. decembra 2025 še niso veljala

Računovodsko pravilo EU št. 8 „Najemnine“

Računovodja Evropske komisije je 15. aprila 2025 sprejela revidirano računovodsko pravilo EU št. 8 „Najemi“, ki velja za obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2027 ali pozneje. Revidirano računovodsko pravilo EU št. 8 je bilo posodobljeno v skladu z MRSJS 43 „Najemi“ (vključno s spremembo pravila „Koncesijski najemi in drugi dogovori, ki prenašajo pravice na sredstvih“). Glavna sprememba v primerjavi s sedanjim računovodskim pravilom EU št. 8 je uvedba modela pripoznavanja in merjenja pravice do uporabe, ki od najemnikov zahteva, da v bilanci stanja pripoznajo vse najeme, vključno s koncesijskimi najemi, razen če se uporablja izjema zaradi kratkoročnosti ali nizke vrednosti. Sedanje razlikovanje med poslovnimi in finančnimi najemi, pri čemer se v bilanci stanja pripoznajo le slednji, se ne bo več uporabljalo. Za najemodajalce v revidiranem računovodskem pravilu EU št. 8 večinoma še naprej veljajo obstoječe računovodske zahteve z dodatnimi smernicami in pojasnili. Zato se pričakuje, da bo začetna uporaba spremenjenega računovodskega pravila EU št. 8 privedla do pripoznanja precejšnjega zneska prejšnjih poslovnih najemov z ustreznim povečanjem sredstev, pri katerih je pripoznana pravica do uporabe, in obveznosti iz najemov v bilanci stanja. Učinek revidiranega računovodskega pravila EU št. 8, vključno s koncesijskimi najemi in drugimi ustreznimi ureditvami, se bo še naprej ocenjeval v koledarskem letu 2026 pred datumom začetka veljavnosti 1. januarja 2027.

([30]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o financnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proracun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Računovodsko pravilo EU št. 1 „Računovodski izkazi“

Računovodja Evropske komisije je 15. aprila 2025 sprejela spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 1 „Računovodski izkazi“, ki velja za poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2027 ali pozneje. Cilj spremembe je zagotoviti dosledno razvrstitev vseh najetih posojil v okviru dejavnosti financiranja. V skladu s sedanjim računovodskim pravilom EU št. 1 so najeta posojila, povezana z najemi in pridobitvijo opredmetenih osnovnih sredstev ter najeta posojila, povezana z vzajemnim poslovanjem, razvrščena v postavko „Poslovanje“. V postavko „Dejavnosti financiranja“ so razvrščena samo najeta posojila, povezana z enotnim pristopom k financiranju (glej pojasnilo **2.11.1.1**). V skladu z revidiranim računovodskim pravilom EU št. 1 bodo dejavnosti financiranja zajemale vse dejavnosti, katerih posledica so spremembe obsega in sestave najetih posojil brez zgoraj navedenih izjem. Zato se pričakuje, da bo začetna uporaba revidiranega računovodskega pravila EU št. 1 povzročila spremembo z denarnih tokov iz poslovanja na denarne tokove iz dejavnosti financiranja. Učinek revidiranega računovodskega pravila EU št. 1 se bo še naprej ocenjeval v koledarskem letu 2026 pred datumom začetka veljavnosti 1. januarja 2027.

1.2 RAČUNOVODSKA NAČELA

Namen računovodskih izkazov je zagotoviti podatke o finančnem stanju, smotrnosti in denarnih tokovih posameznega subjekta, ki so koristni za širok krog uporabnikov. Pri EU kot osebi javnega prava je njihov namen zlasti zagotoviti podatke, koristne za odločanje, in prikazati, kako odgovorno oseba javnega prava ravna s sredstvi, ki so ji zaupana. Ta dokument je bil pripravljen ob upoštevanju teh ciljev.

Splošna izhodišča (tj. računovodska načela), ki se uporabijo pri pripravi računovodskih izkazov, so določena v računovodskem pravilu EU št. 1 „Računovodski izkazi“ in so enaka tistim, ki so opisana v MRSJS 1: pošteno predstavljanje, računovodenje na podlagi nastanka poslovnega dogodka, časovna neomejenost delovanja, doslednost predstavljanja, pomembnost, združevanje, pobotanje in primerjalne informacije.

Kvalitativne značilnosti finančnega poročanja so ustreznost, pošteno predstavljanje (zanesljivost), razumljivost, pravočasnost, primerljivost in preverljivost.

1.3 KONSOLIDACIJA

Obseg konsolidacije

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo vse pomembne nadzorovane subjekte, skupne aranžmaje in pridružene subjekte. Popoln seznam subjektov, vključenih v obseg konsolidacije, ki zdaj obsega 54 nadzorovanih subjektov in en pridružen subjekt (nespremenjeno v primerjavi z letom 2024), je na voljo v pojasnilu **9**. Med nadzorovanimi subjekti so institucije EU (vključno s Komisijo, ne pa Evropsko centralno banko) in agencije EU (razen tistih, ki delujejo na področju skupne in zunanje varnostne politike). Tudi za Evropsko skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.) velja, da je nadzorovani subjekt. Edini pridruženi subjekt EU je Evropski investicijski sklad (EIS).

Subjektov, ki spadajo v obseg konsolidacije, vendar niso pomembni za konsolidirani zaključni račun EU kot celoto, ni treba konsolidirati ali o njih poročati po kapitalski metodi, če bi to povzročilo pretirano porabo časa ali pretirane stroške za EU. Ti subjekti so navedeni kot „manjši subjekti“ in so posebej navedeni v pojasnilu **9**. Leta 2025 je bilo med take manjše subjekte razvrščenih 11 subjektov (leta 2024: 11 subjektov).

Nadzorovani subjekti

Za določitev obsega konsolidacije se uporablja koncept nadzora. Nadzorovani subjekti so subjekti, pri katerih je Evropska unija izpostavljena različnim koristim od svoje udeležbe ali ima pravice do njih ter lahko vpliva na naravo in znesek teh koristi prek svoje pristojnosti nad drugim subjektom. Ta pristojnost mora biti izvršljiva takoj in se mora nanašati na zadevne dejavnosti subjekta. Nadzorovani subjekti so v celoti vključeni v konsolidacijo, ki se začne s prvim dnem obstoja nadzora in konča, ko takega nadzora ni več.

Najpogostejši kazalniki nadzora znotraj EU so: ustanovitev subjekta na podlagi ustanovnih pogodb ali sekundarne zakonodaje, financiranje subjekta iz proračuna EU, obstoj glasovalnih pravic v upravnih organih, revizija, ki jo izvaja Evropsko računsko sodišče, in razrešnica, ki jo podeli Evropski parlament. Vsak subjekt posebej se oceni, da se ugotovi, ali za sprožitev nadzora zadostuje eno ali vsa zgornja merila.

Vsi pomembni medsebojni posli in stanja med nadzorovanimi subjekti EU se izločijo, z izjemo neiztrženih dobičkov in izgub iz takšnih poslov, ki so neznatni.

Skupni aranžmaji

Skupni aranžma je aranžma, ki ga skupaj obvladujeta EU in ena ali več strank. Skupno obvladovanje je dogovorjena delitev obvladovanja aranžmaja z zavezujočim dogovorom, ki obstaja le, kadar je za odločitve o zadevnih dejavnostih potrebno soglasje strank, ki skupaj obvladujejo aranžma. Skupni aranžmaji so lahko skupna podjetja ali skupne dejavnosti. Skupno podjetje je skupni aranžma, strukturiran prek ločenega nosilca, v katerem imajo stranke, ki skupno obvladujejo aranžma, pravice do neto sredstev aranžmaja. Deleži v skupnih podjetjih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo **1.5.4**). Skupna dejavnost je skupni aranžma, pri čemer imajo stranke, ki skupaj obvladujejo aranžma, pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih z aranžmajem. Deleži v skupnih dejavnostih se obračunajo tako, da se v računovodskih izkazih EU pripoznajo njena sredstva, obveznosti, prihodki in odhodki ter njen delež sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov, ki jih ima v skupni posesti ali so nastali skupaj.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti so subjekti, na katere ima EU znaten neposreden ali posreden vpliv, vendar jih ne obvladuje sama ali z drugim subjektom. Obstoj znatnega vpliva se predpostavlja, če ima EU v njih neposredno ali posredno najmanj 20 % glasovalnih pravic. Deleži v pridruženih subjektih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo **1.5.4**).

Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo in katerih sredstva upravlja Komisija

Sredstva skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja za osebje EU, Evropskega razvojnega sklada in mehanizma vzajemnega zavarovanja, prej znanega kot Jamstveni sklad za udeležence, v imenu teh subjektov upravlja Komisija, vendar teh subjektov EU ne nadzoruje in zato niso konsolidirani v njenih računovodskih izkazih.

1.4 PODLAGA ZA PRIPRAVO

Računovodski izkazi se vsako leto predstavijo v skladu s členom 249 finančne uredbe. Obračunsko leto se začne 1. januarja in konča 31. decembra.

1.4.1 *Valuta in osnova za preračunavanje*

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v milijonih eurov, razen če je navedeno drugače, saj je euro funkcijska valuta EU.

Posli in stanja

Posli v tujih valutah se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan teh poslov. Pozitivne in negativne tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi poslov v tujih valutah in pri preračunavanju denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, po deviznih tečajih ob koncu leta, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Drugačne metode preračunavanja se uporabijo za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki ohranijo svojo vrednost v eurih po tečaju na dan, ko so bila nabavljena.

Stanja denarnih sredstev in obveznosti ob koncu leta, izražena v tujih valutah, se preračunajo v eure po deviznih tečajih Evropske centralne banke (ECB), ki veljajo na dan 31. decembra:

Devizni tečaj eura

Valuta	31. 12. 2025	31. 12. 2024	Valuta	31. 12. 2025	31. 12. 2024
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**5,0968**	*4,9743*
CZK	**24,2370**	*25,1850*	**SEK**	**10,8215**	*11,459*
DKK	**7,4689**	*7,4578*	**CHF**	**0,9314**	*0,9412*
GBP	**0,8726**	*0,8292*	**JPY**	**184,09**	*163,06*
HUF	**385,1500**	*411,3500*	**USD**	**1,175**	*1,0389*
PLN	**4,221**	*4,275*			

1.4.2 *Uporaba ocen*

Računovodski izkazi v skladu z MRSJS in splošno sprejetimi računovodskimi načeli nujno vključujejo zneske, ki temeljijo na ocenah in predpostavkah poslovodstva na podlagi najzanesljivejših razpoložljivih podatkov. Pomembne ocene med drugim vključujejo zneske za obveznosti iz naslova zaslužkov zaposlenih, finančno tveganje v zvezi s terjatvami in zneske, razkrite v pojasnilih v zvezi s finančnimi instrumenti, nadomestilo za oslabitev za finančna sredstva po odplačni vrednosti in za obveznosti iz pogodbe o finančnem poroštvu, prehodno nezaračunane prihodke in vnaprej vračunane stroške, rezervacije, stopnjo oslabitve neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, neto iztržljivo vrednost zalog, pogojna sredstva in obveznosti. Dejanski rezultati se lahko razlikujejo od navedenih ocen. Spremembe ocen se prikažejo v obdobju, v katerem postanejo znane, če sprememba vpliva samo na navedeno obdobje, ali v navedenem obdobju in prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na oboje.

1.4.3 *Prehod na nov korporativni finančni in informacijski sistem (SUMMA)*

Konsolidirani zaključni račun za leto 2025 je prvi zaključni račun, pripravljen na podlagi finančnih informacij, sporočenih prek novega finančnega informacijskega sistema SUMMA. Med pripravo zaključnega računa so se izvajale sistematične in stroge kontrole za zagotovitev, da uporabljene finančne informacije točno odražajo z izkazi povezane transakcije in so v celoti skladne z veljavnimi računovodskimi pravili. Vodstvo je med procesom zaključevanja ob koncu leta ugotovilo težave, ki jih je povzročil novi sistem in so znatno vplivale na računovodske izkaze, dodatne težave pa je pozneje ugotovil tudi zunanji revizor. Zato so bile potrebne ročne prilagoditve in postopki usklajevanja. Izvajanje in izpopolnjevanje novega finančnega sistema ter s tem povezane kontrole se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih proračunskih letih. Na podlagi tega podrobnega spremljanja in pregleda finančnih informacij v vhodni in izhodni fazi zaključni račun z razumnim zagotovilom in v vseh pomembnih vidikih zagotavlja pošteno predstavitev finančnega položaja, rezultatov poslovanja in denarnih tokov Evropske unije.

1.5 **BILANCA STANJA**

1.5.1 *Neopredmetena sredstva*

Neopredmeteno sredstvo je opredeljivo nedenarno sredstvo brez fizičnega obstoja. Sredstvo je opredeljivo, če ga je mogoče ločiti (tj. mogoče ga je ločiti ali oddeliti od subjekta, npr. s prodajo, prenosom, licenciranjem, najemom ali izmenjavo, posamično ali skupaj s povezano pogodbo, opredeljivim sredstvom ali obveznostjo, ne glede na to, ali namerava subjekt to storiti) ali pa izhaja iz zavezujočih ureditev (vključno s pravicami iz pogodb ali drugimi pravnimi pravicami), ne glede na to, ali je te pravice mogoče prenesti ali ločiti od subjekta ali od drugih pravic in obveznosti.

Pridobljena neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev in izgube zaradi oslabitve. Notranje razvita neopredmetena sredstva so usredstvena, kadar so izpolnjena ustrezna merila iz računovodskih pravil EU za to, odhodki pa se nanašajo izključno na razvojno fazo sredstva. Stroški, ki jih je mogoče usredstviti, zajemajo vse neposredno pripisljive stroške, potrebne za ustvarjanje, proizvajanje in pripravo sredstva, da lahko deluje tako, kot je nameravalo poslovodstvo. Stroški, povezani z raziskovalnimi dejavnostmi, stroški razvoja, ki jih ni mogoče usredstviti, in stroški vzdrževanja se pripoznajo kot odhodki, ko nastanejo.

Neopredmetena sredstva se amortizirajo po metodi linearne amortizacije v ocenjeni dobi koristnosti (3–11 let). Ocenjena doba koristnosti neopredmetenih sredstev je odvisna od njihove specifične ekonomske ali pravne življenjske dobe, določene v sporazumu.

1.5.2 *Opredmetena osnovna sredstva*

Vsa opredmetena osnovna sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Nabavna vrednost vključuje odhodke, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi, gradnji ali prenosu sredstva.

Poznejši stroški se vključijo v knjigovodsko vrednost sredstva ali pripoznajo kot ločeno sredstvo, kakor je primerno, le, kadar je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi ali storitvene zmožnosti, povezane s to postavko, pritekale v EU in je mogoče te stroške zanesljivo izmeriti. Stroški popravil in vzdrževanja se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida v proračunskem obdobju, v katerem so nastali.

Zemljišča se ne amortizirajo, ker se šteje, da imajo neomejeno dobo koristnosti. Sredstva v gradnji se ne amortizirajo, ker še niso na razpolago za uporabo. Amortizacija drugih opredmetenih osnovnih sredstev se obračuna po metodi linearne amortizacije, tako da se njihovi stroški odštejejo od njihove preostale vrednosti v ocenjeni dobi koristnosti:

Vrsta sredstva	Stopnja linearne amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev
Zgradbe	*4 % do 10 %*
Vesoljska sredstva	*8 % do 25 %*
Naprave in oprema	*10 % do 25 %*
Pohištvo in vozila	*10 % do 25 %*
Računalniška strojna oprema	*25 % do 33 %*
Drugo	*10 % do 33 %*

Dobički ali izgube pri odtujitvah se določijo s primerjavo iztržka, zmanjšanega za odhodke za prodajo, s knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in so zajeti v izkazu poslovnega izida.

Najemi

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjen čas. Najemi so razvrščeni kot finančni najemi ali poslovni najemi.

Finančni najemi so najemi, pri katerih se skoraj vsa tveganja in koristi, povezani z lastništvom, prenesejo na najemnika. Če ima subjekt vlogo najemnika v finančnem najemu, od začetka najema pripoznava sredstva, pridobljena na podlagi finančnega najema, kot sredstva, povezane obveze iz najema pa kot obveznosti. Sredstva in obveznosti se pripoznajo po zneskih, ki so enaki pošteni vrednosti najetega premoženja ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjših plačil najemnine, pri čemer se obe določita na začetku najema. Med trajanjem najema se sredstva v finančnem najemu amortizirajo v dobi koristnosti sredstva ali v obdobju trajanja najema, pri čemer se upošteva krajše od obeh obdobij. Najmanjša plačila najemnine so razdeljena na finančni strošek (element obresti) in zmanjšanje neporavnane obveznosti (element kapitala). Finančni strošek se dodeli vsakemu obdobju med trajanjem najema, tako da se oblikuje stalna obrestna mera za preostali saldo obveznosti, ki se izkazuje kot kratkoročen/nekratkoročen, kakor je ustrezno. Pogojne najemnine se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem nastanejo.

Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem, tj. najem, pri katerem najemodajalec zadrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Če ima subjekt vlogo najemnika v poslovnem najemu, med obdobjem trajanja najema plačila za poslovni najem linearno pripoznava kot odhodke v izkazu poslovnega izida, pri čemer niti najetega sredstva niti obveznosti iz naslova zakupa ne prikazuje v bilanci stanja.

1.5.3 *Oslabitev nefinančnih sredstev*

Oslabitev pomeni izgubo prihodnjih gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti sredstva, ki presega sistematično pripoznanje izgube prihodnjih gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti sredstva z amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev ali opredmetenih osnovnih sredstev (kakor je primerno). Sredstva, ki imajo neomejeno dobo koristnosti, niso predmet amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev ali amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev, vendar se vsako leto preveri njihova oslabitev. Sredstva, ki so predmet amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev ali amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev, se preverijo glede oslabitve, kadar na datum poročanja obstajajo znaki, da bi lahko bilo sredstvo oslabljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna za znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti.

Preostala vrednost in doba koristnosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se preverita ter, kadar je to primerno, popravita vsaj enkrat na leto. Če razlogi za oslabitev, ki je bila pripoznana v prejšnjih letih, ne obstajajo več, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve ustrezno razveljavi.

1.5.4 *Naložbe, obračunane po kapitalski metodi*

Deleži v pridruženih subjektih in skupnih podjetjih

Naložbe, obračunane po kapitalski metodi, se na začetku pripoznajo po nabavni vrednosti, pri čemer se začetna knjigovodska vrednost naknadno poveča ali zmanjša, da se pripoznajo dodatni prispevki, delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, oslabitve in dividende. Začetna nabavna vrednost skupaj z vsemi spremembami predstavlja knjigovodsko vrednost naložbe v računovodskih izkazih na datum bilance stanja. Delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, se pripozna v izkazu poslovnega izida, delež v gibanju lastniškega kapitala subjekta, v katerega se vlaga, pa se pripozna v rezervah v neto sredstvih. Znesek, dobljen iz razdelitve neto dobička naložbe, zmanjša knjigovodsko vrednost sredstva.

Če je delež EU pri primanjkljajih naložbe, obračunan z uporabo kapitalske metode, enak ali večji od njenega deleža v naložbi, EU preneha pripoznavati svoj delež nadaljnjih izgub (v nadaljnjem besedilu: nepripoznane izgube). Potem ko se delež EU zmanjša na nič, se dodatne izgube opredelijo in obveznost se pripozna le v obsegu, za katerega ima EU pravno ali posredno obvezo ali je opravila plačila v imenu pridruženega podjetja.

V primeru znamenj oslabitve je potreben odpis do višine nižje nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost se določi, kakor je opisano v pojasnilu **1.5.3**. Če razlog za oslabitev pozneje preneha obstajati, se izguba zaradi oslabitve razveljavi na knjigovodsko vrednost, ki bi bila določena, če ne bi bila priznana izguba zaradi oslabitve.

V primerih, ko ima EU najmanj 20-odstotni delež v skladu investicijskega kapitala, si ne prizadeva znatno vplivati na sklad. Taki skladi se zato obravnavajo kot finančni instrumenti in so kategorizirani kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja.

Pridruženi subjekti in skupna podjetja, razvrščeni kot manjši subjekti (glej pojasnilo **1.3**), niso obračunani po kapitalski metodi. Prispevki EU za te subjekte se obračunajo kot odhodki v zadevnem obdobju.

1.5.5 *Finančna sredstva*

Razvrstitev ob začetnem pripoznanju

Razvrstitev je odvisna od dveh meril:

— modela upravljanja finančnih sredstev. To zahteva oceno, kako EU upravlja finančna sredstva, da ustvari denarne tokove in doseže svoje cilje, in kako vrednoti uspešnost finančnih sredstev;

— značilnosti pogodbenih denarnih tokov sredstev. To zahteva oceno, ali so pogodbeni denarni tokovi izključno plačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico. Obresti so nadomestilo za časovno vrednost denarja, kreditno tveganje in druga osnovna tveganja in stroške, ki so povezani s posojanjem.

Na podlagi ocene, ki temelji na teh merilih, se lahko finančna sredstva razvrstijo v tri kategorije: „finančna sredstva po odplačni vrednosti“, „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala“ ali „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja“.

Finančna sredstva s pogodbenimi denarnimi tokovi, ki predstavljajo izključno glavnico in obresti, so razvrščena glede na model upravljanja, ki ga subjekt uporablja. Če je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov, so finančna sredstva razvrščena po odplačni vrednosti. Če je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov in prodaje finančnih sredstev, so razvrščena po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala. Če se model upravljanja razlikuje od teh dveh modelov (npr. finančna sredstva se posedujejo za trgovanje ali v portfelju, ki se upravlja in vrednoti na podlagi poštene vrednosti), so finančna sredstva razvrščena kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja.

Finančna sredstva s pogodbenimi denarnimi tokovi, ki ne predstavljajo le glavnice in obresti, temveč uvajajo izpostavljenost tveganjem in nestanovitnosti, ki niso tista, ki so prisotna v osnovnem posojilnem dogovoru (npr. spremembe cen lastniških instrumentov), so ne glede na model upravljanja razvrščena kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja.

EU ob začetnem pripoznanju razvrsti finančna sredstva na naslednji način:

(i) *Finančna sredstva po odplačni vrednosti*

EU v to kategorijo razvrsti:

— denar in denarne ustreznike (vključno s posli začasnega nakupa);

— posojila (vključno z vezanimi vlogami s prvotno zapadlostjo več kot tri mesece);

— menjalne terjatve, razen prejemnega dela pogodbe o finančnem poroštvu, ki je razvrščen kot finančno sredstvo po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja.

Ta neizvedena finančna sredstva izpolnjujejo dva pogoja: cilj modela upravljanja EU je njihovo posedovanje zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Poleg tega obstajajo na določene dneve pogodbeni denarni tokovi, ki predstavljajo le glavnico in obresti na neporavnano glavnico.

Posel začasnega nakupa (v nadaljnjem besedilu: povratni repo posel) je posel, pri katerem ena stranka kupi vrednostne papirje od druge stranke z dogovorom o njihovi nadaljnji prodaji po dogovorjeni ceni. Ekonomska vsebina tega posla je podobna vezani vlogi, zavarovani s premoženjem. Tveganja in koristi vrednostnega papirja ostanejo pri prenositelju, medtem ko prevzemnik pričakuje, da bo prejel nazaj glavnico in pogodbene obresti. V skladu s tem se povratni repo posli obračunajo po odplačni vrednosti. EU sklepa te posle izključno za namene upravljanja likvidnosti, pri čemer izkorišča priložnost, da v zelo kratkem obdobju, ki ni daljše od treh mesecev, plasira presežke denarnih sredstev po privlačnih obrestnih merah. Zato so razvrščeni kot denar in denarni ustrezniki.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so vključena v kratkoročna sredstva, razen tistih s prvotno zapadlostjo več kot 12 mesecev od datuma poročanja.

(ii) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala*

Ta neizvedena finančna sredstva imajo pogodbene denarne tokove, ki predstavljajo le glavnico in obresti na neporavnano glavnico. Poleg tega je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov in prodaje finančnih sredstev.

Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma poročanja.

EU na koncu tega obdobja poročanja nima takih sredstev.

(iii) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja*

EU razvrsti naslednja finančna sredstva kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, saj pogodbeni denarni tokovi ne predstavljajo le glavnice in obresti na glavnico:

— izvedene finančne instrumente;

— kapitalske naložbe in naložbe v sklade denarnega trga ali v združena portfeljska sredstva;

— druge lastniške naložbe (npr. posli rizičnega kapitala).

Poleg tega EU razvrsti dolžniške vrednostne papirje, ki jih poseduje, kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, saj se portfelji dolžniških vrednostnih papirjev upravljajo in vrednotijo na podlagi poštene vrednosti portfelja (npr. skupni sklad za rezervacije v skladu s členom 215 finančne uredbe).

Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma poročanja.

Začetno pripoznanje in merjenje

Nakup finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala in po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja se pripozna na datum trgovanja – datum, na katerega se EU zaveže, da bo kupila sredstvo. Denarni ustrezniki in posojila se pripoznajo, ko je denar položen pri finančni ustanovi ali nakazan posojilojemalcem.

Finančna sredstva se na začetku merijo po pošteni vrednosti. Za vsa finančna sredstva, ki niso izkazana po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, se stroški posla dodajo pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Za finančna sredstva, izkazana po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, so stroški posla prikazani kot odhodki v izkazu poslovnega izida.

Poštena vrednost finančnega sredstva pri začetnem pripoznanju je običajno cena posla, razen če ne gre za posel pod običajnimi tržnimi pogoji, tj. brez vsakega prispevka ali s simboličnim prispevkom za namene javne politike. V takem primeru je razlika med pošteno vrednostjo finančnega instrumenta in ceno posla nemenjalna sestavina, ki se pripozna kot odhodek v izkazu poslovnega izida. V tem primeru se poštena vrednost finančnega sredstva izpelje iz trenutnih tržnih poslov za neposredno enakovreden instrument. Če ni delujočega trga za instrument, se poštena vrednost izpelje iz tehnike vrednotenja, pri kateri se uporabljajo podatki z opazovanih trgov.

Kadar se odobri dolgoročno brezobrestno posojilo ali posojilo z obrestmi, nižjimi od tržnih, se lahko njegova poštena vrednost oceni kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontirana po prevladujoči tržni obrestni meri za podoben instrument s podobno bonitetno oceno.

Posojila, odobrena v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, in posojila za finančno pomoč se na začetku izmerijo glede na nominalni znesek, cena posla pa se šteje kot poštena vrednost posojila. Razlogi za to so:

— „tržno okolje“ za posojila, ki jih daje EU, je zelo posebno in se močno razlikuje od kapitalskega trga, na katerem se izdaja poslovni ali javni dolg. Posojilodajalci na teh trgih lahko namreč izbirajo med alternativnimi naložbami in ta možnost se odraža v tržnih cenah. EU pa te možnosti izbire med alternativnimi naložbami nima, saj ne sme vlagati denarja na kapitalskih trgih; finančna sredstva si izposoja samo za dajanje posojil. To pomeni, da za izposojene zneske nima možnosti alternativnega posojila ali naložbe. Tako ni oportunitetnih stroškov in s tem ni podlage za primerjavo s tržnimi obrestnimi merami. Dejansko posojila, ki jih daje EU, predstavljajo trg. V bistvu, ker ni mogoče določiti oportunitetnih stroškov, tržna cena ne odraža ustrezno bistva dajanja posojil EU. Zato ni primerno določati poštene vrednosti posojil EU glede na podjetniške ali državne obveznice;

— prav tako ni delujočega trga ali podobnih poslov, ki bi se lahko uporabili za primerjavo, zato bi morala biti obrestna mera, ki jo EU uporablja pri oceni poštene vrednosti posojil, dejansko zaračunana obrestna mera.

Poznejše merjenje

Finančna sredstva po odplačni vrednosti se pozneje izmerijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala se pozneje merijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz sprememb poštene vrednosti se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost, razen razlik pri prevedbi tujih valut pri denarnih sredstvih, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja se pozneje merijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz sprememb poštene vrednosti (vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevedbe tujih valut in morebitnih natečenih obresti) so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost pri poznejšem merjenju

Poštene vrednosti naložb, ki kotirajo na delujočih trgih, temeljijo na trenutnih ponujenih nakupnih cenah. Če trg za finančno sredstvo (in za vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi, in izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga) ne deluje, EU določi pošteno vrednost z uporabo metod vrednotenja. Te obsegajo uporabo zadnjih poslov pod običajnimi tržnimi pogoji, sklicevanje na druge instrumente, ki imajo podobne bistvene značilnosti, analizo diskontiranih denarnih tokov, modele za določanje vrednosti opcij in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu.

Naložbe v sklade tveganega kapitala, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, se vrednotijo po pripisani neto vrednosti sredstev, ki se šteje kot enakovredna njihovi pošteni vrednosti.

Oslabitev finančnih sredstev

EU pripozna in meri izgubo zaradi oslabitve za pričakovane kreditne izgube pri finančnih sredstvih, ki se merijo po odplačni vrednosti in pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala.

Za sredstva po odplačni vrednosti se knjigovodska vrednost sredstva zmanjša za znesek izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Za sredstva po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala se popravek vrednosti za izgubo pripozna v neto sredstvih/lastniškem kapitalu in ne zmanjša knjigovodske vrednosti finančnega sredstva v bilanci stanja. Če se v poznejšem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve razveljavi prek izkaza poslovnega izida.

Pričakovana kreditna izguba je sedanja vrednost razlike med pogodbenimi denarnimi tokovi in denarnimi tokovi, ki jih EU namerava prejeti. Vključuje razumne in sprejemljive informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj na datum poročanja.

(a) *Stopenjske politike*

Pričakovana kreditna izguba se meri s tristopenjskim modelom, pri katerem se upoštevata verjetnost tehtanih dogodkov neplačila v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva in gibanje kreditnega tveganja od izdaje finančnega sredstva. Pri posojilih se za izdajo šteje datum nepreklicne obveznosti iz kreditov.

Dodelitev stopnjam je odvisna predvsem od bonitetne ocene nasprotne stranke. Stopenjski model temelji na relativni oceni kreditnega tveganja, tj. EU ima lahko z isto nasprotno stranko različna posojila v različnih stopnjah, odvisno od kreditnega tveganja nasprotne stranke ob izdaji posojila. EU, ki ima edinstven institucionalni status, posoja denar svojim državam članicam ali državam v težavah. Posledično uporablja tudi kvalitativno oceno kreditnega tveganja na podlagi spremljanja gospodarskih razmer posojilojemalcev v težavah.

1. stopnja – ni znatnega povečanja kreditnega tveganja

Posojila nasprotnim strankam z bonitetnimi ocenami v naložbenem razredu (tj. med AAA (Aaa) in BBB– (Baa3) na ocenjevalni lestvici S&P/Fitch (Moody) ali v skladu z enakovredno zunanjo ali notranjo oceno) na datum poročanja se štejejo za posojila z majhnim kreditnim tveganjem, zato so v 1. stopnji, razen če so zapadla več kot 30 dni (glej 2. stopnjo). Poleg tega so vsa posojila, pri katerih ni prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, kot je opredeljeno spodaj, razvrščena v 1. stopnjo. Pri posojilih v 1. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na stopnji 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub.

2. stopnja – znatno povečanje kreditnega tveganja

Da bi EU ugotovila, ali se je od izdaje posojila kreditno tveganje znatno povečalo in ali se torej uporablja prerazvrstitev v 2. stopnjo, uporablja kombinacijo kvantitativnih in kvalitativnih ocen:

— vsa posojila, za katera so pogodbena plačila zapadla med 31 in 90 dnevi, se prerazporedijo v 2. stopnjo;

— za nasprotne stranke z bonitetno oceno med AAA (Aaa) in BB– (Ba3) na dan začetnega pripoznanja: razen če se uporablja primer majhnega tveganja (zgoraj v 1. stopnji), se poslabšanje šteje za znatno, če razlika med oceno ob izdaji posojila in oceno na datum poročanja znaša tri stopnje ali več;

— za nasprotne stranke z bonitetnima ocenama B+ (B1) ali B (B2) na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno in trenutno oceno znaša dve stopnji ali več;

— za nasprotne stranke z bonitetno oceno B– (B3) ali nižjo (v razponu CCC/Caa–C) na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno in trenutno oceno na datum poročanja znaša eno stopnjo ali več, ter

— posojila, izdana pred prehodom na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 (tj. 1. januarja 2021), v zvezi s katerimi informacije o kreditnem tveganju ob začetnem pripoznanju niso na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, so razvrščena v 2. stopnjo.

Pri posojilih v 2. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na ravni pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

3. stopnja – posojila poslabšane kreditne kakovosti

Posojila so razvrščena v 3. stopnjo, če so zapadla 90 dni ali kadar se po izdaji posojila zgodi en ali več dogodkov, ki škodljivo vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove navedenega finančnega sredstva. Na primer, posojilo je razvrščeno v 3. stopnjo, če:

— je verjetno, da bo posojilojemalec šel v stečaj ali drugo obliko finančne reorganizacije;

— ima posojilojemalec bonitetno oceno D, ki jo je objavila zunanja bonitetna agencija, in

— posojilojemalec zamuja s katero koli finančno obveznostjo do EU ali če v primeru posojil za finančno pomoč zamuja s plačilom kateri koli drugi mednarodni organizaciji, ki financira program.

Pri posojilih v 3. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na ravni pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti

EU ima tudi odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti. To so neodplačana posojila, pri katerih je EU izvajalskemu partnerju plačala unovčitev jamstva. Za ta posojila so se vse pravice prenesle na EU. EU jih v svoji bilanci stanja pripoznava po pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Razvršča jih kot odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti in izračuna nadomestilo za oslabitev na podlagi pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja. V skladu z ustreznimi sporazumi med EU in izvajalskimi partnerji se v imenu EU izvede postopek izterjave, da se izterjajo morebitni dolgovani zneski.

(b) *Posojila državam*

Ocena oslabitve posojil EU temelji na okviru narave financiranja EU in njenega edinstvenega institucionalnega statusa.

Za oslabitev posojil državam nečlanicam EU izračuna pričakovane kreditne izgube z uporabo podatkov o zunanji kreditni kakovosti, vendar ob upoštevanju svojega statusa prednostnega upnika, kar zmanjšuje kreditno tveganje. Za izračun sedanje vrednosti je diskontna stopnja izvirna efektivna obrestna mera posojila. Če je obrestna mera posojila spremenljiva, je diskontna stopnja trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo.

Za posojila državam članicam v EU nikoli niso nastale izgube zaradi oslabitve, niti se ni srečala z neplačili. EU pri teh posojilih poleg statusa prednostnega upnika upošteva odnose z državami članicami. Ta dva elementa načeloma jamčita popolno povrnitev posojil državam članicam ob zapadlosti. Zato EU pričakovane kreditne izgube iz posojil državam članicam šteje za zanemarljive, statistični pristop k izračunu pričakovanih kreditnih izgub pa za neprimeren za ta posojila. V izkazu poslovnega izida pričakovane kreditne izgube za posojila državam članicam zato niso pripoznane.

(c) *Terjatve*

EU meri izgubo zaradi oslabitve po znesku pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja z uporabo praktičnih rešitev (npr. matrika rezervacij).

(d) *Denar in denarni ustrezniki*

EU poseduje denar in denarne ustreznike na tekočih bančnih računih in vezanih vlogah do treh mesecev. Denar je naložen predvsem v bankah z zelo visokimi bonitetnimi ocenami (glej pojasnilo **6.6**), zato je verjetnost neplačila zelo majhna. Glede na kratko trajanje in majhne verjetnosti neplačila so pričakovane kreditne izgube zaradi denarja in denarnih ustreznikov zanemarljive. Zato za denarne ustreznike nadomestilo za oslabitev ni pripoznano.

Odprava pripoznanja

Pripoznanje finančnih instrumentov se odpravi, kadar pravice do prejemanja denarnih tokov od naložb potečejo ali je EU prenesla večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, na drugo stranko. Vsaka razlika med knjigovodsko vrednostjo ob odpravi pripoznanja in transakcijsko ceno se pripozna kot dobiček ali izguba v izkazu poslovnega izida. Prodaja finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek neto sredstev/lastniškega kapitala ali prek presežka ali primanjkljaja se pripozna na datum trgovanja.

1.5.6 *Zaloge*

Zaloge so izkazane po nabavni vrednosti ali neto iztržljivi vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Nabavna vrednost se določi po metodi „prvi noter, prvi ven“ (FIFO). Nabavna vrednost dokončanih proizvodov in nedokončane proizvodnje zajema stroške surovin in lastne delovne sile ter druge neposredno pripisljive stroške in z njimi povezane splošne proizvodne stroške (na podlagi običajne delovne zmogljivosti). Neto iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena v rednem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in odhodke za prodajo. Kadar se zaloge hranijo za brezplačno distribucijo ali distribucijo po simbolični ceni, se izmerijo po nabavni vrednosti ali dnevni nadomestitveni vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Dnevna nadomestitvena vrednost so stroški, ki bi jih imela EU za pridobitev sredstva na datum poročanja.

1.5.7 *Zneski predhodnega financiranja*

Predhodno financiranje je plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti denarni predujem, tj. likvidna sredstva. V skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja je lahko razdeljeno na več plačil v obdobju, ki je določeno v dani pogodbi, sklepu, sporazumu ali temeljnem aktu. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo. Če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora predhodno financiranje vrniti EU. Ker EU ohrani nadzor nad predhodnim financiranjem in je upravičena do nadomestila za neupravičeni del, je znesek izkazan kot sredstvo.

Predhodno financiranje se prvotno pripozna v bilanci stanja, ko se denar prenese prejemniku. Meri se po znesku danega nadomestila. Predhodno financiranje se v poznejših obdobjih meri po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za upravičene odhodke (vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno), nastale v obdobju.

Obresti na predhodno financiranje se pripoznajo, ko se obračunajo, v skladu z ustreznim sporazumom. Ob koncu leta se na podlagi najzanesljivejših podatkov pripravi ocena prihodkov od natečenih obresti in se vključi v bilanco stanja.

Drugi predujmi državam članicam, ki izhajajo iz zneskov, ki so jih države članice plačale kot predujme svojim upravičencem in jih je EU povrnila (vključno s „finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja“), se pripoznajo kot sredstva in predstavijo v postavki „Predhodno financiranje“. Drugi predujmi državam članicam se nato izmerijo po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za najboljšo oceno upravičenih stroškov, ki so nastali pri končnih upravičencih, izračunanih na podlagi razumnih in sprejemljivih predpostavk.

Prispevki v skrbniška sklada EU (ustanovljena v skladu s členom 238 finančne uredbe), ki nista konsolidirana v Evropski komisiji (to sta nujni skrbniški sklad EU za Afriko in skrbniški sklad Bêkou), ali druge subjekte, ki niso zajeti v konsolidacijo, so razvrščeni kot predhodno financiranje, ker je njihov namen skrbniškemu skladu zagotoviti likvidna sredstva za financiranje posebnih ukrepov, določenih v ciljih skrbniškega sklada. Prispevki EU v skrbniške sklade se merijo po prvotnem znesku prispevka EU, zmanjšanem za upravičene stroške, vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno, ki so nastali pri skrbniškem skladu v poročevalskem obdobju in so bili dodeljeni prispevku EU v skladu s temeljnim sporazumom.

1.5.8 *Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski*

Računovodska pravila EU zahtevajo ločeno izkazovanje menjalnih in nemenjalnih poslov. Za razlikovanje med obema kategorijama se za menjalne posle uporablja izraz „terjatve“, za „nemenjalne posle“, tj. ko EU prejme vrednost od drugega subjekta, ne da bi v zameno neposredno dala približno enako vrednost, pa se uporablja izraz „izterljivi zneski“ (npr. izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice v zvezi z lastnimi sredstvi).

Terjatve iz menjalnih poslov so finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, razen nekaterih zneskov prejemnega dela pogodbe o finančnem poroštvu, ki so razvrščeni kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo **1.5.5**).

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov so izkazani po pošteni vrednosti na datum prevzema, zmanjšani za odpis zaradi oslabitve. Odpis zaradi oslabitve izterljivih zneskov iz nemenjalnih poslov se ugotovi, kadar obstaja nepristranski dokaz, da EU ne bo mogla izterjati vseh zapadlih zneskov po prvotnih pogojih za izterljive zneske iz nemenjalnih poslov. Znesek odpisa je razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo nadomestljivo vrednostjo. Znesek odpisa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Na podlagi preteklih izkušenj se opravi tudi splošen odpis za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu. V zvezi z obravnavo prehodno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta glej pojasnilo **1.5.14**.

Zneski, prikazani in razkriti kot izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov, niso finančni instrumenti, ker ne izhajajo iz pogodbe, na podlagi katere bi nastala finančna obveznost ali lastniški instrument. Vendar so v pojasnilih k računovodskim izkazom izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov razkriti skupaj s terjatvami iz menjalnih poslov, kadar je to primerno.

1.5.9 *Denar in denarni ustrezniki*

Denar in denarni ustrezniki so finančna sredstva po odplačni vrednosti in zajemajo gotovino v blagajni, bančne vloge na odpoklic ali kratkoročne bančne vloge, povratne repo posle ter druge kratkoročne visoko likvidne naložbe s prvotno zapadlostjo treh mesecev ali manj, ki se hranijo za namene izpolnjevanja kratkoročnih denarnih obveznosti in upravljanja likvidnosti, ne pa za naložbene ali druge namene.

1.5.10 *Prejemki zaposlenih*

EU zaposlenim zagotavlja sklop prejemkov (prejemki in socialna varnost). Za računovodske namene jih je treba razvrstiti v kratkoročne in pozaposlitvene prejemke.

Kratkoročni prejemki zaposlenih

Kratkoročni prejemki zaposlenih so tisti prejemki, ki jih je treba poravnati v 12 mesecih po koncu poročevalskega obdobja, v katerem so zaposleni opravili storitev, kot so plače, letni dopusti, plačana odsotnost z dela zaradi bolezni in druge kratkoročne pravice. Pripoznajo se kot odhodek, ko se opravi povezana storitev. Za znesek, ki bo po pričakovanjih plačan, se pripozna obveznost, če ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo za plačilo zaradi pretekle storitve, ki jo je opravil zaposleni, in če je obveznost mogoče zanesljivo oceniti.

Pozaposlitveni prejemki

EU zaposlenim zagotavlja sklop pozaposlitvenih prejemkov, ki vključujejo starostno, invalidsko in družinsko pokojnino v okviru pokojninskega sistema za evropske uradnike ter zdravstveno zavarovanje v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja (glej pojasnilo **2.9**). Ti prejemki se zagotavljajo na podlagi enotnega programa (ki je sicer razdeljen na dva sistema) in jih je treba obravnavati podobno, da bi bilo stanje pošteno predstavljeno in da bi se odražala gospodarska stvarnost:

— pokojninski sistem za evropske uradnike (PSEO): prejemki, dodeljeni v okviru tega hipotetično financiranega ([31]) sistema, se nanašajo na delovno dobo, invalidnost, preživetje, družinske dodatke in smrt pred upokojitvijo za zaposlene, ki delajo ali so delali v institucijah, agencijah in drugih organih EU ali so preživeli družinski člani umrlih uradnikov ali upokojencev. Zaposleni prispevajo tretjino pričakovanih stroškov teh prejemkov od svojih plač;

— skupni sistem zdravstvenega zavarovanja: EU v okviru tega sistema zagotavlja zdravstveno zavarovanje za osebje Evropske komisije, institucij, agencij in drugih organov EU s povračilom stroškov zdravstvene oskrbe. Prejemki, dodeljeni „nedejavnim osebam“ v okviru tega sistema (upokojencem, sirotam itd.), so razvrščeni kot „pozaposlitveni prejemki zaposlenih“.

EU zagotavlja pozaposlitvene prejemke članom in nekdanjim članom institucij EU tudi prek ločenih pokojninskih sistemov. Ti so prikazani v postavki „Drugi pokojninski sistemi“. EU v okviru teh sistemov zagotavlja pokojninske prejemke članom Komisije, Sodišča, Evropskega računskega sodišča, Sveta in Evropskega parlamenta ter evropskemu varuhu človekovih pravic in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov. EU zagotavlja zdravstveno varstvo članom institucij EU prek skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja.

Navedeni pozaposlitveni prejemki se štejejo za obveznosti EU za določene prejemke in se izračunajo na vsak datum poročanja tako, da se oceni znesek prihodnjih prejemkov, ki so jih zaposleni zaslužili v tekočem in prejšnjih obdobjih, nato pa se ta znesek diskontira in od njega se odšteje poštena vrednost kakršnih koli sredstev sistemov. Obveznost za določene prejemke se vsako leto izračuna po metodi predvidenih kreditnih točk. Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke se določi z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih odlivov po obrestnih merah za državne obveznice, ki so izražene v valuti, v kateri bodo pokojnine izplačane, in katerih roki zapadlosti so podobni rokom zapadlosti z njimi povezanih pokojninskih obveznosti.

Pozaposlitveni prejemki, zagotovljeni osebju EU, so vključeni v enotni program, ki zajema pokojninski sistem za evropske urednike in skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, pri čemer je pravica do kritja v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja odvisna od pridobitve pravice do kritja v okviru pokojninskega sistema za evropske uradnike. V skladu s pogoji tega enotnega programa, kot so določeni v kadrovskih predpisih, se nekatere pravice, kot je pravica do odložene in zmanjšane pokojnine na podlagi pokojninskega sistema za evropske uradnike, pridobijo po 10 letih službovanja. Vendar so pravice, ki jih zaposleni na podlagi enotnega programa pridobi z nadaljnjim službovanjem, bistveno višje od teh začetnih pravic, kar se odraža v poznejših letnih pokojninskih pravicah.

Da bi se prikazala ekonomska vsebina osnovnega posla, kot to zahteva kvalitativna značilnost poštenega predstavljanja pri finančnem poročanju v skladu z EAR št. 1 in temeljnim okvirom v MRSJS, so nastali stroški službovanja linearno razporejeni v predvidenem obdobju delovne aktivnosti zaposlenih, tj. v obdobju od datuma, ko službovanje zaposlenega najprej privede do prejemkov na podlagi programa (ne glede na to, ali so prejemki odvisni od nadaljnjega službovanja), do datuma, ko nadaljnje službovanje zaposlenega ne privede več do pomembnega zneska nadaljnjih prejemkov na podlagi programa, razen do dodatnega povečanja plače. Ta pristop se dosledno uporablja za prejemke, zagotovljene na podlagi enotnega programa.

Ponovno merjenje neto obveznosti za določene prejemke vključuje aktuarske dobičke in izgube ter donos sredstev programa ter se takoj pripozna v neto sredstvih.

([31]) Pokojninski sistem za evropske uradnike je hipotetičen (virtualni) sklad z opredeljenimi prejemki, v katerem prispevki zaposlenih služijo financiranju prihodnjih pokojnin. Čeprav dejanski naložbeni sklad ne obstaja, se šteje, da je bil znesek, ki bi se zbral v takem skladu, naložen v dolgoročne obveznice držav članic in se odraža v obveznosti za pokojnine, ki je evidentirana v zaključnem računu Evropske unije. Države članice skupno jamčijo za plačilo prejemkov v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov in členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (za podroben opis sheme glej dokument COM(2018) 829).

EU pripozna neto odhodke za obresti (ali prihodke od obresti) in druge odhodke, povezane s programi z določenimi zaslužki, v izkazu poslovnega izida pod postavko „Stroški zaposlenih in pokojnin“.

Kadar se zagotovljeni prejemki spremenijo ali omejijo, se iz tega izhajajoča sprememba prejemkov, ki se nanaša na preteklo službovanje, ali dobiček ali izguba pri omejevanju takoj pripozna v izkazu poslovnega izida. Dobički in izgube pri poravnavi se pripoznajo, ko se izvede poravnava. Stroški preteklega službovanja se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida, razen če so spremembe odvisne od tega, da morajo zaposleni ostati v delovnem razmerju določen čas.

1.5.11 *Rezervacije*

Rezervacije se pripoznajo, kadar ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo do tretjih oseb zaradi preteklih dogodkov, kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odliv sredstev, in kadar se lahko znesek zanesljivo oceni. Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja. Znesek rezervacij je najboljša ocena odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo sedanje obveze na datum poročanja. Kadar rezervacija zajema večje število postavk, se obveza oceni z ovrednotenjem vseh možnih izidov glede na z njimi povezane verjetnosti (metoda „pričakovane vrednosti“).

Rezervacije za kočljive pogodbe se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe ali pričakovanih neto stroškov nadaljevanja pogodbe, odvisno od tega, kar je nižje.

1.5.12 *Finančne obveznosti*

Finančne obveznosti so razvrščene kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti, ali obveznosti iz pogodbe o finančnem poroštvu.

Najeta posojila

Najeta posojila sestavljajo posojila, najeta pri kreditnih institucijah, in dolgovi, dokazljivi s potrdili (obveznice EU, vloge EU, menice EU). Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, ki ustreza njihovemu neto prihodku (poštena vrednost prejetih plačil), brez nastalih stroškov posla, pozneje pa se izkažejo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti; morebitne razlike med prejetimi sredstvi, zmanjšanimi za stroške posla, in odkupno vrednostjo se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v obdobju najetih posojil po metodi efektivnih obresti. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, so nepomembni in se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Najeta posojila so razvrščena kot nekratkoročne obveznosti, razen kadar je zapadlost manj kot 12 mesecev po datumu bilance stanja.

Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja

Te vključujejo izvedene finančne instrumente z negativno pošteno vrednostjo. Računovodsko se obravnavajo enako kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo **1.5.5**).

Ta kategorija zajema jamstva, ki jih je dala EU finančnim institucijam za kapitalske naložbe. Ta jamstva so razvrščena kot izvedeni finančni instrumenti in obračunana kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, ker ne ustrezajo opredelitvi obveznosti iz finančnih poroštev. Finančno sredstvo ali obveznost EU se meri na podlagi vrednosti osnovnih naložb.

Obveznosti iz pogodb o finančnem poroštvu

EU pripozna obveznost iz pogodbe o finančnem poroštvu, kadar sklene pogodbo, v skladu s katero mora EU opraviti določena plačila, s katerimi se imetniku poroštva povrne izguba, ki je nastala, ker določeni dolžnik ni izvedel plačila ob zapadlosti v skladu s prvotnimi ali spremenjenimi pogoji dolžniškega instrumenta. Kadar mora EU v skladu s pogodbo o poroštvu opraviti plačila kot odziv na spremembe cen finančnih instrumentov ali spremembe drugih osnovnih instrumentov, je pogodba o poroštvu izvedeni finančni instrument, tj. finančna obveznost po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja. Vse druge pogodbe o poroštvu se obračunajo kot finančne rezervacije.

Obveznosti iz pogodbe o finančnem poroštvu se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. To ustreza neto sedanji vrednosti dolgovane premije, če je to pod tržnimi pogoji. Če poroštvena premija ni zaračunana ali če nadomestilo ni poštena vrednost, se poštena vrednost določi na podlagi kotiranih cen na delujočem trgu za pogodbe o finančnem poroštvu, ki so neposredno enakovredne navedeni prevzeti obveznosti iz finančnih poroštev, če je na voljo, ali z uporabo tehnike vrednotenja. Če ni mogoče določiti nobenega zanesljivega merjenja poštene vrednosti niti z neposrednim opazovanjem delujočega trga niti z drugo tehniko vrednotenja, se obveznost iz pogodbe o finančnem poroštvu sprva izmeri po znesku pričakovane kreditne izgube v obdobju trajanja.

Poznejše merjenje je odvisno od gibanja izpostavljenosti iz naslova kreditnega tveganja zaradi finančnega poroštva, ki se spremlja z razvrstitvijo pogodbe o finančnem poroštvu v stopnje. Ključni kazalnik tveganja za dodelitev pogodb o finančnem poroštvu stopnjam je bonitetna ocena zajamčenega dolga. Pri stopenjskemu modelu se primerja bonitetna ocena ob izdaji posojila z bonitetno oceno na datum poročanja.

Če ni znatnega povečanja kreditnega tveganja („1. stopnja“), se obveznosti iz finančnih poroštev merijo po višji vrednosti od 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub in prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Če pride do znatnega povečanja kreditnega tveganja („2. stopnja“), se obveznosti iz finančnih poroštev merijo po višji vrednosti od pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja in prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Merila za razvrščanje dolga s poroštvom v pogodbah o finančnem poroštvu, ki zajemajo en sam dolžniški instrument, v stopnje so enaka kot za finančna sredstva po odplačni vrednosti (glej pojasnilo **1.5.5**).

Merila za razvrščanje dolga z jamstvom v portfeljskih jamstvih v stopnje upoštevajo ista merila za razvrščanje v stopnje, kot se uporabljajo pri finančnih sredstvih po odplačni vrednosti, z naslednjimi izjemami:

— za merila za razvrščanje v stopnje se upošteva tehtana povprečna bonitetna ocena zajamčenega portfelja ali bonitetna ocena jamstva, ne pa posamične bonitetne ocene dolžniških instrumentov;

— za jamstva z bonitetno oceno med AAA (Aa1) in BB– (Ba3) na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno ob izdaji in oceno na datum poročanja znaša dve stopnji ali več;

— za jamstva z bonitetno oceno med B+ (B1) ali nižjo na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno ob izdaji in oceno na datum poročanja znaša eno stopnjo ali več.

Če informacije o bonitetni oceni niso na voljo, temveč so bile ob začetnem pripoznanju ocenjene pričakovane letne terjatve, se dejanska raven terjatev v primerjavi z začetno oceno prav tako šteje za smiseln kazalnik tveganja za oceno znatnega povečanja kreditnega tveganja.

EU lahko poleg zgornjih meril uporabi kvalitativno oceno znatnega povečanja kreditnega tveganja na podlagi dodatnih, smiselnih in upravičenih razpoložljivih informacij.

Pogodbe o finančnem poroštvu, sklenjene pred prehodom na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 (tj. pred 1. januarjem 2021), v zvezi s katerimi informacije o kreditnem tveganju ob začetnem pripoznanju niso na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, so razvrščene v 2. stopnjo.

Razvrstitev v 3. stopnjo in odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti se za pogodbe o finančnem porroštvu ne uporablja.

Pogodbe o finančnem poroštvu so razvrščene kot kratkoročne obveznosti, razen če ima EU brezpogojno pravico, da poravnavo obveznosti odloži vsaj za 12 mesecev po datumu poročanja.

Prispevki s pogoji

Skrbniški skladi EU, ki se obravnavajo kot del operativnih dejavnosti Komisije (tj. skrbniška sklada Madad in Kolumbija), so obračunani v računovodskih izkazih Komisije in nato konsolidirani v zaključnem računu EU. Prispevki drugih donatorjev v te skrbniške sklade izpolnjujejo merila za prihodke iz nemenjalnih poslov pod določenimi pogoji. Prikazani so kot finančne obveznosti, dokler se ne izpolnijo pogoji, na katere so vezani preneseni prispevki, tj. dokler ne nastanejo upravičeni stroški skrbniškega sklada. Skrbniški sklad mora financirati specifične projekte in ob prenehanju vrniti preostala sredstva. Na datum bilance stanja se neporavnane obveznosti pri prispevkih merijo po prejetih prispevkih, zmanjšanih za stroške, ki jih je imel skrbniški sklad, vključno z ocenjenimi zneski, kadar je to potrebno. Za namene poročanja so neto stroški dodeljeni prispevkom drugih donatorjev sorazmerno z neto prispevki, plačanimi do 31. decembra. Ta dodelitev prispevkov je zgolj okvirna. Ob prenehanju delovanja sklada njegov odbor odloči o dejanski razdelitvi preostalih sredstev.

Enaka načela merjenja se uporabljajo za zunanje prispevke za programe EU, če so taki prispevki prejeti pod pogojem, da se sredstva uporabijo, kot je določeno v sporazumih o prispevkih, sicer pa se vrnejo plačniku.

1.5.13 *Obveznosti iz poslovanja*

Znaten del obveznosti EU iz poslovanja so neplačani zahtevki za povračilo stroškov upravičencev do nepovratnih sredstev ali drugih sredstev EU (nemenjalni posli). Ko je prejet zahtevek za povračilo stroškov, se izkažejo kot obveznosti iz poslovanja za zahtevani znesek. Po preveritvi in priznanju upravičenih stroškov pa se obveznosti iz poslovanja vrednotijo po upravičenem znesku.

Obveznosti iz poslovanja, ki izhajajo iz nabave blaga in storitev, se pripoznajo ob prejemu računa za prvotni znesek, ustrezni upravičeni odhodki pa se vknjižijo v računovodske izkaze, ko je blago dobavljeno oziroma so storitve opravljene ter jih EU sprejme.

1.5.14 *Aktivne in pasivne časovne razmejitve*

Posli in dogodki se pripoznajo v računovodskih izkazih v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu leta, če račun še ni izdan, EU pa je že opravila zadevno storitev ali dobavila zadevno blago oziroma obstaja pogodbeni sporazum (npr. na podlagi sklicevanja na pogodbo), se v računovodskih izkazih pripoznajo ustrezni prehodno nezaračunani prihodki. Poleg tega se ob koncu leta, če je račun izdan, zadevne storitve pa še niso bile opravljene oziroma zadevno blago ni bilo dobavljeno, prihodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju.

Tudi odhodki se obračunajo v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu obračunskega obdobja se vnaprej vračunani odhodki pripoznajo na podlagi ocenjenega zneska obveznosti prenosa za zadevno obdobje. Vnaprej vračunani odhodki se izračunajo v skladu s podrobnimi operativnimi in praktičnimi smernicami, ki jih je izdala Komisija in katerih namen je zagotavljati, da računovodski izkazi prikazujejo natančno sliko gospodarskih in drugih dogodkov, ki naj bi jih predstavljali. Po analogiji se odhodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju, če je plačilo za storitve ali blago, ki še niso bili prejeti, izvršeno vnaprej.

1.6 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

1.6.1 *Prihodki*

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

Velika večina prihodkov EU se nanaša na nemenjalne posle:

Sredstva iz naslova BND, DDV in iz naslova odpadne plastične embalaže

Prihodki se pripoznajo za obdobje, za katero Komisija vpokliče sredstva od držav članic in zahteva njihove prispevke. Prihodki se izmerijo glede na vpoklicani znesek. Ker sredstva iz naslova DDV, BND in viri lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže temeljijo na ocenah podatkov za zadevno proračunsko leto, se lahko popravijo od pojava sprememb in dokler države članice ne izdajo končnih podatkov. Učinek spremembe ocene se vključi, ko se določa neto presežek ali primanjkljaj za obdobje, v katerem se je pojavila sprememba.

Tradicionalna lastna sredstva

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko so od držav članic prejeti ustrezni mesečni izkazi o računih A (ki vključujejo pobrane dajatve ter zapadle zneske, ki so zajamčeni in se ne izpodbijajo). Na datum poročanja se prihodki, ki jih države članice zberejo za zadevno obdobje, vendar še niso plačani Komisiji, ocenijo in pripoznajo kot prehodno nezaračunani prihodki. Četrtletni izkazi o računih B (vključno z nepobranimi in nezajamčenimi dajatvami ter zajamčenimi zneski, ki jih dolžnik izpodbija), prejeti od držav članic, se pripoznajo kot prihodki, zmanjšani za stroške zbiranja, do katerih so države članice upravičene. Poleg tega se pripozna zmanjšanje vrednosti za znesek ocenjene vrzeli pri izterjavah.

Globe

Prihodki od glob se pripoznajo, ko je sprejet sklep EU o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. Po sklepu o naložitvi globe lahko oglobljeni subjekti v dveh mesecih od datuma obvestila o zadevnem sklepu:

— sprejmejo sklep in morajo v tem primeru plačati globo v za to določenem roku, EU pa dokončno pobere zadevni znesek, ali

— zavrnejo sklep in ga izpodbijajo v skladu s pravom EU.

Vendar je treba tudi v primeru pritožbe globo plačati v predpisanem trimesečnem roku, saj pritožba nima odložilnega učinka (člen 278 PDEU). Prejeti denar se uporabi za poravnavo izterljivega zneska. Vendar lahko podjetje na podlagi privolitve računovodje Komisije namesto tega predloži bančno jamstvo za zadevni znesek. V tem primeru se globa še naprej obravnava kot izterljivi znesek. Če se ne prejmeta niti denar niti bančno jamstvo in obstajajo dvomi glede plačilne sposobnosti podjetja, se pripozna zmanjšanje vrednosti upravičenosti.

Če se podjetje pritoži zoper sklep in je že začasno plačalo globo, se znesek razkrije kot pogojna obveznost, če se zdi verjetno, da Splošno sodišče ne bo odločilo v prid EU, pa se pripozna rezervacija za kritje tega tveganja. Če je namesto tega dano jamstvo, se neporavnani izterljivi znesek odpiše.

Skupne obresti, ki jih prejme Komisija na bančnih računih, na katere se nakazujejo prejeta plačila, se pripoznajo kot prihodki, morebitne pogojne obveznosti pa se ustrezno povečajo.

Od leta 2010 vse začasno plačane globe upravlja Komisija v posebej za to ustanovljenem skladu (sklad BUFI), v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente.

Računovodska obravnava proračunskega presežka iz prejšnjega leta

Člen 18(1) finančne uredbe določa, da se proračunski presežek danega proračunskega leta knjiži v proračun za naslednje proračunsko leto kot prihodek. V izkazu poslovnega izida je ta prihodek pripoznan v postavki „Drugi prihodki iz nemenjalnih poslov“ (glej pojasnilo **3.8**), z ustrezno vknjižbo v postavki „Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic“, ki je del neto sredstev (glej pojasnilo **2.15**).

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

Prihodki od prodaje blaga in storitev se pripoznajo, ko se večina tveganj in koristi, povezanih z lastništvom blaga, prenese na kupca. Prihodki, povezani s poslom, ki vključuje opravljanje storitev, se pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prihodki od obresti in odhodki za obresti

Prihodki od obresti in odhodki za obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida po metodi efektivnih obresti. To je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti in dodeljevanja prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v zadevnem obdobju. Pri izračunavanju efektivne obrestne mere EU oceni denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer možnosti predčasnega plačila), ne upošteva pa prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vse provizije in obrestne mere, plačane ali prejete med pogodbenicama, ki so sestavni del efektivne obrestne mere, stroške posla ter vse druge premije ali popuste.

Ko se kreditna kakovost finančnega sredstva ali skupine podobnih finančnih sredstev šteje za poslabšano („3. stopnja“), se prihodki od obresti pripoznajo po obrestni meri, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube zaradi oslabitve.

Prihodki od dividend

Prihodki od dividend in podobne razdelitve se pripoznajo, ko se ugotovi pravica do prejema plačila.

Prihodki in odhodki od finančnih sredstev prek presežka ali primanjkljaja

To se nanaša na dobičke iz spremembe poštene vrednosti (prihodki) in izgube poštene vrednosti (odhodki) od teh finančnih sredstev, vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevedbe tujih valut. Pri finančnih sredstvih, ki se obrestujejo, to vključuje tudi obresti. Glej tudi pojasnilo **3.9**.

Prihodki od pogodb o finančnem poroštvu

Prihodki od pogodb o finančnem poroštvu (poroštvena premija) se pripoznajo v obdobju, v katerem je EU pripravljena imetniku pogodbe o finančnem poroštvu nadomestiti kreditno izgubo, ki lahko nastane. Pri uporabljenem amortizacijskem načrtu se upoštevata potek časa in obseg zajamčene izpostavljenosti. Prihodki od pogodb o finančnem poroštvu vključujejo tudi amortizacijo obveznosti iz pogodb o finančnem poroštvu v primerih, ko je bilo poroštvo zagotovljeno brez vsakega prispevka ali s simboličnim prispevkom.

1.6.2 *Odhodki*

Večino odhodkov EU predstavljajo odhodki iz nemenjalnih poslov. Nanašajo se na prenose na upravičence in so lahko treh vrst: (i) upravičenosti, (ii) prenosi po pogodbi in nepovratna sredstva po lastnem preudarku, pa tudi (iii) prispevki in donacije.

Prenosi se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali dogodki, ki so povzročili prenos, če obstaja ustrezna uredba (finančna uredba, kadrovski predpisi ali druge uredbe), ki dovoljuje naravo prenosa, ali je podpisana pogodba, ki dovoljuje prenos, če upravičenec izpolnjuje morebitna merila za upravičenost in če je mogoče zadovoljivo oceniti znesek.

Kadar je prejet zahtevek za plačilo ali povračilo stroškov, ki izpolnjuje merila za pripoznanje, se pripozna kot odhodek za upravičen znesek. Ob koncu leta se nastali upravičeni odhodki, ki so dolgovani upravičencem, vendar še niso prikazani, ocenijo in izkažejo kot vnaprej vračunani odhodki.

Odhodki iz menjalnih poslov, ki nastanejo pri nabavi blaga in storitev, se pripoznajo, ko so dobave opravljene in jih EU sprejme. Vrednotijo se po njihovi nabavni vrednosti. Poleg tega se na datum bilance stanja odhodki, povezani s storitvami, zagotovljenimi v danem obdobju, za katere račun še ni bil prejet ali sprejet, ocenijo in pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

1.7 **POGOJNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI**

1.7.1 *Pogojna sredstva*

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU. Pogojno sredstvo se razkrije, ko je pritok gospodarskih koristi ali storitvenih zmožnosti verjeten.

1.7.2 *Pogojne obveznosti*

Pogojna obveznost je možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU; ali sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, ali (v redkih okoliščinah) kadar zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo. Pogojna obveznost se razkrije, razen če je verjetnost odtoka dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali možne storitve, zelo majhna.

1.8 IZKAZ DENARNIH TOKOV

Podatki o denarnih tokovih se uporabljajo kot osnova za oceno sposobnosti EU, da ustvari denar in denarne ustreznike, ter za oceno njenih potreb po uporabi teh denarnih tokov.

Izkaz denarnih tokov se pripravi po posredni metodi. To pomeni, da se poslovni izid za zadevno proračunsko leto popravi glede na vpliv nedenarnih poslov, morebitne časovne razmejitve preteklih ali prihodnjih denarnih prejemkov ali plačil iz poslovanja in prihodkovne ali odhodkovne postavke, povezane z denarnimi tokovi pri naložbenju.

Denarni tokovi, ki nastanejo pri poslih v tuji valuti, se izkazujejo v predstavitveni valuti EU (euro); znesek v tuji valuti se preračuna po menjalnem tečaju med eurom in to tujo valuto na dan nastanka denarnega toka.

Izkaz denarnih tokov prikazuje denarne tokove v zadevnem obdobju, in sicer razčlenjene na denarne tokove pri poslovanju, naložbenju in dejavnostih financiranja.

Poslovanje zajema dejavnosti EU, ki ne vključujejo naložbenja ali dejavnosti financiranja. Kot tako predstavlja večino dejavnosti, ki jih izvaja EU.

Naložbenje je pridobitev in odtujitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter drugih naložb, ki niso vključene med denarne ustreznike. Naložbenje ne vključuje posojil, odobrenih upravičencem, saj je del splošnih ciljev in s tem vsakodnevnih poslov EU. Cilj tega dela je prikazati dejanske naložbe EU.

Dejavnosti financiranja so dejavnosti, ki so posledica sprememb obsega in sestave najetih posojil, ki niso najeta posojila, odobrena upravičencem na podlagi vzajemnih posojil ali za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev (ki so vključene v poslovanje).

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

SREDSTVA

2.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

(v milijonih EUR)

Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2024	*2 257*
Povečanja	*267*
Odtujitve	*(70)*
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	*0*
Druge spremembe	*–*
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2025	**2 455**
Nabrana amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev na dan 31. 12. 2024	*(1 162)*
Stroški amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev za zadevno leto	*(213)*
Ponovno vknjižena amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	*1*
Odtujitve	*54*
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	*0*
Druge spremembe	*(1)*
Nabrana amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev na dan 31. 12. 2025	**(1 320)**
Neto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2025	**1 135**
Neto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2024	*1 095*

Neto knjigovodska vrednost ob koncu leta 2025 v višini 1 135 milijonov EUR vključuje predvsem interno izdelano programsko opremo, ki že deluje (405 milijonov EUR), interno izdelano programsko opremo v gradnji (354 milijonov EUR) in kupljeno programsko opremo (375 milijonov EUR).

2.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Kategorija „Vesoljska sredstva“ vključuje operativna osnovna sredstva, povezana z vesoljskimi programi EU: globalnimi navigacijskimi satelitskimi sistemi (GNSS), tj. sistemom Galileo in skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitvijo (EGNOS), vladnimi satelitskimi komunikacijami (GOVSATCOM), programom za varno povezljivost ter evropskim programom za opazovanje Zemlje Copernicus. Sredstva za vesoljske sisteme, ki še niso operativni, so vključena v postavko „Sredstva v gradnji“. Sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU, se gradijo s pomočjo Evropske vesoljske agencije (ESA).

Za sistem Galileo konstelacija trenutno zajema 30 satelitov. Operativna osnovna sredstva sistema Galileo, ki zajemajo tako satelite kot zemeljske objekte, so na dan 31. decembra 2025 znašala 2 630 milijonov EUR, in sicer brez nabrane amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev (leta 2024: 2 987 milijonov EUR). Preostala sredstva v gradnji skupaj znašajo 2 592 milijonov EUR (leta 2024: 2 145 milijonov EUR).

Kar zadeva program Copernicus, je operativnih deset satelitov, 22 satelitov in instrumentov pa je še v gradnji. Skupna vrednost operativnih osnovnih sredstev programa Copernicus je 845 milijonov EUR (leta 2024: 492 milijonov EUR), in sicer brez nabrane amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev. Dodatnih 3 645 milijonov EUR, povezanih s sateliti Copernicus, je pripoznanih kot sredstva v gradnji (leta 2024: 3 520 milijonov EUR).

Osnovna sredstva, povezana s talno infrastrukturo storitve EGNOS, v višini 182 milijonov EUR (leta 2024: 160 milijonov EUR) so prav tako vključena v postavko „Vesoljska sredstva“. Poleg tega sredstva v gradnji za EGNOS znašajo 346 milijonov EUR (leta 2024: 345 milijonov EUR).

Cilj programa Evropske unije za vladne satelitske komunikacije (GOVSATCOM) je zagotoviti varne, odporne in stroškovno učinkovite zmogljivosti satelitskih komunikacij misijam, ki so kritične za varnost in zaščito, ter vladnim operacijam, ki jih upravljajo EU in njene države članice, vključno z akterji na področju nacionalne varnosti ter agencijami in institucijami EU. Sredstva v gradnji za GOVSATCOM znašajo 9 milijonov EUR (leta 2024: 0 EUR).

Program za varno povezljivost ima dva glavna cilja:

— zagotoviti dostop do varnih vladnih satelitskih komunikacijskih storitev po vsem svetu za zaščito kritične infrastrukture, nadzor, zunanje ukrepe in krizno upravljanje;

— omogočiti zasebnemu sektorju, da zagotavlja komercialne storitve, kot je zagotavljanje visokohitrostne širokopasovne in nemotene povezljivosti po vsej Evropski uniji.

Sredstva v gradnji za varno povezljivost znašajo 454 milijonov EUR (leta 2024: 0 EUR).

Opredmetena osnovna sredstva

(v milijonih EUR)

	Zemljišča in zgradbe	Vesoljska sredstva	Naprave in oprema	Pohištvo in vozila	Računalniška strojna oprema	Drugo	Finančni najemi	Sredstva v gradnji	Skupaj
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2024	*6 528*	*9 056*	*483*	*255*	*714*	*308*	*2 075*	*6 528*	*25 945*
Povečanja	*44*	*1*	*23*	*13*	*76*	*14*	*5*	*2 029*	*2 205*
Odtujitve	*(9)*	*(113)*	*(24)*	*(37)*	*(87)*	*(35)*	*(2)*	*(0)*	*(306)*
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	*73*	*811*	*0*	*(0)*	*0*	*2*	–	*(886)*	*(0)*
Druge spremembe	*(3)*	–	*0*	*0*	*1*	*0*	–	–	*(2)*
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2025	**6 630**	**9 755**	**482**	**231**	**705**	**292**	**2 079**	**7 671**	**27 843**
Nabrana amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2024	*(4 106)*	*(5 417)*	*(423)*	*(177)*	*(575)*	*(225)*	*(1 309)*		*(12 232)*
Stroški amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev za zadevno leto	*(145)*	*(777)*	*(24)*	*(17)*	*(75)*	*(18)*	*(75)*		*(1 131)*
Ponovno vknjižena amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	*0*	–	*0*	*(0)*	*8*	*1*	–		*8*
Odtujitve	*8*	*96*	*23*	*36*	*76*	*30*	*2*		*270*
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	*(0)*	–	*(0)*	*(0)*	*0*	*0*	–		*0*
Druge spremembe	*2*	–	*(0)*	*0*	*(0)*	*(0)*	–		*1*
Nabrana amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2025	**(4 240)**	**(6 098)**	**(425)**	**(161)**	**(566)**	**(214)**	**(1 382)**		**(13 086)**
NETO KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. 12. 2025	**2 390**	**3 657**	**57**	**70**	**138**	**77**	**696**	**7 671**	**14 756**
NETO KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. 12. 2024	*2 420*	*3 639*	*60*	*76*	*139*	*84*	*766*	*6 528*	*13 713*

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

2.3 NALOŽBE, OBRAČUNANE PO KAPITALSKI METODI

Delež EU, ki jo zastopa Komisija, v Evropskem investicijskem skladu (EIS) se obravnava kot delež v pridruženem subjektu z uporabo kapitalske metode obračunavanja. EIS je finančna institucija EU, specializirana za zagotavljanje rizičnega kapitala in jamstev za mala in srednja podjetja. EIS deluje kot javno-zasebno partnerstvo, katerega članice so Evropska investicijska banka (EIB), EU in skupina finančnih institucij.

Na dan 31. decembra 2025 je imela EU v lastniškem kapitalu EIS 29,7-odstotni lastniški delež (leta 2024: 29,7 %) in 29,7 % glasovalnih pravic (leta 2024: 29,7 %). EIS mora v skladu s svojim statutom v statutarno rezervo dodeliti vsaj 20 % svojega letnega neto rezultata, dokler skupna rezerva ne znaša 10 % vpisanega kapitala. Ta rezerva ni na voljo za razdeljevanje.

Spodnja razpredelnica prikazuje gibanje udeležbe EU v EIS v tekočem letu.

(v milijonih EUR)

	Evropski investicijski sklad
Delež na dan 31. 12. 2024	**1 446**
Prispevki	*–*
Prejete dividende	*(8)*
Delež v neto rezultatu	*69*
Delež v neto sredstvih	*16*
Delež na dan 31. 12. 2025	**1 524**

Povzetek finančnih informacij EIS:

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
	EIS skupaj	EIS skupaj
Sredstva	*9 023*	*7 789*
Obveznosti	*(3 896)*	*(2 923)*
Presežek/(primanjkljaj)	*233*	*280*

Po uskladitvi zgoraj povzetih finančnih podatkov s knjigovodsko vrednostjo deleža v EIS so vrednosti naslednje:

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Neto sredstva pridruženega subjekta	*5 127*	*4 866*
Lastniški delež EK v EIS	**29,7 %**	**29,7 %**
Knjigovodska vrednost	*1 524*	*1 446*

EU, ki jo zastopa Komisija, je na dan 31. decembra 2025 vplačala 20 % svojega vpisanega deleža v kapitalu EIS, pri čemer je nevpoklicani znesek, kot sledi:

(v milijonih EUR)

	Kapital EIS skupaj	Kapital, ki ga je vpisala EU
Osnovni kapital skupaj	*7 370*	*2 190*
Vplačan	*(1 474)*	*(438)*
Nevpoklican	**5 896**	**1 752**

2.4 FINANČNA SREDSTVA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročna			
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	*2.4.1*	*314 887*	*269 903*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*2.4.2*	*47 919*	*39 058*
		362 806	**308 961**
Kratkoročna			
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	*2.4.1*	*18 545*	*13 677*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*2.4.2*	*4 746*	*5 700*
		23 291	**19 377**
Skupaj		**386 097**	**328 338**

2.4.1 *Finančna sredstva po odplačni vrednosti*

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Posojila državam članicam in tretjim državam	*2.4.1.1*	*332 821*	*283 114*
Druga posojila	*2.4.1.2*	*611*	*466*
Skupaj		**333 432**	**283 580**
Nekratkoročna		*314 887*	*269 903*
Kratkoročna		*18 545*	*13 677*

2.4.1.1 Posojila državam članicam in tretjim državam

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Posojila državam članicam	*286 301*	*251 457*
Posojila tretjim državam	*46 520*	*31 656*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**332 821**	**283 114**
Nekratkoročna	*314 764*	*269 782*
Kratkoročna	*18 056*	*13 332*

Posojila državam članicam

(v milijonih EUR)

	RRF	SURE	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Skupaj
Skupaj na dan 31. 12. 2024	*110 120*	*98 839*	*42 297*	*201*	*251 457*
Nova posojila (nominalno)	*47 218*	–	–	–	*47 218*
Odplačila	–	*(8 000)*	*(4 900)*	*(200)*	*(13 100)*

(v milijonih EUR)

	RRF	SURE	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Skupaj
Spremembe knjigovodske vrednosti	*876*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*726*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**158 215**	**90 705**	**37 382**	–	**286 301**
Nekratkoročna	*155 904*	*82 594*	*30 818*	–	*269 316*
Kratkoročna	*2 310*	*8 111*	*6 564*	–	*16 985*

Nominalna vrednost posojil državam članicam na dan 31. decembra 2025 znaša 283,4 milijarde EUR (leta 2024: 249,2 milijarde EUR), od tega se je 155,9 milijarde EUR nanašalo na posojila NextGenerationEU za mehanizem za okrevanje in odpornost ter načrt REPowerEU.

V tej razpredelnici in v naslednji razpredelnici o posojilih tretjim državam vrstica „Spremembe knjigovodske vrednosti“ ustreza spremembi natečenih obresti in spremembi premij/popustov (nove premije/popusti in amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev).

Programi SURE, EMFS in plačilnobilančna posojila so se izvajali „vzajemno“. To pomeni, da so bila posojila financirana z enakovrednimi najetimi posojili pod enakimi pogoji. Zapadlosti so enake, premije/popusti izdaje posojila in stroški pa se ponovno zaračunajo upravičencu do posojila. Upravičenec do posojila ob zapadlosti povrne posojilo Komisiji, Komisija pa odplača najeto posojilo. Za posojila v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, financirana z instrumentom NextGenerationEU, ni vzajemnega razmerja med pogoji posojil in najetimi posojili. Ta posojila se financirajo na podlagi enotnega pristopa k financiranju, pojasnjenega v pojasnilu **2.11.1.1**.

RRF

Mehanizem za okrevanje in odpornost je začasni instrument, vzpostavljen leta 2021, ki pomaga gospodarstvom držav članic, da okrevajo po pandemiji COVID-19 ter postanejo odporna na zeleni in digitalni prehod. Komisija si v okviru instrumenta za okrevanje EU (NextGenerationEU) izposoja sredstva, ki jih mehanizem za okrevanje in odpornost uporablja za financiranje reform in naložb držav članic. Te morajo biti v skladu s prednostnimi nalogami EU in morajo obravnavati izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za države v okviru evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik. Financiranje lahko poteka v obliki posojila (vračljiva podpora) ali nepovratnih sredstev (nepovratna podpora, glej pojasnilo **2.5**). Države članice lahko financiranje prejemajo do višine predhodno dogovorjene dodelitve posojil in nepovratnih sredstev. Da bi lahko izkoristile podporo, morajo Evropski komisiji predložiti nacionalne načrte za okrevanje in odpornost. Vsak načrt določa reforme in naložbe, ki se bodo izvajale do konca leta 2026, pri čemer opredeljuje jasne mejnike in cilje, ki jih mora analizirati Evropska komisija, odobriti pa Evropski svet. Posojila v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost se lahko izplačajo do 31. decembra 2026, vendar šele po izpolnitvi dogovorjenih mejnikov in ciljev.

Leta 2023 je bila uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost spremenjena in je državam članicam omogočila, da v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost dodajo poglavje REPowerEU. Države članice lahko financirajo naložbe in reforme za doseganje ciljev načrta REPowerEU. Financiranje se lahko izvaja tudi s posojili, pri čemer se uporabijo sredstva za posojila iz mehanizma za okrevanje in odpornost, za katera države članice še niso zaprosile. Razdelek mehanizem za okrevanje in odpornost v zgornji razpredelnici tako vključuje tudi posojila REPowerEU.

Na dan 31. decembra 2025 so podpisani sporazumi o posojilu znašali 277,2 milijarde EUR (v primerjavi z 290,9 milijarde EUR konec leta 2024, znesek pa se je zmanjšal zaradi zmanjšanja nekaterih sporazumov o posojilu). Izplačanih je bilo 155,9 milijarde EUR posojil, ki konec leta 2025 še niso bila poravnana.

Evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE)

Instrument SURE je zagotovil finančno pomoč, namenjeno ohranjanju zaposlitev in podpiranju delovnih mest, ki jih je prizadela pandemija COVID-19. Razpoložljivost instrumenta se je končala 31. decembra 2022. Izplačana posojila na dan 31. decembra 2024 so znašala 98,4 milijarde EUR (nominalna vrednost), čakajočih izplačil pa ni bilo. Države članice so leta 2025 odplačale 8 milijard EUR posojil v okviru instrumenta SURE.

Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS)

EMFS je omogočil dodelitev finančne pomoči državi članici v finančnih težavah. Program je potekel, razen za specifične posle, kot je podaljšanje rokov zapadlosti za obstoječa posojila. Irska je leta 2025 odplačala 2,4 milijarde EUR zapadlega posojila EMFS. Portugalska je zaprosila za predčasno odplačilo dveh posojil v skupnem znesku 2,5 milijarde EUR. Odplačilo posojil je bilo izvršeno po tržni ceni z njim povezanih obveznic. Posledica te operacije je bila odprava pripoznanja dobičkov ali izgub iz posojil (glej pojasnili **3.9** in **3.15**). S tem povezane obveznice EU so bile prenesene v združena sredstva enotnega pristopa k financiranju (glej pojasnilo **2.11.1.1**).

Plačilnobilančna posojila

To je na politikah temelječ finančni instrument, ki zagotavlja srednjeročno finančno pomoč državam članicam, ki niso prevzele eura. V letu 2025 je Latvija v celoti odplačala zadnje neporavnano plačilnobilančno posojilo.

Posojila tretjim državam

(v milijonih EUR)

	Makrofinančna pomoč	Instrument za Ukrajino	EURATOM	Instrument za Zahodni Balkan	Instrument za Moldavijo	Skupaj
Skupaj na dan 31. 12. 2024	*23 831*	*7 623*	*203*	*–*	*–*	*31 656*
Nova posojila (nominalno)	*18 366*	*10 052*	*–*	*184*	*289*	*28 891*
Odplačila	*(20)*	*–*	*–*	*–*	*–*	*(20)*
Spremembe knjigovodske vrednosti	*247*	*104*	*(0)*	*3*	*4*	*358*
Spremembe v oslabitvah	*(9 164)*	*(5 206)*	*4*	*(0)*	*(0)*	*(14 366)*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**33 260**	**12 573**	**207**	**187**	**293**	**46 520**
Nekratkoročna	*32 505*	*12 264*	*206*	*184*	*289*	*45 448*
Kratkoročna	*754*	*310*	*0*	*3*	*4*	*1 072*

Nominalna vrednost posojil tretjim državam je na dan 31. decembra 2025 znašala 76,0 milijarde EUR (leta 2024: 47,2 milijarde EUR).

V tej razpredelnici vrstica „Spremembe v oslabitvah“ ustreza ponovnemu merjenju pričakovanih kreditnih izgub na dan 31. decembra 2025. Vrstica „Spremembe knjigovodske vrednosti“ ustreza spremembi natečenih obresti in spremembi premij/popustov (nove premije/popusti in amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev).

Euratom deluje „vzajemno“.

Do konca leta 2022 so se posojila v okviru makrofinančne pomoči financirala na podlagi vzajemnega pristopa, medtem ko se nova posojila v okviru makrofinančne pomoči od uvedbe programa makrofinančne pomoči + leta 2023 večinoma izvajajo z uporabo enotnega pristopa k financiranju, pojasnjenega v pojasnilu **2.11.1.1**. Vsi novi programi, kot so instrumenti za Ukrajino, Zahodni Balkan in Moldavijo se bodo prav tako financirali na podlagi enotnega pristopa k financiranju.

Makrofinančna pomoč

Makrofinančna pomoč se nanaša na posojila za finančno pomoč partnerskim državam, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco.

Skupna nominalna izpostavljenost neodplačanih posojil v okviru makrofinančne pomoči je ob koncu leta znašala 52,1 milijarde EUR (leta 2024: 33,7 milijarde EUR), od tega je bilo 47,1 milijarde EUR za Ukrajino (leta 2024: 29,0 milijarde EUR).

Na dan 31. decembra 2025 je nadomestilo za oslabitev za posojila v okviru makrofinančne pomoči znašalo 19,4 milijarde EUR (leta 2024: 10,2 milijarde EUR), od tega je bilo 19,3 milijarde EUR za posojila Ukrajini (leta 2024: 10,1 milijarde EUR). Čeprav so bili vsi zneski, ki jih je Ukrajina dolgovala v letu 2025, plačani pravočasno in v času priprave zaključnega računa v skladu z računovodskimi pravili ni zapadlih plačil, oslabitev odraža pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja posojil, ki so bile zaradi znatnih negotovosti ocenjene s posebno skrbnostjo.

Oktobra 2024 je bila sprejeta Uredba (EU) 2024/2773 o vzpostavitvi mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino in odobritvi nove makrofinančne pomoči Ukrajini. V okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino se izredni prihodki, ki izhajajo iz imobiliziranega ruskega državnega premoženja, uporabijo za odobritev nepovratne podpore Ukrajini za pomoč državi pri odplačevanju dvostranskih posojil, ki so jih v okviru te pobude zagotovili partnerji skupine G7 in EU. EU je decembra 2024 z Ukrajino podpisala sporazum o posojilu v obliki makrofinančne pomoči v znesku 18,1 milijarde EUR. To posojilo je bilo v celoti izplačano v letu 2025. Ker so bile konec leta 2024 nepreklicno prevzete obveznosti za posojilo makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino, je bila pripoznana rezervacija za pričakovane kreditne izgube v višini 7,1 milijarde EUR (glej tudi pojasnilo **2.10**). Leta 2025 je bila ta rezervacija razveljavljena, namesto tega pa je bilo pripoznano nadomestilo za oslabitev v višini 8,7 milijarde EUR, s čimer se je zmanjšala vrednost posojila.

EU je leta 2025 Ukrajini odobrila subvencije obrestne mere v višini 740 milijonov EUR (leta 2024: 763 milijonov EUR) za obresti, natečene za posojila v okviru izredne makrofinančne pomoči in makrofinančne pomoči +. To pomeni spremembo pogojev posojila (glej tudi pojasnili **3.15** in **6.6**) in je vključeno pod vrstico „Spremembe knjigovodske vrednosti“ v zgornji razpredelnici.

Na dan 31. decembra 2025 je bilo 4,3 milijarde EUR načrpanih zneskov, za katere so bile pogojno prevzete obveznosti v okviru podpisanih sporazumov o posojilu v okviru makrofinančne pomoči (leta 2024: 95 milijonov EUR).

Posojila instrumenta za Ukrajino

Uredba o instrumentu za Ukrajino ([32]) je instrument, sprejet leta 2024, ki Ukrajini zagotavlja finančno podporo v višini do 50 milijard EUR, vključno z do 33 milijardami EUR državnih posojil, ki naj bi bila izplačana do konca leta 2027. Do konca leta 2025 je bilo Ukrajini izplačanih 23,2 milijarde EUR posojil (leta 2024: 13,1 milijarde EUR).

Na dan 31. decembra 2025 znaša nadomestilo za oslabitev, pripoznano za ta posojila, 10,9 milijarde EUR (leta 2024: 5,7 milijarde EUR). Ob koncu leta znaša višina nečrpanih zneskov iz podpisanih sporazumov o posojilu 9,8 milijarde EUR (leta 2024: 19,9 milijarde EUR), za katere so bile pogojno prevzete obveznosti, če bodo izpolnjeni pogoji politike.

Posojila Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom)

Evropska skupnost za atomsko energijo (Euratom) daje posojila državam članicam in državam nečlanicam ter subjektom iz držav članic in nečlanic za financiranje projektov v zvezi z energetskimi objekti. Na dan 31. decembra 2025 ni bilo neporavnanih zneskov, povezanih z državami članicami. Skupni neporavnani znesek se nanaša na posojila podjetju Energoatom, za katera jamči ukrajinska država. Za ta posojila je bilo pripoznano nadomestilo za oslabitev v višini 94 milijonov EUR (2024: 98 milijonov EUR). Iz podpisanih sporazumov o posojilu ni nečrpanih zneskov.

Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan

Uredba (EU) 2024/1449 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan (v nadaljnjem besedilu: instrument za Zahodni Balkan) je bila sprejeta maja 2024, prve finančne operacije pa so bile izvršene leta 2025. Instrument naj bi zagotovil do 4 milijarde EUR posojil v obdobju 2025–2027, pri čemer bodo plačila odvisna od tega, ali bodo partnerske države EU na Zahodnem Balkanu izvedle specifične socialno-ekonomske in temeljne reforme.

Do 31. decembra 2025 so bili s Severno Makedonijo, Albanijo, Srbijo in Črno goro podpisani sporazumi o posojilu v višini 2,6 milijarde EUR, od katerih je bilo izplačanih 184 milijonov EUR. Ob koncu leta ostajajo pogojno prevzete obveznosti v višini 2,4 milijarde EUR, ki so odvisne od izpolnitve pogojev politike.

([32]) Uredba (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (UL L, 2024/792, 29.2.2024) (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu za Ukrajino).

Instrument za reforme in rast za Republiko Moldavijo

Uredba (EU) 2025/535 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo (v nadaljnjem besedilu: instrument za Moldavijo) je bila sprejeta marca 2025. Instrument bo podpiral Moldavijo v obdobju 2025–2027 in naj bi zagotovil do 1,5 milijarde EUR posojil.

Leta 2025 je bil podpisan sporazum o posojilu v višini 1,5 milijarde EUR. Do 31. decembra 2025 je bilo izplačanih 289 milijonov EUR, 1,2 milijarde EUR pa ob koncu leta ostaja neizkoriščenih.

Proračunsko jamstvo EU za posojila državam članicam in tretjim državam

Proračun EU jamči za najeta posojila, ki jih izda EU in s katerimi se financirajo posojila državam članicam in tretjim državam. V primeru neplačanih zneskov posojil se bodo morali s tem povezani zneski najetih posojil morda odplačati iz proračuna EU.

Za več podrobnosti glej pojasnilo **6.7**.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

V skladu s členom 143 sporazuma o izstopu Združeno kraljestvo odgovarja Uniji za svoj delež pogojnih finančnih obveznosti, povezanih s posojili za finančno pomoč (evropski mehanizem za finančno stabilizacijo, makrofinančna pomoč, plačilnobilančna pomoč in Euratom), odobrenimi/določenimi do datuma izstopa, tj. 31. januarja 2020. Člen 143 določa, da bi v primeru neplačila pri posojilu za finančno pomoč, ki je bila odobrena pred datumom izstopa, Združeno kraljestvo odgovarjalo Uniji za svoj delež plačil Unije v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti iz operacije, razen če bi se to lahko krilo z deležem rezervacij Združenega kraljestva v razdelku Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe v okviru skupnega sklada za rezervacije, če je to relevantno (tj. posojila v okviru makrofinančne pomoči in posojila Euratoma v tretjih državah) – glej pojasnilo **4.1.1**.

Neporavnane pogojne obveznosti EU v zvezi z zgoraj navedenimi posojili za finančno pomoč so na datum izstopa znašale 53,9 milijarde EUR. Po izvedenih odplačilih od tega datuma znaša vrednost teh posojil, kritih z jamstvom EU na dan 31. decembra 2025, 42,2 milijarde EUR, pri čemer znaša delež Združenega kraljestva 5,3 milijarde EUR.

2.4.1.2 Druga posojila

Ta vključujejo tri vrste posojil:

(a) Posojila, odobrena iz proračunskih programov EU (npr. pobudi za financiranje kmetijstva in elektrifikacije ter program EU za zaposlovanje in socialne inovacije). Ta posojila so 31. decembra 2025 skupaj znašala 85 milijonov EUR (leta 2024: 75 milijonov EUR).

(b) Prenesena posojila: to so posojila, ki jih izplača EIB ter za katera jamčijo programi EFSI in programi mandata za zunanja posojila. Posojila niso bila odplačana, Komisija je plačala unovčitve jamstev in ima zato pravice do izterjave. Zato se posojila zdaj pripoznajo v bilanci stanja EU. Na dan 31. decembra 2025 ima Komisija pravice do izterjave takih posojil v višini 1,0 milijarde EUR, vključno z natečenimi obrestmi (leta 2024: 1,0 milijarde EUR). Vendar znesek, pripoznan v bilanci stanja, po upoštevanju pričakovanih kreditnih izgub, znaša 45 milijonov EUR (leta 2024: 51 milijonov EUR).

(c) Vezane vloge v višini 481 milijonov EUR (leta 2024: 340 milijonov EUR) vključujejo zneske z zapadlostjo nad tremi meseci, ki ne ustrezajo opredelitvi denarnih ustreznikov.

2.4.2 *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja*

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva	*2.4.2.1*	*51 080*	*43 648*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedena finančna sredstva	*2.4.2.2*	*1 585*	*1 110*
Skupaj		**52 665**	**44 758**
Nekratkoročna		*47 919*	*39 058*
Kratkoročna		*4 746*	*5 700*

2.4.2.1 *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva*

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva po vrstah

(v milijonih EUR)

		31. 12. 2025	31. 12. 2024
Dolžniški vrednostni papirji		*40 462*	*34 465*
SDT, ETF in naložbe v združene portfelje		*6 812*	*5 975*
Druge kapitalske naložbe		*3 796*	*3 201*
Posojila		*9*	*8*
Skupaj		**51 080**	**43 648**
Nekratkoročna		*46 350*	*37 948*
Kratkoročna		*4 730*	*5 700*

Dolžniški vrednostni papirji so predvsem državne in podjetniške obveznice. Hranijo se v skladih (portfeljih), ki jih upravlja Komisija (večinoma skupni sklad za rezervacije in Sklad za proračunske globe (v nadaljnjem besedilu: sklad BUFI)) ali EIB v imenu EU (predvsem v okviru Obzorja 2020 in sklada za inovacije). Uspešnost portfeljev se vrednoti na podlagi poštene vrednosti (tržna vrednost). Na dan 31. decembra 2025 je tržna vrednost vrednostnih papirjev, posojenih v okviru programov posojanja vrednostnih papirjev, znašala 6,0 milijarde EUR (5,8 milijarde EUR v letu 2024). Pripoznanje teh posojenih vrednostnih papirjev v bilanci stanja EU se ne odpravi, saj ima EU še vedno s tem povezana tveganja in koristi.

Skladi denarnega trga (SDT) so vzajemni skladi, ki vlagajo v kratkoročne dolžniške vrednostne papirje (npr. enotni sklad EIB). Investicijski skladi, ki kotirajo na borzi (ETF), so investicijski skladi, s katerimi se trguje na borzah. Sledijo indeksom in vsebujejo sredstva, kot so delnice, obveznice, valute in standardizirane terminske pogodbe. Naložbe v združene portfelje so sredstva EU iz programov Instrumenta za povezovanje Evrope in Obzorje 2020, združena s sredstvi držav članic iz programa NER300. Uporabljajo se za zagotavljanje jamstev EIB za posle financiranja in naložb.

Postavka „Druge kapitalske naložbe“ se nanaša predvsem na vlaganje proračunskega denarja EU – prek izvajalskih partnerjev – v sklade tveganega kapitala in druge vrste investicijskih skladov za uresničevanje ciljev politik EU: na primer, s povečanjem dostopa do financiranja za zagonska MSP, raziskav in razvoja, pa tudi infrastrukture znotraj in zunaj EU.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva po programih

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Skupni sklad za rezervacije	*27 018*	*23 174*
Sklad za inovacije	*13 265*	*10 616*
Obzorje 2020 in Obzorje Evropa	*4 286*	*3 968*
Naložbe sklada BUFI	*2 662*	*2 141*
ESPJ v l.	*1 187*	*1 206*
Instrument za povezovanje Evrope	*683*	*716*
Kapitalske sheme EU za MSP	*433*	*453*
EBRD	*309*	*188*
Evropski sklad za jugovzhodno Evropo	*250*	*243*
Pokojninski načrt za lokalne uslužbence ESZD	*152*	*128*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Sklad za zeleno rast	*152*	*128*
Finančni mehanizem za energetsko učinkovitost	*104*	*103*
Drugo	*581*	*586*
Skupaj	**51 080**	**43 648**
Nekratkoročna	*46 350*	*37 948*
Kratkoročna	*4 730*	*5 700*

Skupni sklad za rezervacije

EU daje finančnim partnerjem jamstva za izgube pri kapitalskih naložbah in posojilih (glej pojasnilo **4.1** za proračunska jamstva EU). V proračunu EU se v skladu s pravnimi akti postopoma rezervirajo sredstva, namenjena temu, da se partnerjem plačajo morebitne izgube, krite s temi jamstvi. V proračunu EU se prav tako rezervirajo sredstva za odplačilo najetih posojil v primeru neplačil pri posojilih v okviru makrofinančne pomoči, Euratoma, instrumentov za Zahodni Balkan in Moldavijo.

Komisija je v skladu s finančno uredbo ustanovila skupni sklad za rezervacije, da bi v enem skupnem portfelju upravljala rezervirana sredstva (v nadaljnjem besedilu: oblikovanje rezervacij). Denarna sredstva se vlagajo v dolžniške vrednostne papirje, sklade denarnega trga in investicijske sklade, ki kotirajo na borzi. Poleg oblikovanja rezervacij v proračunu EU skupni sklad za rezervacije prejema izterjave iz neizpolnjevanja obveznosti iz operacij, donose svojih naložb in plačila EU od finančnih partnerjev. Skupni sklad za rezervacije lahko prejema tudi prostovoljne prispevke držav članic in drugih donatorjev, ki tako povečujejo razpoložljiva jamstva iz proračuna EU.

Skupni sklad za rezervacije dodeljuje vhodne prispevke v razdelke glede na prispevajoči program. Pravni akti programov določajo potrebno oblikovanje rezervacij za zagotovljena jamstva. Proračun EU združuje te sklade s posamično oblikovanimi rezervacijami v skupnem skladu za rezervacije, da se optimizira upravljanje sredstev.

Na dan 31. decembra 2025 so se neizvedena finančna sredstva skupnega sklada za rezervacije po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja povečala, saj se ustvarjajo potrebne rezervacije za jamstva za InvestEU, NDICI in Ukrajino, pa tudi zaradi dobičkov zakladnice v višini 0,8 milijarde EUR. Skupna neizvedena finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja so znašala 27,0 milijarde EUR, od katerih jih je bilo 22,8 milijarde EUR vloženih v dolžniške vrednostne papirje, 3,9 milijarde EUR pa v investicijske sklade, ki kotirajo na borzi.

Sklad za inovacije

Sklad za inovacije vzpostavlja sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji. Njegov namen je uporabiti prihodke za podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov v nekaterih gospodarskih sektorjih. Sklad za inovacije se financira s prihodki iz postopne monetizacije 530 milijonov pravic in tudi z morebitnimi neporabljenimi sredstvi iz 300 milijonov pravic, ki so na voljo za program NER300 (glej pojasnilo **3.8**). EIB upravlja denarna sredstva, dokler se ne porabijo za predvideni namen, in jih vlaga v dolžniške vrednostne papirje. Povečanje v letu 2025 je predvsem posledica prihodkov z dražb.

Obzorje 2020 in Obzorje Evropa

V skladu z uredbo EU o vzpostavitvi programa Obzorje 2020 – okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – so bili vzpostavljeni novi finančni instrumenti za izboljšanje dostopa do financiranja za subjekte, ki se ukvarjajo z raziskavami in inovacijami. Ti instrumenti so:

— *storitev za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin*, v okviru katere Komisija deli finančno tveganje, povezano s portfeljem novih poslov financiranja, ki jih je sklenila EIB;

— *jamstvo InnovFin za MSP in instrument neomejenega jamstva pobude za MSP (SIUGI)*, tj. jamstvena instrumenta, ki ju upravlja EIS ter zagotavljata jamstva in posredna osebna jamstva finančnim posrednikom za nove portfelje posojil (v okviru SIUGI Komisija deli finančno tveganje, povezano z danim jamstvom, z državami članicami, EIS in EIB);

— *kapitalska shema za raziskave in inovacije InnovFin*, ki zagotavlja naložbe v sklade tveganega kapitala, ki jih upravlja EIS, ter

— *sklad Evropskega sveta za inovacije*, ki zagotavlja financiranje lastniškega kapitala za pospešitev inovacij in ukrepov uvedbe na trg. Sklad Evropskega sveta za inovacije se financira iz programov Obzorje Evropa in Obzorje 2020.

Naložbe sklada BUFI

Komisija je ustanovila Sklad za proračunske globe („Budget Fines fund" – sklad BUFI) za upravljanje denarja, ki ga začasno prejme za globe, naložene podjetjem, zoper katere je bila vložena pritožba. Komisija do končne sodne odločbe v zvezi z dano globo denar vlaga v dolžniške instrumente.

ESPJ v l.

Pogodba ESPJ je prenehala veljati 23. julija 2002, vsa sredstva ESPJ pa so bila prenesena na Evropsko unijo. Namenjena so bila raziskavam v sektorjih, povezanih s premogovništvom in jeklarsko industrijo, na primer s prelomnimi tehnologijami, ki vodijo v skoraj brezogljično proizvodnjo jekla. Komisija vlaga denarna sredstva v dolžniške vrednostne papirje, dokler niso odobrena za raziskovalne namene.

Instrument za povezovanje Evrope

V skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([33]) je bil ustanovljen dolžniški instrument Instrument za povezovanje Evrope (IPE) za omogočanje lažjega dostopa do financiranja za infrastrukturne projekte v sektorjih prometa, telekomunikacij in energetike. Upravlja ga EIB na podlagi sporazuma z EU. Ta nudi delitev tveganja za dolžniško financiranje v obliki prednostnega in podrejenega dolga ali jamstev ter podporo za projektne obveznice, za katere jamči EU.

Kapitalske sheme EU za MSP

To so lastniški instrumenti, ki se financirajo iz programa za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME), okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP), večletnega programa za podjetja in podjetništvo (MAP) ter pobude za rast in zaposlovanje, ki so pod skrbništvom EIS ter podpirajo ustanavljanje in financiranje MSP v EU v zgodnji (zagonski) fazi in fazi rasti z vlaganjem v primerne specializirane sklade tveganega kapitala.

Evropska banka za obnovo in razvoj

EU ima finančno naložbo v kapital Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD). Leta 2025 je povečala vpis in kupila dodatnih 12 102 delnic po nominalni vrednosti 10 000 EUR na delnico. Skupno plačilo v višini 121 milijonov EUR se izvede v enakih obrokih v petih letih, pri čemer je bil prvi obrok plačan leta 2025. Komisija ima na dan 31. decembra 2025 v lasti 102 146 delnic (2024: 90 044 delnic), ki pomenijo 3,04 % skupnega vpisanega osnovnega kapitala. EU je skupno vpisala znesek osnovnega kapitala EBRD v višini 1 021 milijonov EUR, od tega je 713 milijonov EUR trenutno nevpoklicanih.

Hierarhija poštene vrednosti neizvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja

(v milijonih EUR)

Vrsta finančnih instrumentov	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	*44 447*	*37 559*
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	*3 150*	*3 098*
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na opaženih tržnih podatkih	*3 483*	*2 991*
Skupaj	**51 080**	**43 648**

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2 hierarhije poštene vrednosti.

([33]) Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

Uskladitev neizvedenih finančnih sredstev, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na opaženih tržnih podatkih (raven 3)

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Začetna bilanca na dan 1. 1. 2025	**2 991**
Naložbe v obdobju	*699*
Odplačila glavnice	*(97)*
Poravnani prihodki	*(19)*
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v presežku ali primanjkljaju	*(90)*
Prenosi na raven 3	–
Prenosi z ravni 3	–
Drugo	–
Končna bilanca na dan 31. 12. 2025	**3 483**

2.4.2.2 *Finančna sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedena finančna sredstva*

Finančna sredstva in obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedena finančna sredstva po vrstah

(v milijonih EUR)

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31. 12. 2025			31. 12. 2024		
	Nominalni znesek	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti	Nominalni znesek	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti
Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov	*6 951*	*1 568*	*(52)*	*6 057*	*1 110*	*(60)*
Valutni izvedeni finančni instrumenti	*1 910*	*17*	*(9)*	*2 417*	–	*(38)*
Skupaj	**8 861**	**1 585**	**(62)**	**8 474**	**1 110**	**(98)**
Nekratkoročna		*1 569*	*(9)*		*1 110*	*(13)*
Kratkoročna		*17*	*(53)*		–	*(84)*

Jamstva za portfelje lastniških instrumentov

Postavko „Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov“ sestavljajo jamstva, ki jih je dala EU finančnim institucijam za portfelje kapitalskih naložb. Ta jamstva so razvrščena kot izvedeni finančni instrumenti in obračunana kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, ker ne ustrezajo opredelitvi obveznosti iz finančnih poroštev – glej pojasnilo **1.5.12**. Finančno sredstvo ali obveznost EU se meri na podlagi vrednosti osnovnih naložb.

Skupni znesek predstavlja predvsem jamstvo EFSI, ki ga je EU dala skupini EIB, pri čemer znašajo osnovne kapitalske naložbe, izplačane s strani EIB in EIS, 3,6 milijarde EUR (leta 2024: 3,8 milijarde EUR). Poštena vrednost jamstva EU za portfelje lastniških instrumentov EFSI je znašala 1,4 milijarde EUR (leta 2024: 1,1 milijarde EUR).

Valutni izvedeni finančni instrumenti

EU sklepa valutne nestandardizirane terminske pogodbe, da bi se zavarovala pred valutnim tveganjem, povezanim z dolžniškimi vrednostnimi papirji, izraženimi v ameriških dolarjih, ki jih ima v posesti skupni sklad za rezervacije. EU v skladu z valutnimi nestandardiziranimi terminskimi pogodbami na datum zapadlosti plača pogodbeno dogovorjen nominalni znesek v tuji valuti („plačilni del“), kot je predstavljen v razpredelnici zgoraj, in prejme nominalni znesek v eurih („prejemni del“).

Ta postavka vključuje tudi učinek dejavnosti varovanja pred valutnim tveganjem v okviru jamstva InvestEU in primere, ko EU jamči za valutno tveganje.

Hierarhija poštene vrednosti izvedenih finančnih sredstev in obveznosti

(v milijonih EUR)

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31. 12. 2025		31. 12. 2024	
	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	–	–	–	–
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	*17*	*(7)*	–	*(27)*
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na opaženih tržnih podatkih	*1 568*	*(55)*	*1 110*	*(71)*
Skupaj	**1 585**	**(62)**	**1 110**	**(98)**

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2. Izvedena finančna sredstva na ravni 3 poštene vrednosti vključujejo predvsem jamstva za portfelje lastniških instrumentov.

Uskladitev izvedenih finančnih sredstev in obveznosti, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na opaženih tržnih podatkih (raven 3)

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Sredstvo/(obveznost) začetne bilance na dan 1. 1. 2025	**1 039**
Plačani zahtevki za unovčitev jamstva	*164*
Vrnjene unovčitve jamstva	*(44)*
Prihodki iz poravnanega jamstva	*(154)*
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v presežku ali primanjkljaju	*507*
Prenosi na raven 3	–
Prenosi z ravni 3	–
Drugo	*(0)*
Končna bilanca na dan 31. 12. 2025	**1 513**

2.5 PREDHODNO FINANCIRANJE

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročno			
Predhodno financiranje	*2.5.1*	*36 000*	*39 093*
Drugi predujmi državam članicam	*2.5.2*	*2 933*	*1 682*
Prispevek za skrbniške sklade		*38*	*85*
		38 971	**40 861**

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Kratkoročno			
Predhodno financiranje	*2.5.1*	*35 298*	*35 969*
Drugi predujmi državam članicam	*2.5.2*	*2 477*	*2 089*
		37 775	**38 058**
Skupaj		**76 746**	**78 919**

Obseg predhodnega financiranja v različnih programih mora zadostovati, da se upravičencu zagotovijo potrebna sredstva za začetek in napredovanje projekta, hkrati pa je treba zagotoviti zaščito finančnih interesov EU ter upoštevati pravne in operativne omejitve ter omejitve zaradi stroškovne učinkovitosti.

2.5.1 *Predhodno financiranje*

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Obračunano prek vnaprej vračunanih stroškov	Neto znesek na dan 31. 12. 2025
Države članice			
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*3 605*	*(1 625)*	*1 980*
ESRR in KS	*29 858*	*(17 052)*	*12 805*
ESS	*9 997*	*(6 560)*	*3 438*
Mehanizem za okrevanje in odpornost (NextGenerationEU)	*13 626*	*(3 392)*	*10 234*
drugo	*21 022*	*(10 041)*	*10 981*
EFTA in tretje države	*3 772*	*(2 710)*	*1 062*
Zasebni in javni subjekti	*82 761*	*(61 415)*	*21 346*
Drugi prejemniki	*17 397*	*(7 943)*	*9 454*
Skupaj	**182 038**	**(110 740)**	**71 299**
Nekratkoročno	*36 000*		*36 000*
Kratkoročno	*146 038*	*(110 740)*	*35 298*

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Obračunano prek vnaprej vračunanih stroškov	Neto znesek na dan 31. 12. 2024
Deljeno upravljanje			
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*3 885*	*(840)*	*3 045*
ESRR in KS	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*
ESS	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*
drugo	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Obračunano prek vnaprej vračunanih stroškov	Neto znesek na dan 31. 12. 2024
Neposredno upravljanje			
Izvedli:			
Komisija	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*
od tega mehanizem za okrevanje in odpornost (NextGenerationEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*
izvajalske agencije EU	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*
skrbniški skladi	*508*	*(429)*	*79*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**
Posredno upravljanje			
Izvedli:			
druge agencije in organi EU	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*
tretje države	*1 843*	*(1 103)*	*739*
mednarodne organizacije	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*
drugi subjekti	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**
Skupaj	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**
Nekratkoročno	*39 093*	–	*39 093*
Kratkoročno	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*

Predhodno financiranje pomeni izplačana denarna sredstva in s tem izvrševanje odobritev plačil. Kot je pojasnjeno v pojasnilu **1.5.7**, so to predujmi in še niso prikazani kot odhodki. Zato predhodno financiranje kljub temu, da zmanjšuje neporavnane obveznosti (glej pojasnilo **5.1**), predstavlja odhodke, ki še morajo biti sprejeti in še niso pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Kar zadeva predhodno financiranje državam članicam na področju kohezije (ESRR, Kohezijski sklad, ESS), je povečanje povezano predvsem z novimi plačili predhodnega financiranja, ki so bila izvedena leta 2025 in so znašala 5,6 milijarde EUR.

Predhodno financiranje državam članicam, sporočeno v vrstici „Drugo“, zadeva predvsem Sklad za pravični prehod (6,2 milijarde EUR) ter Sklad za azil, migracije in vključevanje (1 milijarda EUR).

Nepovratna podpora v zvezi z mehanizmom za okrevanje in odpornost, o kateri se je v letu 2024 poročalo v okviru predhodnega financiranja, povezanega z neposrednim upravljanjem, je ob koncu leta znašala neto 10,2 milijarde EUR (leta 2024: 15,4 milijarde EUR). Zmanjšanje je v skladu z običajnim izvajanjem programa, saj v letu 2025 ni bilo izplačano nobeno dodatno predhodno financiranje.

Kar zadeva predhodno financiranje javnim organom (17,5 milijarde EUR) in zasebnim subjektom (10,5 milijarde EUR), ki ga je izplačala Komisija, so najpomembnejši zneski povezani z raziskovalnim področjem (10,9 milijarde EUR), Instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje in njegovimi predhodniki (5 milijard EUR), programom Erasmus+ (4,6 milijarde EUR) in Instrumentom za povezovanje Evrope (1,2 milijarde EUR).

Jamstva, prejeta v zvezi s predhodnim financiranjem

To so jamstva, ki jih Komisija v nekaterih primerih zahteva od upravičencev, ki niso države članice, ob plačilu predujmov (predhodnega financiranja). Pri tej vrsti jamstev je treba razkriti dve vrednosti, in sicer „nominalno“ in „tekočo“. Nominalna vrednost je povezana z obstojem jamstva. Tekoča vrednost je znesek predhodnega financiranja, ki se izplača proti jamstvu, ki se nato zmanjša za naknadno obračunane zneske. Na dan 31. decembra 2025 je nominalna vrednost jamstev, prejetih v zvezi s predhodnim financiranjem, znašala 1,1 milijarde EUR.

Nekateri zneski predhodnega financiranja, ki so bili plačani v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP) in programa Obzorje 2020 ter programa Obzorje Evropa, se krijejo iz mehanizma vzajemnega zavarovanja, ki je bil v preteklosti znan kot Jamstveni sklad za udeležence. Mehanizem vzajemnega zavarovanja je instrument vzajemne koristi in je bil vzpostavljen za kritje tveganj, ki se nanašajo na neplačila zneskov upravičencev med izvajanjem posrednih ukrepov v okviru navedenih programov. Vsi udeleženci posrednih ukrepov, ki prejemajo nepovratna sredstva EU, prispevajo 5 % najvišjega prispevka EU h kapitalu mehanizma vzajemnega zavarovanja, ki ga Komisija vlaga v finančne trge za vzbujanje zanimanja. Interes se lahko uporabi za kritje dolgov udeleženca, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti do Unije. Na koncu posrednih ukrepov se prispevki vrnejo udeležencem. EU (ki jo zastopa Komisija) deluje kot pooblaščenka udeležencev mehanizma vzajemnega zavarovanja, sklad sam pa je v lasti udeležencev. Mehanizem vzajemnega zavarovanja je torej ločen subjekt, ki ni konsolidiran v tem zaključnem računu EU.

Na dan 31. decembra 2025 je višina zneskov predhodnega financiranja, ki jih krije mehanizem vzajemnega zavarovanja, dosegla 3,0 milijarde EUR (leta 2024: 3,0 milijarde EUR). Skupna sredstva mehanizma vzajemnega zavarovanja, vključno s finančnimi sredstvi, ki jih upravlja Komisija, so znašala 3,2 milijarde EUR (leta 2024: 3,2 milijarde EUR).

2.5.2 *Drugi predujmi državam članicam*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja	*3 750*	*1 889*
Sheme pomoči	*1 659*	*1 883*
Skupaj	**5 409**	**3 772**
Nekratkoročni	*2 933*	*1 682*
Kratkoročni	*2 477*	*2 089*

Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja

V okviru programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI) je mogoče državam članicam nakazati predujme iz proračuna EU, da lahko prispevajo v finančne instrumente (tj. posojila, lastniške naložbe ali jamstva). Za vzpostavitev in upravljanje teh finančnih instrumentov so odgovorne države članice in ne Komisija. Kljub temu ostanejo denarna sredstva, ki ob koncu leta v okviru teh instrumentov niso porabljena, last EU (tako kot vse predhodno financiranje) in se zato obravnavajo kot sredstvo v bilanci stanja EU.

Na področju kohezije se ocenjuje, da je bilo od plačanih 3 740 milijonov EUR na dan 31. decembra 2025 neporabljenih 3 661 milijonov EUR.

Za razvoj podeželja je bilo ob koncu leta neporabljenih 89 milijonov EUR.

Sheme pomoči

Podobno kot zgoraj se povrnjeni zneski, ki ustrezajo predujmom, ki so jih plačale države članice za različne sheme pomoči (državna pomoč, tržni ukrepi v okviru EKJS ali naložbeni ukrepi EKSRP), in ob koncu leta niso bili porabljeni, v bilanci stanja EU evidentirajo kot sredstva (predujmi). Komisija je ocenila vrednost teh predujmov na podlagi informacij, ki so jih zagotovile države članice; zadevni zneski so vključeni v zgornjo podpostavko „Sheme pomoči“. V letu 2025 se znesek v višini 1 397 milijonov EUR nanaša na kmetijstvo in razvoj podeželja. Za kohezijsko politiko so bili neporabljeni zneski ob koncu leta ocenjeni na 263 milijonov EUR in se nanašajo na večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027.

2.6 MENJALNE TERJATVE IN NEMENJALNI IZTERLJIVI ZNESKI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročni			
Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov	*2.6.1*	*10 878*	*11 541*
Terjatve iz menjalnih poslov	*2.6.2*	*1 786*	*1 731*
		12 663	**13 272**
Kratkoročni			
Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov	*2.6.1*	*18 952*	*16 529*
Terjatve iz menjalnih poslov	*2.6.2*	*2 452*	*1 936*
		21 404	**18 465**
Skupaj		**34 068**	**31 736**

2.6.1 *Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov*

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročni			
Države članice	*2.6.1.1*	*597*	*275*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	*2.6.1.2*	*10 256*	*11 231*
Aktivne časovne razmejitve	*2.6.1.4*	*0*	*10*
Drugi izterljivi zneski		*24*	*25*
		10 878	**11 541**
Kratkoročni			
Države članice	*2.6.1.1*	*5 097*	*4 667*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	*2.6.1.2*	*505*	*1 530*
Globe, naložene podjetjem	*2.6.1.3*	*10 964*	*9 152*
Aktivne časovne razmejitve	*2.6.1.4*	*2 269*	*1 085*
Drugi izterljivi zneski		*117*	*94*
		18 952	**16 529**
Skupaj		**29 830**	**28 070**

2.6.1.1 Izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
TLS – računi A	*3 652*	*3 277*
TLS – ločeni računi	*868*	*849*
Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti	*–*	*139*
Oslabitev	*(535)*	*(553)*
Drugo	*–*	*–*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi	**3 985**	**3 712**
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	*1 802*	*1 534*
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*222*	*127*
Oslabitev	*(607)*	*(741)*
Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja	**1 417**	**920**
Izterjava zneskov predhodnega financiranja	**21**	**16**
Izterljiv plačani DDV	**56**	**53**
Drugi izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice	**215**	**242**
Skupaj	**5 694**	**4 943**
Nekratkoročni	*597*	*275*
Kratkoročni	*5 097*	*4 667*

Nekratkoročni zneski, ki jih dolgujejo države članice, se nanašajo predvsem na neizvršene sklepe o potrditvi skladnosti za Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP). Zneski, ki se nanašajo na te sklepe, se izterjajo v letnih obrokih.

Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi

„Računi A“ se nanašajo na mesečne izkaze, v katerih države članice sporočijo določene upravičene zneske tradicionalnih lastnih sredstev (TLS). V razpredelnici so navedeni zneski „računov A“, ki še niso bili plačani Komisiji. TLS so predvsem carine, ki jih države članice pobirajo v imenu Komisije.

„Računi A“ so ob koncu leta običajno znašali od 3 do 4 milijarde EUR. Leta 2025 so zneski, ki so jih prijavile države članice, na običajni ravni. Končni znesek v veliki meri odraža carinske dajatve, določene novembra in decembra 2025.

Kar zadeva postopek za ugotavljanje kršitev v zvezi z Združenim kraljestvom (kršitev št. 2018/2008), je Sodišče 8. marca 2022 izdalo s tem povezano sodbo in potrdilo, da je Združeno kraljestvo kršilo svoje obveznosti za zaščito proračuna Unije. Zadeva izvira iz poročila urada OLAF za leto 2017, v katerem je bilo ugotovljeno, da so se uvozniki v Združenem kraljestvu izognili plačilu velikega zneska carin, tako da so izdajali lažne in fiktivne račune ter nepravilno določali carinske vrednosti pri uvozu.

Komisija je proučila sodbo, zlasti pripombe Sodišča v zvezi z določitvijo dolgovanih zneskov. Po podrobni analizi je Združeno kraljestvo v letih 2022 in 2023 plačalo zneske glavnice in zamudnih obresti (1,6 milijarde EUR za glavnico in 1,4 milijarde EUR za zamudne obresti pred zmanjšanjem deleža Združenega kraljestva).

Z uporabo istih parametrov za izračun ocenjenih izgub tradicionalnih lastnih sredstev zaradi tekstila in obutve, uvoženih iz Kitajske po znatno prenizki vrednosti, so države članice v letih 2021 in 2022 ob pridržku plačale znesek v višini 1,9 milijarde EUR. Po zaključku postopka, povezanega s prenizkim vrednotenjem v zvezi z Združenim kraljestvom leta 2023, je Komisija v sodelovanju z državami članicami ponovno izračunala njihove končne dolgovane zneske v skladu s sodbo Sodišča v zadevi C-213/19. V letih 2024 in 2025 so bili z več državami članicami dogovorjeni končni zneski glavnice in zapadlih obresti, zadevni primeri pa so bili zaključeni. Z nekaterimi državami članicami še vedno potekajo izmenjave za določitev končnih dolgovanih zneskov. Do 31. decembra 2025 so izkazi prilagojeni navzdol za 0,24 milijarde EUR, kar odraža popravek prihodkov.

Dolgovane zamudne obresti v zvezi s temi zadevami so trenutno na dan 31. decembra 2025 ocenjene na 0,3 milijarde EUR (glej pojasnilo **2.6.2**).

„Ločeni računi“ se nanašajo na določene upravičene zneske, ki niso bili vključeni v „račune A“, ker jih države članice niso izterjale, pri čemer ti zneski niso bili zavarovani (tj. jamstvo ni bilo zagotovljeno) (ali pa so bili zneski zavarovani, vendar se izpodbijajo). Za te upravičene zneske se izvede oslabitev na podlagi podatkov, ki jih vsako leto zagotovijo države članice. Zneski oslabitve na splošno predstavljajo podoben odstotek zneska glavnice ob koncu leta.

Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja

Ta postavka zajema predvsem terjatve do držav članic na dan 31. decembra 2025, kakor so jih te prijavile in potrdile 15. oktobra 2025. Za izterljive zneske, ki nastanejo po tej prijavi in do 31. decembra 2025, se pripravi ocena. Komisija oceni tudi odpis terjatev do upravičencev, ki jih verjetno ne bo mogoče izterjati. Ta popravek vrednosti ne pomeni, da se Komisija odpoveduje prihodnji izterjavi teh zneskov. V popravek je vključeno tudi zmanjšanje za 20 %, kar ustreza znesku, ki ga države članice lahko zadržijo za kritje upravnih stroškov.

2.6.1.2 *Sporazum o izstopu Združenega kraljestva*

„Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo“ (2019/C 384 I/01) (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu), ki sta ga podpisala EU in Združeno kraljestvo, določa različne finančne obveznosti za obe pogodbenici. Na dan 31. decembra 2025 so neto terjatve do Združenega kraljestva na podlagi teh obveznosti znašale 10 761 milijonov EUR (leta 2024: 12 762 milijonov EUR), od tega je treba 505 milijonov EUR prejeti v 12 mesecih po datumu poročanja (leta 2024: 1 530 milijonov EUR).

(v milijonih EUR)

	Člen 140	Člen 142	Drugo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Dolg Združenega kraljestva	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Dolg do Združenega kraljestva	*–*	*–*	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Skupaj	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Nekratkoročne	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Kratkoročne	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo – sprememba glede na prejšnje leto

Zmanjšanje neto terjatev v višini 2 001 milijonov EUR (z 12 762 milijonov EUR konec leta 2024 na 10 761 milijonov EUR konec leta 2025) je predvsem posledica neto plačil, prejetih v letu 2025 (1 535 milijonov EUR), in nedenarne prilagoditve v višini 465 milijonov EUR. Ta nedenarna prilagoditev, ki je knjižena kot neto odhodek, je posledica:

— zmanjšanja zneska, ki ga Združeno kraljestvo dolguje v skladu s členom 142 za svoj delež neporavnanih vrednotenj prispevkov za pokojninski sistem za evropske uradnike in skupni sistem zdravstvenega zavarovanja (529 milijonov EUR);

— zmanjšanja zneska, ki ga Združeno kraljestvo dolguje v skladu s členom 140 (142 milijonov EUR) zaradi dodatnih izravnalnih pozicij (58 milijonov EUR) in prilagoditve ocenjene neizvršitve (84 milijonov EUR);

— zneskov, dolgovanih Združenemu kraljestvu v skladu s členoma 143 in 144 sporazuma o izstopu (198 milijonov EUR oziroma 43 milijonov EUR);

— neto zmanjšanja zneska, ki ga Združeno kraljestvo dolguje za pravne zadeve v skladu s členom 147 (5 milijonov EUR), kar vključuje znesek, ki ga Združeno kraljestvo dolguje za svoj delež neto zneskov, plačanih v letu 2025, v višini 7 milijonov EUR, in zmanjšanje ocenjenega zneska, ki ga Združeno kraljestvo dolguje za pravne zadeve, ki še niso rešene, v višini 12 milijonov EUR);

izravnanih z

— zneskom, ki ga Združeno kraljestvo dolguje v skladu s členom 142 za svoj delež neto plačil upravičencem PSEO in v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja iz proračuna Unije v letu 2025 (326 milijonov EUR);

— zmanjšanjem zneska, dolgovanega Združenemu kraljestvu v skladu s členom 141, zaradi zmanjšanja osnove za merjenje deleža Združenega kraljestva v globah (109 milijonov EUR) ter

— povečanjem zneska, ki ga Združeno kraljestvo dolguje v skladu s členom 136, zaradi posodobitve ocen in dodatnih zneskov (17 milijonov EUR).

Znesek, ki ga je treba plačati v 12 mesecih po datumu poročanja

Znesek v višini 505 milijonov EUR, ki ga mora Združeno kraljestvo plačati v 12 mesecih po datumu poročanja, zajema preostanek računa iz septembra 2025 (338 milijonov EUR), račun iz aprila 2026 (78 milijonov EUR, vključno s pričakovano prilagoditvijo, povezano s členom 140, v višini 27,9 milijona EUR) in del ocenjenega računa iz septembra 2026, ki ga je treba plačati od oktobra do decembra 2026 (89 milijonov EUR):

(v milijonih EUR)

	Preostanek računa iz septembra 2025	Račun iz aprila 2026	Ocena računa iz septembra 2026 (delež okt.–dec.)	Skupaj
Člen 136	*9*	*122*		*130*
Člen 140	*406*	*(136)*	*129*	*399*
Člen 141	*(95)*		*(50)*	*(146)*
Člen 142	*18*	*326*	*11*	*355*
Člen 143		*(198)*		*(198)*
Člen 144		*(43)*		*(43)*
Člen 147		*7*		*7*
Skupaj	**338**	**78**	**89**	**505**

Delež Združenega kraljestva (člen 139)

V skladu s členom 139 je delež finančnih obveznosti Združenega kraljestva, ki izhaja iz sporazuma o izstopu, odstotek, ki se izračuna kot razmerje med lastnimi sredstvi, ki jih Združeno kraljestvo da na razpolago v obdobju 2014–2020, in lastnimi sredstvi, ki jih v navedenem obdobju dajo na razpolago vse države članice in Združeno kraljestvo, prilagojeno za znesek, sporočen državam članicam pred 1. februarjem 2022. Končni delež Združenega kraljestva je bil izračunan v višini 12,431681219587700 %.

Plačila na podlagi sporazuma o izstopu

Mehanizem plačil, ki ga je treba uporabiti za obveznosti, določene med dvema strankama, je določen v členu 148. Skratka, EU zaračuna neto zneske, ki jih dolguje Združeno kraljestvo aprila in septembra vsako leto, Združeno kraljestvo pa jih plačuje vsak mesec. Zneske, sporočene aprila danega leta, je treba plačati v štirih enakih mesečnih obrokih od junija do septembra tistega leta. Zneske, sporočene septembra, je treba plačati v osmih enakih mesečnih obrokih od oktobra tistega leta do maja naslednjega leta. Ker nekateri sporočeni zneski nujno temeljijo na napovedih in ocenah, se poročilo posodobi vsako leto na podlagi trenutnih podatkov.

Leta 2025 je neto znesek, sporočen Združenemu kraljestvu v skladu s členom 136 in členi 140 do 147, znašal 754 milijonov EUR (leta 2024: 377 milijonov EUR), od tega je bilo 213 milijonov EUR sporočenih aprila 2025, 541 milijonov EUR pa septembra 2025 (leta 2024: 1 414 milijonov EUR (ki jih je treba plačati Združenemu kraljestvu) oziroma 1 791 milijonov EUR (ki jih mora plačati Združeno kraljestvo)).

Skupna plačila, prejeta v letu 2025, so znašala 1 535 milijonov EUR (leta 2024: 2 391 milijonov EUR). Od tega zneska se je 1 120 milijonov EUR nanašalo na preostanek iz poročila iz septembra 2024 in jih je Združeno kraljestvo plačalo v petih enakih obrokih v obdobju od januarja do maja 2025 (leta 2024: 3 133 milijonov EUR), 213 milijonov EUR se je nanašalo na poročilo iz aprila 2025 in jih je Združeno kraljestvo plačalo v štirih enakih mesečnih obrokih v obdobju od junija do septembra 2025 (leta 2024: 1 414 milijonov EUR, plačanih Združenemu kraljestvu), 203 milijoni EUR pa so se nanašali na poročilo iz septembra 2025 in jih je Združeno kraljestvo plačalo v treh enakih obrokih v obdobju od oktobra do decembra 2025 (leta 2024: 672 milijonov EUR).

(v milijonih EUR)

	Preostanek iz poročila iz septembra 2024: (dolgovano in plačano od januarja do maja 2025)	Poročilo iz aprila 2025: (dolgovano in plačano od junija do septembra 2025)	Poročilo iz septembra 2025: (dolgovano in plačano od oktobra do decembra 2025)	Plačila skupaj v letu 2025
Člen 140	*1 119*	*599*	*244*	*1 963*
Člen 142	*18*	*305*	*11*	*334*
Člen 136	*13*	*–*	*5*	*18*
Člen 147	*–*	*69*	*–*	*69*
	1 150	*973*	*260*	*2 384*
Člen 136	*–*	*(126)*	*–*	*(126)*
Člen 141	*(31)*	*(343)*	*(57)*	*(431)*
Člen 143	*–*	*(191)*	*–*	*(191)*
Člen 144	*–*	*(58)*	*–*	*(58)*
Člen 145	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
Člen 146	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(31)	*(760)*	*(57)*	*(848)*
Skupaj	**1 120**	**213**	**203**	**1 535**

Preostali saldo računa iz septembra 2025 ob koncu leta, ki je znašal 338 milijonov EUR, mora Združeno kraljestvo plačati v petih enakih mesečnih obrokih v obdobju od januarja do maja 2026 (leta 2024: 1 120 milijonov EUR).

Člen 140 – Neporavnane obveznosti

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo EU plačalo svoj delež neporavnanih proračunskih obveznosti na dan 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: neporavnane obveznosti v okviru brexita), kakor so prilagojene z zahtevami iz člena 140. Na dan 31. decembra 2025 je skupni znesek, pripoznan kot terjatev, znašal 2 327 milijonov EUR (leta 2024: 4 432 milijonov EUR), od tega je treba 399 milijonov EUR plačati v 12 mesecih po koncu leta. V naslednji razpredelnici so prikazana glavna gibanja med skupnim zneskom, pripoznanim kot terjatev na dan 31. decembra 2024, in skupnim zneskom, pripoznanim kot terjatev na dan 31. decembra 2025

(v milijonih EUR)

Znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo na dan 31. 12. 2024	**4 432**
Neto finančni popravki za obdobje 2014–2020 ali prejšnja programska obdobja (vključno s prilagoditvijo odbitkov za leto 2025)	*(58)*
Postopki za ugotavljanje kršitev v zvezi z lastnimi sredstvi	*(0)*
Neto plačila, prejeta od Združenega kraljestva v letu 2025	*(1 963)*
Prilagoditev ocenjenega neizvrševanja	*(84)*
Znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo na dan 31. 12. 2025	**2 327**
Nekratkoročno	*1 928*
Kratkoročno	*399*

Medletno zmanjšanje skupnega zneska, pripoznanega kot terjatev, je znašalo 2 104 milijonov EUR (leta 2024: 3 909 milijonov EUR) in je bilo predvsem posledica plačil, prejetih od Združenega kraljestva v letu 2025.

Znesek, ki se plača v 12 mesecih od datuma poročanja (399 milijonov EUR), zajema preostali saldo računa iz septembra 2025 (406,5 milijona EUR), ki ga mora Združeno kraljestvo plačati v obdobju od januarja do maja 2026, znesek, zaračunan aprila 2026 (136,3 milijona EUR, vključno s pričakovano prilagoditvijo v višini 27,9 milijona EUR), ki ga je treba plačati Združenemu kraljestvu v obdobju od junija do septembra 2026, ter del ocenjenega zneska, ki bo zaračunan septembra 2026 in ga mora Združeno kraljestvo plačati v obdobju od oktobra do decembra 2026 (128,9 milijona EUR).

Znesek, ki se zaračuna aprila 2026, je sestavljen iz 200,6 milijona EUR, ki se nanašajo na delež Združenega kraljestva v ocenjenem izvrševanju neporavnanih obveznosti v letu 2026, negativnega zneska v višini 336,4 milijona EUR (vključno s pričakovano prilagoditvijo v višini 27,9 milijona EUR), ki se nanaša na prilagoditev deleža Združenega kraljestva v neporavnanih obveznostih zaradi izvrševanja v letu 2025, ter negativnega zneska v višini 0,5 milijona EUR, ki se nanaša na postopke za ugotavljanje kršitev v zvezi z lastnimi sredstvi.

Ocenjeni znesek, ki se zaračuna septembra 2026 in bo plačan v obdobju od oktobra do decembra 2026, zajema 150,4 milijona EUR, ki se nanašajo na delež Združenega kraljestva za ocenjeno izvrševanje neporavnanih obveznosti v letu 2026, in negativen znesek v višini 21,6 milijona EUR, ki se nanaša na delež Združenega kraljestva pri oceni neto finančnih popravkov za obdobje 2014–2020 ali prejšnja programska obdobja (vključno s prilagoditvijo odbitkov za leto 2025).

Ocenjeno neizvrševanje je bilo prilagojeno za 84 milijonov EUR, da bi se upoštevale sprostitve obveznosti v letu 2025 ter prihodnje sprostitve obveznosti za preostale neporavnane obveznosti v okviru brexita, kakor so ocenjene ob koncu leta 2025.

Člen 142 – Obveznosti Unije ob koncu leta 2020

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo konec leta 2020 EU plačalo svoj delež obveznosti Unije, razen naslednjega: (a) obveznosti z ustreznimi sredstvi in (b) obveznosti v zvezi z delovanjem proračuna in upravljanjem lastnih sredstev (vključno z zneski, ki so že kriti z neporavnanimi obveznostmi, glej člen 140 zgoraj). Glavni znesek se nanaša na pozaposlitvene obveznosti EU (pokojnine in zdravstveno zavarovanje), ki obstajajo na dan 31. decembra 2020.

Neporavnane obveznosti iz leta 2020 v skladu s členom 142(6)

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Neporavnane obveznosti iz leta 2020	*68 944*	*4 326*	*73 271*	*77 529*
Delež Združenega kraljestva	**8 571**	**538**	**9 109**	**9 638**
Prispevki za pokojninski sistem za evropske uradnike/skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	**315**	**12**	**326**	**305**
Skupaj	**8 885**	**550**	**9 435**	**9 943**
Nekratkoročno	*8 571*	*538*	*9 109*	*9 638*
Kratkoročno	*315*	*12*	*326*	*305*

V skladu z modelom neplačila iz člena 142(6) Združeno kraljestvo letno prispeva k neto plačilom, izvršenim iz proračuna Unije v predhodnem letu vsakemu upravičencu iz pokojninskega sistema za evropske uradnike (PSEO), in povezanemu prispevku proračuna Unije v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja za vsakega upravičenca ali osebo, ki je upravičena prek upravičenca. Prispevki se plačajo v štirih mesečnih obrokih od junija do septembra zadevnega leta.

Delež Združenega kraljestva za neto plačila, izvršena iz proračuna Unije v letu 2025 upravičencem pokojninskega sistema za evropske uradnike in v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, je znašal 315 milijonov EUR oziroma 12 milijonov EUR. Ti zneski so bili Združenemu kraljestvu sporočeni kot del računa iz aprila 2026 (in jih bo moralo torej Združeno kraljestvo plačati v štirih enakih mesečnih obrokih v obdobju od junija do septembra 2026).

Poleg tega so na dan 31. decembra 2025 neporavnane obveznosti Združenega kraljestva iz leta 2020 na podlagi člena 142(6), ki se nanašajo na pokojninski sistem za evropske uradnike in skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, znašale 8 571 milijonov EUR oziroma 538 milijonov EUR (leta 2024: 9 023 milijonov EUR oziroma 615 milijonov EUR). Opozoriti je treba, da čeprav aktuarske izgube (ali dobički) iz naslova sprememb aktuarskih predpostavk vplivajo na sedanjo vrednost neporavnanih obveznosti iz leta 2020, izračunano na podlagi MRSJS 39/računovodskega pravila EU št. 12, pa ne spreminjajo niti zneska prejemkov, ki jih bo EU dejansko plačala, niti posledično prispevkov Združenega kraljestva k tem plačilom, ki se izplačujejo na podlagi mehanizma poravnave neplačil iz člena 142(6).

Neporavnane obveznosti iz leta 2020 v skladu s členom 142(5)

Združeno kraljestvo v skladu s členom 142(5) prispeva k obveznostim v zvezi z drugimi pokojninskimi sistemi, kakor so bili vknjiženi v konsolidiranem računu EU za proračunsko leto 2020, v 10 obrokih z začetkom 31. oktobra 2021 (z vsakim letnim obrokom, ki ga je treba plačati v osmih mesečnih obrokih od oktobra do maja naslednje leto). Te obveznosti so v konsolidiranem zaključnem računu Unije za proračunsko leto 2020 znašale 2 344 milijard EUR, zaradi česar je delež Združenega kraljestva na dan 31. decembra 2020 znašal 291 milijonov EUR. Ob upoštevanju zneskov v skupni višini 127 milijonov EUR, prejetih od Združenega kraljestva do konca leta 2025, se je neporavnan delež Združenega kraljestva v zvezi z drugimi pokojninskimi sistemi na dan 31. decembra 2025 zmanjšal na 164 milijonov EUR, od tega je treba 29 milijonov EUR plačati v 12 mesecih po koncu leta.

Za več informacij v zvezi s sistemi prejemkov zaposlenih glej pojasnili **1.5.10** in **2.9**.

Drugi člani

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Dolg Združenega kraljestva:		
Člen 136	*133*	*8*
Člen 147	*33*	*107*
	166	**116**
Dolg do Združenega kraljestva:		
Člen 141	*(1 090)*	*(1 630)*
Člen 143	*(198)*	*(191)*
Člen 144	*(43)*	*(58)*
Člen 145	–	*(37)*
Člen 146	–	*(7)*
	(1 331)	**(1 922)**
Skupaj	**(1 165)**	**(1 806)**
Nekratkoročno	*(915)*	*(1 040)*
Kratkoročno	*(250)*	*(766)*

Člen 136 – Veljavne določbe v zvezi z lastnimi sredstvi

Člen 136 vsebuje določbe v zvezi z lastnimi sredstvi, ki se uporabljajo po 31. decembru 2020. Združeno kraljestvo je upravičeno do prejema svojega deleža ali ga mora plačati, odvisno od primera, kadar se lastna sredstva, povezana s proračunskimi leti do vključno leta 2020, dajo na razpolago, popravijo ali prilagodijo po 31. decembru 2020. Zato za Združeno kraljestvo veljajo morebitne prilagoditve lastnih sredstev iz naslova DDV in BND, ki se nanašajo na proračunska leta do vključno leta 2020. Vendar se bodo te prilagoditve iz naslova DDV in BND izvedle le, če bo odločitev sprejeta najpozneje do 31. decembra 2028.

Organi Združenega kraljestva v skladu s členom 136 sporazuma o izstopu še naprej pošiljajo mesečne izpiske stanja na računu A s povzetkom zneskov tradicionalnih lastnih sredstev, dolgovanih proračunu EU. Ti zneski (z odbitkom veljavne stopnje zadržanja) so vključeni v skupne zneske naslednjega računa iz člena 148(2) sporazuma o izstopu (glej naslednji odstavek). V primeru zamujenega plačila teh zneskov se plačajo obresti v skladu s členom 12 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014.

Združeno kraljestvo mora zato plačati tradicionalna lastna sredstva, ki jih je zbralo po 28. februarju 2021, vendar se nanašajo na leto 2020 in prejšnja leta. Od tega zneska se odšteje njihov delež skupnega zneska, danega na voljo. Ločeni račun za tradicionalna lastna sredstva mora biti v celoti likvidiran 31. decembra 2025. Tako bo Združeno kraljestvo dalo na razpolago delež, izračunan v skladu s členom 136(3)(f), neporavnanih zneskov na ta datum, ki niso predmet ugotovitev inšpekcijskih pregledov Evropske komisije.

Neporavnani neto znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo na dan 31. decembra 2025, znaša 133 milijonov EUR (leta 2024: 8 milijonov EUR), od tega mora Združeno kraljestvo 130 milijonov EUR plačati v 12 mesecih po koncu leta, pozneje pa še 2 milijona EUR.

(v milijonih EUR)

Znesek, dolgovan Združenemu kraljestvu(-)/ki ga dolguje Združeno kraljestvo (+), na dan 31. 12. 2024	**8**
Prilagoditev ocene za zneske, zaračunane v letu 2025	*14*
Plačila, izvršena Združenemu kraljestvu v letu 2025	*107*
Prilagoditve iz naslova DDV in BND (izračun saldov za leto 2024)	*(12)*
Zamudne obresti na tradicionalna lastna sredstva in lastna sredstva iz naslova DDV Združenega kraljestva	*5*
Delež odprtih tradicionalnih lastnih sredstev na ločenem računu Združenega kraljestva do 31. decembra 2025	*4*
Neto tradicionalna lastna sredstva Združenega kraljestva po 28. februarju 2021	*3*
Prilagoditve iz naslova DDV in BND (izračun saldov za leto 2025)	*2*
Znesek, dolgovan Združenemu kraljestvu(-)/ki ga dolguje Združeno kraljestvo (+), na dan 31. 12. 2025	**133**
Nekratkoročno	*2*
Kratkoročno	*130*

Znesek, prikazan v okviru postavke „Prilagoditve iz naslova DDV in BND (izračun saldov za leto 2024)“, ustreza razliki med dejanskim računom iz aprila 2026 (109 milijonov EUR) in oceno, ki je že bila vključena v terjatev iz naslova brexita ob koncu leta 2024 (121 milijonov EUR).

Znesek, predstavljen v vrstičnih postavkah „Zamudne obresti na tradicionalna lastna sredstva in lastna sredstva iz naslova DDV Združenega kraljestva“, „Delež odprtih tradicionalnih lastnih sredstev na ločenem računu Združenega kraljestva do 31. decembra 2025“ in „Neto tradicionalna lastna sredstva Združenega kraljestva po 28. februarju 2021“, ustreza dodatnim zneskom, zaračunanim aprila 2026.

Znesek, prikazan v postavki „Prilagoditve iz naslova DDV in BND (izračun saldov za leto 2025)“, ustreza ocenjenemu znesku, ki se zaračuna aprila 2027.

Člen 141 – Globe

Združeno kraljestvo je upravičeno do deleža glob, določenih pred 31. decembrom 2020, in do tistih glob, ki jih je Unija določila po 31. decembru 2020 v postopku iz člena 92(1), ko te postanejo dokončne. Znesek neporavnanih glob na dan 31. decembra 2025, ki zadevajo Združeno kraljestvo, znaša 7,6 milijarde EUR (leta 2024: 8,9 milijarde EUR). Neto zmanjšanje teh glob je znašalo 1,3 milijarde EUR (0,0 EUR glob, izdanih leta 2025, zmanjšano za 0,4 milijarde EUR glob, potrjenih in plačanih, zmanjšanih ali razveljavljenih s sodnimi odločbami, zmanjšano za 0,9 milijarde EUR povečanja oslabitev). Delež Združenega kraljestva pri globah, ki zadevajo Združeno kraljestvo, ki na dan 31. decembra 2025 niso bile poravnane, znaša 0,9 milijarde EUR (leta 2024: 1,1 milijarde EUR), od tega bo znesek v višini 89 milijonov EUR vključen v račun iz septembra 2026 in plačan Združenemu kraljestvu v obdobju od oktobra 2026 do maja 2027. Poleg tega je Združeno kraljestvo upravičeno do svojega deleža dokončnih glob, ki 31. decembra 2025 niso bile več neporavnane (46 milijonov EUR, ki bodo vključeni v račun iz septembra 2026 in se plačajo Združenemu kraljestvu v obdobju od oktobra 2026 do maja 2027), in svojega deleža dokončnih glob, ki so bile zaračunane septembra 2025, vendar ob koncu leta še niso bile plačane (95 milijonov EUR, ki se plačajo Združenemu kraljestvu v obdobju od januarja do maja 2026). Skupni delež Združenega kraljestva za globe zato znaša 1,09 milijarde EUR (leto 2024: 1,6 milijarde EUR), od tega je treba 146 milijonov EUR plačati v 12 mesecih po datumu poročanja (leta 2024: 431 milijonov EUR).

Člen 143 – Pogojne finančne obveznosti: posojila za finančno pomoč, EFSI, EFSD in mandat za zunanja posojila

V skladu s tem členom je Združeno kraljestvo odgovorno za financiranje svojega deleža pogojnih obveznosti EU v zvezi z dejavnostmi najemanja in dajanja posojil ter dejavnostmi na področju jamstev, če bi se te obveznosti uresničile in jih ne bi krili obstoječi jamstveni skladi (glej pojasnilo **4.1** za povezane pogojne obveznosti). EU bo Združenemu kraljestvu povrnila zneske, ki jih je Združeno kraljestvo že prispevalo k jamstvenim skladom in ki niso več potrebni. Združeno kraljestvo ima tudi pravico do vrnjenih sredstev iz operacij z deljeno odgovornostjo. Na dan 31. decembra 2025 je znesek, ki ga je treba v celoti plačati Združenemu kraljestvu v naslednjih 12 mesecih, znašal 198,3 milijona EUR (leta 2024: 190,6 milijona EUR). Ta znesek zajema delež Združenega kraljestva v izterjavah in neto prihodkih, zbranih v letu 2025 (129,3 milijona EUR), presežku rezervacij (42,6 milijona EUR) in prihodkih od upravljanja sredstev (26,5 milijona EUR). Vključuje tudi negativni znesek prilagoditev v višini 41 000 EUR, ugotovljenih med dogovorjenimi postopki pregleda: prilagoditve za znesek odlivov, ki se krijejo s prilivi, ustvarjenimi z operacijami za zunanji mandat EIB (49 EUR), ter prilagoditve med prilivi in odlivi „pred brexitom“ in „po brexitu“, ki se krijejo s prilivi, ustvarjenimi z operacijami za EFSI (1 246 EUR); prilagoditve razdelitve zneskov neporavnanih operacij z jamstvom „pred brexitom“ in „po brexitu“ za leto 2024 za EFSI (– 41 899 EUR).

Člen 144 – Finančni instrumenti

V skladu s tem členom se je EU zavezala, da bo Združenemu kraljestvu povrnila njegov delež vrnjenih sredstev, ki izhajajo iz finančnih operacij, odobrenih do datuma izstopa, in njegov delež izplačil za finančne operacije, odobrene po datumu izstopa. Na dan 31. decembra 2025 je znesek, ki ga je treba v celoti plačati Združenemu kraljestvu v naslednjih 12 mesecih, znašal 42,7 milijona EUR (leta 2024: 57,9 milijona EUR).

Člen 145 – Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.)

Združeno kraljestvo je upravičeno do svojega deleža neto sredstev ESPJ v l. na dan 31. decembra 2020, ki se izplača vsako leto v petih obrokih na dan 30. junija, in sicer z začetkom v letu 2021. Neto sredstva ESPJ v l. so 31. decembra 2020 znašala 1,5 milijarde EUR, pri čemer je delež Združenega kraljestva znašal 184 milijonov EUR. Združeno kraljestvo je po plačilu petega in zadnjega obroka v višini 37 milijonov EUR leta 2025 31. decembra 2025 odplačalo vse svoje obveznosti v zvezi s tem členom.

Člen 146 – Naložbe v Evropski investicijski sklad (EIS)

Združeno kraljestvo je upravičeno do svojega deleža naložb EU v vplačanem osnovnem kapitalu EIS na dan 31. decembra 2020, ki se izplača letno v petih obrokih na dan 30. junija, in sicer z začetkom v letu 2021. Naložbe EU v vplačanem osnovnem kapitalu EIS so na dan 31. decembra 2020 znašale 267 milijonov EUR, pri čemer je delež Združenega kraljestva znašal 33 milijonov EUR. Združeno kraljestvo je po plačilu petega in zadnjega obroka v višini 6,6 milijona EUR leta 2025 31. decembra 2025 odplačalo vse svoje obveznosti v zvezi s tem členom.

Člen 147 – Pravne zadeve

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo prispevalo svoj delež plačil EU, ki izhajajo iz pravnih zadev v zvezi s finančnimi interesi Unije, ki zapadejo, pod pogojem, da so dejstva, ki tvorijo predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020. Ob upoštevanju rezervacij in vnaprej vračunanih stroškov ob koncu leta ter dejanskih plačil, ki jih je EU izvršila ali prejela za pravne zadeve v letu 2025, znaša ocenjeni znesek, ki ga bo moralo plačati Združeno kraljestvo, 33 milijonov EUR (leta 2024: 107 milijonov EUR), od tega se 7 milijonov EUR plača v 12 mesecih po datumu poročanja.

2.6.1.3 Izterljivi zneski iz glob, naloženih podjetjem

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Bruto izterljivi znesek glob	*15 604*	*12 247*
Začasna plačila	*(2 823)*	*(2 161)*
Oslabitev	*(1 817)*	*(934)*
Skupaj	**10 964**	**9 152**
Nekratkoročni	–	–
Kratkoročni	*10 964*	*9 152*

Globe, naložene podjetjem, vključujejo globe zaradi kršitev pravil konkurence in druge globe. Oglobljena podjetja, ki so vložila pritožbo ali to načrtujejo, imajo možnost, da izvršijo začasna plačila ali Komisiji zagotovijo bančna jamstva. Za skupne neporavnane globe ob koncu leta, za katere niso bila izvršena začasna ali dokončna plačila, so bila za kritje prejeta jamstva v višini 10 729 milijonov EUR (leta 2024: 7 091 milijonov EUR).

Plačila, prejeta od oglobljenih podjetij, se hranijo bodisi kot naložbe (glej pojasnilo **2.4.2.1**) ali na bančnih računih (glej pojasnilo **2.8**).

V zneskih, odpisanih zaradi oslabitve, je upoštevana ocena, ki jo Komisija opravi za vsak primer posebej, v zvezi s tistimi globami, ki niso bile plačane ali za katere niso bila zagotovljena jamstva in Komisija ne pričakuje, da bodo izterjane, pa tudi v zvezi s primeri, v katerih je znesek globe zmanjšalo Sodišče.

Prihodki od glob, naloženih podjetjem za zadevno leto, so znašali 4 808 milijonov EUR (glej pojasnilo **3.5**), medtem ko so odhodki, tj. zmanjšanja glob na podlagi sodb Sodišča, znašali 214 milijonov EUR (glej pojasnilo **3.16**).

Pogojna obveznost v višini 2 035 milijonov EUR je razkrita zaradi možnosti, da bo treba te začasno plačane zneske vrniti oglobljenim podjetjem, ki se pritožijo ali imajo pravico do pritožbe zoper naložene globe – glej pojasnilo **4.2.1**.

2.6.1.4 Aktivne časovne razmejitve

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Prehodno nezaračunani prihodki	*1 679*	*756*
Odloženi stroški v zvezi z nemenjalnimi posli	*591*	*339*
Skupaj	**2 269**	**1 095**
Nekratkoročno	*0*	*10*
Kratkoročno	*2 269*	*1 085*

Prehodno nezaračunani prihodki vključujejo znesek v višini 0,3 milijarde EUR (leta 2024: 0,4 milijarde EUR), za katerega Komisija pričakuje, da ga bo izterjala na področju kohezije na podlagi preučitve in sprejetja zaključnih računov, ki jih bodo predložile države članice.

2.6.2 *Terjatve iz menjalnih poslov*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročno		
Terjatve iz finančnih poroštev	*1 359*	*1 324*
Zamudne obresti	*319*	*323*
Druge terjatve	*108*	*84*
	1 786	**1 731**
Kratkoročno		
Terjatve iz finančnih poroštev	*293*	*306*
Stranke	*349*	*302*
Oslabitev terjatev do strank	*(154)*	*(136)*
Odloženi stroški v zvezi z menjalnimi posli	*411*	*363*
Zamudne obresti	*801*	*761*
Drugo	*753*	*339*
	2 452	**1 936**
Skupaj	**4 238**	**3 666**

Terjatev iz pogodbe o finančnem poroštvu predstavlja prihodnje plačilo, ki ga EU pričakuje za dana poroštva. Za večino jamstev EU se nadomestilo ne prejme ali pa je njihova cena nižja od tržne stopnje. Zato je terjatev iz pogodbe o finančnem poroštvu bistveno manjša kot obveznost iz pogodbe o finančnem poroštvu (glej pojasnilo **2.11.2**). Od skupnega zneska terjatev iz pogodb o finančnem poroštvu v višini 1 651 milijonov EUR na dan 31. decembra 2025 je 1 564 milijonov EUR razvrščenih kot finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (raven 3 poštene vrednosti). V primerjavi z začetnim saldom na dan 1. januarja 2025 v višini 1 629 milijonov EUR se je terjatev iz pogodb o finančnem poroštvu skupaj povečala za 22 milijonov EUR, in sicer zaradi 264 milijonov EUR višjih poroštvenih premij, ki naj bi bile prejete v prihodnosti, brez 242 milijonov poroštvenih premij, prejetih med letom.

Zamudne obresti se nanašajo predvsem na primere lastnih sredstev in natečene obresti na globe, krite z jamstvi, ki so jih zagotovila oglobljena podjetja. Nekratkoročni znesek (0,3 milijarde EUR) se nanaša na tekoče zadeve v državah članicah, navedene v pojasnilu **2.6.1.1**.

2.7 ZALOGE

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Znanstveni materiali	*58*	*66*
Drugo	*22*	*19*
Skupaj	**79**	**85**

2.8 DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Računi pri zakladnicah in centralnih bankah		*31 755*	*24 059*
Tekoči računi		*1 816*	*808*
Računi izločenih sredstev		*7*	*10*
Prerazporeditve (denar na poti)		*0*	–

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Druge vezane vloge		–	–
Bančni računi za izvrševanje proračuna	*2.8.1*	**33 579**	**24 877**
Računi pri centralnih bankah		*23 596*	*33 926*
Vezane vloge		*23 516*	–
Povratni repo posli		*18 115*	–
Likvidnost za financiranje na podlagi enotnega pristopa	*2.8.2*	**65 227**	**33 926**
Finančni instrumenti	*2.8.3*	**2 975**	**2 758**
Globe	*2.8.4*	**237**	**134**
Druge institucije, agencije in organi		**988**	**1 439**
Skrbniški skladi		**35**	**30**
Skupaj		**103 041**	**63 163**

2.8.1 *Bančni računi za izvrševanje proračuna*

Ta postavka zajema sredstva, ki jih ima Komisija na svojih bančnih računih (pri zakladnici ali centralni banki) v vsaki državi članici in državi Efte ter na tekočih računih poslovnih bank, na računih izločenih sredstev in računih za manjša denarna plačila.

Stanje denarja Komisije sledi cikličnemu vzorcu: prilivom sredstev (npr. pobiranje prihodkov) običajno sledijo odhodki. Zaradi te časovne neusklajenosti saldi skozi vse leto nihajo. Ključna značilnost tega cikla je, da se znaten del stanja denarja ob koncu leta porabi v začetku januarja za kritje velikega plačila, predvsem za odhodke v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS).

Razlika v stanju razpoložljivega denarja konec leta 2025 v primerjavi z letom 2024 je bila predvsem posledica večjega prenosa odobritev plačil, zlasti za Solidarnostni sklad Evropske unije, da bi se zagotovila plačila več državam, ki so jih prizadele nesreče, prihodkov, zbranih s prodajo pravic iz sistema trgovanja z emisijami na dražbi za financiranje načrtov Socialnega sklada za podnebje od leta 2026, in višjega zneska tradicionalnih lastnih sredstev, kot je bil predviden v proračunu. Poleg tega so nekateri odhodki nastali nekoliko počasneje, kot je bilo napovedano.

2.8.2 *Likvidnost za financiranje na podlagi enotnega pristopa*

V skladu s strategijo financiranja na podlagi enotnega pristopa se del prihodkov iz najetih posojil hrani kot denar ali vloži v kratkoročne naložbe, da se izpolnijo prihodnje obveznosti izplačil.

Posel začasnega nakupa je posel gotovinskega posojanja, o katerem se EU dogovori z nasprotno stranko za določeno obdobje po fiksni obrestni meri. Dolžina posla je 7 ali 14 dni. EU kot zavarovanje s premoženjem prejme visoko likvidne obveznice za omejeno obdobje trajanja povratnega repo posla (18,1 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025). Ker tveganja in koristi zavarovanja s premoženjem ostanejo pri prenositelju, se ne pripoznajo v bilanci stanja EU.

Povečana stanja denarja in denarnih ustreznikov konec leta 2025 so posledica izplačil, načrtovanih za začetek leta 2026, za financiranje programov v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost in instrumenta SAFE.

2.8.3 *Finančni instrumenti*

Zneski, prikazani pod to postavko, se nanašajo predvsem na denarne ustreznike, ki jih v imenu Komisije upravljajo upravitelji, in sicer za namene izvajanja programov finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU: 2,0 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025, od tega se 0,8 milijarde EUR nanaša na sklad Evropskega sveta za inovacije – glej pojasnilo **2.4.2.1**. Ta postavka vključuje tudi 0,8 milijarde EUR denarnih ustreznikov (vezane vloge in kratkoročni komercialni zapisi), ki pripadajo skladu za inovacije, ki ga upravlja EIB – glej pojasnilo **2.4.2.1**. Ne zajema pa likvidnostne rezerve v zvezi s skupnim skladom za rezervacije (0,2 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025), ki je v osrednji zakladnici Komisije. Denar, ki pripada finančnim instrumentom, lahko uporabljajo le zadevni programi.

2.8.4 *Globe*

To je denar, prejet v zvezi z globami, ki jih je Komisija naložila podjetjem, v še odprtih zadevah. Če je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo oglobljeno podjetje vložilo pritožbo, je zadevni znesek prikazan kot pogojna obveznost v pojasnilu **4.2.1**. Od leta 2010 vse začasno plačane globe, naložene podjetjem, upravlja Komisija v skladu BUFI, v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente, ki so razvrščeni kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva (glej pojasnilo **2.4.2**), nekaj sredstev sklada pa je plačanih ob koncu leta.

OBVEZNOSTI

2.9 POKOJNINE IN DRUGI PREJEMKI ZAPOSLENIH

2.9.1 *Neto obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih*

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj na dan 31. 12. 2025	Skupaj na dan 31. 12. 2024
Obveznost za določene prejemke	*83 998*	*1 887*	*5 721*	*91 605*	*93 557*
Sredstva programa	*ni relevantno*	*(11)*	*(467)*	*(477)*	*(461)*
Neto obveznosti	**83 998**	**1 876**	**5 254**	**91 128**	**93 096**

Skupna obveznost iz naslova prejemkov zaposlenih je ostala razmeroma stabilna, manjše zmanjšanje pa je predvsem posledica zmanjšanja neto obveznosti skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja (JSIS). To je posledica posodobljene vrednosti trenda gibanja zdravstvenih stroškov v skupnem sistemu zdravstvenega zavarovanja, kar je privedlo do aktuarskih dobičkov zaradi sprememb finančnih predpostavk, s čimer se je zmanjšala skupna obveznost. Poleg tega je bilo zelo majhno zmanjšanje neto obveznosti opaženo v pokojninskem sistemu za evropske uradnike (PSEO), ki je največji vzpostavljeni sistem. Aktuarski dobički, ki so posledica povečanja realne diskontne stopnje PSEO v letu, so bili delno pobotani z izgubami zaradi aktuarskih predpostavk, povezanih s spremembami plač (glej pojasnili **2.9.2** in **2.9.4**). Vendar je treba opozoriti, da čeprav povečanje ali zmanjšanje realne diskontne stopnje vpliva na obseg obveznosti ob koncu leta, ne spreminja zneska prejemkov, ki ga bo treba v prihodnjih letih dejansko plačati upravičencem iz proračuna EU. Dodatno zmanjšanje neto obveznosti PSEO zaradi aktuarskih dobičkov iz izkušenj se je pobotalo s povečanjem zaradi letnih stroškov tekočega služboovanja in stroškov obresti (razreševanje diskontiranja obveznosti), s čimer se je dodatno zmanjšal vpliv aktuarskih dobičkov zaradi sprememb finančnih predpostavk na celotno obveznost (glej pojasnilo **2.9.2**).

Pokojninski sistem za evropske uradnike

Ta obveznost za določene prejemke predstavlja sedanjo vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala EU izvršiti za poravnavo pokojninskih obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih. Vendar se sistem izvaja, in zato so vsa plačila, ki jih je treba izvršiti na letni osnovi, vsako leto vključena v proračun EU.

V skladu s členom 83 kadrovskih predpisov plačila prejemkov po pokojninskem sistemu zaposlenih bremenijo proračun EU. Sistem se financira navidezno in države članice skupaj jamčijo za izplačilo teh prejemkov. Od osnovnih plač aktivnih članov se odšteje obvezen pokojninski prispevek, ki trenutno znaša 13,1 %. Ti prispevki se obravnavajo kot proračunski prihodki v danem letu in prispevajo k financiranju odhodkov EU na splošno (glej tudi pojasnilo **3.8**).

Obveznosti iz naslova pokojninskega sistema so bile ocenjene na podlagi števila uslužbencev, udeleženih v sistemu (zaposlenih, upokojenih, bivših uslužbencev, ki prejemajo nadomestilo za invalidnost, in preživelih vzdrževanih oseb umrlih uslužbencev) na dan 31. decembra 2025, in na ta dan veljavnih pravil iz kadrovskih predpisov. To vrednotenje je bilo opravljeno v skladu z računovodskimi določbami MRSJS 39 (in torej računovodskim pravilom EU št. 12).

Drugi pokojninski sistemi

Ta postavka zadeva obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti do članov in nekdanjih članov Komisije, Sodišča Evropske unije ter Računskega sodišča, Sveta, evropskega varuha človekovih pravic in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. V to postavko so vključene tudi obveznosti, ki se nanašajo na pokojninske obveznosti poslancev Evropskega parlamenta.

Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja

Poleg navedenih pokojninskih sistemov je ovrednotena tudi ocenjena obveznost, ki jo ima EU do skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja v zvezi s stroški zdravstvenega varstva, ki jih je treba plačati za uslužbence v obdobjih po prenehanju njihove zaposlitve (brez njihovih prispevkov). Kot je navedeno v pojasnilu **1.5.10**, se pri izračunu te obveznosti upošteva celotno obdobje delovne aktivnosti, kar zagotavlja, da sta pokojninski sistem in sistem zdravstvenega zavarovanja v okviru pozaposlitvenega programa za zaposlene dosledno obračunana.

Ob upoštevanju obveznosti glede poštenega predstavljanja ekonomske vsebine osnovnega stanja v skladu z EAR in MRSJS se pri dodelitvi prejemkov za obdobja aktivnosti MRSJS 39 ni razlagal v strožjem smislu. Če bi se stroški službovanja za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja obračunali v celoti za 10 let za vse zaposlene namesto za obdobje njihove delovne aktivnosti, bi bil ob koncu leta učinek takega pristopa na obveznost za določene prejemke povečanje za 0,8 milijarde EUR. Vendar ta strožji pristop, kot je bilo že navedeno, ne bi bil združljiv s kvalitativno značilnostjo poštenega predstavljanja in tako ne bi mogel zagotoviti zanesljivih informacij v skladu z EAR št. 1 in temeljnim okvirom v MRSJS. Ta ocena je zelo odvisna od gibanja trenutnega upravnega statusa zaposlenih (zlasti od števila članov s pogodbami za določen čas, ki naj bi v prihodnosti postali uradniki).

2.9.2 *Gibanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke zaposlenih*

Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke je diskontirana vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, potrebnih za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih.

Analiza gibanja obveznosti za določene prejemke v tekočem letu je prikazana spodaj:

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2024	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**
Pripoznana v izkazu poslovnega izida				
Stroški tekočega službovanja	*2 874*	*77*	*241*	*3 192*
Stroški obresti	*2 794*	*63*	*226*	*3 083*
Pripoznana v neto sredstvih				
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih				
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi izkušenj	*(1 498)*	*17*	*(202)*	*(1 683)*
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi demografskih predpostavk	*237*	*6*	*15*	*259*
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi finančnih predpostavk	*(2 608)*	*(134)*	*(1 270)*	*(4 012)*
Drugo				
Plačane dajatve	*(2 567)*	*(84)*	*(140)*	*(2 791)*
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2025	**83 998**	**1 887**	**5 721**	**91 605**

Stroški tekočega služboványa se nanašajo na povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke, ki izhajajo iz služboványa sedanjih članov v tekočem letu.

Stroški obresti so povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene zaslužke v obdobju poročanja, ki je posledica dejstva, da so zaslužki eno obdobje bliže poravnavi.

Aktuarski dobički in izgube zaradi izkušenj se nanašajo na učinke razlik med tem, kar se je za leto 2025 pričakovalo v predpostavkah iz prejšnjega leta, in tem, kar se je dejansko zgodilo v letu 2025. Ta postavka odraža tudi vpliv novih uslužbencev (uslužbenci, ki so zajeti v tem zaključnem računu, ne pa v prejšnjem).

Aktuarski dobički in izgube zaradi sprememb vrednosti aktuarskih predpostavk (demografskih spremenljivk, kot sta fluktuacija zaposlenih ter smrtnost, in finančnih spremenljivk, kot so diskontne stopnje in pričakovano povečanje plač) nastanejo, kadar so ocenjene vrednosti teh predpostavk posodobljene, da odražajo pogoje, na katerih temeljijo.

Prejemki (na primer pokojnine ali povračila zdravstvenih stroškov) se izplačajo med letom v skladu s pravili sistema. Zaradi teh izplačanih prejemkov se je zmanjšala obveznost za določene prejemke.

2.9.3 *Sredstva programa*

(v milijonih EUR)

	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2024	**23**	**438**	**461**
Neto gibanje sredstev programa	*(12)*	*29*	*17*
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2025	**11**	**467**	**477**

2.9.4 *Aktuarske predpostavke – prejemki zaposlenih*

Glavne aktuarske predpostavke, uporabljene pri vrednotenju dveh glavnih sistemov prejemkov zaposlenih, so prikazane spodaj:

	2025	2024
Pokojninski sistem za evropske uradnike		
Nominalna diskontna stopnja	*3,8 %*	*3,3 %*
Pričakovana stopnja inflacije	*2,0 %*	*2,0 %*
Realna diskontna stopnja	*1,8 %*	*1,3 %*
Pričakovana stopnja prihodnjega povečanja plač	*1,4 %*	*1,3 %*
Upokojitvena starost	*63/64/66*	*63/64/66*
Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja		
Nominalna diskontna stopnja	*3,8 %*	*3,3 %*
Pričakovana stopnja inflacije	*2,0 %*	*2,0 %*
Realna diskontna stopnja	*1,8 %*	*1,3 %*
Pričakovana stopnja prihodnjega povečanja plač	*1,4 %*	*1,3 %*
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	*0,9 %*	*1,6 %*
Upokojitvena starost	*63/64/66*	*63/64/66*

Stopnje umrljivosti za leto 2025 temeljijo na posodobljenih tablicah umrljivosti za javne uslužbence EU – EULT 2023, ki vključujejo dinamičen trend v naslednjih 18 letih.

Nominalna diskontna stopnja se določi kot vrednost donosov eurskih brezkuponskih obveznic (z zapadlostjo 17 let decembra 2025 za pokojninski sistem za evropske uradnike in 17 let za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja). Stopnja inflacije, ki se uporablja, je stopnja pričakovane inflacije v enakovrednem obdobju: izvedena inflacija se pridobi s primerjavo donosov na inflacijo vezanih in običajnih državnih obveznic glavnih evropskih finančnih trgov. Realna diskontna stopnja se izračuna iz nominalne diskontne stopnje in pričakovane dolgoročne stopnje inflacije.

2.9.5 *Analiza občutljivosti*

Analiza občutljivosti temelji na simulacijah, v katerih se ob nespremenjenih drugih pogojih spreminjajo vrednosti zadevnih predpostavk.

Občutljivost pokojninskega sistema za evropske uradnike

Sprememba domnevne realne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	*(1 436)*	*1 474*	*(1 516)*	*1 558*

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	*1 439*	*(1 404)*	*1 514*	*(1 476)*

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za eno leto	Zmanjšanje za eno leto	Povečanje za eno leto	Zmanjšanje za eno leto
Obveznost za določene prejemke	*(751)*	*1 078*	*(799)*	*1 109*

Občutljivost skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja

Sprememba domnevne stopnje gibanja zdravstvenih stroškov za deset bazičnih točk bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Seštevek stroškov tekočega služboanja in stroškov obresti neto obdobnih zdravstvenih stroškov zaposlenca po službovanju	*11*	*(10)*	*11*	*(11)*
Obveznost za določene prejemke	*131*	*(127)*	*166*	*(162)*

Sprememba domnevne nominalne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	*(96)*	*99*	*(130)*	*133*

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	*(26)*	*25*	*(27)*	*26*

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2025		2024	
	Povečanje za eno leto	Zmanjšanje za eno leto	Povečanje za eno leto	Zmanjšanje za eno leto
Obveznost za določene prejemke	*(150)*	*161*	*(185)*	*197*

2.10 **REZERVACIJE**

(v milijonih EUR)

	Znesek na dan 31. 12. 2024	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporeditev med kategorijami	Sprememba ocene	Znesek na dan 31. 12. 2025
Sodni postopki:							
kmetijstvo	*204*	*9*	*(178)*	*–*	*–*	*–*	*35*
drugo	*100*	*149*	*(8)*	*(59)*	*–*	*0*	*182*
Razgradnja jedrskih objektov	*1 796*	*–*	*–*	*(53)*	*–*	*137*	*1 880*
Finančne rezervacije	*7 082*	*1*	*(7 081)*	*(0)*	*–*	*–*	*3*
Drugo	*633*	*164*	*(206)*	*(17)*	*–*	*(61)*	*514*
Skupaj	**9 816**	**323**	**(7 473)**	**(129)**	**–**	**76**	**2 613**
Nekratkoročno	**2 280**	**58**	**(181)**	**(22)**	**(63)**	**76**	**2 149**
Kratkoročno	**7 536**	**265**	**(7 292)**	**(107)**	**63**	**–**	**464**

Rezervacije so zanesljivo ocenjeni zneski, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in jih bo verjetno treba plačati iz proračuna EU v prihodnosti.

Finančne rezervacije

EU je leta 2024 pripoznala 7,1 milijarde EUR rezervacij za pričakovane kreditne izgube v zvezi z nepreklicno zavezo za posojilo makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino. Posojilo je bilo Ukrajini v celoti izplačano leta 2025, zato je bila rezervacija razveljavljena, namesto tega pa je bilo na dan 31. decembra 2025 pripoznano nadomestilo za oslabitev – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

Sodni postopki

Gre za oceno zneskov, ki jih bo verjetno treba izplačati po koncu leta v zvezi z več tekočimi sodnimi postopki. Zneski za kmetijstvo se nanašajo na pravne postopke, ki so jih države članice sprožile v zvezi s sklepi o potrditvi skladnosti za EKJS in EKSRP.

Razgradnja jedrskih objektov

V letu 2017 je bila osnova za oblikovanje rezervacije posodobljena na podlagi „posodobljene strategije Skupnega raziskovalnega središča o programu za razgradnjo in ravnanje z odpadki (D&WMP) iz leta 2017“. Skupaj z neodvisno skupino strokovnjakov za program za razgradnjo in ravnanje z odpadki je bil opravljen pregled strategije ter proračunskih potreb in potreb po osebju. Pomeni najboljšo razpoložljivo oceno proračuna in osebja, potrebnega za dokončanje razgradnje objektov Skupnega raziskovalnega središča v Geelu, Karlsruheju in Pettnu. Za lokacijo v Ispri je bila leta 2025 pripravljena revidirana ocena stroškov za dejavnosti razgradnje, ki se odraža v rezervaciji.

V skladu z računovodskimi pravili EU se ta rezervacija indeksira za inflacijo in potem diskontira na neto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje zamenjave eurske obveznice). Na dan 31. decembra 2025 je ta rezervacija znašala 1 880 milijonov EUR, pri čemer je razdeljena na znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen v letu 2026 (45 milijonov EUR), in znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen pozneje (1 834 milijonov EUR).

Opozoriti je treba, da lahko velike negotovosti, povezane z dolgoročnim načrtovanjem razgradnje jedrskih objektov, vplivajo na to oceno, ki bi se lahko v prihodnje precej povečala. Negotovost nastaja predvsem zaradi končnega stanja razgrajenega objekta, jedrskih materialov, vidikov ravnanja z odpadki in odlaganja odpadkov, nepopolne ali pomanjkljive opredelitve nacionalnih regulativnih okvirov, zapletenih in dolgotrajnih postopkov dodelitve dovoljenj ter prihodnjega razvoja dogodkov na industrijskem trgu za razgradnjo.

2.11 FINANČNE OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročno			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	*2.11.1*	*643 928*	*539 522*
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*2.4.2.2*	*9*	*13*
Obveznosti iz finančnih poroštev	*2.11.2*	*81*	*39*
		644 018	**539 575**
Kratkoročno			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	*2.11.1*	*89 069*	*55 904*
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*2.4.2.2*	*53*	*84*
Obveznosti iz finančnih poroštev	*2.11.2*	*7 647*	*6 340*
		96 769	**62 328**
Skupaj		**740 787**	**601 903**

2.11.1 *Finančne obveznosti po odplačni vrednosti*

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Najeta posojila	*2.11.1.1*	*731 224*	*594 028*
Druge finančne obveznosti	*2.11.1.2*	*1 773*	*1 398*
Skupaj		**732 997**	**595 426**
Nekratkoročne		*643 928*	*539 522*
Kratkoročne		*89 069*	*55 904*

2.11.1.1 Najeta posojila

(v milijonih EUR)

	Financiranje na podlagi enotnega pristopa	SURE	EMFS	Plačilno-bilančna posojila	Makro-finančna pomoč	Euratom	Skupaj
Skupaj na dan 31. 12. 2024	*437 628*	*98 839*	*42 297*	*201*	*14 762*	*301*	*594 028*
Nova najeta posojila – nominalno	*221 526*	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*221 526*
Odplačila	*(73 266)*	*(8 000)*	*(2 400)*	*(200)*	*(20)*	*–*	*(83 886)*
Spremembe knjigovodske vrednosti	*(300)*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*7*	*(0)*	*(443)*
Druga gibanja	*2 500*	*–*	*(2 500)*	*–*	*–*	*–*	*–*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**588 088**	**90 705**	**37 382**	**–**	**14 749**	**301**	**731 224**
Nekratkoročno	*514 099*	*82 594*	*30 818*	*–*	*14 495*	*300*	*642 305*
Kratkoročno	*73 989*	*8 111*	*6 564*	*–*	*255*	*0*	*88 919*

Nominalni znesek najetih posojil na dan 31. decembra 2025 je znašal 738,9 milijarde EUR (leta 2024: 601,3 milijarde EUR). Večina teh najetih posojil so bile izdaje dolgoročnih obveznic, razen financiranja na podlagi enotnega pristopa, v okviru katerega kratkoročne menice EU v višini 36,8 milijarde EUR (leta 2024: 23,1 milijarde EUR) prav tako niso bile poravnane ob koncu leta. Neto (nominalni) znesek novih najetih posojil v letu 2025 je znašal 137,6 milijarde EUR.

Zneski, izposojeni za instrument SURE, EMFS, posojila Euratoma in posojila v okviru makrofinančne pomoči, za katere so bili sporazumi podpisani pred letom 2023, so „vzajemne“ transakcije, kar pomeni, da EU izda namensko obveznico za financiranje specifičnega sporazuma o posojilu, in sicer pod enakimi pogoji – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

S „financiranjem na podlagi enotnega pristopa“ se financirajo posojila in nepovratna podpora v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (vključno z načrtom REPowerEU), instrumenti za Ukrajino, Zahodni Balkan in Moldavijo ter posojila v okviru makrofinančne pomoči, za katera so sporazumi podpisani od leta 2023. Komisija uporablja pristop skupnega financiranja, pri katerem posamezna najeta posojila ne financirajo neposredno posameznih izplačil. Namesto tega se dolg izda v skladu z letnim načrtom najemanja posojil z dolgoročnimi obveznicami in kratkoročnimi menicami. Komisija za izdajo teh vrednostnih papirjev uporablja dražbe in namensko združevanje. Nato stroške v skladu z metodologijo razporejanja stroškov, dogovorjeno z državami članicami, pri posojilih prenese na države članice in druge države upravičenke, pri nepovratni podpori pa na proračun EU. Zaradi te prožnosti financiranja je potrebna tudi likvidnostna rezerva za učinkovito upravljanje likvidnosti, glej pojasnilo **2.8.2**. Unija v okviru strategije financiranja na podlagi enotnega pristopa izdaja kratkoročne menice EU (3 do 12 mesecev), ki jih je mogoče odplačati v istem ali naslednjem letu. Vrstica „Odplačila“ se nanaša na 55,3 milijarde EUR takih kratkoročno najetih posojil.

Vrstica „Spremembe knjigovodske vrednosti“ ustreza spremembi natečenih obresti in spremembam premij/popustov (nove premije/popusti in amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev).

Vrstica „Druga gibanja“ se nanaša na prerazporeditev (nominalnih) obveznic v višini 2,5 milijarde EUR iz programa EMFS v financiranje na podlagi enotnega pristopa, potem ko je Portugalska predčasno odplačala dve posojili – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

Za odplačilo navedenega najetega posojila nazadnje jamči proračun EU – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

2.11.1.2 Druge finančne obveznosti

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Nekratkoročno		
Obveznosti iz finančnih najemov	*511*	*605*
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	*244*	*283*
Prispevki s pogoji	*617*	*234*
Drugo	*251*	*134*
	1 623	**1 256**
Kratkoročno		
Obveznosti iz finančnih najemov	*90*	*79*
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	*57*	*55*
Prispevki s pogoji	*3*	*8*
Drugo	–	–
	150	**142**
Skupaj	**1 773**	**1 398**

Obveznosti iz finančnih najemov

(v milijonih EUR)

	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Obveznost skupaj
Zemljišča in zgradbe	*87*	*256*	*248*	*592*
Druga osnovna sredstva	*3*	*6*	–	*9*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**90**	**263**	**248**	**601**
Obresti	*20*	*64*	*59*	*143*
Prihodnje najnižje najemnine na dan 31. 12. 2025 skupaj	**110**	**327**	**308**	**744**
Prihodnje najnižje najemnine na dan 31. 12. 2024 skupaj	*102*	*361*	*393*	*856*

Zgornje zneske najemnin in zneske, povezane z zgradbami, bo treba financirati iz prihodnjih proračunov.

Postavka „Prispevki s pogoji“ se nanaša na prispevke držav članic in drugih donatorjev za programe EU, zlasti za program InvestEU (glej pojasnilo **4.1.1**), pri katerih mora EU plačniku prispevka vrniti vsa neporabljena sredstva.

2.11.2 *Obveznosti iz finančnih poroštev*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025		31. 12. 2024	
	Terjatve iz finančnih poroštev (pojasnilo 2.6.2)	Obveznosti iz finančnih poroštev	Terjatve iz finančnih poroštev (pojasnilo 2.6.2)	Obveznosti iz finančnih poroštev
Programi proračunskega jamstva EU				
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	*11*	*1 806*	*19*	*1 862*
Jamstvo EFSI	*1 248*	*1 307*	*1 345*	*1 402*
Jamstvo EFSD	*9*	*89*	*7*	*192*
Jamstvo InvestEU	*276*	*1 841*	*190*	*1 606*
Jamstvo EU v okviru NDICI – Globalna Evropa	*60*	*915*	*30*	*582*
Jamstvo za Ukrajino	*24*	*1 248*	*10*	*61*
	1 629	**7 205**	**1 600**	**5 707**
Programi finančnih instrumentov EU				
COSME	–	*219*	–	*304*
Obzorje 2020	*4*	*126*	*6*	*198*
Drugo	*18*	*179*	*23*	*171*
	22	**523**	**29**	**673**
Skupaj	**1 651**	**7 729**	**1 629**	**6 379**
Nekratkoročno	*1 359*	*81*	*1 324*	*39*
Kratkoročno	*293*	*7 647*	*306*	*6 340*

EU uporablja bruto prikaz pogodb o finančnem poroštvu, pri čemer so prihodki, ki jih je še treba prejeti v okviru poroštva, pripoznani kot prejemni del finančnih poroštev (izkazani v postavki menjalnih terjatev – glej pojasnilo **2.6.2**), obveznosti iz finančnih poroštev pa so pripoznane tako, da predstavljajo obveznosti EU za kritje prihodnjih terjatev iz naslova poroštva.

Čeprav obveznosti iz finančnih poroštev za mandat za zunanja posojila in EFSI ostajajo znatne, se jamstva v okviru novih programov v tem večletnem finančnem okviru, in sicer InvestEU, NDICI in jamstvo za Ukrajino, ki so se začela leta 2024, še naprej povečujejo zaradi podpisov novih operacij s strani izvajalskih partnerjev EU (glej tudi pojasnilo **4.1.1**).

Razen jamstva EFSI, pri katerem je EU upravičena do pričakovanega nadomestila – pripoznanega kot terjatev iz finančnih poroštev –, ki večinoma pokriva obveznost, pa pričakovani prihodek za preostale programe pokriva le majhen del jamstva. Razlog za to so velik delež subvencioniranja EU za te programe, zlasti tiste, ki se zagotavljajo za bolj tvegano financiranje MSP ali sektorju inovacij, pa tudi jamstva za projekte v državah v razvoju.

2.12 OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Prilagoditve	Neto znesek na dan 31. 12. 2025	Bruto znesek	Prilagoditve	Neto znesek na dan 31. 12. 2024
Zahtevki za povračilo stroškov in računi, ki so jih poslali:						
Države članice						
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*1 892*	–	*1 892*	*269*	*(0)*	*269*
ESRR in KS	*13 463*	*(2 250)*	*11 213*	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*
ESS	*8 720*	*(557)*	*8 164*	*2 156*	*(447)*	*1 708*
Mehanizem za okrevanje in odpornost (NextGenerationEU)	*22 707*	*(1 646)*	*21 061*	*28 016*	*(724)*	*27 292*
Drugo	*1 463*	*(217)*	*1 247*	*1 824*	*(318)*	*1 506*
Zasebni in javni subjekti	*1 187*	*(15)*	*1 172*	*1 957*	*(334)*	*1 623*
Prejeti zahtevki za povračilo stroškov in računi skupaj	**49 433**	**(4 684)**	**44 749**	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**
EKJS	**15 344**	**ni relevantno**	**15 344**	**15 086**	**ni relevantno**	**15 086**
Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev	**47**	**ni relevantno**	**47**	–	**ni relevantno**	–
Razne obveznosti iz poslovanja	**4 344**	**ni relevantno**	**4 344**	**3 624**	**ni relevantno**	**3 624**
Drugo	**553**	**ni relevantno**	**553**	**528**	**ni relevantno**	**528**
Skupaj	**69 721**	**(4 684)**	**65 037**	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**

Obveznosti iz poslovanja vključujejo račune in zahtevke za povračilo stroškov, ki so bili prejeti, vendar ob koncu leta še niso bili plačani. Prvotno se pripoznajo v trenutku prejema računov ali zahtevkov za povračilo stroškov za zahtevane zneske. Obveznosti iz poslovanja se pozneje prilagodijo, da se upoštevajo samo zneski, ki so bili sprejeti po pregledu stroškov, ter zneski, za katere se oceni, da so upravičeni. Zneski, za katere se oceni, da niso upravičeni, so vključeni v stolpec „Prilagoditve“; največji zneski se nanašajo na strukturne ukrepe.

Zmanjšanje obveznosti iz poslovanja mehanizma za okrevanje in odpornost za 6,2 milijarde EUR kaže, da je bilo proti koncu leta prejetih manj zahtevkov za plačila, za katera mejniki in cilji še niso bili ocenjeni.

Obveznosti iz poslovanja EKSRP so se povečale, ker je leto 2025 zadnje leto izvajanja prejšnjega programskega obdobja, pri čemer je večina programov dosegla zgornjo mejo 95 %. Zato je povračilo povezanih zahtevkov za povračilo stroškov začasno ustavljeno, kar se odraža v višji ravni obveznosti iz poslovanja.

Povečanje obveznosti iz poslovanja na področju kohezije je posledica večjega števila zahtevkov za povračilo stroškov, prejetih za plačilo do 31. decembra, v primerjavi s prejšnjim letom, za katere preverjanje upravičenosti in plačilo še nista izvedena.

Uredbi o skupnih določbah (Uredbi o skupnih določbah št. 2013/1303 ([34]) in 2021/1060 ([35]) Evropskega parlamenta in Sveta), ki se uporabljata za strukturna sklada (ESRR in ESS), Kohezijski sklad ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), določata, da se proračun EU zaščiti s sistematičnim zadržanjem izvršenih vmesnih plačil. Do februarja, ki sledi koncu obračunskega leta po uredbah o skupnih določbah (od 1. julija do 30. junija), je nadzorni cikel zaključen tako z upravljalnimi preverjanji s strani organov upravljanja kot z revizijami, ki so jih izvedli revizijski organi. Komisija pregleda dokumente z zagotovili in obračune, ki jih predložijo pristojni organi v državah članicah. Plačilo/izterjava dokončnega preostalega zneska se izvede šele potem, ko je ta ocena zaključena in so obračuni sprejeti. Konec leta 2025 je znesek, zadržan v skladu s to določbo, znašal 11,2 milijarde EUR. Del tega zneska (1,3 milijarde EUR) je ocenjen kot neupravičen na podlagi podatkov, ki so jih v svojih zaključnih računih zagotovile države članice, in je poleg tega vključen v stolpec „Prilagoditve“.

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev se nanašajo na prispevke držav članic v proračun EU, ki se povrnejo ob koncu leta. Spremembe proračuna se izvajajo v skladu s členom 10a(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014. Saldo na dan 31. decembra 2025 je bil posledica sprejetja spremembe proračuna št. 3/2025 z dne 26. novembra 2025. V skladu s to pravno določbo so bili iz nje izhajajoči zneski vrnjeni državam članicam prvi delovni dan januarja 2026.

2.13 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Vnaprej vračunani stroški	*76 785*	*66 792*
Odloženi prihodki	*197*	*159*
Drugo	*66*	*140*
Skupaj	**77 048**	**67 091**

Razdelitev vnaprej vračunanih stroškov:

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Mehanizem za okrevanje in odpornost (NextGenerationEU)	*12 688*	*4 371*
EKJS	*25 337*	*25 586*
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*15 786*	*17 374*
ESRR in KS	*3 670*	*3 101*
ESS	*2 929*	*2 318*
Drugo	*16 376*	*14 042*
Skupaj	**76 785**	**66 792**

([34]) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([35]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na priznane stroške, za katere mora Unija še prejeti zahtevke za povračilo stroškov. Največje gibanje zadeva mehanizem za okrevanje in odpornost, pri katerem povečanje odraža hitrost izvajanja tega instrumenta, saj ocena temelji na kratkoročni napovedi plačil. Za EKSRP so države članice prijavile višje odhodke v okviru programov iz prejšnjega obdobja večletnega finančnega okvira, saj je bilo to zadnje leto izvajanja, zaradi česar so se zmanjšali vnaprej vračunani stroški.

NETO SREDSTVA

2.14 **REZERVE**

Znesek rezerv EU znaša 941 milijonov EUR (986 milijonov EUR v letu 2024). Ta znesek se nanaša predvsem na rezervo ESPJ v likvidaciji v skupnem znesku 533 milijonov EUR (593 milijonov EUR leta 2024) za sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, ki je bila vzpostavljena v okviru likvidacije ESPJ v likvidaciji. Nanaša se tudi na rezervni sklad Urada Evropske unije za intelektualno lastnino, da se zagotovi njegovo neprekinjeno delovanje, v višini 292 milijonov EUR (293 milijonov EUR v letu 2024).

2.15 **ZNESKI, KI BODO VPOKLICANI OD DRŽAV ČLANIC**

(v milijonih EUR)

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31. 12. 2024	**309 810**
Proračunski rezultat za leto 2024, knjižen v dobro držav članic	*1 348*
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	*(5 603)*
Drugo	*(85)*
Poslovni izid za zadevno leto	*54 639*
Skupni zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31. 12. 2025	**360 108**

Ta znesek pomeni del odhodkov, ki jih je imela EU do 31. decembra in jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v letu N, čeprav so morda dejansko plačani v letu N + 1 (ali pozneje) in se zato financirajo iz proračuna za leto N + 1 (ali pozneje). Zaradi vključitve teh obveznosti v zaključni račun in dejstva, da se ustrezni zneski financirajo iz prihodnjih proračunov, obveznosti ob koncu leta močno presegajo sredstva. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na najeta posojila v zvezi z nepovratno podporo, pridobljena v okviru instrumenta NextGenerationEU, dejavnosti EKJS in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih.

Treba je tudi poudariti, da zgoraj navedeno ne vpliva na proračunski rezultat – proračunski prihodki morajo biti vedno enaki ali večji kot proračunski odhodki, vsak presežek prihodkov pa se vrne državam članicam.

Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih se nanaša na aktuarske dobičke in izgube, ki izhajajo iz aktuarskega vrednotenja teh obveznosti.

Razlog za znatno povečanje zneskov, vpoklicanih od držav članic v preteklih letih, so predvsem najeta posojila v zvezi z nepovratno podporo, pridobljena v okviru instrumenta NextGenerationEU v tem obdobju.

3. **POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA**

PRIHODKI PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV:

LASTNA SREDSTVA

3.1 **SREDSTVA IZ NASLOVA BND**

Prihodki iz lastnih sredstev so poglavitni element prihodkov EU iz poslovanja. Prihodki iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek) so najpomembnejši od štirih kategorij lastnih sredstev. Od BND vsake države članice se zaračuna enak odstotni delež. S prihodki iz naslova BND se uravnotežijo prihodki in odhodki, tj. financira se del proračuna, ki se ne krije z drugimi viri prihodkov. Povečanje prihodkov iz naslova BND v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 je mogoče v veliki meri pojasniti s povečanjem potreb po odobritvah plačil.

3.2 TRADICIONALNA LASTNA SREDSTVA

Tradicionalna lastna sredstva se nanašajo predvsem na carine, pri katerih države članice za kritje stroškov zbiranja zadržijo 25 % zneskov, zato so zgoraj navedeni zneski prikazani po odbitku teh stroškov. Raven uvoznih dajatev v bistvu odraža kombinacijo nihanj vrednosti uvoza iz držav zunaj EU in sprememb skupne tarife, ki je bila večkrat znižana po pogajanjih v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO), ter posebnih sporazumov, ki nekaterim trgovinskim partnerjem ali nekaterim proizvodom dodeljujejo tarifne preferenciale. Ta raven je torej odvisna tudi od splošnih gospodarskih razmer, ravni svetovnih cen in vpliva menjalnih tečajev.

3.3 SREDSTVA IZ NASLOVA DDV

Lastna sredstva iz naslova DDV se izračunajo na podlagi osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,30 % se uporablja za skupni znesek prejemkov držav članic iz naslova DDV, pobranih za vse obdavčene dobave, deljene s tehtano povprečno stopnjo DDV. Osnova za DDV je omejena na 50 % BND posamezne države članice.

3.4 VIRI LASTNIH SREDSTEV IZ NASLOVA ODPADNE PLASTIČNE EMBALAŽE

Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,80 EUR na kilogram se uporablja za težo nereciklirane odpadne plastične embalaže, nastale v posamezni državi članici. Odpadna plastična embalaža, ki v danem letu ni reciklirana, se izračuna kot razlika med odpadno plastično embalažo, ki je nastala, in odpadno plastično embalažo, ki je bila reciklirana v navedenem letu v državi članici. Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška so upravičene do uporabe določenega letnega pavšalnega zmanjšanja njihovih zadevnih prispevkov iz virov lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže. Ta razmeroma nov vir lastnih sredstev je bil uveden leta 2021 z začetkom veljavnosti novega sklepa o virih lastnih sredstev (Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053) ([36]).

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: PRERAZPOREDITVE

3.5 GLOBE

Prihodki v višini 5 370 milijonov EUR (leta 2024: 4 039 milijonov EUR) se nanašajo predvsem na globe, ki jih je Komisija naložila podjetjem zaradi kršitev pravil EU o konkurenci (3 971 milijonov EUR), in druge globe, naložene podjetjem (837 milijonov EUR).

3.6 IZTERJAVA ODHODKOV

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Odhodki, preneseni v upravljanje državam članicam	*1 291*	*755*
Nepovratna sredstva	*34*	*157*
Prispevki/sporazumi o prenosu pooblastil	*50*	*44*
Drugo	*1*	–
Skupaj	**1 376**	**957**

V tej postavki so zajeti predvsem nalogi za izterjavo, ki jih je izdala Komisija in so plačani ali izravnani s poznejšimi plačili, vknjiženimi v računovodski sistem Komisije (tj. odšteti od teh plačil). Nalogi za izterjavo se izdajo, da se izterjajo odhodki, ki so bili predhodno izplačani iz proračuna EU. Izterjave temeljijo na kontrolah, revizijah ali analizah upravičenosti, zato te operacije ščitijo proračun EU pred odhodki, nastalimi zaradi kršitve prava.

([36]) Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Prav tako so vključeni nalogi za izterjavo, ki jih izdajo države članice upravičencem do odhodkov EKJS, in sprememba ocen prehodno nezaračunanih prihodkov od konca prejšnjega leta do konca tekočega leta.

Zneski, navedeni v zgornji razpredelnici, so prihodki, nastali z izdajo nalogov za izterjavo. Zato te številke ne morejo pokazati in tudi ne kažejo celotnega obsega ukrepov, sprejetih za zaščito proračuna EU, zlasti na področju kohezijske politike, na katerem so vzpostavljeni posebni mehanizmi za zagotavljanje popravkov neupravičenih odhodkov, ki večinoma ne vključujejo izdajanja nalogov za izterjavo. Proračun EU je zaščiten tudi z umiki odhodkov in izterjavami predhodnega financiranja. Večino skupnega zneska predstavljajo izterjave, povezane z odhodki, prenesenimi na države članice:

Kmetijstvo: EKJS in razvoj podeželja

V okviru EKJS in EKSRP so zneski, knjiženi kot letni prihodki pod to postavko, finančni popravki iz tega leta in povračila, ki so jih prijavile države članice in izterjale med letom, ter neto povečanje neporavnanih zneskov, ki so jih prijavile države članice ter naj bi se izterjali ob koncu leta in so povezani z goljufijami in nepravilnostmi.

Kohezijska politika

Glavni zneski, povezani s kohezijsko politiko, so zneski, za katere Komisija pričakuje, da jih bo izterjala od držav članic. Izterjava bo izvedena po proučitvi in sprejetju zaključnih računov, ki so jih predložile države članice na začetku leta 2026. Zneski, ki jih je treba izterjati, so v bistvu razlika med zneski, ki so bili med obračunskim letom prvotno prijavljeni kot upravičeni, in zneski, potrjenimi kot upravičeni v zaključnih računih držav članic. Majhen znesek pomeni, da so kontrole, vzpostavljene na ravni države članice, omogočile odkrivanje neupravičenih zneskov v zgodnji fazi postopka.

3.7 SPORAZUM O IZSTOPU ZDRUŽENEGA KRALJESTVA

Ti prihodki se nanašajo na neto zneske, ki jih Združeno kraljestvo dolguje na podlagi sporazuma o izstopu, podpisanega po njegovem izstopu iz Unije leta 2020 (glej pojasnilo **2.6.1.2**), in se vsako leto prilagodijo v skladu z zahtevami sporazuma o izstopu. V letu 2025 ni bilo prihodkov iz naslova Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva, pripoznan pa je bil odhodek v višini 465 milijonov EUR.

3.8 DRUGI PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Prispevki držav članic:		
Sklad za inovacije	*2 614*	*2 297*
REPowerEU	*6 360*	*5 869*
Socialni sklad za podnebje	*3 668*	*–*
zunanja pomoč	*1 001*	*671*
InvestEU	*58*	*207*
Davki in prispevki osebja	*1 882*	*1 754*
Prispevek drugih subjektov za Evropsko komisijo	*3 293*	*524*
Prispevek držav Efte, tretjih držav in držav pristopnic	*4 874*	*4 527*
Prerazporeditev sredstev	*–*	*307*
Proračunske prilagoditve	*(5 811)*	*(6 169)*
Prilagoditev rezervacij	*459*	*426*
Drugo	*175*	*261*
Skupaj	**18 572**	**10 673**

Prispevki držav članic v sklad za inovacije so prihodki, povezani predvsem s prodajo pravic do emisije, ki se bodo uporabili za podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih tehnologij. Povečanje v primerjavi z letom 2024 je povezano predvsem s povečanjem cene ogljika. Prihodki z dražb, nastali v okviru pravic iz sistema trgovanja z emisijami, so bili uporabljeni tudi za dodatno podporo državam članicam prek poglavij REPowerEU (6,4 milijarde EUR) ter za financiranje Socialnega sklada za podnebje, ki bo državam članicam zagotovil finančno podporo za ukrepe in naložbe, vključene v njihove socialne načrte za podnebje za obdobje 2026–2032 (3,7 milijarde EUR). Prispevki držav članic za zunanjo pomoč vključujejo predvsem prispevke obrestnih mer za posojila v okviru makrofinančne pomoči + Ukrajini (0,6 milijarde EUR).

Prihodki od davkov in prispevkov osebja se nanašajo predvsem na odbitke od plač zaposlenih. Pokojninski prispevki in davek od dohodkov predstavljajo znatne zneske v tej kategoriji.

Prispevki držav Efte znašajo 1,5 milijarde EUR, prispevki tretjih držav in držav pristopnic pa v glavnem vključujejo finančne prispevke za program Obzorje Evropa (2,8 milijarde EUR).

Proračunska prilagoditev je povezana predvsem s prilagoditvami lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND iz prejšnjih proračunskih let. S to operacijo Komisija prerazporeja skupne salde DDV in BND, bodisi pozitivne ali negativne, državam članicam v skladu z njihovim ključem BND. Rahlo povečanje je povezano predvsem z višjim proračunskim presežkom iz prejšnjega leta, ki je delno izravnano z višjimi zneski, ki jih je treba prerazporediti za lastna sredstva iz naslova BND, DDV in odpadne plastične embalaže.

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

3.9 FINANČNI PRIHODKI

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Obresti na:		
posojila	*5 720*	*4 129*
denar in denarne ustreznike	*1 823*	*1 726*
zamude pri plačilih	*237*	*224*
najeta posojila	*217*	*228*
drugo	*39*	*38*
Prihodki iz pogodb o finančnem poroštvu	*1 245*	*971*
Dobički na finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja:		
neizvedeni finančni instrumenti	*1 357*	*1 490*
izvedeni finančni instrumenti	*772*	*165*
Dobiček iz odprave pripoznanja pri posojilih	*24*	–
Dividende	*9*	*31*
Drugo	*202*	*4*
Skupaj	**11 646**	**9 005**

Prihodki od obresti na zamude pri plačilih izhajajo predvsem iz glob in prispevkov lastnih sredstev, ki so zapadli v plačilo in niso bili pravočasno plačani.

Obresti na posojila so se povečale predvsem zaradi novih posojil v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost/REPowerEU, makrofinančne pomoči in instrumenta za Ukrajino. Obresti v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost/REPowerEU so v letu 2025 znašale 3,1 milijarde EUR v primerjavi z 2,0 milijarde EUR v prejšnjem letu. V letu 2025 so bila izvedena nova izplačila, izplačila v drugi polovici leta 2024 pa so v letu 2025 ustvarila celoletne obresti. Obresti v okviru makrofinančne pomoči so znašale 1,1 milijarde EUR v primerjavi z 0,8 milijarde EUR v letu 2024. Povečanje je predvsem posledica izplačil makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino leta 2024. Za instrument za Ukrajino so obresti znašale 0,5 milijarde EUR, medtem ko so leta 2024, ko so se izplačila začela šele v drugem semestru, znašale 0,2 milijarde EUR.

Prihodke od obresti iz denarja in denarnih ustreznikov sestavljajo predvsem obresti na imetja likvidnosti v višini 1,6 milijarde EUR za financiranje na podlagi enotnega pristopa (pologi na bančnem računu pri ECB, kratkoročne vloge in povratni repo posli) – glej pojasnilo **2.8.2**.

Prihodki od obresti na najeta posojila so povezani predvsem z instrumentom SURE in so posledica negativnih efektivnih obrestnih mer za določene pretekle izdaje.

Prihodki iz pogodb o finančnem poroštvu se nanašajo predvsem na amortizacijo obveznosti iz finančnega poroštva. Razlagajo se lahko kot oprostitev EU od poroštvenih obveznosti v obdobju, v katerem je bila EU pripravljena imetnikom poroštev nadomestiti njihove kreditne izgube. Zato pripoznavanje prihodkov za finančna poroštva odraža potek časa in zajamčeni obseg. Amortizacija se uporablja za obe vrsti jamstev, tista, za katera se zaračuna nadomestilo, in tista, za katera EU ne zaračuna nobenega nadomestila ali pa nominalno nadomestilo (glej pojasnilo **2.11.2**). Od jamstev, za katere se zaračuna nadomestilo, je najpomembnejše jamstvo EFSI, ki se zagotavlja EIB za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije EFSI (IIW) in je združeno z dolžniškimi portfelji InvestEU (glej pojasnilo **4.1.1**). Leta 2025 so prihodki iz jamstva EFSI v zvezi s temi združenimi dolžniškimi portfelji znašali 202 milijona EUR.

Prihodki v zvezi s pogodbami o finančnem poroštvu v višini 1 245 milijonov EUR so izravnani z izgubami zaradi oslabitve obveznosti iz finančnih poroštev, ki znašajo 1 199 milijonov EUR in se nanašajo na: unovčitve poroštev brez izterjav v višini 683 milijonov EUR ter nerealizirana izguba zaradi oslabitve v višini 516 milijonov EUR (glej pojasnili **3.15** in **6.6**). Poleg tega EU subvencionira programe finančnega poroštva v višini 1 942 milijonov EUR, in sicer tako da ne zaračuna poroštvenih premij ali pa so te nižje od tržnih (glej pojasnilo **3.15**). Skupaj je neto rezultat iz programov finančnega poroštva primanjkljaj v višini 1 896 milijonov EUR.

Dobiček iz neizvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja se nanaša predvsem na skupni sklad za rezervacije (0,8 milijarde EUR) in sklad za inovacije (0,3 milijarde EUR). Znižanje obrestnih mer je pozitivno vplivalo na pošteno vrednost vrednostnih papirjev.

Dobiček iz odprave pripoznanja pri posojilih je povezan s predčasnim odplačilom posojila EMFS v višini 1,8 milijarde EUR s strani Portugalske po tržni vrednosti osnovne obveznice – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

3.10 DRUGI PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Prihodki od provizij za opravljanje storitev (agencije)	*927*	*855*
Pozitivne tečajne razlike	*490*	*325*
Prodaja blaga	*64*	*58*
Delež v neto rezultatu EIS	*69*	*83*
Prihodki, povezani z osnovnimi sredstvi	*230*	*907*
Drugo	*720*	*364*
Skupaj	**2 500**	**2 592**

Prihodki od provizij za opravljanje storitev vključujejo predvsem provizije za dovoljenja za promet, ki jih zaračuna Evropska agencija za zdravila, ter pristojbine za blagovne znamke, ki jih pobira Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

ODHODKI

3.11 PRENESENO V UPRAVLJANJE DRŽAVAM ČLANICAM

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Evropski kmetijski jamstveni sklad	*40 914*	*40 267*
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja	*17 017*	*14 779*
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	*31 032*	*28 833*

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Evropski socialni sklad	*17 308*	*18 037*
Drugo	*4 514*	*3 854*
Skupaj	**110 784**	**105 770**

Povečanje se nanaša na kohezijsko politiko (ESRR, KS), kjer se skoraj vsi odhodki (28,1 milijarde EUR) nanašajo na programsko obdobje 2021–2027, za katerega izvajanje dejavnosti še naprej napreduje. Povečali so se tudi odhodki, prijavljeni v okviru strateških načrtov SKP, ki še naprej napredujejo.

Drugi odhodki se nanašajo predvsem na Sklad za pravični prehod (1,4 milijarde EUR), Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (0,8 milijarde EUR), azil in migracije (0,6 milijarde EUR) ter Solidarnostni sklad Evropske unije (0,8 milijarde EUR).

3.12 PRERAZPOREDITVE, VKLJUČNO Z NEPOVRATNIMI SREDSTVI IN PRORAČUNSKO PODPORO

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Mehanizem za okrevanje in odpornost	*46 815*	*65 787*
Drugo	*32 025*	*32 992*
Skupaj	**78 841**	**98 779**

Kljub znatnemu zmanjšanju odhodkov mehanizma za okrevanje in odpornost izvajanje mejnikov in ciljev še naprej napreduje.

Preostali odhodki, povezani s prerazporeditvami, se nanašajo na izvajanje raziskovalne politike (10 milijard EUR) in zunanjih ukrepov, ki vključujejo Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje in njegove predhodnike (3,1 milijarde EUR) ter operacije humanitarne pomoči (1,1 milijarde EUR). Dodatnih 4,6 milijarde EUR je povezanih z Instrumentom za povezovanje Evrope, skupnim infrastrukturnim skladom za uvedbo pametnih omrežij na področju prometa, energije in telekomunikacij.

3.13 SPORAZUMI O PRISPEVKU

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Prispevki	*13 200*	*16 820*
Skupaj	**13 200**	**16 820**

Odhodki, povezani s sporazumi o prispevkih, se nanašajo predvsem na Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje in njegove predhodnike (4,5 milijarde EUR), vesoljske programe (3,2 milijarde EUR), Erasmus+ (2,9 milijarde EUR) in raziskovalno politiko (1,9 milijarde EUR).

3.14 STROŠKI ZAPOSLENIH IN POKOJNIN

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Stroški zaposlenih	*9 679*	*9 070*
Stroški pokojnin	*6 275*	*5 896*
Skupaj	**15 954**	**14 966**

Stroški pokojnin so elementi gibanj, ki so se pojavila po aktuarskem vrednotenju obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, razen tistih, ki so pripoznani v postavki Neto sredstva. Zato ne pomenijo dejanskih izplačil pokojnin v zadevnem letu, ki so precej manjša in znašajo 2,8 milijarde EUR.

3.15 **STROŠKI FINANCIRANJA**

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Odhodki za obresti:		
najeta posojila	*14 037*	*9 780*
posojila	*148*	*159*
finančni najemi	*26*	*31*
drugo	*42*	*32*
Pogodbe o finančnem poroštvu – subvencionirano plačilo	*1 942*	*1 156*
Neto izgube zaradi oslabitve pri:		
pogodbah o finančnem poroštvu	*1 199*	*474*
posojilih, prevzetih obveznostih iz kreditov in terjatvah	*8 066*	*14 134*
Izgube pri finančnih sredstvih ali obveznostih po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja:		
neizvedeni finančni instrumenti	*170*	*153*
izvedeni finančni instrumenti	*153*	*252*
Izguba zaradi spremembe	*1 131*	*763*
Izguba iz odprave pripoznanja pri posojilih	*94*	*–*
Zajamčeni stroški financiranja	*119*	*151*
Drugo	*28*	*140*
Skupaj	**27 156**	**27 226**

Povečanje stroškov izposojanja za 4,3 milijarde EUR izhaja iz dejavnosti financiranja na podlagi enotnega pristopa, za katere so obresti znašale 12,7 milijarde EUR v primerjavi z 8,4 milijarde EUR v prejšnjem letu. Razlogi za to so nova najeta posojila v letu 2025 in dejstvo, da so izdaje v drugi polovici leta 2024 v letu 2025 prinesle celoletne obresti.

Odhodki za obresti na posojila so posledica določenih transakcij v okviru instrumenta SURE, pri katerih so bila sredstva, izposojena v času negativnih obrestnih mer, državam članicam posojena „vzajemno“ pod enakimi pogoji.

Za več podrobnosti v zvezi z odhodki, ki se nanašajo na finančna poroštva, glej pojasnilo **3.9**.

Neto izgube zaradi oslabitve posojil, prevzetih obveznosti iz posojil in terjatev se nanašajo predvsem na pričakovane kreditne izgube pri posojilih, izplačanih v okviru instrumenta za Ukrajino in makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino leta 2025. Glej pojasnili **2.4.1.1** in **6.6**.

Izguba zaradi spremembe se nanaša na subvencijo obrestne mere, dodeljeno Ukrajini za posojila v okviru makrofinančne pomoči +, izredne makrofinančne pomoči in instrumenta za Ukrajino – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

Izguba iz odprave pripoznanja pri posojilih je povezana s predčasnim odplačilom posojila EFSM v višini 0, milijarde EUR s strani Portugalske po tržni vrednosti osnovne obveznice – glej pojasnilo **2.4.1.1**.

Zajamčeni stroški financiranja so stroški, ki jih imajo izvajalski partnerji za financiranje kapitalskih naložb, za katere jamči EU. EU na podlagi sporazumov o jamstvu jamči za te stroške skupaj s povezanimi kapitalskimi naložbami.

3.16 ODHODKI ZA JAVNA NAROČILA TER UPRAVNI IN DRUGI ODHODKI

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Upravni odhodki, odhodki za IT in drugi odhodki	*6 687*	*3 956*
Odhodki, povezani z osnovnimi sredstvi, ter odhodki za upravljanje zemljišč in zgradb	*2 164*	*2 662*
Negativne tečajne razlike	*621*	*282*
Odhodki od poslovnega najema	*589*	*560*
Prilagoditev rezervacij	*458*	*415*
Zmanjšanje glob na podlagi sodb Sodišča	*214*	*1 123*
Skupaj	**10 733**	**8 997**

Upravni stroški, stroški za IT in drugi stroški vključujejo predvsem stroške svetovanja (1,5 milijarde EUR), stroške, povezane z IT (1,3 milijarde EUR), in različne tekoče stroške (2,3 milijarde EUR), na primer za pisarniški material, dogodke, konference in stroške komuniciranja.

Vrstica „Zmanjšanje glob na podlagi sodb Sodišča“ kaže v letu 2025 nižji znesek v primerjavi z letom 2024, saj je bil v letu 2025 razveljavljen relativno majhen znesek glob v primerjavi z letom 2024 (ko je bila odpisana globa v višini 432 milijonov EUR, ker je Komisija umaknila sklep o globi, naložen družbi Illumina/Grail v postopku združitve, globa v višini 684 milijonov EUR, naložena družbi Intel leta 2009, pa je bila delno odpisana na podlagi sodbe Sodišča, izdane oktobra 2024).

Skupni znesek odhodkov za raziskave in razvoj, pripoznan kot odhodek v letu 2025, je naslednji:

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Stroški raziskav	*468*	*479*
Neusredstveni stroški razvoja	*127*	*119*
Skupaj	**594**	**598**

3.17 **POROČANJE PO ODSEKIH PO GLAVNIH PODROČJIH PORABE**

(v milijonih EUR)

	Kmetijski skladi	Kohezijski sklad in drugi strukturni skladi	Mehanizem za okrevanje in odpornost ter finančne dejavnosti	Raziskave in inovacije	Zunanje delovanje	Zeleni prehod in javno zdravje	Druge politike [1]	EK skupaj	Drugi institucije, organi in agencije EU	EU Skupaj
Sredstva iz naslova BND	–	–	–	–	–	–	*106 342*	*106 342*	–	*106 342*
Tradicionalna lastna sredstva	–	–	–	–	–	–	*23 436*	*23 436*	–	*23 436*
DDV	–	–	–	–	–	–	*25 728*	*25 728*	–	*25 728*
Lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže	–	–	–	–	–	–	*7 524*	*7 524*	–	*7 524*
Globe	–	–	–	*358*	–	*101*	*4 912*	*5 370*	–	*5 370*
Izterjava odhodkov	*948*	*348*	–	*21*	*12*	*0*	*37*	*1 365*	*10*	*1 376*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Drugo	*319*	*3 792*	*6 360*	*3 884*	*593*	*2 952*	*(4 590)*	*13 310*	*5 262*	*18 572*
Prihodki iz nemenjalnih poslov	**1 268**	**4 139**	**6 360**	**4 262**	**605**	**3 053**	**163 389**	**183 077**	**5 272**	**188 348**
Finančni prihodki	*0*	*1*	*16 506*	*1 844*	*(258)*	*340*	*(6 856)*	*11 579*	*68*	*11 646*
Drugo	*(5)*	*(4)*	*142*	*344*	*183*	*(40)*	*823*	*1 443*	*1 057*	*2 500*
Prihodki iz menjalnih poslov	**(5)**	**(3)**	**16 649**	**2 188**	**(74)**	**300**	**(6 033)**	**13 021**	**1 125**	**14 146**
Prihodki skupaj	**1 263**	**4 136**	**23 009**	**6 450**	**531**	**3 353**	**157 355**	**196 098**	**6 397**	**202 495**
Odhodki, preneseni v upravljanje državam članicam										
EKJS	*(40 914)*	–	–	–	–	–	–	*(40 914)*	–	*(40 914)*
EKSRP in drugo	*(17 017)*	–	–	–	–	–	–	*(17 017)*	–	*(17 017)*
ESRR in KS	–	*(31 032)*	–	–	–	–	–	*(31 032)*	–	*(31 032)*
ESS	–	*(17 308)*	–	–	–	–	–	*(17 308)*	–	*(17 308)*
drugo	–	*(3 081)*	–	–	–	–	*(1 432)*	*(4 514)*	–	*(4 514)*

(v milijonih EUR)

	Kmetijski skladi	Kohezijski sklad in drugi strukturni skladi	Mehanizem za okrevanje in odpornost ter finančne dejavnosti	Raziskave in inovacije	Zunanje delovanje	Zeleni prehod in javno zdravje	Druge politike [1]	EK skupaj	Drugi institucije, organi in agencije EU	EU Skupaj
Prerazporeditve, vključno z nepovratnimi sredstvi in proračunsko podporo							–	–	–	
RRF	–	–	*(46 815)*	–	–	–	–	*(46 815)*	–	*(46 815)*
drugo	*(38)*	*(203)*	*(1 489)*	*(18 938)*	*(5 901)*	*(104)*	*(1 615)*	*(28 289)*	*(3 737)*	*(32 025)*
Sporazumi o prispevkih, vključno z organi EU	*(124)*	*(546)*	*197*	*(5 159)*	*(7 190)*	*(526)*	*(5 988)*	*(19 337)*	*6 137*	*(13 200)*
Stroški zaposlenih in pokojnin	*3*	*1*	–	*(3)*	*(0)*	*1*	*(10 695)*	*(10 694)*	*(5 260)*	*(15 954)*
Stroški financiranja	*(7)*	*0*	*(22 718)*	*(1 658)*	*(1 943)*	*(1)*	*(773)*	*(27 100)*	*(56)*	*(27 156)*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	–	–	–	–	–	–	*(465)*	*(465)*	–	*(465)*
Odhodki za javna naročila ter upravni in drugi odhodki	*(54)*	*(141)*	*(62)*	*(2 260)*	*(1 027)*	*(316)*	*(3 563)*	*(7 423)*	*(3 310)*	*(10 733)*
Odhodki skupaj	**(58 152)**	**(52 311)**	**(70 888)**	**(28 018)**	**(16 062)**	**(946)**	**(24 531)**	**(250 907)**	**(6 226)**	**(257 134)**
Poslovni izid za zadevno leto	**(56 889)**	**(48 174)**	**(47 879)**	**(21 568)**	**(15 531)**	**2 407**	**132 825**	**(54 810)**	**171**	**(54 639)**

([1]) Prihodki, predstavljeni pod „Druge politike“, vključujejo predvsem prihodke iz lastnih sredstev EU, ki spadajo pod načelo univerzalnosti in se brez razlikovanja uporabljajo za financiranje vseh odhodkov, vnesenih v letni proračun Unije.

3.18 PRERAZVRSTITEV PRIMERJALNIH ZNESKOV V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Od zaključnega računa za leto 2025 so glavni odhodki v izkazu poslovnega izida predstavljeni v novi strukturi, ki se osredotoča na vrsto instrumenta in ne na vrsto izvrševanja proračuna (deljeno upravljanje, neposredno upravljanje, posredno upravljanje). V skladu z računovodskimi pravili EU so bili primerjalni zneski za leto 2024 ustrezno prerazvrščeni. Učinek prerazvrstitve je ponazorjen v nadaljevanju:

(v milijonih EUR)

	Izvedli									
	Deljeno upravljanje	Neposredno upravljanje	Posredno upravljanje							
	Država članica	Komisija, izvajalske agencije in skrbniški skladi	Druge agencije in organi EU	Tretje države in mednarodne organizacije	Drugi subjekti	Stroški osebja in pokojnin	Finančni stroški	Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	Drugi odhodki	**Odhodki za leto 2024 skupaj (prerazvrščeni)**
Preneseno v upravljanje državam članicam	*(105 770)*									*(105 770)*
Prerazporeditve, ki vključujejo nepovratna sredstva in proračunsko podporo										
RRF		*(65 787)*								*(65 787)*
drugo		*(32 992)*								*(32 992)*
Sporazumi o prispevku, vključno z organi EU		*(194)*	*(4 388)*	*(6 639)*	*(5 599)*					*(16 820)*
Stroški zaposlenih in pokojnin						*(14 966)*				*(14 966)*
Finančni stroški							*(27 226)*			*(27 226)*
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva								*(315)*		*(315)*
Odhodki za javna naročila ter upravni in drugi odhodki		*2*							*(8 999)*	*(8 997)*
Odhodki skupaj	**(105 770)**	**(98 971)**	**(4 388)**	**(6 639)**	**(5 599)**	**(14 966)**	**(27 226)**	**(315)**	**(8 999)**	**(272 873)**

4. **POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA**

Pogojne obveznosti so morebitne prihodnje plačilne obveznosti EU, ki bi lahko nastale zaradi preteklih dogodkov ali sprejetih zavezujočih pravnih obveznosti, vendar bodo odvisne od prihodnjih dogodkov, nad katerimi EU nima popolnega nadzora. Nanašajo se predvsem na izdana finančna poroštva ter na pravna tveganja. **Vse pogojne obveznosti, razen tistih, ki se nanašajo na globe, jamstva in finančne instrumente, do ravni, ki je krita iz skladov (glej pojasnilo 2.4.2.1), bi v primeru, da bi zapadle v plačilo, financiral proračun EU (in s tem države članice EU) v prihodnjih letih.**

4.1 **Jamstva iz proračuna EU**

4.1.1 *Jamstva, dana na podlagi programov proračunskega jamstva EU (nominalno)*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025			
	Dana jamstva			Rezervirana sredstva [1]
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	*20 880*	*20 880*	*16 826*	*3 529*
Jamstvo EFSI	*25 119*	*21 449*	*19 982*	*9 234*
Jamstvo EFSD	*583*	*573*	*451*	*809*
Jamstvo InvestEU	*28 469*	*15 519*	*6 010*	*8 912*
Jamstvo za zunanje delovanje NDICI – Globalna Evropa	*33 965*	*16 461*	*2 949*	*3 583*
Jamstvo za Ukrajino	*3 540*	*2 699*	*1 181*	*614*
Skupaj	**112 556**	**77 580**	**47 399**	**26 681**

[1] Sredstva v višini 3,5 milijarde EUR, zagotovljena v rezervacijah za jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila, zajemajo tudi posojila in s tem povezana najeta posojila v okviru pretekle makrofinančne pomoči in Euratoma (glej pojasnilo 2.4.1.1).

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2024			
	Dana jamstva			Rezervirana sredstva [1]
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
Jamstvo EFSI	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
Jamstvo EFSD	*759*	*667*	*521*	*785*
Jamstvo InvestEU	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
Jamstvo za zunanje delovanje NDICI – Globalna Evropa	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Jamstvo za Ukrajino	*790*	*172*	*132*	*202*
Skupaj	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

[1] Sredstva v višini 3,4 milijarde EUR, zagotovljena v rezervacijah za jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila, zajemajo tudi posojila in s tem povezana najeta posojila v okviru pretekle makrofinančne pomoči in Euratoma (glej pojasnilo 2.4.1.1).

Iz zgornjih razpredelnic je razviden obseg izpostavljenosti proračuna EU morebitnim prihodnjim plačilom, povezanim z jamstvi, danimi skupini EIB ali drugim finančnim institucijam. Izplačani zneski pomenijo zneske, ki so jih končni upravičenci že prejeli, medtem ko podpisani zneski vključujejo ta izplačana sredstva in že podpisane sporazume z upravičenci ali finančnimi posredniki, za katere pa sredstva ob koncu leta še niso bila izplačana (30,2 milijarde EUR). Zgornja meja predstavlja skupni obseg jamstva, za katerega se je EU, in s tem države članice, zavezala, da ga bo pokrila iz proračuna, saj je treba pri razkritju najvišje izpostavljenosti EU na dan 31. decembra 2025 zajeti tudi odobrene operacije, ki še niso podpisane (35,0 milijarde EUR).

Programi proračunskega jamstva so podprti z rezervacijami, ki se postopoma oblikujejo iz proračuna in hranijo v skupnem skladu za rezervacije kot likvidnostna rezerva za kritje prihodnjih unovčitev jamstev (glej pojasnilo **2.4.2.1**). Glej pojasnilo **6.2** v zvezi z ukrepi, sprejetimi za zagotovitev, da oblikovanje rezervacij srednjeročno zadostuje za kritje unovčitev jamstev. Morebitne izgube, nastale v okviru programov proračunskega jamstva, ki presegajo znesek oblikovanih rezervacij, bi bilo treba v vsakem primeru kriti iz prihodnjih proračunov. EU za oddelek InvestEU za državo članico prejme tudi posredna osebna jamstva držav članic in držav EGP (glej spodaj).

Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila

Proračun EU jamči za posojila, ki jih je EIB podpisala in odobrila tretjim državam iz lastnih sredstev EIB. Na dan 31. decembra 2025 je znesek neodplačanih posojil, ki jih krije jamstvo EU, znašal 16 826 milijonov EUR. Jamstva iz proračuna EU:

— 16 680 milijonov EUR prek razdelka Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe v okviru skupnega sklada za rezervacije ter

— 146 milijonov EUR neposredno za posojila, odobrena državam članicam pred pristopom.

Jamstva, dana na dan 31. decembra 2025, vključujejo 0,7 milijarde EUR podpisanih, vendar neizplačanih posojil, katerih prihodnja izplačila so odvisna od odobritve EU (2,1 milijarde EUR v letu 2024). Zmanjšanje od leta 2024 je delno posledica prerazporeditve določenih operacij iz zunanjega mandata EIB v jamstvo za Ukrajino.

Jamstvo EU v okviru mandata EIB za zunanja posojila v zvezi s posojili, ki jih je odobrila EIB, je omejeno na 65 % neporavnanega salda za sporazume, podpisane po letu 2007 (mandata 2007–2013 in 2014–2021). Za sporazume, sklenjene pred letom 2007, je jamstvo EU omejeno na odstotek najvišjega zneska odobrenih kreditnih linij, ki je v večini primerov 65 %, pa tudi 70 %, 75 % ali 100 %. Kadar ta najvišji znesek ni dosežen, jamstvo EU krije celotni znesek.

S Sklepom (EU) 2018/412 Evropskega parlamenta in Sveta ([37]) je bil vzpostavljen mandat za posojila zasebnemu sektorju za projekte, usmerjene v dolgoročno ekonomsko odpornost beguncev in migrantov ter gostiteljskih, tranzitnih in izvornih skupnosti v okviru pobude EIB za odpornost. Proračun Unije prejme nadomestilo za prevzemanje tveganja v zvezi z jamstvi, odobrenimi za operacije financiranja EIB v okviru mandata za zasebni sektor pobude za ekonomsko odpornost, kar pojasnjuje dolgovano premijo za jamstvo mandata EIB za zunanja posojila, ki je sicer jamstvo, za katero se nadomestilo ne prejme (glej pojasnilo **2.11.2**).

Mandat EIB za zunanja posojila za obdobje 2014–2020, ki se je iztekel leta 2021, je bil zadnji mandat v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Novi mandat EIB se krije z jamstvom za zunanje delovanje, vzpostavljenim z uredbo NDICI – Globalna Evropa.

Plačila jamstva EU se izvršijo iz razdelka Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe v okviru skupnega sklada za rezervacije. V letu 2025 so prejete izterjave presegale unovčitve jamstev za 0,3 milijona EUR (leta 2024: EU je za unovčitev jamstev brez izterjav izplačala 11 milijonov EUR).

Jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI)

EFSI je pobuda za povečanje sposobnosti skupine EIB za prevzemanje tveganj, ki EIB omogoča, da poveča svoje naložbe v EU. Cilj EFSI je podpreti dodatne naložbe v EU in dostop do financiranja za mala podjetja. Proračun EU zagotavlja jamstvo v višini do 26 milijard EUR (v nadaljnjem besedilu: jamstvo EU v okviru EFSI) v skladu s sporazumom med EU in EIB (v nadaljnjem besedilu: sporazum o EFSI), da bi bila EIB zaščitena pred morebitnimi izgubami pri poslih financiranja in naložbenih poslih.

([37]) Sklep (EU) 2018/412 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Sklepa št. 466/2014/EU o odobritvi jamstva EU Evropski investicijski banki za izgube pri financiranju v podporo naložbenim projektom zunaj Unije (UL L 76, 19.3.2018, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

Operacije EFSI se izvajajo v okviru dveh delov: dela za infrastrukturo in inovacije (IIW), ki ga izvaja EIB (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 19 250 milijonov EUR), in dela za MSP (SMEW), ki ga izvaja EIS (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 6 750 milijonov EUR), oba pa imata dolžniški portfelj in portfelj lastniških instrumentov. EIS deluje v skladu s sporazumom z EIB na podlagi jamstva EIB, ki je zajamčeno z jamstvom EU v okviru EFSI na podlagi sporazuma o EFSI. Da bi se povečali učinkovitost jamstva EU in njegova sposobnost prevzemanja tveganj, je leta 2022 začela delovati kombinacija dveh dolžniških portfeljev EFSI z InvestEU. Vse unovčitve jamstev, izterjave in prihodki se porazdelijo med EFSI in jamstvo InvestEU na podlagi efektivnih zajamčenih dodelitev.

EU in EIB imata v okviru EFSI različni vlogi. EFSI je ustanovljen v okviru EIB, ki financira operacije (dolžniške in lastniške naložbe) ter si v ta namen izposoja potrebna sredstva na kapitalskih trgih. Skupina EIB neodvisno sprejema naložbene odločitve in operacije upravlja v skladu s svojimi pravili in postopki. EU zagotavlja jamstvo za te operacije in krije izgube, ki jih ima EIB, do zgornje meje tega jamstva.

Ker niso izpolnjena kontrolna merila in računovodske zahteve za konsolidacijo na podlagi računovodskih pravil EU (in MRSJS), povezana zajamčena sredstva niso obračunana v konsolidiranem zaključnem računu EU.

Jamstvo EU, zagotovljeno skupini EIB v okviru sklada EFSI, je obračunano kot obveznost iz finančnih poroštev za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije in za dolžniški portfelj dela za MSP (glej pojasnilo **2.11.2**) ter kot izvedeni finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznost po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja) za oba portfelja lastniških instrumentov (glej pojasnilo **2.4.2.2**). Dano jamstvo EFSI vključuje posle v okviru programov COSME, Obzorje 2020, CCS LGF in EaSI za del, ki ga zajema jamstvo EU v okviru EFSI v dolžniškem portfelju SMEW.

V letu 2025 je bilo iz razdelka EFSI iz skupnega sklada za rezervacije izplačanih 296 milijonov EUR neto unovčitev jamstev, vključno z nekaterimi unovčitvami jamstev, ki so bile zahtevane v prejšnjih letih, vendar so bile začasno krite s prihodki EU na računu za poravnave EFSI pri EIB (leta 2024: 151 milijonov EUR).

Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)

Evropski sklad za trajnostni razvoj, ustanovljen z uredbo o EFSD ([38]), je pobuda, katere namen je podpirati naložbe v Afriki in evropskem sosedstvu, kar prispeva k doseganju cilja trajnostnega razvoja in obravnava specifične temeljne socialno-ekonomske vzroke za migracije. V skladu z uredbo o EFSD je bila EU pooblaščena, da izvajalskim partnerjem zagotovi jamstva v višini 1,5 milijarde EUR (dodatno povečana z zunanjimi prispevki) za njihove operacije financiranja in naložbene operacije, da bi se zmanjšala njihova naložbena tveganja. Jamstvo EFSD krije skupni sklad za rezervacije (glej pojasnilo **2.4.2.1**).

Pri enem od sporazumov o jamstvu EFSD (kjer EU jamči za kapitalsko ustreznost sklada za varovanje pred tečajnimi tveganji v višini 145 milijonov EU) ima EU v primeru unovčitve jamstva pravico do povračila v obliki delnic sklada v vrednosti plačanega zneska.

Jamstvo za zunanje delovanje NDICI – Globalna Evropa

Z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ([39]) je bil vzpostavljen Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, vključno z Evropskim skladom za trajnostni razvoj plus (EFSD+) in jamstvom za zunanje delovanje, za trajanje večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Cilj EFSD+ je spodbujati trajnostne naložbe v partnerskih državah EU.

Jamstvo za zunanje delovanje podpira operacije EFSD+, ki se krijejo iz proračunskih jamstev, makrofinančne pomoči in posojil tretjim državam. Podpira ga skupni sklad za rezervacije – glej pojasnilo **2.4.2.1**.

([38]) Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD (UL L 249, 27.9.2017, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj).

([39]) Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Na dan 31. decembra 2025 so bili v veljavi sporazumi o proračunskih jamstvih v višini skupne neporavnane zgornje meje 34,0 milijarde EUR, od tega se 26,6 milijarde EUR nanaša na jamstva, zagotovljena EIB za njena zunanja posojila državnim in poddržavnim partnerjem v okviru naložbenih oken 1 in 2 instrumenta NDICI (naslednikov zunanjega mandata EIB).

Pri enem od sporazumov o jamstvu EFSD (kjer EU jamči za kapitalsko ustreznost sklada za varovanje pred tečajnimi tveganji v višini 150 milijonov EU) ima EU v primeru unovčitve jamstva pravico do povračila v obliki delnic sklada v vrednosti plačanega zneska.

Jamstvo InvestEU

EU je leta 2025 sprejela revidirano uredbo o InvestEU kot del svežnja Omnibus II. Z revizijo se je proračunsko jamstvo EU povečalo za 2,9 milijarde EUR, s čimer se je skupni znesek povečal s 26,2 milijarde EUR na 29,1 milijarde EUR.

To jamstvo EU podpira zasebne in javne naložbe na štirih področjih politike: trajnostne infrastrukture, raziskav, inovacije in digitalizacije, mala in srednja podjetja ter socialne naložbe in spretnosti. Jamstvo EU prejema več finančnih partnerjev, kot so nacionalne spodbujevalne banke. Ti podpirajo naložbe z zagotavljanjem posojil, jamstev ali lastniškega kapitala. Izvajalski partnerji lahko na primer zagotavljajo posojila MSP, sodelujejo v delniških skladih ali dajejo jamstva poslovnim bankam za posojila, ki jih ta izplačajo. Komisija lahko skladu InvestEU dodeli tudi proračun EU iz drugih programov EU, na primer iz instrumenta HERA Invest (zdravje), evropskega vesoljskega programa ali programa Catalyst (inovacije).

Da bi Komisija ustvarila kapitalske rezerve za izgube iz zajamčenih naložb, sredstva iz proračuna EU postopoma daje na stran („oblikovanje rezervacij“) v skupni sklad za rezervacije. V uredbi o programu InvestEU je določena stopnja rezervacij v višini 40 % jamstva EU.

Jamstvo EU lahko še preseže zgoraj navedeni znesek 29,1 milijarde EUR s podporo držav članic in držav EGP. Sredstva lahko prispevajo iz svoje kohezijske politike, sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost ali nacionalnih proračunov. Kar zadeva države članice, se oblikovanje rezervacij določi za vsak primer posebej, za dodatno jamstvo EU, ki ga krijejo države EGP, pa se rezervacije v 40 % oblikujejo z denarnimi prispevki. Denar iz držav članic in držav EGP se hrani v skupnem skladu za rezervacije. Znesek, za katerega se ne oblikujejo rezervacije, se krije s posrednimi osebnimi jamstvi držav članic in držav EGP. Na dan 31. decembra 2025 so bili sklenjeni sporazumi z osmimi državami članicami in dvema državama EGP v višini 3,3 milijarde EUR, od česar se 2,6 milijarde EUR krije z denarnimi prispevki, 0,6 milijarde EUR pa s posrednimi osebnimi jamstvi. V okviru teh zneskov so bili doslej podpisani dodatni sporazumi o jamstvu z več izvajalskimi partnerji v višini 3,3 milijarde EUR.

V letu 2025 je bilo iz razdelkov skupnega sklada za rezervacije za InvestEU izplačanih 272 milijonov EUR neto unovčitev jamstev (leta 2024: 140 milijonov EUR).

Jamstvo za Ukrajino

EU je na podlagi uredbe o instrumentu za Ukrajino vzpostavila jamstvo za Ukrajino za največjo jamstveno zmogljivost v višini 7,8 milijarde EUR, da bi spodbudila naložbe za okrevanje in obnovo Ukrajine.

Do 31. decembra 2025 je bilo podpisanih osem sporazumov o proračunskem jamstvu, ki so veljali za omejitev skupnega kritja v višini 3,5 milijarde EUR.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

V skladu s členom 143 sporazuma o izstopu Združeno kraljestvo odgovarja Uniji za svoj delež pogojnih finančnih obveznosti, povezanih z operacijami EFSI, EFSD in zunanjega mandata EIB, odobrenimi do datuma izstopa, tj. 31. januarja 2020. Člen 143 določa, da bi v primeru unovčitve jamstva za finančno operacijo, ki je bila odobrena pred datumom izstopa, Združeno kraljestvo odgovarjalo Uniji za svoj delež plačil Unije v okviru navedenih operacij, razen če bi se to lahko krilo z deležem rezervacij Združenega kraljestva v jamstvenem skladu, če je to relevantno.

Za posojila v okviru mandata EIB za zunanja posojila je vrednost proračunskega jamstva EU na datum izstopa za operacije, odobrene do datuma izstopa, znašala 33,7 milijarde EUR. Na dan 31. decembra 2025 se je ta vrednost spremenila na 17,3 milijarde EUR (leta 2024: 20,6 milijarde EUR). Delež Združenega kraljestva v tej pogojni obveznosti na dan 31. decembra 2025 tako znaša 2,1 milijarde EUR (31. decembra 2024: 2,6 milijarde EUR). Vendar se, kot je navedeno zgoraj, vsako neplačilo teh posojil najprej krije iz razdelka Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe v okviru skupnega sklada za rezervacije, zneski pa bi se od Združenega kraljestva vpoklicali le, če njegove rezervacije za ta sklad, ki so na dan 31. decembra 2025 znašale 244 milijonov EUR, ne bi zadostovale.

Za operacije EFSI je vrednost proračunskega jamstva EU na datum izstopa za operacije, odobrene do datuma izstopa, znašala 23,5 milijarde EUR. Na dan 31. decembra 2025 je ta vrednost ostala v višini 16,7 milijarde EUR (leta 2024: 17,0 milijarde EUR). Delež Združenega kraljestva v tej pogojni obveznosti na dan 31. decembra 2025 tako znaša 2,1 milijarde EUR. Vse unovčitve jamstev v okviru EFSI se najprej krijejo iz razdelka Jamstvenega sklada EFSI v okviru skupnega sklada za rezervacije, zneski pa bi se od Združenega kraljestva vpoklicali le, če njegove rezervacije za ta sklad, ki so na dan 31. decembra 2025 znašale 443 milijonov EUR, ne bi zadostovale.

Ker izvajalski partnerji pred datumom izstopa niso odobrili nobene operacije v zvezi z jamstvom EFSD, Združeno kraljestvo tu nima nobenih obveznosti.

Delež plačil Združenega kraljestva v letu 2025 za operacije, odobrene na datum izstopa ali po njem ter do 31. decembra 2020, je znašal 98 milijonov EUR (97 milijonov EUR za EFSI ter 1 milijon EUR za mandat EIB za zunanja posojila), s čimer so se rezervacije Združenega kraljestva ustrezno zmanjšale. Znesek, dolgovan Združenemu kraljestvu v letu 2025, znaša 198,3 milijona EUR (glej pojasnilo **2.6.1.2**).

4.1.2. *Jamstva, dana na podlagi programov finančnih instrumentov EU (nominalno)*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Obzorje 2020	*2 027*	*2 145*
Instrument za povezovanje Evrope	*644*	*649*
COSME	*236*	*378*
Drugo	*536*	*471*
Skupaj	**3 443**	**3 642**

Zneski v zgornji razpredelnici predstavljajo neporavnane nominalne zneske jamstev, danih v okviru programov finančnih instrumentov EU.

Kot je navedeno v členu 213(1) finančne uredbe, proračunski odhodki, povezani s posameznim finančnim instrumentom, in finančna obveznost Unije **v nobenem primeru ne presežejo zneska ustreznih proračunskih obveznosti, prevzetih zanj**, s čimer se preprečijo pogojne obveznosti za proračun. V praksi to pomeni, da imajo te obveznosti v bilanci stanja protiknjižbo na strani sredstev ali so pokrite z neporavnanimi proračunskimi obveznostmi, ki še niso prikazane kot odhodki.

Jamstveno shemo za posojila v programu COSME sestavljajo predvsem omejena jamstva za portfelje bolj tveganega dolžniškega financiranja (predvsem posojila), ki jih finančni posredniki zagotavljajo MSP. Jamstveno shemo za posojila v programu COSME izvaja EIS v imenu EU.

Za več podrobnosti o programu Obzorje 2020 in Instrumentu za povezovanje Evrope glej tudi pojasnilo **2.4.2.1**.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

Če bi se katera od pogojnih obveznosti EU za zneske, odobrene do datuma izstopa, v zvezi s finančnimi instrumenti EU, vključno z zgoraj navedenimi, uresničila, bi se krila iz proračuna EU z uporabo denarnih sredstev na fiduciarnih računih. Zato od Združenega kraljestva načeloma ne bodo vpoklicani nobeni zneski, razen njegovega deleža v neporavnanih proračunskih obveznostih, kot je opisano v členu 140 sporazuma o izstopu (glej pojasnilo **2.6.1.2**).

4.2 Pogojne obveznosti v zvezi s pravnimi zadevami

4.2.1 *Pravne zadeve na področju glob*

Na dan 31. decembra 2025 so pogojne obveznosti v zvezi z globami znašale 2 336 milijonov EUR (leta 2024: 2 178 milijonov EUR). Ta znesek vključuje globe, naložene podjetjem (2 035 milijonov EUR, glej pojasnilo **2.6.1.3**), in globe, naložene državam članicam (301 milijon EUR), ki so bile začasno plačane in zoper katere je bila vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo pritožba vložena. Pogojna obveznost se ohrani, dokler ni izdana sodba Sodišča Evropske unije ali dokler se ne izteče rok za pritožbo. Obračunane obresti na začasna plačila so vključene v poslovni izid za zadevno leto in tudi kot pogojna obveznost, da se prikaže negotovost upravičenosti Komisije do teh zneskov. Če bi EU v kateri koli od zadev v zvezi z naloženimi globami izgubila, bi se začasno prejeti zneski vrnili podjetjem ali državam članicam brez proračunskega učinka. Znesek glob se pripozna kot proračunski prihodek šele, ko je dokončen (člen 107 finančne uredbe).

4.2.2 *Drugi sodni postopki*

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Kmetijstvo	*617*	*77*
Drugo	*157*	*67*
Skupaj	**774**	**144**

Kmetijstvo

To so pogojne obveznosti do držav članic, povezane s sklepi o skladnosti pri EKJS in razvoju podeželja pred izrekom sodbe Sodišča EU. Določitev končnega zneska obveznosti in leta, v katerem bo učinek uspešnih pritožb bremenil proračun, je odvisna od trajanja postopka pred Sodiščem EU.

Drugi sodni postopki

Ta postavka se nanaša na odškodninske tožbe, ki so zdaj vložene zoper EU, druge pravne spore in ocenjene pravne stroške. Omeniti je treba, da mora v odškodninski tožbi v skladu s členom 340 PDEU tožnik dokazati, da je institucija dovolj resno kršila pravno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom, da je tožnik utrpel dejansko škodo in da obstaja neposredna vzročna zveza med nezakonitim dejanjem in škodo.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

Združeno kraljestvo je na podlagi člena 147 sporazuma o izstopu odgovorno za svoj delež plačil, potrebnih za poravnavo pogojnih obveznosti Unije, ki zapadejo v zvezi s pravnimi zadevami, ki zadevajo finančne interese Unije, če so dejstva, ki so predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020. Ocenjena največja izpostavljenost Združenega kraljestva je v tem primeru 80,6 milijona EUR (leta 2024: 15 milijonov EUR). Za pravne zadeve, za katere se šteje, da je verjetno, da bodo zneski plačani iz proračuna EU (glej pojasnilo **2.10**), je delež Združenega kraljestva vključen kot del skupnega zneska, ki ga dolguje Združeno kraljestvo – za podrobnosti glej pojasnilo **2.6.1.2**.

4.3 **POGOJNA SREDSTVA**

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Prejeta jamstva:		
jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti	*253*	*275*
druga jamstva	*4*	*5*
Druga pogojna sredstva	*13*	*15*
Skupaj	**269**	**295**

Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti se zahtevajo za zagotovitev, da upravičenci do financiranja EU izpolnijo obveznosti iz svojih pogodb z EU.

5. **PRORAČUNSKE IN PRAVNE OBVEZNOSTI**

To pojasnilo vsebuje informacije o proračunskem postopku in prihodnjih potrebah po financiranju, ne pa o obveznostih, ki so obstajale na dan 31. decembra 2025.

Večletni finančni okvir, o katerem se dogovorijo države članice, določa programe ter zgornje meje za odobritve za prevzem obveznosti in skupni znesek odobritev plačil za posamezne razdelke, v okviru katerih lahko EU sklepa proračunske in pravne obveznosti, ter nazadnje izvrši plačila za obdobje sedmih let (glej razpredelnico **3.2** v pojasnilih k poročilom o izvrševanju proračuna).

Pravne obveznosti ustrezajo podpisanim programom, projektom, sporazumom ali pogodbam, zato so za EU pravno zavezujoče. Prevzem pravne obveznosti je dejanje, s katerim odredbodajalec prevzame ali določi obveznost (za EU), ki ima finančne posledice (člen 2(39) finančne uredbe).

Načeloma se proračunska obveznost prevzame pred pravno obveznostjo, vendar je pri nekaterih večletnih programih/projektih obratno, ustrezne proračunske obveznosti se namreč prevzamejo v letnih obrokih v obdobju več let, kadar tako določa temeljni akt. Na primer, za kohezijo člen 86 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) 2021/1060) določa, da sklep Komisije o sprejetju programa predstavlja pravno obveznost v smislu finančne uredbe in da se proračunske obveznosti Unije za vsak program izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027. Druge pravne podlage lahko vsebujejo podobne določbe. Zato obstajajo zneski, ki jih je EU pravno zavezana plačati, čeprav proračunska obveznost še ni bila prevzeta (glej pojasnilo **5.2** spodaj).

Če je proračunska obveznost prevzeta, vendar plačila zanjo še niso izvršena, se znesek neporavnanih obveznosti imenuje *reste à liquider* (RAL). To lahko predstavlja programe ali projekte, ki so pogosto večletni in podpisani ter za katere bodo plačila izvedena v poznejših letih. Predstavljajo plačilne obveznosti za prihodnja leta. Ker se računovodski izkazi pripravijo v skladu z računovodenjem na podlagi nastanka poslovnega dogodka, poročila o izvrševanju proračuna pa v skladu z računovodenjem na podlagi plačil, je bil del skupnih neporavnanih obveznosti (RAL) že prikazan kot odhodek in je pripoznan kot obveznost v bilanci stanja (glej pojasnili **2.12** in **2.13**). Ti stroški se izračunajo na podlagi prejetih zahtevkov za povračilo stroškov/računov ali ocenjenega izvajanja programa ali projekta, če EU do datuma poročanja še ni prejela nobenih zahtevkov. Ko se izvršijo plačila, ki se nanašajo na neporavnane obveznosti, se pripoznanje obveznosti v bilanci stanja odpravi. Del neporavnanih obveznosti, ki še ni prikazan kot odhodek, ni vključen v obveznosti, temveč je razkrit v nadaljevanju (glej pojasnilo **5.1**).

Spodnja razkritja tako predstavljajo zneske na dan 31. decembra 2025, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala na podlagi izpolnjevanja pogodbenih dogovorov, in ki bodo zato financirani iz prihodnjih proračunov EU.

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	*5.1*	*380 780*	*428 588*
Pomembne pravne obveznosti	*5.2*	*180 699*	*257 256*
Skupaj		**561 479**	**685 844**

5.1 NEPORAVNANE PRORAČUNSKE OBVEZNOSTI, KI ŠE NISO PRIKAZANE KOT ODHODKI

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	*380 780*	*428 588*

Zgoraj razkriti znesek je znesek teh neporavnanih proračunskih obveznosti (RAL – „reste à liquider“) v višini 501 084 milijonov EUR (glej razpredelnico **6.4** v poročilih o izvrševanju proračuna), zmanjšan za z njimi povezane zneske, ki so bili vključeni kot obveznosti v bilanco stanja in kot odhodki v izkaz poslovnega izida. Pri neporavnanih proračunskih obveznostih gre za znesek odprtih obveznosti, ki še niso bile plačane in/ali sproščene. Neporavnane proračunske obveznosti so običajna posledica obstoja večletnih programov.

Opozoriti je treba, da so neporavnani predujmi predhodnega financiranja na dan 31. decembra 2025 skupaj znašali 78,3 milijarde EUR (glej pojasnilo **2.5**). To predstavlja plačane proračunske obveznosti, za katere se zmanjšajo neporavnane obveznosti, vendar se za plačane zneske do izpolnitve zadevne pogodbene obveznosti še vedno šteje, da pripadajo EU in ne upravičencu. Zato podobno kot zgoraj razkrite neporavnane obveznosti tudi te obveznosti še niso prikazane kot odhodki.

5.2 POMEMBNE PRAVNE OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	*113 279*	*177 459*
Naravni viri in okolje	*30 946*	*46 659*
Migracije in upravljanje meja	*4 657*	*4 153*
Varnost in obramba	*377*	*520*
ITER	*10 291*	*9 898*
Instrument za povezovanje Evrope	*9 043*	*7 313*
Sklad za inovacije	*4 779*	*521*
Vesoljski programi	*1 838*	*2 672*
Instrument za Ukrajino	*837*	*2 270*
Obzorje Evropa	*365*	*519*
Program za varno povezljivost ([1])	*253*	*631*
Sporazumi o ribolovu	*133*	*234*
NDICI – Globalna Evropa	*120*	*–*
RescEU	*91*	*106*
Obveznosti iz poslovnega najema	*2 997*	*2 721*
Druge pogodbene obveznosti	*692*	*856*
Zaveze v zvezi z nepovratno podporo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost	*–*	*558*
EURATOM	*–*	*166*
Skupaj	**180 699**	**257 256**

([1]) *Od leta 2025 je program za varno povezljivost predstavljen ločeno od vesoljskih programov, zato je tudi znesek za leto 2024 ustrezno razdeljen.*

Ti zneski odražajo dolgoročne pravne obveznosti, ki jih ob koncu leta niso krile odobritve za prevzem obveznosti v proračunu. Te zavezujoče obveznosti bodo vnesene v proračun v prihodnjih letih in nato plačane.

Določeni pomembni programi (glej spodaj) se lahko v skladu s členom 112(2) finančne uredbe razporedijo na več letnih obrokov. To EU omogoča, da prevzame pravne obveznosti (podpiše sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sporazume o prenosu pooblastil in pogodbe o javnih naročilih), ki presegajo razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti v danem letu. Zato so lahko za znaten znesek skupnih dodeljenih sredstev v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira obveznosti že prevzete. To velja zlasti za naslednje programe:

Skladi v okviru deljenega upravljanja

To so pravne obveznosti, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala, ko je sprejela operativne programe v okviru deljenega upravljanja. Sklep Komisije o sprejetju operativnega programa predstavlja sklep o financiranju v smislu člena 110 finančne uredbe in po uradnem obvestilu zadevni državi članici pomeni pravno obveznost v smislu navedene uredbe.

V členu 86(2) uredbe o skupnih določbah je v zvezi s skladi z deljenim upravljanjem navedeno:

„Komisija proračunske obveznosti Unije za vsak program prevzema v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027“.

Zneski, razkriti v prvih štirih vrsticah zgornje razpredelnice, se nanašajo na razdelek 2A (Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija), razdelek 3 (Naravni viri in okolje), razdelek 4 (Migracije in upravljanje meja) in razdelek 5 (Varnost in obramba) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Predstavljajo neporavnane zneske, za katere bo EU prevzela proračunske obveznosti in jih nato plačala po 31. decembru 2025.

ITER – mednarodni termonuklearni poskusni reaktor

Te obveznosti so namenjene kritju stroškov gradnje naprav ITER. Prispevek EU (Euratoma) za Mednarodno organizacijo za fuzijsko energijo ITER je zagotovljen prek agencije Fuzija za energijo ter vključuje tudi prispevke držav članic in Švice. Organizacija ITER je bila ustanovljena za upravljanje naprav ITER in spodbujanje njihovega izkoriščanja, krepitev javnega razumevanja in sprejemanja fuzijske energije ter izvajanje vseh drugih dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njenega namena. ITER vključuje EU skupaj z različnimi drugimi državami.

Instrument za povezovanje Evrope (IPE2)

IPE2 zagotavlja finančno pomoč za vseevropska omrežja, da se podprejo projekti skupnega interesa v sektorjih prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture. Pravne obveznosti za program IPE zajemajo obdobje izvajanja od leta 2021 do leta 2027 na področju energetike in na področju prometa (z možnostjo podaljšanja). Pravna podlaga teh obveznosti je Uredba (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta ([40]), katere člen 4(5) določa: „Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo v letne obroke za obdobje dveh ali več let“.

Sklad za inovacije

Direktiva (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta ([41]) o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov v členu 10, odstavek 8, določa: „Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razdelijo na letne obroke, izplačane v obdobju več let.“ Ta določba se uporablja za nove ukrepe, podpisane od leta 2024, vključno z ukrepi, financiranimi prek razpisov za zbiranje predlogov ali v okviru konkurenčnega postopka zbiranja ponudb.

([40]) Uredba (EU, Euratom) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 (UL L 249, 14.7.2021, str. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([41]) Direktiva (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov (UL L 130, 16.5.2023, str. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Vesoljski programi

Vesoljski program vključuje naslednje elemente: sistem Galileo, skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev (EGNOS), program Copernicus, vladne satelitske komunikacije (GOVSATCOM) in spremljanje razmer v vesolju (SSA). Najpomembnejša sta sistem Galileo, ki razvija globalni satelitski navigacijski sistem, in program Copernicus, ki se nanaša na evropski program za opazovanje Zemlje. Te obveznosti so prevzete do leta 2027. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta ([42]) podpisala sporazume o prispevkih z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), organizacijo EUMETSAT, centrom Mercator in Evropskim centrom za srednjeročno napovedovanje vremena. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 11(6) Uredbe (EU) 2021/696.

Zaveze v zvezi z nepovratno podporo v okviru instrumenta za Ukrajino

Instrument za Ukrajino je bil vzpostavljen za podporo Ukrajini pri odpravljanju vrzeli v financiranju ter izpolnjevanju potreb po okrevanju, obnovi in modernizaciji. Instrument je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2024/792 za obdobje od leta 2024 do 2027. Na podlagi člena 6(1) Uredbe (EU) 2024/792 so sredstva za izvajanje instrumenta na voljo v okviru rezerve za Ukrajino, ki se uporabi v okviru letnega proračunskega postopka v skladu s členom 10b Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093. S temi odobritvami se financira podpora v okviru treh stebrov (načrt za Ukrajino, naložbeni okvir za Ukrajino, pomoč pri pristopu k Uniji in povezani podporni ukrepi) v skladu z okvirno razdelitvijo iz uredbe. Leta 2025 je Švedska prispevala dodaten finančni prispevek v višini 750 000 000 SEK (kar ustreza 67 milijonom EUR), s čimer se je skupni nepovratni prispevek povečal s 5,27 milijarde EUR na 5,337 milijarde EUR. Dodatek 1 k sporazumu o financiranju za Ukrajino, podpisanemu novembra 2025 v obliki izmenjave pisem, je odražal nov skupni znesek glavnice v višini 5,337 milijarde EUR za obdobje 2024–2027.

Obzorje Evropa

To so zneski prevzetih obveznosti za program Obzorje Evropa za dejavnosti za varno povezljivost na začetku dobavne verige ter dejavnosti na začetku in koncu dobavne verige za različne komponente vesoljskih programov. Te obveznosti so prevzete do leta 2027. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ([43]) z ESA podpisala sporazum o prispevku. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 12(8) Uredbe.

Program za varno povezljivost

Cilj programa za varno povezljivost je izboljšati komunikacijske storitve EU z razvojem in upravljanjem večorbitne infrastrukture za povezljivost, ki temelji na modelu javnega partnerstva. Poskrbel bo za zagotavljanje varnih, prožnih in odpornih satelitskih komunikacijskih svetovnih storitev Uniji in vladnim subjektom držav članic. V zvezi s tem je bila na podlagi Uredbe (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta ([44]) dodeljena koncesijska pogodba skupini podjetij.

Sporazumi o ribolovu

To so obveznosti, prevzete v zvezi s tretjimi državami za operacije v okviru mednarodnih sporazumov o ribolovu do leta 2032. Prevzete obveznosti temeljijo na sklepih Sveta za posamične tretje države in se štejejo za specifične mednarodne pogodbe z večletnimi pravicami in obveznostmi.

([42]) Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU (UL L 170, 12.5.2021, str. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([43]) Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([44]) Uredba (EU) 2023/588 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2023 o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027 (UL L 179, 17.3.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI)

Glavni instrument Evropske unije za zunanje delovanje za obdobje 2021–2027. Sredstva se uporabljajo za izboljšanje satelitskih komunikacijskih storitev v nekaterih tretjih državah z nakupom komercialnih storitev na podlagi koncesijske pogodbe. Pogodbeni okvir je vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/947.

RESCEU

RescEU je evropska zaloga sredstev in zmogljivosti za odzivanje, vzpostavljena v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite kot del zakonodajne revizije Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([45]) iz leta 2019. Zaloga v okviru rescEU je bila vzpostavljena kot zadnja možnost, kadar nacionalne zmogljivosti in zmogljivosti iz evropskega nabora civilne zaščite ne morejo zagotoviti učinkovitega odziva na različne vrste nesreč. Evropska unija financira te zmogljivosti za odzivanje kot ukrep pripravljenosti, da bi bile na voljo, če bi bile potrebne odzivne operacije v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite. Prednostna področja razvoja zmogljivosti v okviru rescEU so področja gašenja gozdnih požarov iz zraka, kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih nesreč, nujne medicinske pomoči ter prevoza in logistike.

Zaveze v zvezi z nepovratno podporo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost

Mehanizem za okrevanje in odpornost je ključni program instrumenta EU za okrevanje NextGenerationEU. Ustanovljen je bil z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ([46]) in financira reforme in naložbe v državah članicah od začetka pandemije COVID-19 februarja 2020 do leta 2026. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 23 Uredbe (EU) 2021/241. Mehanizem za okrevanje in odpornost je bil leta 2023 spremenjen z Uredbo (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta ([47]), da bi se državam članicam zagotovila dodatna podpora prek poglavij REPowerEU za reforme in naložbe, ki spodbujajo neodvisnost, zanesljivost in trajnostnost oskrbe Unije z energijo.

EURATOM

Euratom je program, vzpostavljen na podlagi Uredbe Sveta (Euratom) 2021/765 ([48]). Člen 4 Uredbe predvideva uporabo letnih obrokov.

Splošni cilj programa je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter varstva pred sevanjem, pa tudi dopolniti doseganje ciljev programa Obzorje Evropa, med drugim v okviru energetskega prehoda. Program Euratom imenovanim upravičencem zagotavlja nepovratna sredstva za raziskave, in sicer s konkurenčnimi razpisi za zbiranje predlogov.

([45]) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([46]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([47]) Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([48]) Uredba Sveta (Euratom) 2021/765 z dne 10 maja 2021 o vzpostavitvi Programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje 2021–2025, ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, ter razveljavitvi Uredbe (Euratom) 2018/1563 (UL L 167I, 12.5.2021, str. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

Obveznosti iz poslovnega najema

Minimalni zneski, ki jih je treba v skladu s povezanimi pogodbami plačati v preostalem obdobju veljavnosti teh pogodb o najemu, so naslednji:

(v milijonih EUR)

	Najmanjše najemnine			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Zgradbe	*490*	*1 183*	*1 267*	*2 939*
Informacijski materiali in druga oprema	*14*	*37*	*7*	*58*
Skupaj	**504**	**1 220**	**1 273**	**2 997**

Marca 2019 je bil v okviru uradnega obvestila Združenega kraljestva o njegovi nameri, da izstopi iz EU, in zaradi Uredbe (EU) 2018/1718 ([49]) sedež Evropske agencije za zdravila (v nadaljnjem besedilu: EMA) premeščen iz Londona v Amsterdam. Agencija je 2. julija 2019 dosegla dogovor z najemodajalcem in od takrat svoje prostore oddaja naprej podnajemniku pod pogoji, ki so enaki pogojem njenega najema, vključno s trajanjem podnajema, ki bo trajal do izteka najemne pogodbe EMA junija 2039.

Zneski, razkriti v zgornji razpredelnici, vključujejo 328 milijonov EUR, ki jih je še treba plačati na podlagi najemne pogodbe.

Druge pogodbene obveznosti

V tej postavki razkriti zneski ustrezajo prevzetim obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb. Največji vključeni znesek v tej postavki se nanaša na gradbeno pogodbo (JMO2) Komisije v Luxembourgu (328 milijonov EUR).

6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Razkritja EU o obvladovanju finančnih tveganj zajemajo več ključnih področij:

— Komisijine dejavnosti najemanja in dajanja posojil za finančno pomoč prek programov, kot so instrument NextGenerationEU, EMFS, plačilnobilančna posojila, makrofinančna pomoč, instrument SURE, instrument za Ukrajino, instrument za Zahodni Balkan, instrument za Moldavijo in Euratom;

— zakladniške dejavnosti Komisije za izvrševanje proračuna EU;

— sredstva v skladih, kot so skupni sklad za rezervacije, ESPJ v l. in portfelj BUFI;

— programe finančnih instrumentov ([50]);

— programe proračunskega jamstva EU.

6.1 VRSTE FINANČNEGA TVEGANJA

EU se sooča s finančnimi tveganji zaradi svojih finančnih instrumentov:

Tržno tveganje: To je negotovost glede vrednosti naložb zaradi sprememb tržnih cen. Vključuje tveganja, kot so:

— *valutno tveganje*: spremembe menjalnih tečajev lahko vplivajo na operacije in naložbe EU;

— *obrestno tveganje*: višje obrestne mere lahko znižajo vrednost določenih naložb, kot so obveznice;

([49]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1718 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Uredbe (ES) št. 726/2004, kar zadeva lokacijo sedeža Evropske agencije za zdravila (UL L 291, 16.11.2018, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

([50]) V tem pojasnilu se izraz „programi finančnih instrumentov“ nanaša na „finančne instrumente“, kot so opredeljeni v členu 2(30) finančne uredbe.

— *tveganje spremembe drugih cen*: to vključuje različne dejavnike (razen obrestnih mer in deviznih tečajev), ki lahko vplivajo na vrednost naložb, kot so spremembe tržnih cen ali dejavniki, značilni za posamezne naložbe.

Kreditno tveganje: To je tveganje, da posojilojemalec ne bo odplačal posojila ali izpolnil svojih pogodbenih obveznosti, kar bo povzročilo dogodke neplačila, kot so zamude pri plačilih ali stečaj.

Likvidnostno tveganje: To je tveganje, da subjekt EU ne bo imel dovolj denarja ali sredstev, da bi izpolnil svoje finančne obveznosti.

6.2 STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ

Merjenje finančnih instrumentov

Naslednje skupine finančnih sredstev in obveznosti se ne merijo po pošteni vrednosti: denar in denarni ustrezniki, posojila po odplačni vrednosti, menjalne terjatve, razen terjatev iz pogodbe o finančnem poroštvu, kadar so razvrščene kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, najeta posojila, pogodbe o finančnem poroštvu in druge finančne obveznosti, ki se merijo po odplačni vrednosti. Knjigovodska vrednost teh finančnih sredstev in obveznosti se šteje za razumen približek njihove poštene vrednosti.

Upravljanje tveganj za najemanje posojil, upravljanje dolga in s tem povezano dajanje posojil, proračunska jamstva in operacije upravljanja sredstev

Okvir EU za obvladovanje tveganj je zasnovan tako, da ščiti finančne interese Unije in njene interese v zvezi z ugledom, hkrati pa zagotavlja dobro upravljanje njenih operacij najemanja in dajanja posojil, proračunskih jamstev, finančnih instrumentov in operacij upravljanja sredstev. Čeprav Evropska komisija ni finančna institucija, uporablja napredne prakse na področju obvladovanja tveganj, prilagojene edinstveni strukturi in programskim zahtevam EU. Glavni cilj okvira je zaščititi finančne interese Unije ter ohraniti integriteto, preglednost in zanesljivost njenih dejavnosti.

Okvir, ki ga je razvil direktor upravljanja tveganj, vključuje ključne strategije, kot so strategija na visoki ravni glede tveganja in skladnosti, strategija za tržno tveganje in tveganje zagotavljanja virov likvidnosti ter strategija za obvladovanje operativnega tveganja. Direktor upravljanja tveganj določa stroge in mehke omejitve tveganja ter ključne kazalnike tveganja za spremljanje in ocenjevanje tveganj.

Redna poročila o tveganju zagotavljajo skladnost z omejitvami, opozarjajo na izpostavljenost tveganju in predlagajo strategije za zmanjšanje tveganja. Model „treh stopenj zaščite“ krepi upravljanje z ločevanjem pooblastil, opredelitvijo organa ter pojasnitvijo vlog pri obvladovanju tveganj in nadzoru.

Direktor upravljanja tveganj, ki ga podpira odbor za tveganje in skladnost, izvaja okvir za obvladovanje tveganj z notranjimi strategijami in postopki. Ta odbor svetuje direktorju upravljanja tveganj o zadevah, povezanih s tveganji.

S sprejetjem Sklepa Komisije (EU, Euratom) 2025/369 ([51]) so se pristojnosti direktorja upravljanja tveganj potrdile in razširile tako, da nadzira:

— *posojila, ki jih neposredno zagotovi Unija, ne glede na to, ali so zanje oblikovane rezervacije ali ne;*

— *proračunska jamstva Unije za operacije na podlagi sporazumov o jamstvu z izvajalskimi partnerji;*

— *izdajanje dolga in upravljanje dolga, vključno s povezanimi operacijami upravljanja likvidnosti;*

— *operacije upravljanja sredstev in naloge, povezane s funkcijo služb, določenih za upravljanje sredstev, v zvezi z upravljanjem portfeljev, oddanih v zunanje izvajanje.*

([51]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2025/369 z dne 21. februarja 2025 o določitvi vloge direktorja upravljanja tveganj, ki nadzoruje finančna tveganja, ki izhajajo iz finančnih operacij Unije (UL L, 2025/369, 25.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/369/oj).

Direktor upravljanja tveganj je samostojen pri opravljanju svojih nalog in odgovornosti ter poroča članu kolegija, pristojnemu za proračun, v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije (EU, Euratom) 2023/2825 ([52]). To zagotavlja neodvisnost pri izvajanju dodeljenih nalog in odgovornosti.

Najemanje in dajanje posojil

EU si razen najemanja posojil v okviru NextGenerationEU ne izposoja denarja za financiranje svojih odhodkov iz poslovanja.

Operacije najemanja in dajanja posojil EU se upravljajo v skladu z ustreznimi uredbami, sklepi in notranjimi smernicami. Dejavnosti, kot so najeta in dana posojila, urejajo podrobni priročniki, ustrezne enote pa stalno ocenjujejo finančna in operativna tveganja ter hkrati zagotavljajo skladnost.

V preteklosti so se operacije dajanja posojil EU financirale z vzajemnim najemanjem posojil, zato so bila odprta obrestna ali valutna tveganja minimalna. Vendar si EU od leta 2021 denar izposoja predvsem v okviru enotnega pristopa k financiranju.

Enotni pristop k financiranju, ki je bil prvotno razvit za program NextGenerationEU, uporablja različne instrumente in tehnike financiranja za zadovoljitev dolgoročnih in kratkoročnih potreb po financiranju. To vključuje izdajo obveznic z blagovno znamko EU, kar nadomešča prejšnjo prakso ločenih izdaj za vsak program. Od decembra 2022 se je ta strategija razširila na posojila v okviru makrofinančne pomoči + za Ukrajino, od leta 2024 na posojila za program instrumenta za Ukrajino in posojila makrofinančne pomoči, od leta 2025 pa na posojila makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za programe v zvezi z Ukrajino, instrumentom za Zahodni Balkan in instrumentom za Moldavijo. Uporaba enotnega pristopa k financiranju povečuje prožnost in stroškovno učinkovitost ter je edini pristop k financiranju, ki se bo uporabljal za prihodnja izplačila posojil.

Zakladnica

Pravila in načela vodenja zakladniškega poslovanja Komisije so določena v Uredbi (EU, Euratom) št. 609/2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804 ([53]) in Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2022/615 ([54]) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU, Euratom) št. 609/2014), ter v finančni uredbi. Uporabljajo se naslednja glavna načela:

— lastna sredstva plačajo države članice na račune, ki so bili v ta namen odprti v imenu Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki;

— lastna sredstva plačajo države članice v svojih nacionalnih valutah, medtem ko so plačila Komisije večinoma izražena v eurih;

— stanje na bančnih računih, odprtih v imenu Komisije, ne sme biti negativno;

— sredstva na bančnih računih, ki so v drugih valutah kot v eurih, se bodisi uporabljajo za plačila v istih valutah ali so periodično pretvorjena v eure.

Poleg računov lastnih sredstev ima Komisija tudi druge bančne račune, odprte pri centralnih in poslovnih bankah z namenom izvrševanja plačil in prejemanja prejemkov, ki niso prispevki držav članic v proračun.

Zakladniško in plačilno poslovanje sta visoko avtomatizirana in temeljita na sodobnih informacijskih sistemih. Za zagotovitev varnosti sistemov in delitve nalog ter skladnosti s finančno uredbo, standardi notranje kontrole in revizijskimi načeli se uporabljajo predpisani postopki.

([52]) Izvedbeni sklep Komisije (EU, Euratom) 2023/2825 z dne 12. decembra 2023 o določitvi ureditev za upravljanje in izvajanje operacij Unije za najemanje posojil in upravljanje dolga v okviru diverzificirane strategije financiranja ter s tem povezanih operacij dajanja posojil, UL L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([53]) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 2016/804 z dne 17. maja 2016 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 132, 21.5.2016, str. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([54]) Uredba Sveta (EU, Euratom) 2022/615 z dne 5. aprila 2022 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014, da se poveča predvidljivost za države članice in pojasnijo postopki za reševanje sporov pri dajanju tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago (UL L 115, 13.4.2022, str. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

Upravljanje zakladniškega in plačilnega poslovanja Komisije je urejeno s smernicami in postopki, da se omejita poslovno in finančno tveganje ter zagotovi primerna raven kontrole. Te smernice urejajo različna področja poslovanja, kot so izvrševanje plačil, upravljanje denarja, napovedovanje denarnih tokov in neprekinjeno poslovanje, njihovo upoštevanje pa se redno preverja.

Upravljanje premoženja

Nadzor nad različnimi tveganji, povezanimi z dejavnostmi upravljanja sredstev, temelji na namenskih postopkih upravljanja in delovnih postopkih, sprejetih po primerjalni analizi z najvišjimi standardi, ki so jih sprejele enakovredne mednarodne institucije. Ti postopki, v zvezi s katerimi so bile opravljene različne notranje in zunanje revizije, zagotavljajo dobro upravljanje sredstev.

Komisija je vzpostavila ustrezno upravljanje za pregled in odobritev tehničnih in strateških odločitev v zvezi z upravljanjem sredstev. Operacije upravljanja sredstev nadzorujeta dva odbora: odbor za tveganja, ki ga sestavljajo predstavniki GD BUDG, ter odbor za upravljanje sredstev, ki ga sestavljajo predstavniki GD BUDG, GD ECFIN in GD FISMA. Odbor za tveganja razpravlja o tehničnih odločitvah in jih odobri, odbor za tveganja in odbor za upravljanje sredstev pa potrdita strateške odločitve, ki jih nato dokončno odobri generalni direktor GD BUDG v dogovoru z računovodjo. Z upravljanjem sredstev se zagotavljajo jasen prenos odločanja in vrste odgovornosti ter ustrezno ločevanje nalog med enoto za trgovanje, oddelkom za obvladovanje tveganj in zaledno službo. Postopki preverjanja skladnosti zagotavljajo okvir za ustrezna pravila glede kodeksov ravnanja za obvladovanje morebitnih osebnih nasprotij interesov ter pravila glede obvladovanja tveganja trgovanja na podlagi notranjih informacij.

Smernice za upravljanje sredstev in omejitve notranjih naložb zagotavljajo trden okvir notranje kontrole, ki zagotavlja varovanje sredstev. Vrednostni papirji se hranijo pri naših skrbnikih v skladu z dobrimi tržnimi praksami, medtem ko so denar in vloge shranjene pri finančnih institucijah z visoko bonitetno oceno. Varovanje finančnih sredstev je zagotovljeno tudi z ločevanjem nalog med ekipo, odgovorno za začetek poslov z vrednostnimi papirji, in zaledno ekipo, odgovorno za njihovo poravnavo in usklajevanje bančnih računov. Dodatno raven kontrole zagotavlja računovodska skupina med mesečnim postopkom usklajevanja zaključevanja, ko se portfelj vrednostnih papirjev uskladi z izjavo skrbnika vrednostnih papirjev. Ekipa za usklajevanje bančnih računov in zaledna ekipa spremljata morebitna odstopanja pri poravnavi in zamude pri plačilih, ki jih povzročijo nasprotne stranke.

Za spremljanje spoštovanja okvira kontrole se zadevnim deležnikom redno poroča o izčrpnem sklopu metrik uspešnosti in tveganja za upravljana sredstva.

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja, ki je omejen na naložbeni razred (razen pri izpostavljenostih do držav članic EU), kreditnemu tveganju.

Skupni sklad za rezervacije

Skupni sklad za rezervacije se upravlja v skladu s smernicami za upravljanje sredstev, ki jih je določila Komisija s Sklepom C(2020) 1896 z dne 25. marca 2020 ([55]). Za upravljanje finančnih sredstev skupnega sklada za rezervacije je odgovoren generalni direktor GD za proračun.

Cilj skupnega sklada za rezervacije je zagotoviti potrebno likvidnost za popolno in takojšnje kritje vseh zahtevanih odlivov, kot so unovčitve jamstev, ter ohranitev kapitala v naložbenem obdobju sklada z visoko stopnjo zaupanja.

Portfelj skupnega sklada za rezervacije je zasnovan tako, da je zelo raznolik po različnih skupinah sredstev, geografskih območjih, izdajateljih in zapadlostih v skladu s smernicami za upravljanje sredstev. Na dan 31. decembra 2025 je portfelj vključeval naložbe v instrumente denarnega trga, obveznice ter podjetniške obveznice in lastniške investicijske sklade, ki kotirajo na borzi.

Ker je edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2025 banka Banka za mednarodne poravnave, se po tem datumu ne vzpostavljajo izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem, sporazumi o pobotu ali jamstva. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju valutnih izvedenih finančnih instrumentov s pozitivno pošteno vrednostjo ob koncu poročevalskega obdobja je enaka knjigovodski vrednosti v bilanci stanja.

([55]) Sklep Komisije z dne 25. marca 2020 o smernicah za upravljanje sredstev skupnega sklada za rezervacije 2020/C 131/03 (UL C 131, 22.4.2020, str. 3).

Globe

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Zneski naloženih in začasno plačanih glob se vlagajo v portfelj sklada BUFI.

Komisija upravlja portfelj sklada BUFI v skladu z notranjimi smernicami in postopki za upravljanje sredstev. Cilji dejavnosti upravljanja sredstev so:

— zagotoviti, da so sredstva po potrebi zlahka na razpolago;

— zmanjšati tveganja, povezana s finančnimi trgi; zagotavljati donos, ki je v skladu z referenčnim merilom sklada BUFI, hkrati pa ohraniti nominalni znesek glob.

V skladu s smernicami za upravljanje sredstev, kot so bile posodobljene decembra 2025, so naložbe v portfelj sklada BUFI omejene na:

— vezane vloge;

— instrumente in sklade denarnega trga;

— dolžniške instrumente, kot so obveznice, menice in zadolžnice;

— kolektivne naložbene podjeme, vključno s kotirajočimi investicijskimi skladi, ki vlagajo v lastniški kapital ali dolžniške instrumente, pri katerih največje izgube ne morejo preseči vloženih zneskov;

— posli začasne prodaje in posli začasnega nakupa;

— operacije posojanja vrednostnih papirjev.

Prejeta finančna jamstva

Komisija ima znatne zneske jamstev, ki so jih izdale finančne institucije, v zvezi z globami, ki jih je naložila podjetjem zaradi kršitve pravil EU (glej pojasnilo **2.6.1.3**). Ta jamstva zagotovijo oglobljena podjetja namesto začasnega plačila globe.

Komisija upravlja ta jamstva v skladu s svojo notranjo strategijo za obvladovanje tveganj. Ta strategija zagotavlja, da se redno opredelijo in ocenijo finančna in poslovna tveganja ter da se redno preverja upoštevanje notranjih strategij in postopkov.

Programi proračunskega jamstva EU

Finančna uredba je uvedla več zaščitnih ukrepov za zaščito proračuna EU pred finančnimi tveganji, ki izhajajo iz proračunskih jamstev. Razvrstiti jih je mogoče v štiri glavne kategorije:

(a) *Ukrepi za omejitev pogojnih obveznosti*

Jamstvo EU je omejeno na jasno opredeljen način, finančna obveznost pa ne sme presegati zneska proračunskega jamstva, odobrenega s temeljnim aktom. Pogojna obveznost, nastala zaradi proračunskega jamstva, lahko presega finančna sredstva, namenjena kritju finančne obveznosti EU, samo, če je tako določeno v temeljnem aktu in pod specifičnimi pogoji.

Želeni profil tveganja operacij/finančnih produktov, za katere jamči EU, se določi predhodno, tj. pred podpisom sporazumov o jamstvu.

(b) *Ukrepi v zvezi z izborom izvajalskih partnerjev*

Programi proračunskega jamstva se izvajajo z zanesljivimi, s stebrno oceno ocenjenimi partnerji. Ti izvajalski partnerji se morajo zavezati uporabi lastnih sredstev, s čimer se zagotavlja uskladitev interesov z EU.

(c) *Ukrepi za zagotovitev ustrezne predhodne proračunske zmogljivosti za kritje unovčitev jamstev*

Programi proračunskega jamstva so podprti z rezerviranimi sredstvi, ki se hranijo v skupnem skladu za rezervacije. Stopnja rezervacij je določena v osnovnem aktu vsakega programa na ravni, ki omogoča programsko oblikovanje proračunskih odobritev za oblikovanje rezervacije, ki bi omogočila pokritje izgub brez proračunskih motenj. Komisija letno zagotavlja ustreznost stopnje rezervacij in njeno uskladitev z načeli finančne uredbe in finančnim načrtovanjem.

(d) *Ukrepi za obravnavanje iztrženih izgub, ki presegajo predhodno oceno*

Finančna uredba vključuje dva pragova zgodnjega opozarjanja (ko ostajata na voljo 50-odstotna in 30-odstotna stopnja rezervacij). Navedena pragova Komisiji omogočata, da predvidi morebitno izčrpanje oblikovanih rezervacij in oceni, ali bi morala predlagati oblikovanje dodatnih rezervacij. Če je začasno potrebna dodatna likvidnost, so vzpostavljeni postopki, vključno s prerazporeditvami med razdelki skupnega sklada za rezervacije, uporabo likvidnostne rezerve osrednje zakladnice ter uporabo razpoložljivega manevrskega prostora na področju proračuna.

Programi finančnih instrumentov

Proračun EU je že več let odvisen od programov finančnih instrumentov. Ti programi se uporabljajo za financiranje bolj tveganih končnih prejemnikov, ki imajo težave pri pridobivanju sredstev od komercialnih posojilodajalcev/vlagateljev. Komisija izvajanje teh programov prek sporazumov s Komisijo prenese na skupino EIB ali druge finančne institucije. Primeri takih programov so navedeni v pojasnilu **2.4.2.1**.

Ko je finančni prispevek v finančni instrument sprejet kot obveznost, se potrebna sredstva prenesejo na fiduciarni račun, ki ga finančna institucija odpre v svojem imenu, vendar za račun Komisije, ali v ustrezni razdelek skupnega sklada za rezervacije za finančne instrumente v obliki jamstev, ki se uporabljajo za operacije mešanega financiranja. Finančna institucija lahko ta sredstva uporabi za dajanje posojil, izdajanje dolžniških instrumentov, vlaganje v lastniške instrumente ali pokritje unovčitev jamstev.

Tveganje v zvezi s temi finančnimi instrumenti je omejeno na zgornjo mejo, določeno v sporazumih v zvezi s temi instrumenti, tj. na proračunski znesek, določen za zadevni instrument. Ker Komisija pogosto prevzema tranšo prve izgube, je verjetno, da bo proračun EU utrpel nekaj izgub.

Sporazumi, ki jih Komisija podpiše s temi finančnimi institucijami, vključujejo stroge pogoje in obveznosti, da se zagotovi, da se denarna sredstva EU pravilno upravljajo in da se o njih ustrezno poroča. Prihodki od finančnih instrumentov se praviloma povrnejo v proračun EU.

6.3 VALUTNO TVEGANJE

Izpostavljenost EU valutnemu tveganju ob koncu leta v zvezi s finančnimi instrumenti – neto pozicija

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025						
	USD	RON	PLN	SEK	Drugo	EUR	Skupaj
Finančna sredstva							
Finančna sredstva po odplačni vrednosti[1]	*51*	*5*	*–*	*–*	*7*	*548*	*611*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja							
neizvedeni finančni instrumenti	*1 558*	*–*	*–*	*18*	*124*	*49 380*	*51 080*
izvedeni finančni instrumenti	*(1 122)*	*87*	*134*	*93*	*164*	*2 229*	*1 585*
Terjatve[2]	*138*	*8*	*84*	*2*	*159*	*3 351*	*3 742*
Denar in denarni ustrezniki	*219*	*594*	*1 480*	*612*	*1 517*	*98 619*	*103 041*
	845	**694**	**1 698**	**725**	**1 972**	**154 127**	**160 060**

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025						
	USD	RON	PLN	SEK	Drugo	EUR	Skupaj
Finančne obveznosti							
Obveznosti iz finančnih poroštev	*(469)*	*(51)*	*(77)*	*(9)*	*(110)*	*(7 012)*	*(7 729)*
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*(6)*	*221*	*–*	*–*	*(3)*	*(273)*	*(62)*
	(475)	**170**	**(77)**	**(9)**	**(114)**	**(7 285)**	**(7 790)**
Skupaj	**369**	**864**	**1 621**	**715**	**1 858**	**146 842**	**152 269**

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Drugo	EUR	Skupaj
Finančna sredstva							
Finančna sredstva po odplačni vrednosti ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja							
neizvedeni finančni instrumenti	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
izvedeni finančni instrumenti	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Terjatve ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Denar in denarni ustrezniki	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**
Finančne obveznosti							
Obveznosti iz finančnih poroštev	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Skupaj	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

([1]) *Brez posojil državam članicam in tretjim državam.*
([2]) *Brez odloženih stroškov.*

Če bi se euro v primerjavi z drugimi valutami okrepil ali oslabil za 10 %, bi imelo to naslednji učinek na poslovni izid:

(v milijonih EUR)

Povečanje (+) /zmanjšanje (–) valutne stopnje	2025			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(34)*	*(79)*	*(147)*	*(65)*
– 10 %	*41*	*96*	*180*	*79*

(v milijonih EUR)

Povečanje (+) /zmanjšanje (–) valutne stopnje	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
– 10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

Najemanje in dajanje posojil

Ker so vsa finančna sredstva in obveznosti EU trenutno izražena v eurih, EU ni izpostavljena valutnemu tveganju.

Zakladnica

Lastna sredstva, ki jih plačajo države članice v drugih valutah, ne v eurih, se hranijo na računih lastnih sredstev. Kadar so ta sredstva potrebna za plačila, se pretvorijo v eure. V nekaterih primerih se neposredno uporabijo za plačila v istih valutah.

Komisija vodi tudi račune v valutah EU, ki niso euro, kot sta USD in GBP, pri čemer plačila v teh valutah izvršujejo komercialne banke. Ti računi se po potrebi dopolnijo, kar zmanjšuje valutno tveganje.

Ko se razni prejemki prejmejo v drugih valutah, ne v eurih, se bodisi prenesejo na račune Komisije, ki se vodijo v isti valuti, bodisi pretvorijo v eure in prenesejo na račune, ki se vodijo v eurih.

Računi izločenih sredstev, ki se vodijo v drugih valutah, ne v eurih, se polnijo glede na ocenjene kratkoročne plačilne potrebe in se ohranjajo v okviru svojih zgornjih meja.

Globe

Vse globe se naložijo, plačajo ali začasno krijejo v eurih in zato ne predstavljajo valutnega tveganja, če so v skladu BUFI.

Proračunska jamstva

Proračunska jamstva so praviloma omejena z najvišjim zneskom, določenim v eurih. Vendar so lahko nekatere osnovne operacije izražene v drugih valutah, kot so ameriški dolar ali lokalne valute; v tem primeru lahko EU krije tudi valutne izgube.

Komisija pri določanju potreb po oblikovanju rezervacij za proračunska jamstva upošteva valutno tveganje.

Skupni sklad za rezervacije

Skupni sklad za rezervacije posluje v eurih in ameriških dolarjih. Za obvladovanje valutnega tveganja skupni sklad za rezervacije sklepa terminske pogodbe v tuji valuti za varovanje tržne vrednosti svojih naložb v USD, pri čemer je zgornja meja za nezavarovano izpostavljenost valutnemu tveganju določena na 1 % skupne vrednosti portfelja v okviru referenčne vrednosti in letnih strateških dodelitev, kot je opredeljeno v ustreznih finančnih instrumentih.

Skupni sklad za rezervacije to strategijo varovanja pred tveganjem po potrebi uporablja za ustrezno prilagoditev ali obrnitev varovane pozicije. Vendar skupni sklad za rezervacije ne varuje valutnega tveganja za prenesena posojila (glej pojasnilo **2.4.1.2**), ki so izkazana v njihovi prvotni valuti, zaradi česar je EU izpostavljena valutnemu tveganju. Zaradi negotovosti v zvezi s časom odplačila posojil se za ta posojila ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje valutnih nihanj.

6.4 OBRESTNO TVEGANJE

V spodnji razpredelnici je prikazano, kako bi 1-odstotna sprememba obrestnih mer (+/–100 bazičnih točk) vplivala na gospodarski rezultat EU za dolžniške vrednostne papirje, sklade denarnega trga in investicijske sklade, ki kotirajo na borzi.

(v milijonih EUR)

	Povečanje (+) / zmanjšanje (–) v bazičnih točkah	Poslovni izid
2025: Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*+ 100*	*(1 448)*
	– 100	*1 536*
2024: Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*

Občutljivost portfelja obveznic na spremembe obrestnih mer se z njegovim trajanjem poveča. Trajanje portfeljev glavnih sredstev, ki jih upravlja Komisija, je opisano v nadaljevanju.

Najemanje in dajanje posojil

EU ima zaradi svojih dejavnosti najemanja in dajanja posojil veliko sredstev in obveznosti, ki se obrestujejo. Vendar za pretekle instrumente finančne pomoči v okviru vzajemnega pristopa k financiranju ni obrestnega tveganja, ker se najeta posojila izravnajo z enakovrednimi danimi posojili pod enakimi pogoji.

Za enotni pristop k financiranju je obrestno tveganje krito z izvedbenimi postopki in mehanizmi, ki zmanjšujejo tveganje. Osnovno načelo, na katerem temelji enotni pristop k financiranju, je pregledna, stroškovno najučinkovitejša in pravična dodelitev stroškov financiranja in vseh drugih povezanih stroškov upravičencem do posojil in proračunu EU na podlagi dnevnih izračunov obresti. Financiranje na podlagi enotnega pristopa temelji na načelu dodelitve stroškov v celoti, tako da se vsi stroški obresti, ki izhajajo iz posojilnih instrumentov, denarnih imetij ali drugih naložbenih instrumentov, v celoti prerazporedijo in zaračunajo upravičencem do posojil kot stroški financiranja ali stroški upravljanja likvidnosti.

Stroški financiranja se dodelijo upravičencem do posojil na podlagi neporavnanega zneska posojil. Stroški financiranja, ki niso dodeljeni posojilom ali nepovratni podpori, se zaračunajo v breme upravičencev do posojil in proračuna EU v obliki stroškov za upravljanje likvidnosti, ki so lahko pozitivni ali negativni, odvisno od gibanja obrestnih mer, uporabljenih za stanje denarja.

V okviru enotnega pristopa k financiranju se denar hrani v okviru združenih sredstev financiranja EU, da se ohrani določena varnostna rezerva, ki omogoča hitra izplačila, hkrati pa se preprečijo morebitna presežna stanja. Varnostno rezervo sestavljajo denar v banki, vezane vloge na denarnem trgu pri nacionalnih bankah in finančnih agencijah v državni lasti ter posli začasnega nakupa s trajanjem 7 ali 14 dni (glej pojasnilo **2.8.2**). Denar se hrani predvsem pri ECB, kjer se za vsako neporavnano stanje denarnih sredstev uporablja kratkoročna obrestna mera na eurskem denarnem trgu minus 20 bazičnih točk. Vsi prihodki od stanja denarja in drugih naložbenih instrumentov so del zaračunavanja stroškov za upravljanje likvidnosti.

Zakladnica

Komisija je uvedla ukrepe, ki zagotavljajo, da obresti, ki se obračunajo na njenih bančnih računih, odražajo vsakokratne tržne obrestne mere ter njihova morebitna nihanja.

Računi lastnih sredstev so zaščiteni pred kakršnimi koli stroški, saj se vodijo brezplačno in brez obresti v skladu s členom 9(1) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014.

Računi, odprti pri zakladnicah držav članic za prejemke lastnih sredstev, se ne obrestujejo in so brez stroškov. Računi pri nacionalnih centralnih bankah (lastna sredstva in drugo) se lahko plačajo po uradnih tarifah, ki jih uporabljajo posamezne institucije.

Komisija prilagaja svoje postopke upravljanja denarja trenutnim tržnim pogojem za obrestne mere. Varnostna denarna rezerva se hrani na centralnih depozitnih računih na podlagi tedenskega financiranja z računov lastnih sredstev, da se pokrijejo potrebe po plačilih za izvrševanje proračuna ter hkrati preprečijo morebitna presežna stanja.

Stanje vlog čez noč na računih poslovnih in centralnih bank se dnevno obrestuje na podlagi spremenljivih tržnih obrestnih mer z uporabljeno pogodbeno maržo (pozitivno ali negativno).

Globe

Začasno plačane globe so vložene v portfelj dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem portfelja 1,81 leta.

Skupni sklad za rezervacije

Portfelj skupnega sklada za rezervacije ima skupno povprečno trajanje 3,56 leta.

ESPJ v l.

Zneski ESPJ v l. so vloženi v portfelj dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem 3,83 eta.

6.5 TVEGANJE SPREMEMBE DRUGIH CEN

EU je 31. decembra 2025 izpostavljena tveganju lastniških vrednostnih papirjev zaradi različnih naložb, vključno z:

— naložbami v lastniški kapital, ki ne kotirajo na borzi (kot so skladi tveganega kapitala in drugi investicijski skladi);

— skladi denarnega trga (kot je enotni sklad EIB);

— investicijskimi skladi, ki kotirajo na borzi;

— naložbami v združene portfelje (glej pojasnilo **2.4.2.1**).

EU je izpostavljena tudi kapitalskim tveganjem z jamstvi, ki krijejo naložbe v lastniški kapital in navidezni lastniški kapital, ki ne kotirajo na borzi, in se obravnavajo kot izvedeni finančni instrumenti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo **2.4.2.2**).

Tveganje v zvezi s ceno lastniških instrumentov je tveganje, da se bo poštena vrednost naložb v lastniške instrumente spremenila zaradi nihanj cen lastniških instrumentov in/ali vrednosti zajamčenih naložb v lastniški kapital.

Učinek na presežek ali primanjkljaj v višini 10-odstotnega povečanja ali zmanjšanja vrednosti zgoraj navedenih instrumentov, bi bil:

(v milijonih EUR)

	10 %	(10) %
Naložbe v kapital	*380*	*(380)*
SDT, ETF in naložbe v združene portfelje	*681*	*(681)*
Jamstva za portfelje lastniških instrumentov ([1])	*695*	*(695)*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**1 756**	**(1 756)**
Naložbe v kapital	*320*	*(320)*
SDT, ETF in naložbe v združene portfelje	*598*	*(598)*
Jamstva za portfelje lastniških instrumentov ([1])	*606*	*(606)*
Skupaj na dan 31. 12. 2024	**1 523**	**(1 523)**

([1]) *Tveganje jamstev za portfelje lastniških instrumentov temelji na nominalnem znesku, kritem z jamstvom.*

EU vlaga v ali jamči za nekotirana sredstva, katerih vrednosti niso javno dostopne. Ta sredstva običajno izvajajo pooblaščeni subjekti, ki so strokovnjaki v sektorju ter redno ocenjujejo in spremljajo njihovo vrednost.

6.6 **KREDITNO TVEGANJE**

Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Finančna sredstva		
Posojila	*333 432*	*283 580*
Denar in denarni ustrezniki	*103 041*	*63 163*
Menjalne terjatve ([1])	*3 742*	*3 240*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – dolžniški vrednostni papirji	*40 462*	*34 465*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedeni finančni instrumenti	*1 585*	*1 110*
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – posojila	*9*	–
Dana jamstva in prevzete obveznosti iz kreditov		
Pogodbe o finančnem poroštvu	*65 474*	*60 857*
Prevzete obveznosti iz kreditov	*24*	*18 193*
Skupaj	**547 771**	**464 607**

([1]) *Brez odloženih stroškov.*

Poleg tega je EU posredno izpostavljena kreditnemu tveganju prek svojih naložb v SDT, podjetniške obvezniške investicijske sklade, ki kotirajo na borzi, in združene portfelje dolžniških vrednostnih papirjev (glej pojasnilo **2.4.2.1**), kar lahko vpliva na njihove cene (glej pojasnilo **6.5**).

Posojila: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

31. 12. 2025					
	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti	Skupaj
Bonitetna ocena					
Prvi razred in visoka kakovost	*33 176*	–	–	–	*33 176*
Zgornji srednji razred	*102 243*	–	–	–	*102 243*
Nižji srednji razred	*151 363*	–	–	–	*151 363*
Špekulativni razred (vključno z neplačili)	*4 340*	*72 630*	*28*	*21*	*77 019*
Bruto knjigovodska vrednost	**291 122**	**72 630**	**28**	**21**	**363 801**
Minus popravek vrednosti za izgubo	*(12)*	*(30 357)*	*(24)*	*24*	*(30 369)*
Neto knjigovodska vrednost	**291 110**	**42 273**	**4**	**45**	**333 432**

(v milijonih EUR)

31. 12. 2024					
	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti	Skupaj
Bonitetna ocena					
Prvi razred in visoka kakovost	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Zgornji srednji razred	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Nižji srednji razred	*129 200*	–	–	–	*129 200*

(v milijonih EUR)

31. 12. 2024					
	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti	Skupaj
Špekulativni razred (vključno z neplačili)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bruto knjigovodska vrednost	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Minus popravek vrednosti za izgubo	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Neto knjigovodska vrednost	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

Zgoraj navedene kategorije tveganja načeloma temeljijo na lestvicah bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih agencij. Te kategorije ustrezajo naslednjim ocenam:

— prvi razred in visoka kakovost: Moody P-1, Aaa do Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA do AA–; Fitch F1+, F1, AAA do AA– in enakovredne ocene;

— zgornji srednji razred: Moody P-2, A1 do A3; S&P A-2, A+ do A–; Fitch F2, A+ do A– in enakovredne ocene;

— nižji srednji razred: Moody P-3, Baa1 do Baa3, S&P A-3, BBB+ do BBB-; Fitch F3, BBB+ do BBB– in enakovredne ocene;

— špekulativni razred: Moody not prime, Ba1 do C; S&P B, C, BB+ do D; Fitch B, C, BB+ do D in enakovredne ocene.

EU te bonitetne kategorije uporablja kot referenčno točko za finančne instrumente in poslovne banke. Vendar lahko po opravljeni lastni analizi posameznih primerov zneske ohrani v določeni kategoriji tveganja, tudi če bonitetna agencija zniža bonitetno oceno nasprotne stranke.

Posojila v špekulativnem razredu so predvsem posojila za finančno pomoč tretjim državam v finančnih težavah. Vsa posojila državam članicam se razvrščajo v naložbeni razred in 1. stopnjo. Posojila v 2. stopnji vključujejo predvsem posojila v okviru makrofinančne pomoči, posojila v okviru makrofinančne pomoči +, posojila v okviru instrumenta za Ukrajino, posojila makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino in posojila Euratoma Ukrajini. Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti so prenesena posojila iz programov mandata EIB za zunanja posojila.

Najemanje in dajanje posojil

Komisija lahko v primeru neplačila dolžnikov črpa sredstva iz skupnega sklada za rezervacije za servisiranje vseh zapadlih dolgov, povezanih s posojili makrofinančne pomoči (razen posojil makrofinančne pomoči + in posojil makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino), posojili Euratoma tretjim državam in posojili na podlagi politik, zagotovljenimi v okviru instrumentov za Zahodni Balkan in Moldavijo.

Posojila, zagotovljena Ukrajini v okviru programa izredne makrofinančne pomoči (6 milijard EUR, izplačanih v letu 2022), se najprej krijejo iz njihovega razdelka v skupnem skladu za rezervacije, nato pa tudi z dodatnimi jamstvi držav članic v višini 3,7 milijarde EUR, ki so obravnavana kot kreditna izboljšava za navedena posojila in se tako z njimi zmanjšuje nadomestilo za oslabitev, pripoznano v zvezi s temi posojili.

Pričakuje se, da bo Ukrajina odplačala posojilo makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino iz tokov izrednih prihodkov, ki izhajajo iz imobiliziranega ruskega državnega premoženja, dodeljenih Ukrajini kot nepovratna podpora v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino. Unija je leta 2025 zbrala in Ukrajini dodelila 622 milijonov EUR. Ta znesek se nakaže na namenski bančni račun ob koncu leta in se bo uporabil izključno za servisiranje makrofinančne pomoči, zaradi česar se zmanjšajo pričakovane kreditne izgube zaradi navedenega posojila.

Komisija v primeru Euratoma upravlja izpostavljenost kreditnemu tveganju s pridobivanjem državnih jamstev, ki na dan 31. decembra 2025 skupaj znašajo 300 milijonov EUR (leta 2024: 300 milijonov EUR).

Posojila, zagotovljena državam članicam v okviru instrumenta SURE, temeljijo na sistemu prostovoljnih jamstev držav članic v višini 25 % najvišje zgornje meje, ki je na voljo za zadevno finančno pomoč.

Komisija lahko za vse kreditne izgube pri posojilih državam članicam, pri posojilih v okviru makrofinančne pomoči +, posojilih makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino in posojilih iz instrumenta za Ukrajino vpokliče sredstva od držav članic, pri čemer upošteva zgornje meje lastnih sredstev („proračunski manevrski prostor“; glej pojasnilo **6.7**).

Posojilo: Prerazporeditev v popravek vrednosti za izgubo zaradi oslabitve

(v milijonih EUR)

	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti	Skupaj
Popravek vrednosti za izgubo na dan 1. 1. 2025	*31*	*15 969*	*14*	*(24)*	*15 991*
Prerazporeditev v 1. stopnjo	*1*	*(1)*	–	–	–
Prerazporeditev v 2. stopnjo	*(1)*	*1*	–	–	–
Prerazporeditev v 3. stopnjo	–	*(1)*	*1*	–	–
Nova posojila	*2*	*13 483*	*4*	–	*13 488*
Odprave pripoznanja – odplačila	*(0)*	*(1)*	*(0)*	–	*(2)*
Odprave pripoznanja – odpisi	–	–	*(3)*	–	*(3)*
Ponovno merjenje popravka vrednosti za izgubo	*(22)*	*907*	*(0)*	–	*885*
Drugo	*2*	*2*	*8*	–	*11*
Popravek vrednosti za izgubo na dan 31. 12. 2025	**12**	**30 357**	**24**	**(24)**	**30 369**

Dodatni popravek vrednosti za izgubo zaradi oslabitve pri posojilih iz 2. stopnje je predvsem posledica novih posojil Ukrajini, izplačanih v okviru instrumenta za Ukrajino in makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino (glej pojasnilo **2.4.1.1**), ter posodobitve parametrov tveganja, uporabljenih pri ocenah kreditnega tveganja.

EU je leta 2025 Ukrajini odobrila subvencije obrestne mere v višini 1,1 milijarde EUR (leta 2024: 763 milijonov EUR) za obresti, natečene pri nekaterih posojilih v okviru izredne makrofinančne pomoči, makrofinančne pomoči + in instrumenta za Ukrajino. Odplačna vrednost pred spremembo je znašala 37,7 milijarde EUR (leta 2024: 17,3 milijarde EUR). Ta sprememba pogodbenih pogojev je bila v izkazu poslovnega izida obračunana kot izguba zaradi spremembe (glej pojasnilo **3.15**). Subvencija obrestne mere ni bistveno vplivala na oceno kreditnega tveganja, zato so bila posojila na dan 31. decembra 2025 še naprej razvrščena v 2. stopnjo.

Glej pojasnilo **1.5.5** za politiko razvrščanja posojil v stopnje, ki jo uporablja EU.

Posojila: merjenje pričakovanih kreditnih izgub

EU za merjenje pričakovanih kreditnih izgub uporablja z verjetnostjo tehtano oceno. To zajema oceno razlike med pogodbenimi in pričakovanimi denarnimi tokovi.

EU uporablja za to oceno tri parametre kreditnega tveganja:

— verjetnost neplačila: to je odstotek, ki pomeni verjetnost, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svoje finančne obveznosti, bodisi v naslednjih 12 mesecih bodisi v preostalem obdobju trajanja obveznosti;

— izguba ob neplačilu: to je odstotek, ki kaže pričakovan primanjkljaj denarja ob upoštevanju izterjav in zavarovanja s premoženjem;

— izpostavljenost ob neplačilu: to je neporavnana izpostavljenost (znesek) v trenutku neplačila.

EU za oceno izgube ob neplačilu za izpostavljenosti države upošteva svoj status prednostnega upnika.

Ocenjeni denarni tokovi v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva se diskontirajo po efektivni obrestni meri.

EU šteje v prihodnost usmerjene informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov in prizadevanj, za smiselne in upravičene ter po potrebi prilagaja parametre modela.

Denar in denarni ustrezniki: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025	31. 12. 2024
Bonitetna ocena		
Prvi razred in visoka kakovost	*101 584*	*57 251*
Zgornji srednji razred	*821*	*4 161*
Nižji srednji razred	*533*	*1 722*
Špekulativni razred	*104*	*28*
Bruto knjigovodska vrednost	**103 041**	**63 163**
Minus popravek vrednosti za izgubo	–	–
Neto knjigovodska vrednost	**103 041**	**63 163**

Zakladnica

Večina zakladniških sredstev Komisije se hrani na računih lastnih sredstev, ki so jih države članice odprle za plačilo svojih prispevkov iz virov lastnih sredstev, predvsem BND, DDV in TLS. Ti računi so odprti pri zakladnicah držav članic ali nacionalnih centralnih bankah, ki imajo najnižje kreditno tveganje (ali tveganje nasprotne stranke) za Komisijo.

Pri tistem delu zakladniških sredstev Komisije, ki se hranijo pri poslovnih bankah, se zadevni računi polnijo sproti in se avtomatično upravljajo prek sistema zakladnice za upravljanje denarja. Stanja denarja na vsakem poslovnem računu se ohranjajo, da se zagotovi, da skupni znesek čez noč dosledno ostane pod zadevnimi omejitvami izpostavljenosti nasprotne stranke.

Za izbiro poslovnih bank se uporabljajo posebne smernice, da bi se dodatno zmanjšalo tveganje nasprotne stranke, ki mu je izpostavljena Komisija. Te smernice vključujejo:

— izbiro komercialnih bank prek javnih razpisov z najnižjo dolgoročno bonitetno oceno S&P A– ali enakovredno oceno;

— spremljanje bonitetnih ocen in opredelitev največje izpostavljenosti za vsako finančno institucijo ob upoštevanju kreditne sposobnosti in kapitalizacije subjekta finančnega sektorja;

— vodenje računov izločenih sredstev pri lokalnih bankah, izbranih s poenostavljenim razpisnim postopkom v delegacijah zunaj EU, pri čemer so zahteve glede bonitetne ocene odvisne od lokalnih razmer. Za omejitev izpostavljenosti tveganju se višina preostalih sredstev na računih izločenih sredstev ohranja na najnižji možni ravni, računi se redno polnijo, uporabljene zgornje meje pa se pregledujejo na letni osnovi.

Likvidnost v okviru enotnega financiranja

V okviru enotnega pristopa k financiranju se hrani zadostna količina denarja za zagotovitev vseh prihodnjih potreb po izplačilih in ohranjanje določene varnostne rezerve, hkrati pa se preprečijo morebitna presežna stanja. Denar se položi na bančni račun pri ECB, v obliki kratkoročnih vlog na denarnem trgu pri nacionalnih centralnih bankah ali finančnih agencijah v državni lasti, ali pa se vloži v posle začasnega nakupa, zavarovane z likvidnimi obveznicami. Zato je kreditno tveganje pri likvidnostni rezervi zelo nizko.

Terjatve: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

	Neza-padle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Skupaj
		0–30 dni	31–90 dni	91 dni–1 leto	> 1 leto	
wBruto knjigovodska vrednost	2 063	18	22	52	179	*2 335*
Minus popravek vrednosti za izgubo	(5)	(3)	(9)	(24)	(115)	*(156)*
Neto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2025	**2 058**	**15**	**14**	**28**	**64**	**2 178**
Bruto knjigovodska vrednost	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Minus popravek vrednosti za izgubo	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Neto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2024	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	**1 652**

Zneski v tej razpredelnici ne vključujejo odloženih stroškov in prejemnega dela pogodb o finančnem poroštvu, ki se merijo po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo 2.6.2), saj zanje zahteve glede oslabitve ne veljajo.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – dolžniški vrednostni papirji: kreditna kakovost

Skupni sklad za rezervacije

Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja skupnega sklada za rezervacije je A– (S&P ali enakovredna ocena).

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A (S&P ali enakovredna ocena).

Prejeta finančna poroštva

Strategija obvladovanja tveganj, ki se uporablja za sprejemanje finančnih poroštev, Komisiji zagotavlja visoko kreditno kakovost. Ta strategija vključuje:

— opredelitev najvišje kreditne izpostavljenosti na podlagi bonitetne ocene in ravni kapitala subjekta finančnega sektorja, kot je naveden v njegovih računovodskih izkazih po MSRP;

— redno pregledovanje skladnosti še neuveljavljenih jamstev z zahtevami strategije.

ESPJ v l.

Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A– (S&P ali enakovredna ocena).

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedeni finančni instrumenti: kreditna kakovost

Izvedena sredstva EU se nanašajo predvsem na jamstva za portfelje lastniških instrumentov. Kreditno tveganje je omejeno na tveganje nasprotne stranke. Jamstvo za lastniške instrumente bo poravnano predvsem s skupino EIB, ki ima bonitetno oceno AAA, kar zmanjšuje kreditno tveganje.

Edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2025Banka za mednarodne poravnave. Posledično niso potrebne izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem ali jamstva.

Pogodbe o finančnem poroštvu: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

	31. 12. 2025			31. 12. 2024		
	1. stopnja	2. stopnja	Skupaj	1. stopnja	2. stopnja	Skupaj
Dolgoročna bonitetna ocena						
Prvi razred in visoka kakovost	*19*	*1*	*20*	*1*	*–*	*1*
Zgornji srednji razred	*69*	*12*	*81*	*5*	*–*	*5*
Nižji srednji razred	*108*	*2*	*109*	*137*	*–*	*137*
Špekulativni razred	*39 396*	*25 813*	*65 209*	*34 912*	*25 746*	*60 658*
Upravljano na skupni podlagi / neocenjeno	*10*	*45*	*55*	*10*	*47*	*56*
Skupaj	**39 602**	**25 872**	**65 474**	**35 064**	**25 793**	**60 857**

Pogodbe o finančnem poroštvu: prerazporeditev v popravek vrednosti za izgubo

(v milijonih EUR)

	1. stopnja	2. stopnja	Skupaj
Popravek vrednosti za izgubo na dan 1. 1. 2025	*1 930*	*2 075*	*4 005*
Prerazporeditev v 2. stopnjo ([1])	*(48)*	*48*	*–*
Prerazporeditev v 1. stopnjo ([1])	*28*	*(28)*	*–*
Povečanja	*377*	*1 257*	*1 634*
Sprostitev jamstev	*(340)*	*(2)*	*(342)*
Ponovno merjenje	*397*	*107*	*504*
Popravek vrednosti za izgubo na dan 31. 12. 2025	**2 345**	**3 456**	**5 800**
Knjigovodska vrednost obveznosti iz finančnih poroštev na dan 31. 12. 2025	**4 061**	**3 668**	**7 729**

([1]) *Prerazporeditve iz 1. stopnje/2. stopnje in v 1. stopnjo/2. stopnjo se merijo po otvoritvenem stanju nadomestila za oslabitev, medtem ko so spremembe zneska, ki izhajajo iz spremembe stopnje (tj. merjenje 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub ali pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja), del ponovnega merjenja.*

Povečanje popravka vrednosti za izgubo za jamstva v 2. stopnji v letu 2025 je bilo predvsem posledica novih operacij, podpisanih v okviru jamstva za Ukrajino (glej pojasnilo **4.1.1**).

Od neporavnanih pričakovanih kreditnih izgub za jamstva v 2. stopnji v višini 3,5 milijarde EUR na dan 31. decembra 2025 se 1,7 milijarde EUR nanaša na jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila (glej pojasnilo **4.1.1**). To vključuje 0,9 milijarde EUR pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja za izpostavljenost EIB v Ukrajini (3,4 milijarde EUR neporavnanih posojil EIB partnerjem v Ukrajini), za katero jamči EU.

Glej pojasnilo **1.5.12** za politiko razvrščanja pogodb o finančnem poroštvu v stopnje, ki jo uporablja EU.

Proračunska jamstva

EU je kreditnemu tveganju izpostavljena predvsem z operacijami, za katere jamči. Kadar se kreditna kakovost osnovnih operacij poslabša, postanejo dogodki neplačila verjetnejši, s tem pa se lahko povečajo tudi unovčitve jamstev EU.

Komisija se za spremljanje in upravljanje tega tveganja zanaša na model kreditnega tveganja, ki ocenjuje morebitne izgube. Model uporablja vhodne podatke izvajalskih partnerjev, ki jih kombinira s strokovno presojo, na podlagi česar se izpelje ocena tveganja, ki je skladna s transakcijo in ustreznimi ekonomskimi okoliščinami.

6.7 **LIKVIDNOSTNO TVEGANJE**

Analiza zapadlosti neizvedenih finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

	Nediskontirani pogodbeni denarni tokovi				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Najeta posojila	*(98 561)*	*(240 053)*	*(578 604)*	*(917 217)*	*(731 224)*
Obveznosti iz poslovanja	*(65 037)*	–	–	*(65 037)*	*(65 037)*
Drugo	*(180)*	*(608)*	*(1 157)*	*(1 944)*	*(1 773)*
Skupaj na dan 31. 12. 2025	**(163 777)**	**(240 661)**	**(579 760)**	**(984 199)**	**(798 034)**
Najeta posojila	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Obveznosti iz poslovanja	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Drugo	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Skupaj na dan 31. 12. 2024	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**

Analiza zapadlosti izvedenih finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

	Nediskontirani pogodbeni denarni tokovi				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	*(1 184)*	*(11)*	–	*(1 195)*	
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	*1 138*	*7*	–	*1 145*	
Neto denarni tokovi na dan 31. 12. 2025	**(46)**	**(4)**	–	**(50)**	**(48)**
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	*1 691*	–	–	*1 691*	
Neto denarni tokovi na dan 31. 12. 2024	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**

Analiza zapadlosti pogodb o finančnem poroštvu, izdanih v najzgodnejšem obdobju, v katerem se lahko unovči poroštvo

(v milijonih EUR)

	Najvišji znesek zavarovanja				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Pogodbe o finančnem poroštvu na dan 31. 12. 2025	*(63 617)*	*(1 637)*	*(13 966)*	*(79 220)*	*(7 729)*
Pogodbe o finančnem poroštvu na dan 31. 12. 2024	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*

Analiza zapadlosti obveznosti za neizkoriščeni del posojil

(v milijonih EUR)

	Najvišji znesek obveznosti za neizkoriščeni del posojila				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Obveznosti za neizkoriščeni del posojil na dan 31. 12. 2025	*–*	*15*	*9*	*24*	*3*
Obveznosti za neizkoriščeni del posojil na dan 31. 12. 2024	*18 152*	*41*	*–*	*18 193*	*7 082*

Dejavnosti najemanja posojil

Prvi ukrep EU za odplačilo najetih posojil je pravočasno pobiranje odplačil zadevne finančne pomoči in posojil instrumenta NextGenerationEU. Vendar obstajajo dodatna varovala za primer neplačil ali zamud pri plačilih posojilojemalcev.

Komisija je vzpostavila kratkoročni začasni ukrep, imenovan proračunsko kritje, ki zagotavlja likvidnost za kritje obveznosti, ki izhajajo iz najetih posojil v okviru programov finančne pomoči, ki temeljijo na načelu vzajemnih poslov.

Likvidnostno rezervo za posojila tretjim državam v okviru makrofinančne pomoči (razen makrofinančne pomoči + in makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino), Euratoma, instrumenta za Zahodni Balkan in instrumenta za Moldavijo zagotavlja skupni sklad za rezervacije. Ta rezerva se lahko uporabi za odplačilo s tem povezanih najetih posojil.

Če razpoložljiva sredstva v rezervi ne zadoščajo za pokritje dejanskih izgub, bo Komisija sprožila ukrepe za zagotovitev dodatnih sredstev, kot so začasna uporaba likvidnosti zakladnice Komisije, začasne prerazporeditve ali dodatni odhodki iz proračuna EU.

Posojila, zagotovljena Ukrajini v okviru programa izredne makrofinančne pomoči, se krijejo iz njihovega razdelka v skupnem skladu za rezervacije ter z dodatnimi jamstvi držav članic (glej pojasnilo **6.6**).

Za dana in najeta posojila, izplačana v okviru enotnega pristopa k financiranju, lahko Komisija za servisiranje dolgov EU uporabi aktivno upravljanje denarja in kratkoročno najemanje posojil. Za upravljanje likvidnostnega tveganja v okviru tega pristopa so potrebna izvajanje postopkov upravljanja likvidnosti in namenska orodja za dnevno spremljanje in upravljanje likvidnosti.

Za servisiranje dolgov EU lahko Komisija tudi vpokliče sredstva do zgornje meje lastnih sredstev od držav članic. Sklep o virih lastnih sredstev določa zgornjo mejo za vire lastnih sredstev za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila v višini 1,40 % bruto nacionalnega dohodka (BND) držav članic in dodatno začasno povečanje v višini 0,6 odstotne točke izključno za instrument NextGenerationEU. Proračun za leto 2025 je vključeval vire lastnih sredstev za financiranje odhodkov v skupni višini 0,83 % BND. To pomeni, da je na dan 31. decembra 2025 razpoložljiva razlika do zgornje meje za kritje obveznosti znašala 1,17 %.

Nazadnje, posojila, zagotovljena državam članicam v okviru instrumenta SURE, temeljijo na sistemu prostovoljnih jamstev držav članic v višini 25 % najvišje zgornje meje, ki je na voljo za zadevno finančno pomoč. Pred unovčenjem teh jamstev naj bi Komisija preučila možnosti za črpanje razpoložljive razlike do zgornje meje lastnih sredstev za odobritve plačil.

Obveznosti za neizkoriščeni del posojil na dan 31. decembra 2024 se večinoma nanašajo na posojilo v okviru makrofinančne pomoči v okviru mehanizma sodelovanja pri posojilih za Ukrajino v višini 18,1 milijarde EUR (glej pojasnilo **2.4.1.1**). To posojilo je bilo v celoti izplačano v letu 2025.

Zakladnica

Proračunska načela EU zagotavljajo, da skupni znesek denarja za dano leto vedno zadostuje za izvršitev vseh plačil.

Skupni prispevki držav članic so skupaj z raznimi prihodki enaki znesku odobritev plačil za zadevno proračunsko leto. Vendar države članice vsako leto plačajo prispevke v dvanajstmesečnih obrokih, ki temeljijo na sprejetem proračunu, na plačila pa vplivajo potrebe poslovanja.

Prispevki držav članic v zvezi s spremembami proračuna, odobrenimi v danem mesecu (N), so na voljo šele prvi delovni dan meseca N + 1 ali N + 2, medtem ko so s tem povezane odobritve plačil na voljo takoj.

Zaradi zagotavljanja, da razpoložljiva zakladniška sredstva vedno zadostujejo za kritje plačil, ki jih je treba izvršiti v danem mesecu, so vzpostavljeni postopki za redno napovedovanje količine denarja. Viri lastnih sredstev ali dodatno financiranje se lahko po potrebi vpokličejo vnaprej od držav članic, do določenih omejitev in pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) št. 609/2014.

Poleg teh postopkov avtomatizirana orodja za upravljanje denarja zagotavljajo, da je na vsakem bančnem računu Komisije na voljo zadostna likvidnost v okviru njenih vsakodnevnih zakladniških operacij.

Globe

Sklad BUFI se upravlja tako, da se ohrani zadostna raven likvidnosti in mobilizacije za izpolnjevanje kratkoročnih obveznosti. Portfelj sestavljajo predvsem visoko likvidni vrednostni papirji, ki se lahko zlahka prodajo za pokritje denarnih odlivov. Delež denarja, denarnih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, znaša približno 41 %.

Proračunska jamstva

Analiza zapadlosti, ki jo je izvedla EU, za finančna jamstva uporablja preudarni pristop, ki dodeli najvišji znesek jamstva najzgodnejšemu obdobju, v katerem se lahko unovči jamstvo. Vendar je verjetnost, da bo EU v prvem obdobju vpoklicana za celoten znesek, majhna, pričakovana izguba pa je pogosto nižja od zgornje meje jamstva. Zato je treba likvidnostno tveganje obravnavati v povezavi s knjigovodsko vrednostjo obveznosti iz jamstva.

Ključni cilj okvira za obvladovanje tveganj je zagotoviti, da lahko proračun EU izpolni svoje obveznosti, ne da bi se s tem oviralo normalno izvrševanje proračuna. To vključuje zmanjšanje likvidnostnega tveganja, povezanega s proračunskimi jamstvi, kar je tveganje, da sredstva ne bodo zadostovala za pravočasno izpolnitev plačilnih obveznosti.

Za obravnavanje tega tveganja je vsako proračunsko jamstvo podprto z zadostnimi rezervacijami, plačanimi v skupni sklad za rezervacije, da se zagotovi pravočasno plačilo unovčitev jamstev. EU redno spremlja ustreznost stopnje rezervacij posameznega programa proračunskega jamstva, vsako leto pa z opredeljeno stopnjo gotovosti poroča o svoji oceni, ali navedeni zneski zadostujejo za kritje tveganja v naslednjih petih letih.

Poleg tega ima EU vzpostavljene zaščitne postopke, vključno z začasnimi prerazporeditvami med razdelki skupnega sklada za rezervacije in uporabo likvidnostne rezerve osrednje zakladnice, da se zagotovi zadostna likvidnost, kadar je potrebno.

Skupni sklad za rezervacije

Skupni sklad za rezervacije se upravlja tako, da se zagotovi, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije za izpolnitev kratkoročnih obveznosti. Portfelj sestavljajo likvidna sredstva, ki se lahko po potrebi zlahka prodajo za pokritje denarnih odlivov. Približno 10 % portfelja sestavljajo denar, denarni ustrezniki in vrednostni papirji, ki zapadejo v enem letu.

Poravnava pogodb o izvedenih finančnih instrumentih je bruto in temelji na njihovi pogodbeni zapadlosti. Po potrebi se obveznosti poravnajo s prodajo sredstev, denominiranih v ameriških dolarjih, ali s transakcijo zamenjave, kar lahko privede do denarnega odliva zaradi tečajnih razlik.

7. **RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK**

7.1 **POVEZANE STRANKE**

Povezane stranke EU so subjekti EU, ki so vključeni v konsolidacijo, pridruženi subjekti in ključno vodstveno osebje teh subjektov. Posli med temi subjekti potekajo kot del običajnega poslovanja EU in zato v skladu z računovodskimi pravili EU niso potrebne posebne zahteve po njihovem razkritju.

7.2 UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVENEGA OSEBJA

Za predstavitev podatkov o poslih povezanih strank v zvezi s ključnim vodstvenim osebjem EU so take osebe tukaj prikazane v okviru petih kategorij:

kategorija 1: predsedniki Evropskega sveta, Komisije in Sodišča Evropske unije;

kategorija 2: podpredsednik Komisije in visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko ter drugi podpredsedniki Komisije;

kategorija 3: generalni sekretar Sveta, člani Komisije, sodniki in generalni pravobranilci Sodišča Evropske unije, predsednik in člani Splošnega sodišča, evropski varuh človekovih pravic ter Evropski nadzornik za varstvo podatkov;

kategorija 4: predsednik in člani Evropskega računskega sodišča;

kategorija 5: najvišji javni uslužbenci institucij in agencij.

Povzetek njihovih upravičenosti je prikazan spodaj – dodatne informacije so na voljo tudi v kadrovskih predpisih, objavljenih na spletišču Europa, ki so uradni dokument z opisom pravic in obveznosti vseh uradnikov EU. Ključno vodstveno osebje ni prejelo preferenčnih posojil od EU.

FINANČNE UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVA

(v EUR)

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Osnovna plača (na mesec)	*35 860,91*	*32 482,71 do 33 782,02*	*25 986,17 do 29 234,44*	*28 065,06 do 29 884,10*	*16 523,41 do 25 986,17*
Dodatek za prebivanje/izselitveni dodatek	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 % do 16 %*
Družinski dodatki:					
Gospodinjski dodatek (v % plače)	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*
Otroški dodatek	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*
Dodatek za predšolsko izobraževanje	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*
Dodatek za šolanje ali	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*
Dodatek za šolanje zunaj kraja zaposlitve	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*
Dodatek za predsedujoče sodnike	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*1 111,04*	*ni relevantno*	*ni relevantno*
Dodatek za reprezentančne stroške	*1 943,34*	*1 248,97*	*832,83*	*ni relevantno*	*ni relevantno*
Letni potni stroški	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*povrnjeno*
Nakazila v države članice:					
Dodatek za izobraževanje ([1])	*da*	*da*	*da*	*da*	*da*
V % plače ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
V % plače brez korekcijskega koeficienta	*največ 25 %*	*največ 25 %*	*največ 25 %*	*največ 25 %*	*največ 25 %*
Reprezentančni stroški	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*ni relevantno*	*ni relevantno*

(v EUR)

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Začetek dela:					
Stroški nastanitve	*71 721,82*	*64 965,42 do 67 564,04*	*51 972,34 do 58 468,88*	*56 130,12 do 59 768,20*	*povrnjeno*
Družinski potni stroški	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*
Stroški selitve	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*
Prenehanje dela:					
Stroški selitve ob prenehanju zaposlitve	*35 860,91*	*32 482,71 do 33 782,02*	*25 986,17 do 29 234,44*	*28 065,06 do 29 884,10*	*povrnjeno*
Družinski potni stroški	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*
Stroški selitve	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*	*povrnjeno*
Prehod (v % plače) ([2])	*40 % do 65 %*	*40 % do 65 %*	*40 % do 65 %*	*40 % do 65 %*	*ni relevantno*
Zdravstveno zavarovanje	*zajeto*	*zajeto*	*zajeto*	*zajeto*	*zajeto*
Pokojnina (v % plače, pred davki)	*največ 70 %*	*največ 70 %*	*največ 70 %*	*največ 70 %*	*največ 70 %*
Odbitki:					
davek Skupnosti	*8 % do 45 %*	*8 % do 45 %*	*8 % do 45 %*	*8 % do 45 %*	*8 % do 45 %*
Zdravstveno zavarovanje (% plače)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Posebna dajatev na plačo	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6 % do 7 %*
Odbitek za pokojnino	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*ni relevantno*	*13,10 %*
Število oseb ob koncu leta	***3***	***8***	***93***	***27***	***116***

([1]) S korekcijskim koeficientom (cc).
([2]) Plačuje se prva tri leta po odhodu.

8. **DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA**

Do datuma podpisa tega zaključnega računa računovodja Komisije ni opazil nobenih pomembnih zadev, ki bi jih bilo treba ločeno razkriti v okviru tega oddelka, niti mu take zadeve niso bile sporočene. Zaključni račun in z njim povezana pojasnila so bili pripravljeni na podlagi najnovejših razpoložljivih informacij, kar se odraža v predstavljenih informacijah.

9. **OBSEG KONSOLIDACIJE**

A. **NADZOROVANI SUBJEKTI (54)**	
1. **Institucije in posvetovalni organi (11)**	
Svet Evropske unije	*Evropski nadzornik za varstvo podatkov*
Sodišče Evropske unije	*Evropski ekonomsko-socialni odbor*
Evropska komisija	*Evropska služba za zunanje delovanje*
Evropski odbor regij	*Evropski varuh človekovih pravic*
Evropski svet	*Evropski parlament*
Evropsko računsko sodišče	
2. **Agencije IN drugi organi EU (41)**	
2.1 ***Izvajalske agencije (6)***	
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA)	*Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (EISMEA)*
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA)	*Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA)*
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HaDEA)	*Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA)*
2.2 ***Decentralizirane agencije in drugi organi (35)***	
Agencija za podporo Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (Urad BEREC)	*Evropsko javno tožilstvo (EJT)*
Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO)	*Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA)*
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)	*Evropska fundacija za usposabljanje (ETF)*
Evropski bančni organ (EBA)	*Agencija Evropske unije azil (EUAA)*
Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)	*Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust)*
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC)	*Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA)*
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP)	*Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA)*
Evropska agencija za kemikalije (ECHA)	*Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (EUROPOL)*
Evropska agencija za okolje (EEA)	*Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL)*
Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA)	*Agencija Evropske unije za železnice (ERA)*
Evropska agencija za varnost hrane (EFSA)	*Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER)*

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound)	*Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)*
Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE)	*Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA)*
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA)	*Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA)*
Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije – Fuzija za energijo	*Agencija Evropske unije za droge (EUDA)*
Evropski organ za delo (ELA)	*Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO)*
Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA)	*Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT)*
Evropska agencija za zdravila (EMA)	

3. **Drugi nadzorovani subjekti (2)**

Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.)	*Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT)*

B. **PRIDRUŽENI SUBJEKTI (1)**

Evropski investicijski sklad (EIS)	

MANJŠI SUBJEKTI

Subjekti v nadaljevanju zaradi nepomembnosti niso bili konsolidirani z uporabo kapitalske metode v konsolidiranih računovodskih izkazih EU za leto 2025:

MANJŠI SUBJEKTI (11)

Skupno podjetje za čipe (Chips JU)

Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (CBE JU)

Skupno podjetje za čisto letalstvo (CAJU)

Skupno podjetje za čisti vodik (Clean H2 JU)

Skupno podjetje za evropske železnice (EU-RAIL JU)

Evropski kompetenčni center za kibernetsko varnost (ECCC)

Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (EuroHPC JU)

Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (GH EDCP3 JU)

Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (IHI JU)

Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (SESAR 3 JU)

Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (SNS JU)

Zaključni računi navedenih subjektov so javno dostopni na njihovih spletnih straneh.

POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA ([56])

KAZALO

Stran

1. PRORAČUNSKI REZULTAT EU 143
2. PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV 144
3. POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA 145
   - 3.1. PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU 145
   - 3.2. VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027 145
   - 3.3. PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI) 148
   - 3.4. Instrument NextGenerationEU 149
   - 3.5. LETNI PRORAČUN 149
   - 3.6. PRIHODKI 150
   - 3.7. IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA 152
   - 3.8. USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA 152
4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2025 154
5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU 155
   - 5.1. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU 155
6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU 156
   - 6.1. VFO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL 156
   - 6.2. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI 158
   - 6.3. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL 159
   - 6.4. VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL) 160
   - 6.5. VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA 160
   - 6.6. VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL 161
   - 6.7. VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI 172
   - 6.8. VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL 190
   - 6.9. VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL) 203
   - 6.10. VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA 210
7. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH 216
   - 7.1. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV 216
   - 7.2. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI 217
   - 7.3. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL 219
8. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ 220
   - 8.1. PRORAČUNSKI PRIHODKI 220
   - 8.2. ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITVE PLAČIL PO AGENCIJAH 221

([56]) Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

1. **PRORAČUNSKI REZULTAT EU**

(v milijonih EUR)

Pojasnilo		2025	2024
a	Prihodki za zadevno proračunsko leto	224 398	250 609
b	Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto	(212 797)	(244 309)
c	Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1	(6 087)	(3 848)
d	Razveljavljene neporabljene odobritve, prenesene iz leta N – 1	273	334
e	*Gibanje namenskih prejemkov (B) – (A)*	(3 579)	(1 486)
	neporabljene odobritve ob koncu tekočega leta (A)	28 271	24 692
	neporabljene odobritve ob koncu prejšnjega leta (B)	24 692	23 206
f	*Tečajne razlike za zadevno leto*	(130)	44
	Proračunski rezultat	**2 078**	**1 345**

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto. Izračuna se v skladu s členom 1(1) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014 ([57]) o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev. Več informacij je na voljo v oddelku **3.7** „Izračun proračunskega rezultata“.

a. Prihodki za zadevno proračunsko leto: razpredelnica 5.1 „Povzetek izvrševanja proračunskih prihodkov EU“, stolpec 8 „Prihodki skupaj“.

b. Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto: razpredelnica 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 2 „Izvršena plačila iz končnega sprejetega proračuna“ in stolpec 4 „Izvršena plačila iz namenskih prejemkov“.

c. Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1: razpredelnica 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 7 „Samodejni prenosi“ in stolpec 8 „Prenosi na podlagi sklepa“.

d. Razveljavljene neporabljene odobritve plačil, prenesene iz leta N – 1: pri tem se upoštevajo znesek prenesenih odobritev plačil (samodejno in na podlagi sklepa) ob koncu prejšnjega leta in „izvršena plačila iz prenosov“ za tekoče leto kot v stolpcu 3 razpredelnice 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“.

e. Gibanje skupnih odobritev namenskih prejemkov ob koncu leta: pri tem se izračuna razlika med zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu prejšnjega leta (plus) in zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu tekočega leta (kot v stolpcu 8 razpredelnice 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“ – minus), da se dobi neto razlika namenskih prejemkov v tekočem letu.

f. Tečajne razlike vključujejo realizirane in nerealizirane tečajne razlike.

([57]) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014 z dne 26. maja 2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije (UL L 168, 7.6.2014, str. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/608/oj).

2. PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV

Proračunski prihodki

(v milijonih EUR)

	Naslov	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Ugotovljene upravičenosti	Prihodki
1	Lastna sredstva	151 161	154 322	155 448	155 418
2	Presežki, saldi in prilagoditve	–	1 345	1 362	1 362
3	*Upravni prihodki*	*2 425*	*2 425*	*3 272*	*3 226*
4	*Finančni prihodki, zamudne obresti in globe*	*183*	*1 659*	*18 874*	*2 618*
5	*Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil*	–	–	*40 815*	*40 766*
6	*Prihodki, prispevki in vračila, povezani s politikami Unije*	*1 440*	*1 412*	*24 016*	*21 008*
	Skupaj	**155 209**	**161 163**	**243 787**	**224 398**
	od tega instrument NextGenerationEU	–	–	*40 219*	*40 213*

Proračunski odhodki: obveznosti po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	21 480	21 539	30 466	27 095
2	Kohezija, odpornost in vrednote	77 980	77 979	80 804	78 884
3	*Naravni viri in okolje*	*56 731*	*56 700*	*58 961*	*57 658*
4	*Migracije in upravljanje meja*	*4 791*	*4 645*	*5 338*	*4 738*
5	Varnost in obramba	2 633	2 633	2 742	2 666
6	*Sosedstvo in svet*	*16 308*	*16 892*	*20 828*	*19 645*
7	Evropska javna uprava	12 845	12 766	15 115	13 955
O	Zunaj VFO	4 320	4 320	11 767	6 409
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 349	1 766	2 085	1 065
	Skupaj	**199 438**	**199 239**	**228 104**	**212 116**
	od tega instrument NextGenerationEU	–	–	*232*	*39*

Proračunski odhodki: plačila po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	20 461	20 255	34 035	24 483
2	Kohezija, odpornost in vrednote	44 445	47 141	96 601	92 306
3	*Naravni viri in okolje*	*52 092*	*56 039*	*61 329*	*59 589*
4	*Migracije in upravljanje meja*	*3 204*	*3 564*	*4 386*	*3 819*
5	Varnost in obramba	2 143	1 839	1 947	1 872
6	*Sosedstvo in svet*	*14 426*	*15 010*	*18 469*	*17 170*
7	Evropska javna uprava	12 845	12 766	16 133	13 767
O	Zunaj VFO	3 274	2 805	15 994	2 319
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 320	1 744	2 063	1 048
	Skupaj	**155 209**	**161 163**	**250 956**	**216 373**
	od tega instrument NextGenerationEU	–	–	*43 760*	*41 739*

3. POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

3.1 PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU

Proračunsko računovodstvo se vodi v skladu s finančno uredbo. Splošni proračun je instrument, s katerim se vsako leto določijo in odobrijo prihodki in odhodki Unije v okviru zgornjih meja in drugih določb večletnega finančnega okvira v skladu z zakonodajnimi akti o večletnih programih, sprejetih v tem okviru.

3.2 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027

(v milijonih EUR v tekočih cenah)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
1. Enotni trg, inovacije in digitalno	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	22 210	20 991	150 919
2. Kohezija, odpornost in vrednote	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	67 523	70 128	430 944
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174

(v milijonih EUR v tekočih cenah)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
2b Odpornost in vrednote	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	10 930	11 644	58 770
3. Naravni viri in okolje	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
od tega: odhodki, povezani s trgom, in neposredna plačila	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Migracije in upravljanje meja	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	5 103	5 619	28 578
5. Varnost in obramba	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Sosedstvo in svet	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Evropska javna uprava	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
od tega: upravni odhodki institucij	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**182 866**	**186 164**	**1 223 339**
ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**142 601**	**175 378**	**201 170**	**195 246**	**1 206 478**
kot odstotek BND	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

Uredba (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je bila sprejeta 17. decembra 2020. V zgornji razpredelnici so prikazane zgornje meje večletnega finančnega okvira, kakor so bile sprejete v tehničnih prilagoditvah večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za leto 2026 ([58]), v tekočih cenah v skladu s fiksnim deflatorjem v višini 2 % letno iz člena 4(2) uredbe o večletnem finančnem okviru. Kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okviru za obdobje 2021–2027, so zneski za odobritve za prevzem obveznosti razdeljeni po postavkah; za odobritve plačil se zgornje meje uporabljajo samo na skupni ravni. Proračunsko leto 2025 je bilo peto leto v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027.

([58]) Tehnična prilagoditev finančnega okvira za leto 2026 v skladu s členom 4 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/365 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 (COM(2025) 800 final z dne 4. junija 2025).

Po političnem dogovoru o vmesni reviziji večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, ki je bil dosežen na zasedanju Evropskega sveta 1. februarja in z Evropskim parlamentom 6. februarja 2024, je bila 29. februarja 2024 sprejeta revidirana uredba o večletnem finančnem okviru ([59]). Z vmesno revizijo večletnega finančnega okvira se je proračun EU za obdobje 2024–2027 povečal za 64,6 milijarde EUR, od tega 33 milijard EUR v obliki posojil, na številnih prednostnih področjih, vključno s podporo Ukrajini, vzpostavitvijo platforme za strateške tehnologije za Evropo (STEP), vzpostavitvijo mehanizma za kritje dodatnih stroškov za financiranje instrumenta za okrevanje NextGenerationEU, ki izhajajo iz višjih obrestnih mer, ter dodatnim financiranjem za upravljanje migracij in mednarodna partnerstva ter okrepitvijo nekaterih posebnih instrumentov. Rezerva za solidarnost in nujno pomoč je od 1. januarja 2024 razdeljena na dva ločena instrumenta (rezervo za evropsko solidarnost in rezervo za nujno pomoč). Za vključitev učinka vmesne revizije večletnega finančnega okvira na letni proračun za leto 2024 je bila sprejeta sprememba proračuna št. 1/2024 ([60]).

Skupna zgornja meja za odobritve za prevzem obveznosti za leto 2025 je bila 190 544 milijonov EUR, medtem ko je bila temu ustrezna zgornja meja odobritev plačil 175 378 milijonov EUR.

V skladu s členom 312(3) PDEU večletni finančni okvir določa zneske letnih zgornjih mej za odobritev za prevzem obveznosti po kategorijah odhodkov („razdelkih“) in letnih zgornjih mej odobritev plačil. Razdelki večletnega finančnega okvira ustrezajo najpomembnejšim sektorjem dejavnosti Unije. Podrobne informacije o različnih razdelkih večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 so navedene v nadaljevanju.

Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 znaša 1 223 milijard EUR (1 083 milijard EUR v cenah iz leta 2018), vključno z Evropskim razvojnim skladom (ERS). Poleg tega instrument NextGenerationEU zagotavlja dodatni znesek v višini 806,9 milijarde EUR (750 milijard EUR v cenah iz leta 2018) do leta 2023 v prevzetih obveznostih in do leta 2026 v obliki plačil. Ta začetni znesek je bil popravljen na 698,3 milijarde EUR, saj države članice niso v celoti zaprosile za skupno razpoložljivo podporo v obliki posojil.

Za postopek letnega proračuna je proračunska nomenklatura dodatno strukturirana po „sklopih“ politike, kar dodatno pojasnjuje, kako posamezni programi za porabo sredstev prispevajo k ciljem politike Unije.

Razdelek 1 – Enotni trg, inovacije in digitalno

Ta razdelek vključuje ključne programe EU, ki podpirajo področja raziskav in inovacij, digitalne preobrazbe ter strateške infrastrukture, s tem pa krepijo enotni trg in strateške vesoljske projekte. Programi v okviru tega razdelka vključujejo program Obzorje Evropa, sklad InvestEU, Instrument za povezovanje Evrope, program Enotni trg in vesoljski program Unije.

Programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v okviru tega razdelka: program Obzorje Evropa in sklad InvestEU.

Razdelek 2 – Trajnostna rast: naravni viri

Ta razdelek je razdeljen na dva podrazdelka: ekonomska, socialna in teritorialna kohezija (2a) ter odpornost in vrednote (2b).

Poraba v okviru tega razdelka je namenjena krepitvi odpornosti in kohezije med državami članicami EU. Financiranje pomaga zmanjševati razlike v regijah EU in med njimi, pa tudi znotraj držav članic in med njimi ter spodbuja trajnostni teritorialni razvoj (Evropski sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad, Evropski socialni sklad plus). Podpira tudi solidarnost Unije in njeno sodelovanje na področju pripravljenosti in odzivanju na nesreče (mehanizem Evropske unije na področju civilne zaščite in rescEU). Poleg tega so programi v okviru tega razdelka namenjeni povečanju odpornosti EU na sedanje in prihodnje izzive z naložbami v zeleni in digitalni prehod, mlade (Erasmus), zdravje (Program EU za zdravje) in ukrepanjem za zaščito vrednot EU (pravosodje, pravice in vrednote) ter spodbujanje kulturne raznolikosti (Ustvarjalna Evropa).

Ta razdelek vključuje mehanizem za okrevanje in odpornost, ki je podprt z veliko večino finančnih sredstev, zagotovljenih z instrumentom NextGenerationEU v obdobju 2021–2023. Druga programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v okviru tega razdelka: REACT-EU, mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU). Za podrobnejši pregled dejavnosti mehanizma za okrevanje in odpornost glej oddelka o instrumentu NextGenerationEU **3** in **4** glavnih finančnih poudarkov leta.

([59]) Kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (OJ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([60]) SP 1/2024 (UL L, 2024/1430, 5.6.2024).

Razdelek 3 – Naravni viri in okolje

Z odhodki v okviru tega razdelka se vlaga v trajnostno kmetijstvo (skupna kmetijska politika) ter ribiško in pomorsko politiko (Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo), pa tudi programe, namenjene varstvu okolja in podnebnim ukrepom (program LIFE, Sklad za pravični prehod).

Programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v okviru tega razdelka: program razvoja podeželja, Sklad za pravični prehod.

Razdelek 4 – Migracije in upravljanje meja

Programa (Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za integrirano upravljanje meja) in decentralizirane agencije (kot sta Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex) in Agencija Evropske unije za azil), ki se financirajo v okviru tega razdelka, so namenjene reševanju izzivov v zvezi z migracijami in upravljanjem zunanjih meja EU in zaščiti azilnega sistema v EU.

Razdelek 5 – Varnost in obramba

Ta razdelek odraža povečano potrebo po sodelovanju na ravni Unije za obravnavanje varnostnih groženj in povečanje njene strateške avtonomije. Vključuje programe, katerih vloga je izboljšati varnost in zaščito evropskih državljanov (Sklad za notranjo varnost), okrepiti obrambne zmogljivosti Evrope (Evropski obrambni sklad) ter zagotoviti orodja, potrebna za odzivanje na notranje in zunanje varnostne izzive.

Razdelek 6 – Sosedstvo in svet

S programi v okviru tega razdelka se krepi socialno-ekonomski vpliv EU v njenem sosedstvu, v državah v razvoju in drugod po svetu. Novi instrument NDICI – Globalna Evropa združuje več nekdanjih instrumentov EU za zunanje financiranje, vključno s sodelovanjem z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (državami AKP), ki se je prej financiralo iz Evropskega razvojnega sklada. Razdelek vključuje tudi pomoč državam, ki se pripravljajo na pristop k EU (predpristopna pomoč), in program Unije za humanitarno pomoč.

Razdelek 7 – Evropska javna uprava

Ta razdelek krije upravne odhodke za vse institucije, pokojnine in evropske šole.

S – Posebni instrumenti

Mehanizmi prilagodljivosti v proračunu EU omogočajo, da EU uporabi potrebna sredstva za odzivanje na nepredvidene dogodke, kot so krize, naravne nesreče in izredne razmere. Njihovo področje uporabe, dodelitev finančnih sredstev in načini delovanja so določeni v uredbi o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnem sporazumu. Ta zagotavljata, da se proračunska sredstva lahko odzivajo na spreminjajoče se prednostne naloge, tako da se vsak euro porabi tam, kjer je najbolj potreben.

V letni proračunski nomenklaturi in izvrševanju letnega proračuna so opredeljeni kot posebni instrumenti („S“), saj se lahko uporabijo tako, da presegajo zgornje meje odhodkov večletnega finančnega okvira, tako za odobritve za prevzem obveznosti kot za odobritve plačil.

3.3 PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)

Razdelki večletnega finančnega okvira so dodatno razčlenjeni na podrobne razdelke, ki ustrezajo glavnim programom porabe sredstev (npr. Obzorje 2020, Erasmus+ itd.). Osnovne pravne podlage za izvrševanje proračuna se sprejmejo na tej programski ravni. Programi so struktura, ki se običajno uporablja za poročanje o izvrševanju in rezultatih. Razpredelnice po programih so na voljo v poročilih o izvrševanju proračuna (glej razpredelnice **6.6–6.10** v nadaljevanju).

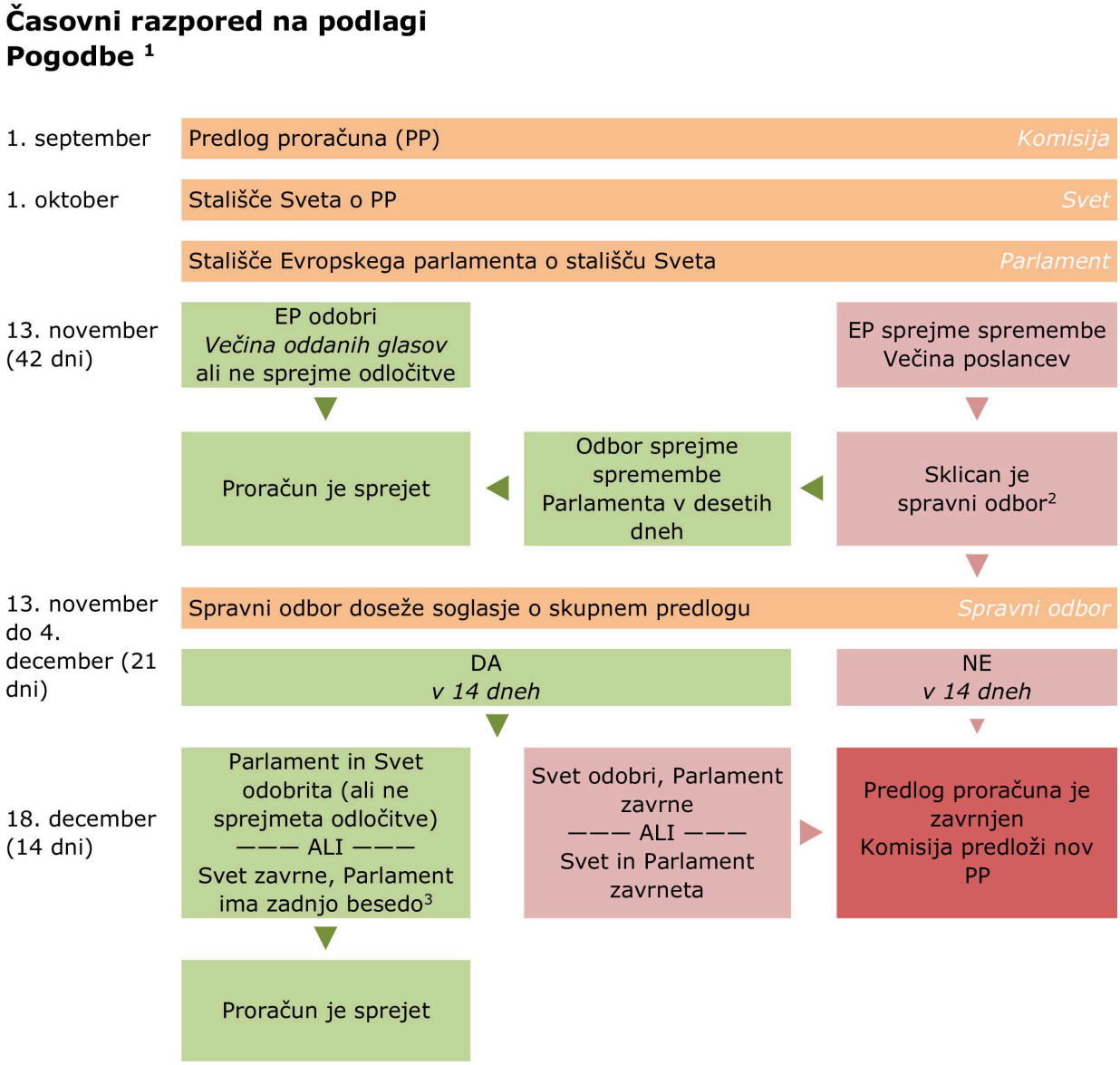
3.4 INSTRUMENT NEXTGENERATIONEU

Instrument NextGenerationEU s proračunom v višini 420,8 milijarde EUR za nepovratno podporo pomembno vpliva na skupne letne proračune EU od leta 2021 do leta 2026 in njihovo izvrševanje. V letu 2021 je bil ta znesek v celoti vključen v obliki odobritev namenskih prihodkov. Vse obveznosti za nepovratno podporo so bile vknjižene do 31. decembra 2023 in bodo poravnane s plačili do 31. decembra 2026 v skladu s členom 3(4) in (9) uredbe o instrumentu NextGenerationEU ([61]).

Za celovit pregled dejavnosti instrumenta NextGenerationEU glej oddelek **3** glavnih finančnih poudarkov leta.

3.5 LETNI PRORAČUN

Postopek sprejemanja proračuna je določen v členu 314 Pogodbe o delovanju EU. V spodnjem diagramu so predstavljeni roki in koraki za sprejetje proračuna.

(1) V praksi si vse tri institucije prizadevajo, da bi svoje dokumente predstavile v začetku leta in tako olajšale postopek.

([61]) Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19. (UL L, 433I, 22.12.2020, str. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

(2) Spravni odbor sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število poslancev, ki zastopajo Evropski parlament. Komisija sodeluje pri delu Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za zbližanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.

(3) Evropski parlament odobri skupni predlog in nato v 14 dneh po zavrnitvi s strani Sveta (z večino svojih članov in 3/5 oddanih glasov) sklene, da potrdi vse ali nekatere spremembe.

Struktura proračuna za Komisijo vsebuje upravne odobritve in odobritve za poslovanje. Druge institucije imajo zgolj upravne odobritve. Poleg tega sta v proračunu dve vrsti odobritev: nediferencirane in diferencirane. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za financiranje poslov enoletne narave (ki so v skladu z načelom enoletnosti). Diferencirana sredstva se uporabljajo za uskladitev načela enoletnosti s potrebo po upravljanju večletnih poslov. Diferencirana sredstva se delijo na odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil:

— odobritve za prevzem obveznosti: krijejo skupne stroške pravnih obveznosti, prevzetih za tekoče proračunsko leto za posle, ki trajajo več let. Vendar se lahko proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, razporedijo na več let v letne obroke, kadar tako določa temeljni akt;

— odobritve plačil: krijejo odhodke, ki nastanejo zaradi obveznosti, prevzetih v tekočem proračunskem letu in/ali prejšnjih proračunskih letih.

V zaključnem računu so vrste financiranja združene v dve glavni postavki:

— končno sprejete proračunske odobritve in

— dodatne odobritve, ki vsebujejo:

  — prenose iz prejšnjega leta (finančna uredba omogoča nekaj primerov prenosa neporabljenih zneskov iz prejšnjega leta v tekoče leto) in

  — namenske prejemke, ki izhajajo iz povračil, prispevkov tretjih oseb/držav v programe EU in dela, opravljenega za tretje osebe; ti se pripišejo neposredno ustreznim proračunskim vrsticam za odhodke in tvorijo tretji steber financiranja.

Vse vrste financiranja skupaj tvorijo razpoložljive odobritve.

3.6 **PRIHODKI**

3.6.1 *Prihodki iz lastnih sredstev*

Velika večina prihodkov prihaja iz lastnih sredstev, ki zajemajo naslednje kategorije:

(1) tradicionalna lastna sredstva (TLS): ta so v letu 2025 predstavljala približno 14 % prihodkov iz lastnih sredstev;

(2) sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV): ta so v letu 2025 predstavljala približno 17 % prihodkov iz lastnih sredstev;

(3) sredstva iz naslova nereciklirane odpadne plastične embalaže: ta so v letu 2025 predstavljala približno 5 % prihodkov iz lastnih sredstev;

(4) Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND): v letu 2024 so predstavljala približno 64 % prihodkov iz lastnih sredstev.

V Sklepu (EU, Euratom) 2020/2053 o sistemu virov lastnih sredstev EU (sklep o virih lastnih sredstev iz leta 2020) so navedene kategorije virov lastnih sredstev in določene metode za njihov izračun. Ta sklep je začel veljati 1. junija 2021 in se je uporabljal retroaktivno od 1. januarja 2021.

V sklepu o virih lastnih sredstev iz leta 2020 je določeno, da skupni znesek lastnih sredstev, dodeljenih Uniji za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila, ne sme presegati 1,40 % vsote BND vseh držav članic. Poleg tega se s tem sklepom na Komisijo prenaša pooblastilo, da si za obravnavanje posledic pandemije COVID-19 prek instrumenta za okrevanje NextGenerationEU v imenu Unije izjemoma začasno izposodi do 750 milijard EUR v cenah iz leta 2018 na kapitalskih trgih. Zgornja meja virov lastnih sredstev za odobritve plačil se bo začasno povečala za 0,6 odstotne točke za pokrivanje vseh obveznosti, ki so posledica tega najemanja posojil.

Od leta 2021 „drugi prihodki“ proračuna EU vključujejo finančne prispevke Združenega kraljestva, ki izhajajo iz finančne poravnave na podlagi sporazuma o izstopu Združenega kraljestva.

3.6.2 *Tradicionalna lastna sredstva (TLS)*

TLS sestavljajo carine, obračunane na uvoz iz tretjih držav, ki jih v imenu EU pobirajo države članice. Vendar države članice zadržijo 25 % teh sredstev za pokrivanje stroškov zbiranja. Vsi ugotovljeni zneski TLS se morajo knjižiti na enega od naslednjih računov, ki jih vodijo pristojni organi:

na navadni račun iz člena 6(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014: vsi izterjani ali zajamčeni zneski,

na ločene račune, določene v istem členu: vsi zneski, ki še niso bili izterjani in/ali zajamčeni; na ta račun se lahko knjižijo tudi zajamčeni zneski, ki se izpodbijajo.

Države članice morajo TLS vknjižiti na račun Komisije prek njene zakladnice ali nacionalne centralne banke najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost ugotovljena (ali izterjana, v primeru ločenega računa).

3.6.3 *Davek na dodano vrednost (DDV)*

Lastna sredstva iz naslova DDV se izračunajo na podlagi osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,30 % se uporablja za skupni znesek prejemkov držav članic iz naslova DDV, pobranih za vse obdavčene dobave, deljene s tehtano povprečno stopnjo DDV. Osnova za DDV je omejena na 50 % BND posamezne države članice.

3.6.4 *Nereciklirana odpadna plastična embalaža*

Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,80 EUR na kilogram se uporablja za težo nereciklirane odpadne plastične embalaže, nastale v posamezni državi članici. Odpadna plastična embalaža, ki v danem letu ni reciklirana, se izračuna kot razlika med odpadno plastično embalažo, ki je nastala, in odpadno plastično embalažo, ki je bila reciklirana v navedenem letu v državi članici. Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška so upravičene do uporabe določenega letnega pavšalnega zmanjšanja njihovih zadevnih prispevkov iz virov lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže.

3.6.5 *Bruto nacionalni dohodek (BND)*

Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND) se uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krijejo drugi viri prihodkov. Od BND vsake države članice, ki se določi v skladu s pravili EU, se zaračuna enotna vpoklicna stopnja.

3.6.6 *Bruto znižanje*

Za obdobje 2021–2027 so naslednje države članice upravičene do bruto znižanja svojih letnih prispevkov iz naslova BND: 565 milijonov EUR za Avstrijo, 377 milijonov EUR za Dansko, 3 671 milijonov EUR za Nemčijo, 1 921 milijonov EUR za Nizozemsko in 1 069 milijonov EUR za Švedsko. Ta bruto znižanja se merijo v cenah iz leta 2020, financirajo pa jih vse države članice.

3.6.7 *Prilagoditve lastnih sredstev iz prejšnjih proračunskih let*

Sredstva iz naslova DDV in BND se določijo na podlagi napovedi ustreznih osnov, oblikovanih ob pripravi predloga proračuna. Te napovedi se pozneje med zadevnim proračunskim letom pregledajo in posodobijo s spremembo proračuna. Pozitivne ali negativne razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice glede na dejanske osnove, in zneski, ki so bili dejansko plačani na osnovi (revidiranih) napovedi, Komisija vpokliče od držav članic za prvi delovni dan marca v tretjem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Popravki dejanskih osnov DDV in BND so še vedno mogoči v naslednjih štirih letih, če ni izdan pridržek. Te pridržke predstavljajo morebitne terjatve do držav članic za negotove zneske, saj njihovega finančnega vpliva ni mogoče natančno oceniti. Ko se lahko določi natančni znesek, se vpokličejo ustrezna sredstva iz naslova DDV in BND v zvezi z izračuni saldov DDV in BND ali posameznimi zahtevki za plačilo. Napoved lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže se prilagodi na podoben način. Pozitivne ali negativne razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice glede na njihove letne izkaze s podatki o realizaciji proračuna, ter zneski, dejansko plačani na podlagi (revidiranih) napovedi, pa Komisija vpokliče od držav članic za prvi delovni dan junija v tretjem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Popravki dejanske osnove so še vedno mogoči v naslednjih petih letih, če ni izdan pridržek.

3.7 IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto.

Vknjiženi zneski lastnih sredstev so zneski, knjiženi med letom na račune, ki so jih vlade držav članic odprle v imenu Komisije. V primeru presežka prihodki obsegajo tudi proračunski rezultat za preteklo proračunsko leto. Drugi prihodki se vknjižijo v zaključni račun na podlagi med letom dejansko prejetih zneskov.

Za namen izračuna proračunskega rezultata za zadevno leto odhodki obsegajo plačila na podlagi odobritev za zadevno leto in vse odobritve za navedeno leto, ki se prenesejo v naslednje leto. Plačila na podlagi odobritev za zadevno leto pomenijo plačila, ki jih računovodja izvede do 31. decembra zadevnega proračunskega leta. Za EKJS se upoštevajo plačila, ki so jih izvedle države članice med 16. oktobrom leta N – 1 in 15. oktobrom leta N, če je bil računovodja uradno obveščen o ustrezni obveznosti in plačilnem nalogu do 31. januarja leta N + 1. Za odhodke EKJS se lahko po kontrolah v državah članicah sprejme sklep o skladnosti.

V skladu s členom 1(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 608/2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev je proračunski rezultat razlika med:

— skupnimi prihodki, prejetimi za zadevno proračunsko leto, in

— skupnimi plačili na podlagi odobritev za tekoče leto, skupaj s skupnim zneskom odobritev za navedeno leto, prenesenih v naslednje leto.

Tako dobljenemu znesku se prišteje ali se od njega odšteje naslednje:

— neto saldo razveljavljenih odobritev plačil, prenesenih iz prejšnjih let, in vseh plačil, ki zaradi nihanj tečaja eura presegajo nediferencirana sredstva, prenesena iz prejšnjega leta,

— razvoj namenskih prejemkov in

— neto pozitivne ali negativne tečajne razlike, zajete med letom.

Odobritve, prenesene iz prejšnjega proračunskega leta, v zvezi s prispevki tretjih oseb in delom zanje, ki se po definiciji nikoli ne razveljavijo, so vključene kot dodatne odobritve za zadevno proračunsko leto. To pojasnjuje razliko med prenosi iz prejšnjega leta v poročilih o izvrševanju proračuna za leto N in prenosi v naslednje leto v poročilih o izvrševanju proračuna za leto N – 1. Ponovno razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti po vračilu plačil se ne upoštevajo pri izračunu proračunskega rezultata.

Prenesene odobritve plačil vključujejo samodejne prenose in prenose na podlagi sklepa. Pri razveljavljenih neporabljenih odobritvah plačil, prenesenih iz prejšnjega leta, so zajete razveljavljene odobritve, ki so bile prenesene samodejno in na podlagi sklepa.

3.8 USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

(v milijonih EUR)

	2025	2024
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	**(54 639)**	**(97 208)**
Prihodki		
Upravičenosti, ugotovljene v tekočem letu, a še nepobrane	*(5 188)*	*(6 773)*
Upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu	*3 339*	*9 925*
Pobrane upravičenosti, ki se v poslovnem izidu ne obravnavajo kot prihodki	*42 358*	*83 953*
Prehodno nezaračunani prihodki (neto)	*(1 284)*	*(723)*
	39 225	**86 382**

(v milijonih EUR)

	2025	2024
Odhodki		
Vnaprej vračunani odhodki (neto)	*45 735*	*10 599*
Odhodki prejšnjega leta, plačani v tekočem letu	*(10 067)*	*(2 220)*
Neto učinek predhodnega financiranja	*(11 778)*	*(11 678)*
Odobritve plačil, prenesene v naslednje leto	*(6 296)*	*(4 031)*
Plačila, izvedena iz prenosov, in razveljavljene neporabljene odobritve plačil	*478*	*1 711*
Gibanje rezervacij	*(3 485)*	*9 948*
Drugo	*3 075*	*7 757*
	17 662	**12 086**
Poslovni izid agencij in ESPJ v l.	**(170)**	**85**
PRORAČUNSKI REZULTAT ZA ZADEVNO LETO	**2 078**	**1 344**

Poslovni izid za zadevno leto se v skladu s finančno uredbo izračuna po načelih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka in računovodskih pravil EU, proračunski rezultat pa na podlagi pravil prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Ker poslovni izid in proračunski rezultat zajemata iste povezane transakcije – izjema so drugi (neproračunski) viri prihodkov in odhodkov agencij in ESPJ v l., ki so vključeni samo v poslovni izid – uskladitev poslovnega izida za zadevno leto s proračunskim rezultatom za zadevno leto služi kot koristno preverjanje skladnosti.

Uskladitvene postavke – prihodki

Dejanski proračunski prihodki za dano proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih med letom, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih v prejšnjih letih. Zato je treba pri uskladitvi upravičenosti, ki so bile ugotovljene v tekočem letu, a še niso bile pobrane, odšteti od poslovnega izida, saj niso del proračunskih prihodkov. Nasprotno pa je treba upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu, pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu. Nekatere pobrane upravičenosti se ne smejo obravnavati kot prihodki v poslovnem izidu in jih je treba prav tako dodati za namene uskladitve. Večinoma so povezane s financiranjem v okviru instrumenta NextGenerationEU.

Prehodno nezaračunani prihodki so sestavljeni predvsem iz zneskov, povezanih s finančnimi popravki, lastnimi sredstvi, obrestmi in dividendami. Upošteva se samo neto učinek, tj. prehodno nezaračunani prihodki za tekoče leto, zmanjšani za stornirane prehodno nezaračunane prihodke iz prejšnjega leta.

Uskladitvene postavke – odhodki

Vnaprej vračunani odhodki so sestavljeni pretežno iz odhodkov, vračunanih vnaprej ob časovnem preseku ob koncu leta, tj. upravičenih odhodkov, ki so jih imeli upravičenci do sredstev EU, vendar jih še niso prijavili Komisiji. Upošteva se samo neto učinek, tj. vnaprej vračunani odhodki za tekoče leto, zmanjšani za razveljavljene vnaprej vračunane odhodke iz prejšnjega leta. Plačila, izvedena v tekočem letu, za račune, vknjižene v prejšnjih letih, so del proračunskih odhodkov tekočega leta, zato jih je treba pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu. Zaradi sprejetja novega finančnega informacijskega sistema leta 2025 je bila za to leto uporabljena začasna metodologija, ki lahko privede do nekaterih prehajanj med tema kategorijama.

Čisti učinek predhodnega financiranja je kombinacija (1) novih zneskov predhodnega financiranja, plačanih v tekočem letu in pripoznanih kot proračunski odhodki zadevnega leta, ter (2) obračuna predhodnega financiranja na podlagi upravičenih stroškov, sprejetih v tekočem letu. Slednji so odhodek v smislu računovodstva na podlagi poslovnega dogodka, niso pa odhodek za proračunsko računovodstvo, saj je bilo plačilo prvotnega predhodnega financiranja že upoštevano kot proračunski odhodek v času njegovega plačila.

Poleg plačil na podlagi odobritev za zadevno leto je treba v izračunu proračunskega rezultata za zadevno leto upoštevati tudi odobritve za zadevno leto, ki se prenesejo v naslednje leto (v skladu s členom 1(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 608/2014). Enako velja za proračunska plačila, izvedena v tekočem letu iz prenosov iz preteklih let, in za razveljavljene neporabljene odobritve plačil.

Gibanje rezervacij se nanaša na ocene ob koncu leta v računovodskih izkazih (zlasti za prejemke zaposlenih), ki ne vplivajo na proračunsko računovodstvo. Drugi uskladitveni zneski obsegajo različne elemente, kot so amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev/amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, pridobitve sredstev, plačilo kapitalskih zakupnin in finančne udeležbe, ki se v proračunskem računovodstvu in računovodstvu na podlagi nastanka poslovnega dogodka obravnavajo različno.

Uskladitvena postavka – poslovni izid agencij in ESPJ v l.

Proračunski rezultat za leto je nekonsolidiran znesek in ne vključuje drugih (neproračunskih) virov prihodkov in odhodkov konsolidiranih agencij ter ESPJ v l. glej pojasnilo **6**). Za uskladitev poslovnega izida za leto – konsolidirani znesek, ki vključuje te zneske – s proračunskim rezultatom za leto je celoten konsolidirani poslovni izid za leto agencij in ESPJ v l. predstavljen kot uskladitvena postavka.

4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2025

Za pojasnila v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto 2025 za prihodke in odhodke, neporavnane obveznosti in proračunski rezultat glej oddelek **2** „Povzetek izvrševanja proračuna“ v poglavju Glavni finančni poudarki leta.

5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

5.1 POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

(v milijonih EUR)

	Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prihodki kot % proračuna	Neporavnano
		Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti a tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Prihodki		
1	Lastna sredstva	151 161	154 322	155 417	32	155 448	155 414	4	155 418	101 %	30
2	Presežki, saldi in prilagoditve	–	1 345	1 362	–	1 362	1 362	–	1 362	101 %	–
3	Upravni prihodki	2 425	2 425	3 228	44	3 272	3 200	26	3 226	133 %	45
4	Finančni prihodki, zamudne obresti in globe	183	1 659	5 722	13 152	18 874	1 388	1 230	2 618	158 %	16 256
5	Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil	–	–	40 771	44	40 815	40 722	44	40 766		49
6	Prihodki, prispevki in vračila, povezani s politikami Unije	1 440	1 412	21 024	2 992	24 016	18 960	2 048	21 008	1 487 %	3 008
	SKUPAJ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

PODROBNI PODATKI ZA NASLOV 1: Lastna sredstva

	Poglavje	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prihodki kot % proračuna	Neporavnano Poglavje
		Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Prihodki		
1 1	Prelevmani in druge dajatve, določene v okviru skupne ureditve trgov za sladkor			–	(0)	(0)	–	–	–		(0)
1 2	Carine in druge dajatve	21 082	22 179	23 037	32	23 068	23 034	4	23 038	104 %	30

PODROBNI PODATKI ZA NASLOV 1: Lastna sredstva											
		Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki				
	Poglavje	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Prihodki	Prihodki kot % proračuna	Neporavnano Poglavje
1 3	Lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV)	24 395	23 815	23 860	–	23 860	23 860	–	23 860	100 %	–
1 4	Lastna sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka	98 563	101 480	101 682	–	101 682	101 682	–	101 682	100 %	(0)
1 6	Pavšalna znižanja BND, odobrena določenim državam članicam, in njihovo financiranje	–	–	(25)	–	(25)	(25)	–	(25)		–
1 7	Lastna sredstva iz naslova nereciklirane odpadne plastične embalaže	7 121	6 848	6 863	–	6 863	6 863	–	6 863	100 %	–
	SKUPAJ	**151 161**	**154 322**	**155 417**	**32**	**155 448**	**155 414**	**4**	**155 418**	**101 %**	**30**

6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU

6.1 VFO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + + 10 +11
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035
2	Kohezija, odpornost in vrednote	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Naravni viri in okolje	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + + 10 +11
4	Migracije in upravljanje meja	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386
5	Varnost in obramba	2 633	0	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Sosedstvo in svet	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Evropska javna uprava	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Zunaj VFO	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
	SKUPAJ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.2 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	0	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Kohezija, odpornost in vrednote	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144
3	Naravni viri in okolje	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Migracije in upravljanje meja	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Varnost in obramba	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Sosedstvo in svet	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Evropska javna uprava	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	0	1 099	1 099	59	(0)	3	62
O	Zunaj VFO	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
	Skupaj:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.3 **VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL**

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Kohezija, odpornost in vrednote	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11
3	Naravni viri in okolje	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Migracije in upravljanje meja	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Varnost in obramba	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Sosedstvo in svet	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Evropska javna uprava	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144
O	Zunaj VFO	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	SKUPAJ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.4 VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Kohezija, odpornost in vrednote	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Naravni viri in okolje	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Migracije in upravljanje meja	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Varnost in obramba	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Sosedstvo in svet	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Evropska javna uprava	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Zunaj VFO	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	53	1 065	–	(1 048)	71
	SKUPAJ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.5 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Skupaj
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Kohezija, odpornost in vrednote	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Naravni viri in okolje	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Migracije in upravljanje meja	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Varnost in obramba	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Sosedstvo in svet	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Evropska javna uprava							1	51	1 083	1 134
O	Zunaj VFO								8 287	3 291	11 578
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)							–	0	71	71
	Skupaj	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

6.6 VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1 Obzorje Evropa	12 762	1	12 763	116	6 334	19 213	11 119	3	11 122	67	9 936	21 125
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	288	(1)	287	0	118	405	264	(3)	261	18	135	414
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	487	–	487	–	4	490	642	–	642	1	4	647
Drugi ukrepi	–	–	–	–	629	629	–	–	–	–	413	413
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	–	10	–	0	10	20	(4)	17	–	0	17
Sklad InvestEU	378	–	378	–	916	1 294	530	(29)	501	1	1 991	2 493
Instrument za povezovanje Evrope – Promet	1 674	1	1 675	–	70	1 745	2 398	(2)	2 396	1	48	2 445
Instrument za povezovanje Evrope – Energija	927	(1)	926	–	71	996	708	25	733	1	70	804
Instrument za povezovanje Evrope (IPE) – Digitalno	226	0	226	–	4	230	183	(10)	173	0	3	177
Program digitalna Evropa	1 097	(0)	1 097	–	92	1 189	1 136	(83)	1 053	6	96	1 154
Decentralizirane agencije	231	(2)	230	–	10	240	231	(2)	230	–	10	240
Drugi ukrepi	–	1	1	–	168	169	–	1	1	–	226	227
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	(0)	9	–	0	9	13	(0)	13	–	0	13

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	25	1	26	0	4	29	24	3	27	–	3	30
Program za enotni trg (vključno z MSP)	613	1	614	0	48	663	615	88	704	7	69	780
Program EU za boj proti goljufijam	27	0	27	0	1	28	31	(2)	29	–	1	30
Sodelovanje na področju obdavčitve (Fiscalis)	39	(0)	39	–	1	40	31	12	43	0	1	44
Sodelovanje na področju carine (Carina)	138	60	198	–	10	208	113	31	144	0	10	153
Decentralizirane agencije	154	(2)	152	–	12	165	154	(2)	152	–	12	164
Drugi ukrepi	7	(0)	7	–	1	8	8	(0)	7	–	0	8
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	13	–	13	–	–	13	13	(2)	11	–	–	11
Vesoljski program Unije	2 051	(0)	2 051	–	317	2 368	1 983	(159)	1 823	4	640	2 467
Decentralizirane agencije	80	–	80	–	3	83	80	–	80	–	3	83
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	45	–	45	–	–	45	16	(10)	6	–	–	6
Varna povezljivost Unije	196	–	196	–	–	196	150	(61)	89	0	–	89
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
2	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	40 455	2	40 457	–	410	40 867	21 327	(488)	20 839	0	2 555	23 394
	Kohezijski sklad	7 053	(2)	7 052	–	233	7 285	3 078	2 445	5 523	0	233	5 756
	Kohezijski sklad, prispevek Instrumentu za povezovanje Evrope (IPE) – Promet	1 668	–	1 668	–	21	1 688	1 303	46	1 350	–	14	1 364
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	–	4	–	0	4	2	(0)	2	–	0	2
	Evropski socialni sklad plus (ESS+)	17 184	0	17 184	–	105	17 288	7 550	693	8 243	1	2 722	10 966
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	–	2	–	–	2	0	0	0	–	0	1
	Podpora turški skupnosti na Cipru	35	–	35	–	0	36	34	6	40	0	0	41
	Evropski mehanizem za okrevanje in odpornost (vključno z instrumentom za tehnično podporo)	126	(5)	121	–	560	681	125	(5)	120	2	40 222	40 344
	Zaščita eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
	Stroški financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje (EURI)	4 967	0	4 967	–	144	5 111	4 967	0	4 967	1 863	145	6 976
	Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	211	0	211	0	38	250	108	25	133	–	314	446

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Program EU za zdravje	583	0	583	–	27	609	585	(52)	532	4	21	557
Instrument za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI)	–	–	–	–	1	1	1	(1)	–	–	26	26
Decentralizirane agencije	286	0	286	–	26	312	273	1	274	–	25	299
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	12	3	16	–	–	16	12	1	13	–	–	13
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	109	(2)	107	–	9	116	76	3	78	1	11	91
Erasmus+	3 969	(0)	3 969	–	1 135	5 105	3 766	31	3 797	18	1 151	4 966
Evropska solidarnostna enota	147	0	147	–	74	221	133	5	138	3	78	220
Ustvarjalna Evropa	352	(0)	352	–	21	373	347	(23)	324	2	23	350
Pravosodje	42	(0)	42	0	1	43	38	4	41	1	1	43
Pravice in vrednote	236	1	238	–	2	240	188	3	191	1	2	194
Decentralizirane agencije	324	–	324	–	12	336	322	(1)	321	–	12	333
Drugi ukrepi	9	(0)	9	–	0	9	7	2	9	–	0	9
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	19	–	19	–	0	19	26	(1)	25	–	0	25

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	186	1	186	–	5	191	176	2	178	–	5	183
	Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	39 976	0	39 976	366	995	41 338	40 031	(16)	40 014	367	995	41 377
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	13 226	–	13 226	0	343	13 569	10 497	3 912	14 409	0	1 964	16 373
	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA)	946	(0)	946	–	23	969	661	8	668	1	2	671
	Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva	157	(40)	117	–	–	117	141	(30)	111	–	–	111
	Decentralizirane agencije	30	–	30	–	1	32	30	–	30	–	1	32
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	–	1	–	–	1	5	(2)	4	–	–	4
	Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	776	6	782	(0)	9	791	596	78	675	8	7	690
	Sklad za pravični prehod	1 514	–	1 514	–	86	1 600	6	(3)	3	–	1 432	1 436
	Instrument za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod	–	–	–	–	428	428	25	–	25	–	503	528

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Decentralizirane agencije	77	(6)	71	–	9	79	77	(6)	71	–	9	79
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	–	2	–	–	2	5	(1)	4	–	–	4
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	26	8	35	–	–	35	16	9	25	–	–	25
	Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329
4	Sklad za azil, migracije in vključevanje	1 869	48	1 917	–	243	2 159	1 165	42	1 207	2	241	1 450
	Decentralizirane agencije	234	(48)	186	–	9	195	234	(38)	196	–	9	205
	Sklad za integrirano upravljanje meja – instrument za upravljanje meja in vizume	1 235	–	1 235	–	369	1 603	462	357	819	1	471	1 291
	Sklad za integrirano upravljanje meja (IBMF) – instrument za finančno podporo za opremo za carinske kontrole (CCEi)	147	(146)	0	–	0	0	56	(48)	8	24	–	32
	Decentralizirane agencije	1 307	–	1 307	–	73	1 380	1 287	47	1 334	–	73	1 407
	Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
5	Sklad za notranjo varnost	337	(0)	337	–	51	388	227	16	244	1	51	296
	Razgradnja jedrskih elektrarn (Litva)	75	–	75	–	–	75	90	–	90	–	–	90
	Jedrska varnost in razgradnja (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	70	(0)	70	–	0	70	91	(28)	63	2	–	64
	Decentralizirane agencije	288	–	288	–	10	298	288	2	290	–	10	300
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	23	(0)	23	–	0	24	22	(0)	22	–	0	22
	Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	404	(14)	390	–	10	400	314	(27)	287	1	8	296
	Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	1 030	(31)	999	–	28	1 027	702	(157)	545	2	19	566
	Vojaška mobilnost	252	–	252	–	0	252	137	–	137	0	0	137
	Instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe	40	–	40	–	1	41	100	(40)	60	–	3	63
	Instrument za okrepitev zmogljivosti obrambne industrije	–	–	–	–	8	8	120	(70)	50	–	11	61
	Program za evropsko obrambno industrijo	2	(2)	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Varna povezljivost Unije	111	47	158	–	–	158	50	1	51	–	–	51
	Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	2 633	–	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)	10 891	20	10 911	736	645	12 292	9 672	121	9 793	70	919	10 782
	Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	44	0	44	1	21	66	38	17	54	1	14	69
	Humanitarna pomoč (HUMA)	1 944	625	2 569	–	19	2 588	1 860	610	2 470	6	16	2 493
	Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	394	(0)	393	–	36	429	394	6	399	1	38	439
	Čezmorske države in ozemlja (ČDO) (tudi Grenlandija)	73	–	73	2	34	108	76	(15)	61	4	25	90
	Makrofinančna pomoč	0	0	0	–	591	591	0	0	0	–	679	680
	Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	–	–	–	–	1 535	1 535	–	–	–	–	1 535	1 535
	Drugi ukrepi	148	(60)	88	–	1	89	108	(61)	47	–	1	48
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Varna povezljivost Unije	50	–	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	96	(1)	95	–	1	95	92	(4)	88	–	0	88
Predpristopna pomoč (IPA III)	2 170	(0)	2 170	129	85	2 384	2 086	(90)	1 995	11	115	2 122
Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan	499	(0)	499	101	–	600	101	0	101	23	–	124
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7 Pokojnine osebja	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	22	(3)	19	–	–	19	22	(3)	19	–	–	19
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski svet in Svet	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	12	(2)	9	–	–	9	12	(2)	9	–	–	9
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	19	(2)	17	–	–	17	19	(2)	17	–	–	17
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropsko računsko sodišče	8	(1)	7	–	–	7	8	(1)	7	–	–	7
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski varuh človekovih pravic	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Evropske šole) Komisija	266	(3)	263	–	35	298	266	(3)	263	0	39	302
Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	3 085	(56)	3 028	–	129	3 157	3 085	(56)	3 028	0	129	3 157
Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	311	(11)	300	–	169	469	311	(11)	300	21	172	493
Člani in poslanci – plače in nadomestila	17	3	20	–	0	21	17	3	20	1	0	22
Člani in poslanci – začasna nadomestila	5	(2)	2	–	–	2	5	(2)	2	–	–	2
Stroški zaposlovanja	33	0	33	–	0	33	33	0	33	3	0	37
Prenehanje zaposlitve	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Stroški usposabljanja	16	0	17	–	8	25	16	0	17	10	11	37
Socialno področje in mobilnost	22	1	23	(0)	30	53	22	1	23	7	34	64
Informacijska in komunikacijska tehnologija	285	7	292	–	308	600	285	7	292	120	354	765
Najem in nakup	274	48	321	–	690	1 011	274	48	321	30	691	1 042
Odhodki, povezani z zgradbami	150	(37)	113	–	44	158	150	(37)	113	44	49	207
Varnost	79	(1)	78	–	14	92	79	(1)	78	25	21	124
Misije in predstavništva	45	16	61	–	4	66	45	16	61	10	5	76
Sestanki, odbori, konference	16	(4)	12	–	2	14	16	(4)	12	5	3	20

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Uradni list	4	(2)	2	–	0	2	4	(2)	2	1	0	3
	Publikacije	11	2	13	–	5	17	11	2	13	5	6	24
	Pridobivanje informacij	7	0	7	–	1	8	7	0	7	2	1	9
	Študije in preiskave	7	(2)	5	–	0	5	7	(2)	5	5	0	10
	Splošna oprema, vozila, pohištvo	29	(4)	25	–	5	30	29	(4)	25	9	7	41
	Zunanje jezikovne storitve	35	(5)	31	–	41	72	35	(5)	31	2	41	74
	Drugi upravni odhodki	20	(3)	17	–	30	46	20	(3)	17	5	37	58
	Decentralizirane agencije	–	3	3	–	–	3	–	3	3	–	–	3
	Upravni odhodki drugih institucij	5 265	(16)	5 249	1	520	5 769	5 265	(16)	5 249	621	529	6 399
	Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Sklad za inovacije	–	–	–	–	6 788	6 788	–	–	–	–	12 293	12 293
	Instrument za Ukrajino	4 320	(0)	4 320	31	515	4 866	3 274	(469)	2 805	121	662	3 587
	Drugi ukrepi	–	–	–	–	112	112	–	–	–	–	114	114
	Razdelek O skupaj: zunaj večletnega finančnega okvira	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Rezerva za evropsko solidarnost	1 167	0	1 167	310	–	1 477	1 167	0	1 167	310	–	1 477
	Rezerva za nujno pomoč	584	(584)	–	–	–	–	584	(584)	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpo-ložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazpore-ditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	34	–	34	–	9	43	5	7	12	0	9	21
Rezerva za prilagoditev na brexit	564	–	564	–	–	564	564	–	564	–	–	564
Razdelek S skupaj: solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
SKUPAJ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.7 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Obzorje Evropa	19 213	12 758	116	3 941	16 815	88 %	(0)	2 390	2 390	5	–	2	7
	Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	405	286	–	90	376	93 %	0	28	28	1	0	0	1

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	490	486	–	1	488	100 %	–	2	2	0	–	–	0
Drugi ukrepi	629	–	–	167	167	27 %	–	462	462	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	10	–	–	10	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Sklad InvestEU	1 294	378	–	842	1 221	94 %	(0)	73	73	0	–	–	0
Instrument za povezovanje Evrope – Promet	1 745	1 675	–	26	1 701	97 %	–	44	44	(0)	–	–	(0)
Instrument za povezovanje Evrope – Energija	996	926	–	1	926	93 %	–	70	70	(0)	–	–	(0)
Instrument za povezovanje Evrope (IPE) – Digitalno	230	226	–	3	229	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Program digitalna Evropa	1 189	1 097	0	40	1 137	96 %	–	52	52	0	(0)	0	0
Decentralizirane agencije	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Drugi ukrepi	169	1	–	84	85	51 %	–	83	83	–	–	–	–
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	9	–	–	9	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	29	26	–	3	29	99 %	–	0	0	0	0	0	0
Program za enotni trg (vključno z MSP)	663	614	0	33	647	98 %	–	16	16	0	(0)	(0)	(0)
Program EU za boj proti goljufijam	28	27	0	1	28	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Sodelovanje na področju obdavčitve (Fiscalis)	40	39	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Sodelovanje na področju carine (Carina)	208	198	–	2	200	96 %	–	7	7	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	165	152	–	6	158	96 %	–	6	6	0	–	–	0
Drugi ukrepi	8	7	–	1	8	100 %	–	–	–	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Vesoljski program Unije	2 368	2 051	–	195	2 246	95 %	–	122	122	0	–	(0)	(0)
	Decentralizirane agencije	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	45	45	–	–	45	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Varna povezljivost Unije	196	196	–	–	196	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	(0)	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	40 867	39 650	–	290	39 940	98 %	–	90	90	806	–	29	836
	Kohezijski sklad	7 285	6 800	–	233	7 034	97 %	–	–	–	252	–	–	252
	Kohezijski sklad, prispevek Instrumentu za povezovanje Evrope (IPE) – Promet	1 688	1 668	–	9	1 677	99 %	–	11	11	0	–	–	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	4	–	–	4	98 %	–	–	–	–	–	0	0
Evropski socialni sklad plus (ESS+)	17 288	17 130	–	86	17 216	100 %	(0)	18	18	54	–	0	54
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Podpora turški skupnosti na Cipru	36	35	–	0	36	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Evropski mehanizem za okrevanje in odpornost (vključno z instrumentom za tehnično podporo)	681	121	–	506	627	92 %	–	54	54	0	–	(0)	0
Zaščita eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)	1	1	–	0	1	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Stroški financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje (EURI)	5 111	4 967	–	50	5 017	98 %	–	93	93	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	250	211	0	26	237	95 %	(1)	12	11	–	1	0	1
Program EU za zdravje	609	583	0	24	607	100 %	–	2	2	0	(0)	0	(0)
Instrument za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI)	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	0	0
Decentralizirane agencije	312	286	–	20	305	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	16	16	–	–	16	99 %	–	–	–	0	–	–	0
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	116	106	–	5	112	96 %	0	4	4	1	–	–	1
Erasmus+	5 105	3 969	0	715	4 684	92 %	–	420	420	0	(0)	0	0
Evropska solidarnostna enota	221	147	–	25	172	78 %	–	49	49	–	–	0	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ustvarjalna Evropa	373	352	–	15	367	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Pravosodje	43	42	–	0	42	97 %	–	1	1	0	0	–	0
Pravice in vrednote	240	238	–	1	239	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizirane agencije	336	324	–	8	332	99 %	–	4	4	–	–	(0)	(0)
Drugi ukrepi	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	19	18	–	–	18	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	191	186	0	4	190	99 %	–	1	1	0	(0)	0	0
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	41 338	39 759	192	925	40 875	99 %	391	71	462	0	–	(0)	0
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	13 569	13 226	–	1	13 227	97 %	–	170	170	0	0	172	172
	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA)	969	946	–	1	946	98 %	–	0	0	0	–	23	23
	Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizirane agencije	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	–	–	–	–
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	791	782	–	3	785	99 %	–	6	6	0	(0)	0	0

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Sklad za pravični prehod	1 600	1 503	–	1	1 504	94 %	–	85	85	11	–	–	11
	Instrument za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod	428	–	–	57	57	13 %	–	372	372	–	–	–	–
	Decentralizirane agencije	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	35	35	–	–	35	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Sklad za azil, migracije in vključevanje	2 159	1 916	–	5	1 921	89 %	–	238	238	0	–	–	0
	Decentralizirane agencije	195	186	–	6	192	98 %	–	4	4	–	–	0	0

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Sklad za integrirano upravljanje meja – instrument za upravljanje meja in vizume	1 603	1 235	–	32	1 266	79 %	–	337	337	0	–	–	0
	Sklad za integrirano upravljanje meja (IBMF) – instrument za finančno podporo za opremo za carinske kontrole (CCEi)	0	0	–	–	0	69 %	–	–	–	0	–	0	0
	Decentralizirane agencije	1 380	1 307	–	52	1 359	98 %	–	21	21	–	–	0	0
	Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Sklad za notranjo varnost	388	336	–	2	338	87 %	–	50	50	0	–	–	0
	Razgradnja jedrskih elektrarn (Litva)	75	75	–	–	75	100 %	–	–	–	0	–	–	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Jedrska varnost in razgradnja (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	70	70	–	0	70	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Decentralizirane agencije	298	277	–	6	283	95 %	12	4	15	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	24	23	–	–	23	99 %	0	0	0	0	–	0	0
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	400	390	–	10	400	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	1 027	999	–	27	1 026	100 %	–	1	1	–	–	(0)	(0)
Vojaška mobilnost	252	252	–	–	252	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe	41	40	–	1	41	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Instrument za okrepitev zmogljivosti obrambne industrije	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Program za evropsko obrambno industrijo	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Varna povezljivost Unije	158	158	–	–	158	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6 Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)	12 292	10 356	701	305	11 361	92 %	565	339	904	0	26	0	27
Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	66	44	1	21	66	100 %	(0)	0	(0)	0	1	(0)	1

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Humanitarna pomoč (HUMA)	2 588	2 569	–	6	2 575	99 %	(0)	13	13	0	–	0	0
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	429	393	–	25	419	98 %	–	10	10	0	–	0	0
Čezmorske države in ozemlja (ČDO) (tudi Grenlandija)	108	67	1	–	68	62 %	7	34	41	–	0	–	0
Makrofinančna pomoč	591	0	–	570	570	96 %	–	21	21	–	–	0	0
Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Drugi ukrepi	89	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Varna povezljivost Unije	50	50	–	–	50	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	95	95	(0)	0	95	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Predpristopna pomoč (IPA III)	2 384	2 062	126	35	2 223	93 %	106	50	156	0	5	–	5
Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan	600	494	101	–	596	99 %	5	–	5	0	0	–	0
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7 Pokojnine osebja	3 102	2 790	–	312	3 101	100 %	–	1	1	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropskega parlamenta	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropskega sveta in Sveta	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropsko računsko sodišče	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski varuh človekovih pravic	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Evropske šole) Komisija	298	263	–	28	291	98 %	–	7	7	0	–	–	0
Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	3 157	3 027	–	65	3 092	98 %	0	64	64	1	–	–	1
Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	469	299	–	52	351	75 %	(0)	116	116	1	–	1	1

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Člani in poslanci – plače in nadomestila	21	20	–	0	20	99 %	(0)	0	0	0	–	–	0
Člani in poslanci – začasna nadomestila	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Stroški zaposlovanja	33	33	–	0	33	99 %	(0)	0	0	0	–	0	0
Prenehanje zaposlitve	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Stroški usposabljanja	25	17	–	5	21	86 %	–	3	3	0	–	0	0
Socialno področje in mobilnost	53	23	–	15	37	71 %	–	15	15	0	(0)	0	0
Informacijska in komunikacijska tehnologija	600	292	0	160	452	75 %	–	148	148	0	(0)	0	0
Najem in nakup	1 011	321	–	136	458	45 %	–	554	554	0	–	0	0
Odhodki, povezani z zgradbami	158	113	–	21	134	85 %	–	23	23	0	–	0	0
Varnost	92	78	–	9	87	94 %	–	5	5	0	–	0	0
Misije in predstavništva	66	61	–	2	63	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Sestanki, odbori, konference	14	12	–	1	13	90 %	–	1	1	0	–	0	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Uradni list	2	2	–	0	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Publikacije	17	13	–	3	16	91 %	–	2	2	0	–	0	0
Pridobivanje informacij	8	7	–	1	7	97 %	–	0	0	0	–	0	0
Študije in preiskave	5	5	–	0	5	98 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Splošna oprema, vozila, pohištvo	30	25	0	2	27	89 %	–	3	3	0	(0)	0	0
Zunanje jezikovne storitve	72	31	–	32	62	87 %	–	9	9	0	–	0	0
Drugi upravni odhodki	46	17	–	23	39	85 %	–	6	6	0	–	1	1
Decentralizirane agencije	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Upravni odhodki drugih institucij	5 769	5 192	1	381	5 574	97 %	–	138	138	57	–	1	58
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	(0)	1 099	1 099	59	(0)	3	62

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Sklad za inovacije	6 788	–	–	1 551	1 551	23 %	–	5 237	5 237	–	–	–	–
	Instrument za Ukrajino	4 866	4 269	31	500	4 799	99 %	51	15	67	0	1	0	1
	Drugi ukrepi	112	–	–	59	59	53 %	–	53	53	–	–	–	–
	Razdelek O skupaj: zunaj večletnega finančnega okvira	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Rezerva za evropsko solidarnost	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Rezerva za nujno pomoč	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	43	21	–	–	21	48 %	–	1	1	14	–	7	21
	Rezerva za prilagoditev na brexit	564	564	–	–	564	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Razdelek S skupaj: solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
Skupaj:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.8 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1 Obzorje Evropa	21 125	11 056	61	1 994	13 111	62 %	57	7 941	7 999	8	7	0	15
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	414	245	16	15	277	67 %	15	120	135	1	2	0	3
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	647	641	1	2	643	99 %	1	2	3	0	0	0	1

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Drugi ukrepi	413	–	–	108	108	26 %	–	305	305	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	17	16	–	–	16	96 %	–	0	0	1	–	0	1
Sklad InvestEU	2 493	500	1	1 895	2 397	96 %	1	96	97	0	0	(0)	0
Instrument za povezovanje Evrope – Promet	2 445	2 394	1	18	2 413	99 %	2	30	32	(0)	0	–	0
Instrument za povezovanje Evrope – Energija	804	732	1	3	736	92 %	0	68	68	(0)	0	–	0
Instrument za povezovanje Evrope (IPE) – Digitalno	177	173	0	2	175	99 %	0	1	1	0	0	(0)	0
Program digitalna Evropa	1 154	1 043	5	35	1 083	94 %	9	61	70	1	1	0	2
Decentralizirane agencije	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Drugi ukrepi	227	1	–	31	32	14 %	–	195	195	0	–	–	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	13	13	–	–	13	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	30	27	–	3	29	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Program za enotni trg (vključno z MSP)	780	695	6	23	724	93 %	7	46	53	2	1	0	2
Program EU za boj proti goljufijam	30	20	(0)	0	20	68 %	9	0	9	0	0	0	0

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Sodelovanje na področju obdavčitve (Fiscalis)	44	42	0	0	42	95 %	0	1	1	1	0	–	1
	Sodelovanje na področju carine (Carina)	153	143	0	2	145	95 %	0	8	8	0	0	0	0
	Decentralizirane agencije	164	148	–	6	153	93 %	–	6	6	4	–	–	4
	Drugi ukrepi	8	7	–	0	8	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	11	10	–	–	10	94 %	(0)	–	(0)	1	–	–	1
	Vesoljski program Unije	2 467	1 819	4	110	1 934	78 %	4	530	534	0	0	–	0
	Decentralizirane agencije	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Varna povezljivost Unije	89	89	0	–	89	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	23 394	20 837	0	1 978	22 816	98 %	0	577	577	1	0	(0)	1
	Kohezijski sklad	5 756	5 522	0	68	5 590	97 %	0	166	166	0	0	–	1
	Kohezijski sklad, prispevek Instrumentu za povezovanje Evrope (IPE) – Promet	1 364	1 350	–	3	1 353	99 %	–	11	11	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	1	–	–	1	35 %	0	–	0	1	–	0	1
Evropski socialni sklad plus (ESS +)	10 966	8 242	1	2 362	10 605	97 %	1	360	361	0	0	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	0	–	0	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Podpora turški skupnosti na Cipru	41	40	0	0	40	99 %	0	–	0	0	0	–	0
Evropski mehanizem za okrevanje in odpornost (vključno z instrumentom za tehnično podporo)	40 344	118	2	39 552	39 671	98 %	2	671	673	0	0	(0)	0
Zaščita eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)	1	1	–	0	1	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Stroški financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje (EURI)	6 976	3 091	1 863	50	5 005	72 %	1 876	95	1 971	0	0	0	0
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	446	132	(0)	222	355	80 %	0	91	91	(0)	0	0	0
Program EU za zdravje	557	530	4	19	553	99 %	2	2	4	0	0	0	0
Instrument za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI)	26	–	–	4	4	16 %	–	16	16	–	–	6	6
Decentralizirane agencije	299	274	–	19	293	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	13	13	(0)	–	13	100 %	–	–	–	0	0	–	0
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	91	77	1	6	85	94 %	1	4	6	0	(0)	–	0
Erasmus+	4 966	3 782	18	836	4 635	93 %	15	315	330	0	0	–	0
Evropska solidarnostna enota	220	134	3	34	172	78 %	4	44	49	0	0	(0)	0
Ustvarjalna Evropa	350	322	2	13	338	97 %	2	10	12	0	0	0	0
Pravosodje	43	41	1	1	42	98 %	0	0	1	0	0	–	0
Pravice in vrednote	194	190	1	1	192	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Decentralizirane agencije	333	321	–	8	328	99 %	–	4	4	0	–	0	0
Drugi ukrepi	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	25	25	–	0	25	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	183	178	(0)	4	182	99 %	–	2	2	0	0	0	0
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	41 377	39 788	192	925	40 904	99 %	392	71	463	10	0	(0)	10
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	16 373	14 407	0	1 445	15 852	97 %	0	519	519	1	0	–	1
	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA)	671	667	1	2	670	100 %	1	0	1	0	0	0	0
	Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva	111	111	–	–	111	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizirane agencije	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	3	–	–	3	83 %	–	–	–	1	–	–	1
	Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	690	668	8	2	677	98 %	6	6	12	0	0	0	1
	Sklad za pravični prehod	1 436	3	–	1 166	1 170	81 %	–	266	266	–	–	–	–
	Instrument za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod	528	25	–	42	67	13 %	–	461	461	–	–	–	–
	Decentralizirane agencije	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	3	–	–	3	90 %	–	–	–	0	–	–	0

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	25	21	–	–	21	84 %	–	–	–	4	–	–	4
	Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Sklad za azil, migracije in vključevanje	1 450	1 205	2	81	1 288	89 %	2	160	161	1	0	0	1
	Decentralizirane agencije	205	196	–	6	202	98 %	–	4	4	–	–	0	0
	Sklad za integrirano upravljanje meja – instrument za upravljanje meja in vizume	1 291	817	1	101	919	71 %	1	370	371	0	0	0	0
	Sklad za integrirano upravljanje meja (IBMF) – instrument za finančno podporo za opremo za carinske kontrole (CCEi)	32	8	16	–	23	73 %	0	–	0	0	9	–	9
	Decentralizirane agencije	1 407	1 334	–	52	1 386	99 %	–	21	21	–	–	0	0
	Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Sklad za notranjo varnost	296	242	1	14	257	87 %	1	37	38	0	0	–	1
	Razgradnja jedrskih elektrarn (Litva)	90	90	–	–	90	100 %	–	–	–	0	–	–	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Jedrska varnost in razgradnja (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	64	59	1	–	60	94 %	2	–	2	2	0	–	2
Decentralizirane agencije	300	274	–	6	281	94 %	16	4	19	–	–	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	22	22	(0)	–	22	97 %	0	0	0	0	0	0	0
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	296	286	1	8	295	100 %	1	–	1	0	0	–	0
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	566	543	2	18	562	99 %	2	1	4	0	0	0	0
Vojaška mobilnost	137	136	0	0	136	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe	63	60	–	3	63	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Instrument za okrepitev zmogljivosti obrambne industrije	61	50	–	3	53	87 %	–	8	8	–	–	–	–
Program za evropsko obrambno industrijo	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Varna povezljivost Unije	51	51	–	–	51	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)	10 782	9 442	48	444	9 935	92 %	368	474	842	3	2	0	5
	Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	69	50	1	13	63	91 %	5	1	6	–	0	(0)	0
	Humanitarna pomoč (HUMA)	2 493	2 463	6	6	2 476	99 %	6	10	16	1	0	0	1
	Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	439	398	1	27	426	97 %	1	12	12	0	0	0	0
	Čezmorske države in ozemlja (ČDO) (tudi Grenlandija)	90	57	4	0	61	68 %	4	25	29	0	0	–	0
	Makrofinančna pomoč	680	0	–	568	568	84 %	–	111	111	–	–	(0)	(0)
	Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Drugi ukrepi	48	47	–	0	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Varna povezljivost Unije	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	88	88	(0)	0	88	100 %	–	0	0	0	0	–	0
	Predpristopna pomoč (IPA III)	2 122	1 841	10	43	1 894	89 %	153	72	225	3	(0)	–	3
	Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan	124	58	19	–	77	62 %	47	–	47	0	(0)	–	0
	Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Pokojnine osebja	3 102	2 790	–	302	3 092	100 %	–	10	10	0	–	(0)	0
	(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropskega parlamenta	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropskega sveta in Sveta	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropsko računsko sodišče	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski varuh človekovih pravic	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Evropske šole) Komisija	302	263	0	30	293	97 %	0	9	9	0	–	–	0
Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	3 157	3 027	0	65	3 092	98 %	0	64	64	1	0	–	1
Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	493	268	20	53	342	69 %	31	118	148	1	1	1	3
Člani in poslanci – plače in nadomestila	22	20	1	0	20	93 %	1	0	1	0	0	–	0
Člani in poslanci – začasna nadomestila	2	2	–	–	2	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Stroški zaposlovanja	37	30	3	0	33	91 %	3	0	3	0	0	0	1
Prenehanje zaposlitve	7	7	–	–	7	97 %	(0)	–	(0)	0	–	–	0
Stroški usposabljanja	37	7	9	4	20	55 %	10	6	16	0	1	0	1
Socialno področje in mobilnost	64	16	6	14	36	56 %	7	20	27	0	1	0	2
Informacijska in komunikacijska tehnologija	765	187	119	137	442	58 %	105	217	321	0	1	0	2
Najem in nakup	1 042	288	30	129	448	43 %	33	561	595	0	0	0	0

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Odhodki, povezani z zgradbami	207	73	41	19	132	64 %	41	30	71	0	3	0	4
Varnost	124	55	22	9	86	70 %	22	12	35	0	3	0	3
Misije in predstavništva	76	49	7	2	57	76 %	13	2	15	0	3	0	3
Sestanki, odbori, konference	20	8	3	1	12	59 %	4	2	6	0	2	0	2
Uradni list	3	1	1	0	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Publikacije	24	7	5	3	15	63 %	6	3	9	0	0	0	0
Pridobivanje informacij	9	4	2	0	6	70 %	2	0	3	0	0	0	0
Študije in preiskave	10	1	5	0	5	53 %	4	0	5	0	0	–	0
Splošna oprema, vozila, pohištvo	41	11	9	3	22	54 %	14	4	18	0	0	0	1
Zunanje jezikovne storitve	74	29	2	32	62	84 %	2	10	12	0	0	0	0
Drugi upravni odhodki	58	13	4	23	41	70 %	3	13	16	0	1	1	1
Decentralizirane agencije	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Upravni odhodki drugih institucij	6 399	4 563	560	318	5 441	85 %	630	209	839	56	62	2	120
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
			Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Sklad za inovacije	12 293	–	–	224	224	2 %	–	12 068	12 068	–	–	–	–
	Instrument za Ukrajino	3 587	1 693	113	233	2 038	57 %	1 120	429	1 548	0	0	–	0
	Drugi ukrepi	114	–	–	56	56	49 %	–	58	58	–	–	–	–
	Razdelek O skupaj: zunaj večletnega finančnega okvira	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Rezerva za evropsko solidarnost	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Rezerva za nujno pomoč	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	21	12	0	9	21	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Rezerva za prilagoditev na brexit	564	547	–	–	547	97 %	18	–	18	–	–	–	–
	Razdelek S skupaj: solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	SKUPAJ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

6.9 **VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)**

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	Obzorje Evropa	28 646	16 815	(346)	(13 110)	32 005
	Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	234	376	(4)	(277)	330
	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	1 449	488	(0)	(643)	1 294
	Drugi ukrepi	263	167	(4)	(108)	318
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	50	10	(2)	(16)	42
	Sklad InvestEU	4 663	1 221	(16)	(2 397)	3 471
	Instrument za povezovanje Evrope – Promet	6 089	1 701	(157)	(2 413)	5 220
	Instrument za povezovanje Evrope – Energija	3 934	926	(36)	(736)	4 089
	Instrument za povezovanje Evrope (IPE) – Digitalno	556	229	(0)	(175)	610
	Program digitalna Evropa	2 351	1 137	(1)	(1 083)	2 405
	Decentralizirane agencije	36	237	–	(237)	36
	Drugi ukrepi	61	85	(2)	(32)	113
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	26	9	(0)	(13)	22
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	36	29	(0)	(29)	35
	Program za enotni trg (vključno z MSP)	914	647	(8)	(724)	829
	Program EU za boj proti goljufijam	34	28	(5)	(20)	36
	Sodelovanje na področju obdavčitve (Fiscalis)	44	39	(0)	(42)	41
	Sodelovanje na področju carine (Carina)	148	200	(1)	(145)	202
	Decentralizirane agencije	0	158	–	(153)	5
	Drugi ukrepi	5	8	(0)	(8)	5
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	25	13	(1)	(10)	27
	Vesoljski program Unije	1 483	2 246	(0)	(1 934)	1 795

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizirane agencije	17	83	–	(83)	17
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	17	45	–	(6)	56
	Varna povezljivost Unije	83	196	–	(89)	191
	Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	105 188	39 940	(54)	(22 852)	122 222
	Kohezijski sklad	16 048	7 034	(0)	(5 590)	17 491
	Kohezijski sklad, prispevek Instrumentu za povezovanje Evrope (IPE) – Promet	5 402	1 677	(26)	(1 353)	5 700
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	4	(1)	(1)	6
	Evropski socialni sklad plus (ESS+)	47 528	17 216	(3)	(10 623)	54 118
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	2	–	(1)	1
	Podpora turški skupnosti na Cipru	95	36	0	(40)	91
	Evropski mehanizem za okrevanje in odpornost (vključno z instrumentom za tehnično podporo)	161 570	627	(12)	(39 671)	122 514
	Zaščita eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)	0	1	(0)	(1)	1
	Stroški financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje (EURI)	1 865	5 017	–	(5 005)	1 878
	Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)	1 193	237	(9)	(355)	1 066
	Program EU za zdravje	1 507	607	(2)	(553)	1 559
	Instrument za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI)	28	–	–	(4)	24
	Decentralizirane agencije	50	305	(0)	(293)	61
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	–	–	–	0
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	10	16	(0)	(13)	12

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	185	112	(0)	(85)	212
	Erasmus+	2 251	4 684	(109)	(4 635)	2 191
	Evropska solidarnostna enota	149	172	(43)	(172)	106
	Ustvarjalna Evropa	354	367	(2)	(338)	381
	Pravosodje	53	42	(1)	(42)	52
	Pravice in vrednote	288	239	(1)	(192)	334
	Decentralizirane agencije	53	332	(0)	(328)	56
	Drugi ukrepi	13	9	(0)	(9)	13
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	58	18	(8)	(25)	43
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	197	190	(2)	(182)	203
	Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	371	40 875	(7)	(40 904)	335
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	35 517	13 227	(239)	(15 852)	32 652
	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA)	3 341	946	(4)	(670)	3 613
	Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva	38	117	(2)	(111)	42
	Decentralizirane agencije	–	31	–	(31)	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	1	–	(3)	8
	Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	2 691	785	(11)	(677)	2 787
	Sklad za pravični prehod	8 765	1 504	(0)	(1 124)	9 145
	Instrument za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod	104	57	–	(67)	94

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizirane agencije	–	79	–	(79)	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	15	2	(0)	(3)	14
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	16	35	(0)	(21)	29
	Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Sklad za azil, migracije in vključevanje	2 862	1 921	(0)	(1 288)	3 495
	Decentralizirane agencije	13	192	–	(202)	3
	Sklad za integrirano upravljanje meja – instrument za upravljanje meja in vizume	2 215	1 266	(0)	(910)	2 572
	Sklad za integrirano upravljanje meja (IBMF) – instrument za finančno podporo za opremo za carinske kontrole (CCEi)	305	0	–	(23)	281
	Decentralizirane agencije	359	1 359	–	(1 386)	332
	Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Sklad za notranjo varnost	636	338	(0)	(257)	717
	Razgradnja jedrskih elektrarn (Litva)	331	75	–	(90)	315
	Jedrska varnost in razgradnja (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	296	70	(0)	(60)	306
	Decentralizirane agencije	6	283	–	(281)	8
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	–	–	(1)	0
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	22	23	(0)	(22)	23
	Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	788	400	–	(295)	892
	Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	1 458	1 026	(0)	(562)	1 920

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Vojaška mobilnost	291	252	(0)	(136)	407
	Instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe	259	41	–	(63)	237
	Instrument za okrepitev zmogljivosti obrambne industrije	343	–	–	(53)	290
	Program za evropsko obrambno industrijo	–	–	–		–
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	–	–	–	0
	Varna povezljivost Unije	16	158	–	(51)	123
	Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)	32 397	11 361	(300)	(9 934)	33 524
	Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	137	66	(1)	(63)	139
	Humanitarna pomoč (HUMA)	1 127	2 575	(11)	(2 476)	1 214
	Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	96	419	(13)	(426)	76
	Čezmorske države in ozemlja (ČDO) (tudi Grenlandija)	147	68	(1)	(61)	152
	Makrofinančna pomoč	153	570	–	(568)	155
	Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	–	1 535	–	(1 535)	–
	Drugi ukrepi	57	88	(0)	(48)	98
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	–	(0)	–	0
	Varna povezljivost Unije	–	50	–	–	50
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	151	95	(3)	(88)	155
	Predpristopna pomoč (IPA III)	7 434	2 223	(115)	(1 894)	7 648
	Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan	399	596	(0)	(77)	918

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Pokojnine osebja	–	3 101	–	(3 092)	9
	(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropskega parlamenta	–	19	–	(19)	(0)
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropskega sveta in Sveta	–	1	–	(1)	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	–	9	–	(9)	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	–	17	–	(17)	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropsko računsko sodišče	–	7	–	(7)	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski varuh človekovih pravic	–	0	–	(0)	–
	(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	–	0	–	(0)	–
	(Evropske šole) Komisija	4	291	–	(293)	2
	Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	0	3 092	(0)	(3 092)	0
	Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	23	351	(0)	(342)	32
	Člani in poslanci – plače in nadomestila	1	20	(1)	(20)	1
	Člani in poslanci – začasna nadomestila	–	2	–	(2)	0
	Stroški zaposlovanja	3	33	(0)	(33)	3
	Prenehanje zaposlitve	–	7	–	(7)	0
	Stroški usposabljanja	12	21	(0)	(20)	13
	Socialno področje in mobilnost	12	37	(2)	(36)	12
	Informacijska in komunikacijska tehnologija	166	452	(2)	(442)	173
	Najem in nakup	31	458	(0)	(448)	41
	Odhodki, povezani z zgradbami	49	134	(3)	(132)	49

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Spremembe prenesenih obveznosti	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Varnost	32	87	(2)	(86)	30
	Misije in predstavništva	10	63	(1)	(57)	15
	Sestanki, odbori, konference	6	13	(0)	(12)	6
	Uradni list	1	2	(0)	(2)	1
	Publikacije	7	16	(0)	(15)	7
	Pridobivanje informacij	2	7	(0)	(6)	3
	Študije in preiskave	5	5	(0)	(5)	5
	Splošna oprema, vozila, pohištvo	11	27	(0)	(22)	15
	Zunanje jezikovne storitve	2	62	(0)	(62)	3
	Drugi upravni odhodki	12	39	(1)	(41)	10
	Decentralizirane agencije	–	3	–	(3)	–
	Upravni odhodki drugih institucij	623	5 574	(51)	(5 441)	704
	Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Sklad za inovacije	6 643	1 551	(405)	(224)	7 564
	Instrument za Ukrajino	1 250	4 799	(1)	(2 038)	4 009
	Drugi ukrepi	6	59	(4)	(56)	5
	Razdelek O skupaj: zunaj večletnega finančnega okvira	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Rezerva za evropsko solidarnost	–	480	–	(480)	–
	Rezerva za nujno pomoč	–	–	–		–
	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	0	21	–	(21)	0
	Rezerva za prilagoditev na brexit	53	564	–	(547)	71
	Razdelek S skupaj: solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	53	1 065	–	(1 048)	71
	SKUPAJ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.10 **VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA**

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
1	Obzorje Evropa	170	233	419	784	1 612	2 406	3 859	9 772	12 750	32 005
	Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	22	0	2	7	11	10	17	111	149	330
	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)					0	53	477	356	408	1 294
	Drugi ukrepi								260	59	318
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	–	1	0	–	0	4	11	16	10	42
	Sklad InvestEU	136	40	88	108	–	881	340	1 500	378	3 471
	Instrument za povezovanje Evrope – Promet	87	43	370	771	489	216	665	936	1 644	5 220
	Instrument za povezovanje Evrope – Energija	153	86	527	786	337	536	239	503	921	4 089
	Instrument za povezovanje Evrope (IPE) – Digitalno	1	0	1	3	79	131	176	45	174	610
	Program digitalna Evropa				–	216	256	307	686	940	2 405
	Decentralizirane agencije								0	36	36
	Drugi ukrepi							1	102	10	113
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi			–	8	2	2	2	2	6	22
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji				–	1	1	3	11	19	35
	Program za enotni trg (vključno z MSP)	48	8	22	20	14	42	75	195	404	829
	Program EU za boj proti goljufijam	–		–	–	2	2	4	6	22	36
	Sodelovanje na področju obdavčitve (Fiscalis)			0	–	3	2	2	8	27	41
	Sodelovanje na področju carine (Carina)		0	0	0	1	4	15	25	157	203
	Decentralizirane agencije								0	5	5
	Drugi ukrepi					–		0	0	5	5
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi				0	0	2	4	9	13	27

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
	Vesoljski program Unije	0	0	–	63	6	6	84	708	927	1 795
	Decentralizirane agencije							–	0	17	17
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi								11	45	56
	Varna povezljivost Unije								0	191	191
	Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	555	6	14	42	63	7 780	32 908	41 050	39 805	122 222
	Kohezijski sklad	84	–	0	0	0	376	3 963	6 038	7 031	17 491
	Kohezijski sklad, prispevek Instrumentu za povezovanje Evrope (IPE) – Promet	440	209	481	876	449	344	330	916	1 655	5 700
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	0		0	–	0		1	4	6
	Evropski socialni sklad plus (ESS+)	274	1	21	18	1	4 669	14 090	17 871	17 171	54 118
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi								–	1	1
	Podpora turški skupnosti na Cipru	0	0	0	3	3	5	18	29	33	91
	Evropski mehanizem za okrevanje in odpornost (vključno z instrumentom za tehnično podporo)			0	0	1	7	24	122 407	75	122 514
	Zaščita eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)							–	0	0	1
	Stroški financiranja Instrumenta Evropske unije za okrevanje (EURI)							–	1	1 877	1 878
	Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU)			0	94	17	52	55	669	180	1 066
	Program EU za zdravje	1	0	1	5	83	220	328	376	544	1 559
	Instrument za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI)				0	9			15	–	24
	Decentralizirane agencije	–	0	0	0	2	11	16	19	12	61
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0									0

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji						0	0	1	10	12
	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	3	1	8	9	9	12	28	47	95	212
	Erasmus+	0	0	1	3	185	229	440	550	783	2 191
	Evropska solidarnostna enota	–		–	–	17	9	12	28	40	106
	Ustvarjalna Evropa		0	0	0	7	25	53	89	206	381
	Pravosodje	4	2	3	1	3	4	3	10	22	52
	Pravice in vrednote	5	3	3	3	5	13	55	83	165	334
	Decentralizirane agencije				0	19	8	12	10	7	56
	Drugi ukrepi	0		0	0	0	1	0	3	8	13
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	0	0	1	1	3	6	16	17	43
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	1	3	5	6	4	7	12	40	127	203
	Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)		8	9	18	20	30	47	99	105	335
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	2 378	747	758	761	7	900	936	12 947	13 218	32 652
	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA)	48	–	0	17	4	293	1 001	1 320	930	3 613
	Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva						–	1	11	30	42
	Decentralizirane agencije								–	0	0
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi						–	1	5	1	8
	Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)	80	153	128	149	244	337	445	508	744	2 787
	Sklad za pravični prehod						1 299	1 442	4 900	1 503	9 145

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
	Instrument za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod							4	89	–	94
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	–		1	0	1	3	6	2	14
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji							0	4	25	29
	Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Sklad za azil, migracije in vključevanje	54	37	57	346	4	23	261	861	1 852	3 495
	Decentralizirane agencije						–		–	3	3
	Sklad za integrirano upravljanje meja – instrument za upravljanje meja in vizume	18	9	39	207	3	23	284	823	1 166	2 572
	Sklad za integrirano upravljanje meja (IBMF) – instrument za finančno podporo za opremo za carinske kontrole (CCEi)					63	63	70	85	0	281
	Decentralizirane agencije							64	151	117	332
	Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Sklad za notranjo varnost	17	14	21	48	7	23	65	198	325	717
	Razgradnja jedrskih elektrarn (Litva)	2	1	1	3	27	99	41	67	75	315
	Jedrska varnost in razgradnja (tudi za Bolgarijo in Slovaško)	8	39	44	66	36	11	16	31	54	306
	Decentralizirane agencije								3	5	8
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi				0					–	0
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji	0		–	0	1	1	3	4	14	23
	Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)					74	97	172	182	368	892
	Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)			12	7	152	172	299	410	868	1 920
	Vojaška mobilnost					67	8	31	83	218	407

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
	Instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe								198	39	237
	Instrument za okrepitev zmogljivosti obrambne industrije							99	191	–	290
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi		0								0
	Varna povezljivost Unije								–	123	123
	Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)	796	635	712	936	2 106	5 084	6 054	8 096	9 106	33 524
	Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	1	2	4	9	12	13	26	33	38	139
	Humanitarna pomoč (HUMA)			0	1	10	53	148	361	642	1 214
	Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	0		1	0	6	4	3	14	48	76
	Čezmorske države in ozemlja (ČDO) (tudi Grenlandija)			1		2	28	42	39	40	152
	Makrofinančna pomoč								–	155	155
	Drugi ukrepi							0	32	65	98
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0							–		0
	Varna povezljivost Unije									50	50
	Ukrepi, ki se financirajo v okviru pooblastil Komisije in posebnih pristojnosti, poverjenih Komisiji		0	0	2	5	10	29	46	63	155
	Predpristopna pomoč (IPA III)	235	305	330	421	767	1 201	1 011	1 542	1 836	7 648
	Instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan								426	492	918
	Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Pokojnine osebja								–	9	9
	(Evropske šole) Komisija								0	2	2
	Osebni prejemki statutarnih uslužbencev								–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

(v milijonih EUR)

	Razdelek VFO	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
	Osebni prejemki zunanjih sodelavcev							–	2	31	32
	Člani in poslanci – plače in nadomestila							–	(0)	1	1
	Člani in poslanci – začasna nadomestila									0	0
	Stroški zaposlovanja							–	0	3	3
	Prenehanje zaposlitve									0	0
	Stroški usposabljanja							0	1	11	13
	Socialno področje in mobilnost							0	5	7	12
	Informacijska in komunikacijska tehnologija							0	21	152	173
	Najem in nakup							0	6	35	41
	Odhodki, povezani z zgradbami							0	8	41	49
	Varnost							0	2	28	30
	Misije in predstavništva							0	2	13	15
	Sestanki, odbori, konference							0	2	5	6
	Uradni list								–	1	1
	Publikacije							–	0	7	7
	Pridobivanje informacij								0	3	3
	Študije in preiskave								0	5	5
	Splošna oprema, vozila, pohištvo							0	0	15	15
	Zunanje jezikovne storitve							–	0	2	3
	Drugi upravni odhodki							(0)	1	8	10
	Upravni odhodki drugih institucij									704	704
	Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava							1	51	1 083	1 134
O	Sklad za inovacije								7 563	1	7 564
	Instrument za Ukrajino								724	3 286	4 009
	Drugi ukrepi								1	4	5
	Razdelek O skupaj: zunaj večletnega finančnega okvira								8 287	3 291	11 578

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO		< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razpoložljiva
S	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)								0	0	0
	Rezerva za prilagoditev na brexit							–		71	71
	Razdelek S skupaj: solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)							–	0	71	71
	Skupaj	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

7. **IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH**

7.1 **IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV**

(v milijonih EUR)

	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prihodki kot % proračuna	Neporavnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Prihodki		
Parlament	249	249	291	11	303	286	2	287	115 %	16
Svet	80	80	109	1	110	109	1	109	137 %	1
Komisija	154 664	160 617	226 586	16 251	242 837	220 118	3 350	223 468	139 %	19 370
Sodišče	81	81	79	0	79	79	0	79	97 %	0
Računsko sodišče	34	34	33	0	33	33	0	33	98 %	0
Ekonomsko-socialni odbor	18	18	22	0	22	22	0	22	124 %	0
Odbor regij	16	16	19	0	19	19	0	19	116 %	0
Evropski varuh človekovih pravic	2	2	2	–	2	2	–	2	108 %	–

(*v milijonih EUR*)

	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prihodki kot % proračuna	Neporavnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Prihodki		
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	3	3	3	–	3	3	–	3	102 %	0
Evropska služba za zunanje delovanje	62	62	379	0	379	377	0	377	603 %	2
SKUPAJ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

Konsolidirana poročila o izvrševanju splošnega proračuna EU prikazujejo, tako kot prejšnja leta, izvrševanje proračuna v vseh institucijah, saj je v proračunu EU določen ločen proračun za vsako institucijo.

Proračun in izvrševanje za agencije nista konsolidirana v proračunu EU in nista vključena v poročila o proračunu EU. Subvencija Komisije, ki se plačuje agencijam, pa je del proračuna EU. V tem proračunskem delu zaključnega računa se upošteva samo subvencija, ki je bila agencijam izplačana iz proračuna Komisije.

Glede ESZD je treba opozoriti, da je imela ta služba poleg lastnega proračuna na voljo tudi znesek v višini 378,9 milijona EUR (leta 2024: 358,4), vključno z namenskimi prejemki in prenesenimi zneski, od tega je bilo 250,2 milijona EUR (2024: 255,2) sredstev Evropske komisije za kritje upravnih stroškov osebja Komisije, ki dela v delegacijah Unije, razdeljenih med razdelek 7 Komisije, upravne vrstice operativnih programov (nekdanje vrstice BA) in skrbniške sklade, preostanek pa iz dodatnih prispevkov v fiksnem znesku za kritje skupnih stroškov osebja Evropskih razvojnih skladov v delegacijah in za kolokacije ter drugih zneskov, prejetih v okviru kolokacije in drugih sporazumov.

7.2 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(*v milijonih EUR*)

	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlament	2 602	2 518	–	40	2 557	98 %	–	35	35	10	–	0	10
Svet	767	691	–	27	718	94 %	–	25	25	23		0	24

(v milijonih EUR)

	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Komisija	222 335	190 891	1 579	14 073	206 542	93 %	2 126	12 241	14 367	1 149	33	236	1 418
Sodišče	538	521	–	1	522	97 %	–	0	0	16		0	16
Računsko sodišče	195	191	1	0	192	98 %	–	0	0	3	–	0	3
Ekonomsko-socialni odbor	180	173	–	4	177	98 %	–	2	2	1	–	–	1
Odbor regij	135	130	–	2	132	98 %	–	3	3	0	–	0	0
Evropski varuh človekovih pravic	15	15	–	–	15	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	27	25	–	0	25	93 %	–	–	–	2	–	–	2
Evropska služba za zunanje delovanje	1 308	930	–	307	1 236	94 %	–	72	72	0	–	1	1
Skupaj:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 126**	**12 379**	**14 505**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

7.3 **IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL**

(*v milijonih EUR*)

	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2026			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejetega pro-računa	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega pro-računa	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlament	2 948	2 157	307	41	2 504	85 %	361	42	403	10	30	1	41
Svet	846	604	74	24	703	83 %	87	28	115	23	4	0	28
Komisija	244 557	150 611	3 016	57 305	210 932	86 %	5 424	28 062	33 486	54	42	10	106
Sodišče	571	484	28	1	513	90 %	36	0	37	16	4	0	21
Računsko sodišče	204	181	9	0	190	93 %	10	0	11	3	1	0	4
Ekonomsko-socialni odbor	192	163	10	3	177	92 %	10	3	13	1	2	–	3
Odbor regij	145	118	9	2	128	88 %	12	3	15	0	1	0	1
Evropski varuh človekovih pravic	16	14	0	–	15	93 %	0	–	0	1	0	–	1
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	30	23	2	0	25	83 %	2	–	2	2	1	–	3
Evropska služba za zunanje delovanje	1 448	819	121	247	1 187	82 %	110	132	242	0	18	1	19
	250 956	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 054**	**28 271**	**34 325**	**110**	**104**	**12**	**226**

8. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ

Prihodki in odhodki agencij, kot so prikazani v poročilih 8.1 in 8.2 spodaj, kot taki niso konsolidirani v proračunu EU.

Oddelki 1 do 7 poročil o izvrševanju proračuna vključujejo le subvencijo, izplačano iz proračuna EU agencijam, kot odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil, kadar je relevantno.

V spodnjih poročilih za agencije je prikazan pregled agencij, tako decentraliziranih (oziroma tradicionalnih) kot izvajalskih, in njihovih prihodkov (8.1) ter odhodkov (8.2). Vsebujejo ne le subvencijo, plačano iz proračuna EU, temveč tudi druge vire prihodkov in z njimi povezane odhodke (ki niso dodani v proračunsko računovodstvo EU). Vsaka agencija predstavi lasten sklop računovodskih izkazov.

8.1 PRORAČUNSKI PRIHODKI

(v milijonih EUR)

Agencija	Financiranje iz razdelka VFO	Končni sprejeti proračun	Prejemki
Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	1	45	43
Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov	4	338	362
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije	1	8	9
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	ni relevantno	22	21
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	2b	18	18
Evropski azilni podporni urad	4	240	212
Evropska agencija za varnost v letalstvu	1	248	197
Evropski bančni organ	1	59	60
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	4	1 124	1 137
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	2b	106	99
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	2b	22	23
Evropska agencija za kemikalije	1	134	138
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje	1, 2a, 3, 5	75	75
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	2b, 6	152	75
Evropska agencija za okolje	3	109	102
Evropska agencija za nadzor ribištva	3	31	33
Evropska agencija za varnost hrane	2b	151	153
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	2b	25	28
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo	1, 2b	62	62
Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja	1, 2a	50	50
Evropski inštitut za enakost spolov	2b	10	12
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo	1	435	435
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	1	40	41
Evropski organ za delo	2b	50	50
Evropska agencija za pomorsko varnost	1	127	127
Evropska agencija za zdravila	2b	600	608

(v milijonih EUR)

Agencija	Financiranje iz razdelka VFO	Končni sprejeti proračun	Prejemki
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	5	36	37
Evropsko javno tožilstvo	2b	86	86
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	1	73	73
Evropska izvajalska agencija za raziskave	1, 3	102	127
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	1	82	86
Evropska fundacija za usposabljanje	2b	24	29
Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	2b	68	78
Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost	1	26	55
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	5	246	243
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	5	13	13
Agencija Evropske unije za železnice	1	31	47
Agencija Evropske unije za vesoljski program	1	83	1 164
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	2b	27	27
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	ni relevantno	480	501
Skupno podjetje Fuzija za energijo	1	646	799
Prevajalski center za organe Evropske unije	7	52	45
Skupaj		**6 356**	**7 581**

(v milijonih EUR)

Vrsta prihodkov agencij	Prejemki
Subvencija Komisije	4 913
Prihodki iz pristojbin	1 136
Drugi prihodki	1 531
Skupaj	**7 581**

8.2 ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITVE PLAČIL PO AGENCIJAH

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	45	45	54	41
Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov	378	357	464	400
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije	9	8	10	8

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	21	19	22	20
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	18	17	22	17
Evropski azilni podporni urad	264	208	277	191
Evropska agencija za varnost v letalstvu	317	250	331	227
Evropski bančni organ	61	59	65	58
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	1 158	1 132	1 561	1 023
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	109	99	135	103
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	23	22	24	21
Evropska agencija za kemikalije	142	137	159	139
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje	75	73	78	72
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	75	75	80	75
Evropska agencija za okolje	116	103	155	101
Evropska agencija za nadzor ribištva	36	34	43	35
Evropska agencija za varnost hrane	166	165	168	157
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	29	26	33	25
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo	62	61	65	60
Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja	50	50	52	49
Evropski inštitut za enakost spolov	12	10	14	10
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo	529	522	475	463
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	41	40	43	40
Evropski organ za delo	52	51	53	50
Evropska agencija za pomorsko varnost	139	124	156	126
Evropska agencija za zdravila	625	606	699	607
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	38	37	46	35
Evropsko javno tožilstvo	86	86	95	87
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	73	73	74	72
Evropska izvajalska agencija za raziskave	127	127	132	126
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	87	85	91	80
Evropska fundacija za usposabljanje	32	29	35	28
Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	93	80	103	80

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost	66	41	72	33
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	253	247	275	239
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	32	19	35	19
Agencija Evropske unije za železnice	67	49	53	45
Agencija Evropske unije za vesoljski program	2 306	677	2 366	1 185
Agencija Evropske unije z+ 87 <a temeljne pravice	27	26	33	28
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	345	345	532	341
Skupno podjetje Fuzija za energijo	1 066	979	849	789
Prevajalski center za organe Evropske unije	52	46	54	46
Skupaj	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

(v milijonih EUR)

Vrsta odhodkov	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Upravni	612	593	746	584
Iz poslovanja	6 396	4 378	7 010	4 518
Zaposleni	2 292	2 268	2 327	2 254
Skupaj	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

GLOSAR

Aktuarske predpostavke

Predpostavke, ki se uporabljajo za izračun stroškov prihodnjih dogodkov, ki vplivajo na pokojninske obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube

Pri shemi z zagotovljenimi prejemki spremembe v aktuarskem primanjkljaju ali presežkih, ki nastanejo zaradi razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami in nastalimi dejstvi ter zaradi učinkov sprememb aktuarskih predpostavk.

Deljeno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru deljenega upravljanja se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Na ta način se izvršijo približno tri četrtine odhodkov EU.

Diskontna stopnja

Stopnja, ki se uporablja za prilagoditev za časovno vrednost denarja. Diskontiranje je metoda za primerjavo stroškov in koristi, ki se pojavijo v različnih časovnih obdobjih.

Efektivna obrestna mera

Obrestna mera, ki diskontira ocenjeni tok prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti na neto knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti.

Finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja

Vsa finančna sredstva ali obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v presežku ali primanjkljaju zadevnega obdobja (tj. izvedeni finančni instrumenti).

Finančna sredstva in obveznosti po odplačni vrednosti

Vsa finančna sredstva in obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po odplačni vrednosti.

Finančni popravek

Finančni popravki so namenjeni zaščiti proračuna EU pred bremenitvijo z nepravilnimi odhodki. Pri odhodkih v okviru deljenega upravljanja so za izterjavo nepravilnih plačil v prvi vrsti odgovorne države članice.

„Potrjen“ finančni popravek je zadevna država članica sprejela. „Sprejet“ finančni popravek je bil sprejet s sklepom Komisije in je vedno neto popravek, pri katerem mora država članica vrniti nepravilno izplačana sredstva v proračun EU, kar povzroči dokončno znižanje sredstev, dodeljenih zadevni državi članici. O potrjenih in sprejetih finančnih popravkih se v tem dokumentu poroča kot o eni kategoriji.

Z „izvedenim“ finančnim popravkom je bila ugotovljena nepravilnost popravljena.

Izvedeni finančni instrumenti

Finančni instrumenti, katerih vrednost je povezana s spremembami vrednosti drugega finančnega instrumenta, kazalnika ali blaga. V nasprotju z imetnikom osnovnega finančnega instrumenta (npr. državne obveznice), ki ima brezpogojno pravico do prejetja denarja (ali druge gospodarske koristi) v prihodnosti, ima imetnik izvedenega finančnega instrumenta samo pogojeno pravico do prejetja take koristi. Primer izvedenega finančnega instrumenta je valutna nestandardizirana terminska pogodba.

Lastna sredstva

Glavni vir prihodkov za proračun EU. Različni viri lastnih sredstev so navedeni v veljavnem sklepu o virih lastnih sredstev (Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053), in sicer gre za tradicionalna lastna sredstva, lastna sredstva iz naslova DDV, lastna sredstva iz naslova BND ter lastna sredstva iz naslova nereciklirane odpadne plastične embalaže.

Letno poročilo o dejavnostih

Letna poročila o dejavnostih kažejo rezultate poslovanja, med drugim glede na določene cilje, z njimi povezana tveganja in strukturo notranje kontrole. T. i. odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil mora od proračunskega leta 2001 za Komisijo in od leta 2003 za vse institucije Evropske unije svoji instituciji predložiti letno poročilo o dejavnostih v zvezi z izpolnjevanjem svojih obveznosti, skupaj s finančnimi in poslovodnimi informacijami.

Namenski prejemki

Prejemki, namenjeni financiranju posebnih postavk odhodkov. Glavni vir zunanjih namenskih prejemkov so finančni prispevki tretjih držav za programe, ki jih financira Unija. Glavni vir notranjih namenskih prejemkov so prihodki od tretjih oseb za blago, storitve ali delo, dobavljene na njihovo zahtevo; prihodki iz vračil nepravilno izplačanih zneskov in prihodki od prodaje publikacij in filmov.

Neporavnane obveznosti (*reste à liquider* – RAL)

Postavka *Neporavnane obveznosti* predstavlja znesek, za katerega je bila prevzeta proračunska obveznost, poznejše plačilo pa še ni izvršeno. Predstavljajo plačilne obveznosti EU v prihodnjih letih in so neposredna posledica obstoja večletnih programov ter neskladja med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil.

Neposredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru neposrednega upravljanja proračun izvršujejo neposredno službe Komisije, izvajalske agencije ali skrbniški skladi.

Nepravilnost

Nepravilnost je ravnanje, ki ni v skladu z veljavnimi pravili EU ali nacionalnimi pravili in ima lahko negativne posledice za finančne interese EU. Nepravilnosti so lahko posledica ravnanja upravičencev, ki vlagajo zahtevke za sredstva, ali organov, odgovornih za izplačevanje sredstev. Pojem nepravilnosti je širši od pojma goljufije, ki se nanaša na ravnanje, ki se lahko opredeli kot kaznivo dejanje.

Obveznost

Pravna zaveza za zagotovitev financiranja, če so izpolnjeni določeni pogoji. EU se zaveže, da bo plačala svoj delež stroškov projekta, ki ga financira EU. Današnje obveznosti pomenijo jutrišnja plačila, današnja plačila pa so včerajšnje obveznosti.

Odobritve

Proračunska sredstva. V proračunu so predvidene tako obveznosti kot plačila (gotovinska ali bančna nakazila upravičencem). Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve za plačila se pogosto razlikujejo (diferencirana sredstva), ker so za večletne programe in projekte običajno v celoti prevzete obveznosti v letu, ko je sprejeta odločitev o njih, in se plačujejo več let na podlagi napredka pri izvajanju teh programov in projektov. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za upravne odhodke, podporo kmetijskim trgom ter neposredna plačila, pri čemer so odobritve plačil enakovredne odobritvam za obveznosti.

Odobritve plačil

Odobritve plačil zajemajo odhodke, ki jih je treba plačati v tekočem letu in izhajajo iz pravnih obveznosti, prevzetih v tekočem in/ali predhodnih letih.

Odobritve za prevzem obveznosti

Odobritve za prevzem obveznosti pokrivajo celotne stroške pravnih obveznosti (pogodbe ter sporazume/sklepe o nepovratnih sredstvih), ki bi bile lahko podpisane v tekočem proračunskem letu.

Posredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru posrednega upravljanja Komisija prenese naloge izvrševanja proračuna na organe, ustanovljene v skladu z zakonodajo EU ali nacionalno zakonodajo.

Predhodno financiranje

Plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več obrokov v skladu z določbami dane pogodbe, sklepa, sporazuma ali temeljnega pravnega akta. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo.

Prekinitve in začasne ustavitve

Komisija lahko prekine ali začasno ustavi plačila, če na podlagi svojega dela ali informacij, ki jih sporočijo revizijski organi, ugotovi, da neka država članica ni odpravila resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora ter/ali ni popravila nepravilnih odhodkov, ki so bili prijavljeni in potrjeni.

Prenos odobritev v naslednje proračunsko leto

Izjema od načela enoletnosti, tako da se lahko odobritve, ki jih ni bilo mogoče porabiti v danem proračunskem letu, pod strogimi pogoji izjemoma prenesejo za uporabo v naslednjem letu.

Prerazporeditve (med proračunskimi vrsticami)

Prerazporeditve med proračunskimi vrsticami pomenijo premestitev odobritev iz ene proračunske vrstice v drugo med proračunskim letom in so zato izjema od proračunskega načela specifikacije. Vendar jih izrecno dovoljuje Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji, določenimi v finančni uredbi. Finančna uredba opredeljuje različne vrste prerazporeditev glede na to, ali gre za prerazporeditve med proračunskimi naslovi, poglavji, členi ali postavkami ali znotraj njih, zahtevajo pa se tudi različne ravni odobritve.

Preventivni ukrepi

Preventivni ukrepi, ki so na voljo Komisiji za zaščito proračuna EU, ko se zave morebitnih pomanjkljivosti, vključujejo prekinitve in začasne ustavitve plačil iz proračuna EU za operativni program.

Proračunska vrstica

Kar zadeva strukturo proračuna, so prihodki in odhodki v proračunu prikazani v skladu z zavezujočo nomenklaturo, ki kaže naravo in namen vsake postavke, kot jih je določil proračunski organ. Posamezne postavke (naslov, poglavje, člen ali vrstica) zagotavljajo uradni opis nomenklature.

Razveljavljene odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ne smejo več porabiti.

Shema z zagotovljenimi prejemki

Pokojninska ali druga shema pokojninskih prejemkov, pri kateri pravila sheme opredeljujejo prejemke neodvisno od prispevkov, ki jih je treba plačati, in prejemki niso neposredno povezani z naložbami v shemo. Shema je lahko naložbena shema ali shema brez skladov.

Sprejeti proračun

Predlog proračuna se sprejme z odobritvijo proračunskega organa, za dokončno sprejetega pa ga razglasi predsednik Evropskega parlamenta.

Sprememba proračuna

Sklep, sprejet med proračunskim letom, ki omogoča spremembo (povečanje, zmanjšanje, prerazporeditev) določenih vidikov sprejetega proračuna za navedeno leto.

Sprostitev obveznosti

Dejanje, s katerim se prejšnja obveznost (ali njen del) razveljavi.

Stroški tekočega službovanja

Povečanje obveznosti sistema, ki je posledica službovanja v tekočem proračunskem letu.

Tradicionalna lastna sredstva

Tradicionalna lastna sredstva so opredeljena v veljavnem sklepu o virih lastnih sredstev (Sklep (EU, Euratom) 2020/2053), zajemajo pa carine in prelevmane na sladkor.

Upravne odobritve

Upravne odobritve pokrivajo stroške poslovanja institucij in subjektov (osebje, zgradbe, pisarniška oprema).

Zapadle odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ob koncu proračunskega leta razveljavijo. Zapadlost pomeni popolno ali delno razveljavitev dovoljenja za ustvarjanje odhodkov in/ali obveznosti, ki ga predstavljajo odobritve. Samo za skupna podjetja, kakor je določeno v njihovih finančnih pravilih, se lahko neporabljene odobritve vnesejo v načrt prihodkov in odhodkov za največ naslednja tri proračunska leta (tako imenovano pravilo „N + 3“). Zapadle odobritve za skupna podjetja se torej lahko znova aktivirajo do proračunskega leta „N + 3“.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Vsa finančna sredstva (razen izvedenih finančnih instrumentov), ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v rezervi v neto sredstvih do odprave pripoznanja (ali oslabitve).

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic

Stroški, ki so nastali med poročevalskim obdobjem, ki jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov, tj. s strani držav članic EU. To je posledica soobstoja računovodskih izkazov na podlagi nastanka poslovnega dogodka in proračuna na podlagi denarnega toka.

SEZNAM KRATIC

AAR	*Annual Activity Report* – letno poročilo o dejavnostih
AC	*Amortised Cost* – odplačna vrednost
AFS	*Available For Sale* – za prodajo razpoložljiva sredstva
AMIF	Sklad za azil, migracije in vključevanje
AOD	*Authorising Officers by Delegation* – odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil
ATM	*Air Traffic Management* – upravljanje zračnega prometa
BAR	*Brexit adjustment reserve* – rezerva za prilagoditev na brexit
Sklad BUFI	*Budget Fines Fund* – sklad za proračunske globe
SKP	Skupna kmetijska politika
CCS LGF	*Cultural and Creative Sector Guarantee Facility* – jamstvena shema za kulturne in ustvarjalne sektorje
IPE2	Instrument za povezovanje Evrope
IPE DI	*Connecting Europe Facility Debt Instrument* – dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope
KS	Kohezijski sklad
CIP	*Competitiveness and Innovation Framework Programme* – okvirni program za konkurenčnost in inovativnost
COM	Evropska komisija
COSME	Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja
COSO	*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission* – odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije
CPF	*Common Provisioning Fund* – skupni sklad za rezervacije
CPR	*Common Provisions Regulation* – uredba o skupnih določbah
CRII+	Naložbena pobuda v odziv na koronavirus plus
CRO	*Chief Risk Officer* – direktor upravljanja tveganj
R&RO	*Decommissioning and Waste Management* – razgradnja in ravnanje z odpadki
EAD	*Exposure At Default* – izpostavljenost ob neplačilu
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EKJS	Evropski kmetijski jamstveni sklad
EAR	Računovodsko pravilo Evropske unije
EaSI	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ERS	Evropsko računsko sodišče
ECB	Evropska centralna banka
ECL	*Expected Credit Losses* –pričakovane kreditne izgube
ECOFIN	Svet za ekonomske in finančne zadeve
ESPJ v l.	Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji
ERS	Evropski razvojni sklad
EDIF	Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu
EGP	Evropski gospodarski prostor
ESZD	Evropska služba za zunanje delovanje
EFSD	Evropski sklad za trajnostni razvoj
EFSE	Evropski sklad za jugovzhodno Evropo
EFSF	Evropski instrument za finančno stabilnost
EFSI	Evropski sklad za strateške naložbe

EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EGNOS	Skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev – EGNOS
EIB	Evropska investicijska banka
EIS	Evropski investicijski sklad
ElectriFI	Pobuda za financiranje elektrifikacije
EMFS	Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo
EMS	Evropski mehanizem za stabilnost
EMU	Ekonomska in monetarna unija
ENEF	Sklad za financiranje rasti podjetij
ENIF	Sklad za financiranje podjetniških inovacij
ENPI	Evropski instrument sosedstva in partnerstva
EP	Evropski parlament
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ERI	Pobuda EIB za odpornost
ESA	Evropska vesoljska agencija
ESS	Evropski socialni sklad
ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi
ETF	Investicijski sklad, ki kotira na borzi
ETS	Sistem trgovanja z emisijami
EU	Evropska unija
EUMETSAT	Evropska organizacija za uporabo meteoroloških satelitov
Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
EUSF	Solidarnostni sklad Evropske unije
FGC	Pogodba o finančnem poroštvu
FIFO	*First-in, First-out* – načelo „prvi noter, prvi ven“
FP7	Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti
FSDA	*Financial Statement Discussion and Analysis* – razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza
FVNA	*Fair Value through Net Assets/Equity* – poštena vrednost prek neto sredstev/lastniškega kapitala
FVSD	*Fair Value through Surplus or Deficit* – poštena vrednost prek presežka ali primanjkljaja
BDP	Bruto domači proizvod
BND	Bruto nacionalni dohodek
GNSS	Globalni satelitski navigacijski sistem
HLRCP	*High Level Risk and Compliance Policy* – strategija na visoki ravni glede tveganja in skladnosti
IIW	*Infrastructure and Innovation Window* – del za infrastrukturo in inovacije
MDS	Mednarodni denarni sklad
MRSJS	Mednarodni računovodski standardi za javni sektor
ITER	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor
JRC	Skupno raziskovalno središče
LGD	*Loss given Default Rate* – stopnja izgube ob neplačilu

LGF	*Loan Guarantee Facility* – jamstvena shema za posojila
LGTT	*Loan Guarantee Instrument for TEN-T projects* – instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T
VLP	Večletni program – program finančnega vključevanja srednjih podjetij
MEP	*Member of the European Parliament* – poslanec Evropskega parlamenta
MFA	*Macro Financial Assistance* – makrofinančna pomoč
MMSP	Mikro, mala in srednja podjetja
MSP	Mala in srednja podjetja
NDICI – Globalna Evropa	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje
NGEU	Instrument NextGenerationEU
PBI	*Project Bond Initiative* – pobuda za projektne obveznice
PD	*Probability of Default* – verjetnost neplačila
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
PF4EE	*Private Finance for Energy Efficiency Instrument* – instrument zasebnega financiranja za energetsko učinkovitost
PGF	*Participants Guarantee Fund* – Jamstveni sklad za udeležence
POCI	*Purchased or originated as credit impaired* – odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti
PPP	*Public-Private Partnership* – javno-zasebno partnerstvo
PSEO	Pokojninski sistem za evropske uradnike
RAL	*Reste à liquider* – neporavnane obveznosti
RSFF	Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja
RRF	Mehanizem za okrevanje in odpornost
RTD	Raziskave, tehnološki razvoj in predstavitev
SAFE	Varnostni ukrepi za Evropo
SANAD	Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA
SAPARD	Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja
SDT	Sklad denarnega trga
SEMED	Program za finančno vključevanje MMSP iz držav južnega in vzhodnega Sredozemlja
SICR	*Significant Increase of Credit Risk* – znatno povečanje kreditnega tveganja
SIUGI	*SME Initiative Uncapped Guarantee Instrument* – instrument neomejenega jamstva pobude za MSP
SMEW	*Small and Medium-sized Enterprises Window* – del za mala in srednja podjetja
STEP	Platforma za strateške tehnologije za Evropo
SURE	Evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah

S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
TLS	Tradicionalna lastna sredstva
TRDI	*Temporary Rural Development Instrument* – začasni instrument za razvoj podeželja
Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino	Mehanizem sodelovanja pri posojilih za Ukrajino
DDV	Davek na dodano vrednost